

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2: การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)
และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

The comparison of Community based tourism standard in five Southern
Border Province (Satun, Songkhla Yala, Pattani
and Narathiwat) and four States
(Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia

โดย
ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช และคณะ

พฤษภาคม 2559

เลขที่สัญญา RDG 5850038

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2: การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ
(กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

The comparison of Community based tourism standard in five Southern
Border Province (Satun, Songkhla Yala, Pattani and Narathiwat) and four
States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia

คณะผู้วิจัย

ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช

นางสาวมัทนาวดี หัตยานนท์

นายมูστα ยะโกะ

สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ชุดโครงการ “การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
(สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส)
ประเทศมาเลเซีย ภายใต้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่อาเซียน”

สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช. สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยโครงการเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในการศึกษาวิจัยตลอดโครงการ นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ชุมชนบากันใหญ่ จังหวัดสตูล วิถีพุทธคลองแดน จังหวัดสงขลา ตันหยงลูโละ จังหวัดปัตตานี หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 10 จังหวัดยะลา และหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 จังหวัดนราธิวาส รวมถึงชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย คือ ชุมชน Kampung Kubang Telaga รัฐกลันตัน (Kelanta) ชุมชน Labu Kubong รัฐเปรัก (Perak) ชุมชน Kampung Jeruju รัฐเคดาห์ (Kedah) และชุมชน Kampung Paya Guring รัฐเปอร์ลิส (Perlis) ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานตรัง สำนักงานหาดใหญ่ และสำนักงานนราธิวาส สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษา ปราชญ์ชุมชน นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง สมาคมและชมรมด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และต้องขอขอบคุณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานนราธิวาส ที่ได้อนุญาตให้บุคลากรในสังกัดได้ทำงานศึกษาวิจัยในโครงการนี้

หากงานวิจัยฯ ฉบับนี้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานหนึ่งหรือหน่วยงานใด หรือผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว ขอแสดงความดีใจที่มีแก่ชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ชมรมและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ได้ให้การสนับสนุนทุกหน่วยงาน

คณะนักวิจัย
เมษายน 2559

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส มีชายแดนติดกับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย เปรลิส เคดาห์ เปรัค และกลันตัน มีความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ความหลากหลายของผู้คนที่ประกอบด้วยไทยพุทธ ไทยมุสลิม และไทยจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน ที่ผูกพันเชื่อมโยงถึง วิถีชีวิต ความเชื่อ พิธีกรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ต่างๆ ก่อให้เกิดทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของงานกิจกรรมประเพณีจำนวนมาก โดยอาศัยวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อได้เปรียบ เนื่องจากมีด่านชายแดนที่สำคัญซึ่งเชื่อมกับประเทศมาเลเซียซึ่งถือว่าเป็นประตูสู่อาเซียน ถึง 8 ด่านด้วยกัน ประกอบด้วย ด่านสะเดา ด่านปาดังเบซาร์ และด่านบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา ด่านตำมะลัง และด่านวังประจัน จังหวัดสตูล ด่านเบตง จังหวัดยะลา ด่านตากใบ และด่านสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส ด่านเหล่านี้ ก่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างไทย มาเลเซีย อาเซียน และจากทั่วโลก

การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรูปแบบของการกระบวนกรจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านของการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับผู้คนในชุมชนนั้นๆ การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชุมชนในภาคใต้ได้มีการตื่นตัวในการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชนของตนเองโดยในแต่ละจังหวัดได้จัดตั้งเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนภายในจังหวัด และมีบางจังหวัดได้จัดตั้งเป็นสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับชุมชนใน 4 รัฐประเทศมาเลเซีย ได้จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในรูปแบบของโฮมสเตย์มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี ทั้งในรูปแบบที่จัดการโดยภาคเอกชน และชุมชนรวมตัวกันเป็นองค์กร

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ทั้ง 2 ประเทศจะมีชายแดนติดกัน มีลักษณะภูมิประเทศ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกตามด่านชายแดนต่างๆ ในแต่ละปีนับล้านคน ในด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนกลับพบว่า ทั้ง 2 ประเทศยังขาดความร่วมมือกันอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในด้านของการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน ดังนั้น เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างเมืองชายแดนไทย มาเลเซีย ในการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันเช่นเดียวกับความร่วมมือในสาขาอื่น ซึ่งควรได้รับการดำเนินการ โดยเริ่มจากการศึกษาบริบทด้านการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ฝ่าย และการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศ เพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรฐานเดียวกันของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยการคัดเลือกชุมชนเป้าหมายจังหวัดและรัฐละ 1 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนบ้านบากันใหญ่ อำเภอมือเมือง จังหวัดสตูล ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ชุมชนต้นหยงลูโละ อำเภอมือเมือง จังหวัดปัตตานี ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 12 อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ชุมชน Kampung Paya Guring รัฐเปอร์ลิส (Perlis) ชุมชน Kampung Jeruju รัฐเคดาห์ (Kedah) ชุมชน Labu Kubong รัฐเปรัค (Perak) และชุมชน Kampung Kubang Telaga รัฐกลันตัน (Kelantan) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย การสำรวจพื้นที่

การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดประชุมกลุ่มย่อย และการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และโฮมสเตย์ทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2558 – เดือนมีนาคม 2559

ผลการศึกษาแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) องค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาริบททั้ง 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- **ด้านทรัพยากรท่องเที่ยว** ทั้ง 2 ประเทศ มีทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ราบเชิงเขา พื้นที่ราบ และพื้นที่ราบชายฝั่ง ชุมชนได้ใช้ทรัพยากรดังกล่าวพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมเดินป่า เที่ยวชายหาด พายเรือคายัค เป็นต้น ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประกอบด้วย พระพุทธรูป เจดีย์ และมัสยิด ด้านวิถีชีวิต พบว่า สินค้าการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศมาเลเซีย มีความโดดเด่นในการนำเอาวิถีชีวิตของชุมชนมาเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว ขณะที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะให้ความสำคัญต่อการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวหลักที่จับต้องได้ที่มีอยู่ในชุมชนมากกว่าวิถีชีวิตของผู้คน

- **ด้านองค์กรชุมชน** การก่อเกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของของทั้ง 2 ประเทศมีความแตกต่างกัน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวเกิดจากหลายปัจจัย เช่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมชุมชน สร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างคน เป็นต้น และชุมชนได้กำหนดองค์กรชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวกันเอง ขณะที่องค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวของ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ได้ดำเนินการตามแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดไว้

- **ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน** ใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ชุมชนมีโครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและมีโครงสร้างในการจัดการท่องเที่ยวที่มีความคล้ายกัน โดยโครงสร้างการบริหารกำหนดโดยหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ส่วนจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ละชุมชนมีรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างกันออกไป บางชุมชนประยุกต์โครงสร้างองค์กรจากโครงสร้างอื่น เช่น โครงสร้างการอนุรักษ์ป่าชุมชน บางชุมชนมีโครงสร้างแบบยืดหยุ่น ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ และบางชุมชนใช้โครงสร้างการทำงานที่เคยอาศัยร่วมกันมาก่อน

- **ด้านการเรียนรู้** การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของทั้ง 2 ประเทศ ทุกชุมชนมีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของบ้าน กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน อาชีพที่ได้จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาเป็นกิจกรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ เช่น การทำประมง การทำนา หัตถกรรม การทำอาหาร พิธีพื้นฐนในป่า และภาษา

2) การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้เครื่องมือในการเปรียบเทียบ 7 มาตรฐาน เพื่อตรวจสอบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 แนวคิด เป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า ชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวคิดเป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ พื้นฟูวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน สร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน

เป็นต้น ในขณะที่ชุมชนมาเลเซียมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ นำเสนอสินค้าทางประเพณีและวัฒนธรรมเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยว

มาตรฐานที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้ง 2 ฝ่าย มีมาตรฐานที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งในด้านของการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยว การสื่อความหมาย การอบรมให้ความรู้จากองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งกองทุนในการฟื้นฟูทรัพยากร การจัดการขยะ และการกำหนดกฎระเบียบในการอนุรักษ์ทรัพยากร

มาตรฐานที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความแตกต่างในการบังคับใช้กฎหมายของทั้ง 2 ประเทศ ส่งผลให้เกิดความเข้มข้น เครื่องครัดในการบังคับใช้กฎระเบียบของชุมชนกับนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน ชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ใช้กฎของศาสนาอิสลามเป็นหลักปฏิบัติ ส่วน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการผสมผสานระหว่างหลักศาสนาและข้อกำหนดที่ชุมชนร่วมกันกำหนดขึ้นมา แต่ทั้ง 2 ประเทศ ได้แจ้งกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบล่วงหน้าก่อนเดินทางมาท่องเที่ยว

มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ทั้ง 2 ประเทศมีมาตรฐานที่เหมือนกันในด้านกฎระเบียบ การทำงานเป็นทีมโดยมีการประชุมกันอย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างการบริหารจัดการอย่างชัดเจน มีแกนนำชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อย่างไรก็ตาม ชุมชนมาเลเซียมีความชัดเจนในด้านของการแบ่งปันรายได้ โดยที่รายได้ทั้งหมดจะถูกรวบรวมไว้และกระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ตามที่ได้กำหนด ส่วนการสืบทอดภูมิปัญญาพบว่าทั้ง 2 ประเทศได้จัดทำเป็นฐานข้อมูล แต่มาเลเซียประสบปัญหาการสืบทอดจากคนรุ่นหลังมากกว่าประเทศไทย ทั้ง 2 ประเทศมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านของน้ำเสีย มลพิษทางเสียง และการประหยัดพลังงาน

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว ชุมชนของประเทศมาเลเซียมีความชัดเจนในด้านจุดบริการนักท่องเที่ยว การต้อนรับ การแนะนำชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ โครงสร้างที่พักทั้งสองประเทศมีที่พักที่แข็งแรง ส่วนห้องน้ำชุมชนทั้งสองประเทศมีองค์ประกอบด้านพื้นฐานที่เหมือนกัน ทั้งสองประเทศบริการอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่แก่นักท่องเที่ยวซึ่งประเทศไทยมีเมนูที่หลากหลายกว่า กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนทั้งสองประเทศมีความเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยเน้นวิถีชีวิตของผู้คนภายในชุมชนซึ่งมีนักสื่อความหมายท้องถิ่น แต่ทั้งสองประเทศมีปัญหาเดียวกันคือชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อความหมายภาษาอังกฤษได้ ในด้านของห้องพักมีมาตรฐานที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจัดการด้านภูมิทัศน์บริเวณบ้านพักโฮมสเตย์มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนของการจัดการห้องครัวในการปรุงอาหารบริการนักท่องเที่ยวชุมชนของประเทศมาเลเซียผ่านการประเมินมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข

มาตรฐานที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียมีความโดดเด่นในด้านการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดยเมื่อมีนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่เดินทางเข้าพัก ทางแกนนำชุมชนจะแจ้งชื่อของแขกที่เข้าพักให้กับสถานีตำรวจในพื้นที่ที่ได้รับทราบ มีการประสานงานกับโรงพยาบาลในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ชุมชนได้มีการอบรมบุคลากรในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้นก่อนนำส่งโรงพยาบาล ขณะที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังขาดแผนในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวหากเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างเป็นรูปธรรม

มาตรฐานที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน ทั้ง 2 ประเทศมีความชัดเจนในด้านของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวของชุมชน อย่างไรก็ตาม ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่ได้ทำการตลาดเจาะลูกค้า กลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนซึ่งแตกต่างจากชุมชนของมาเลเซียที่มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน

3) มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ชุมชนทั้ง 2 ประเทศได้กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันโดยได้แยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ

(1) มาตรฐานที่เห็นชอบร่วมกัน 7 มาตรฐาน 33 เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ และ 2) การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) การสื่อความหมาย มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ 2) การจัดการขยะ 3) การอบรมให้ความรู้ 4) การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง 5) กองทุนในการจัดการทรัพยากร และ 6) การจัดการพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน 2) รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน 3) แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม และ 4) รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) กฎระเบียบ กติกา 2) รูปแบบการทำงาน 3) ผู้นำทางการในชุมชน 4) การทำงานเป็นทีม 5) กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน 6) การกระจายรายได้สู่ชุมชน 7) การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว 8) กองทุนสวัสดิการชุมชน 9) การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสียรบกวน และพลังงาน 10) ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 11) ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว 2) โครงสร้างที่พัก 3) ห้องน้ำ 4) ห้องนอนโฮมสเตย์ 6) อุปกรณ์เครื่องนอน 7) การจัดภูมิทัศน์ 8) ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2) เครื่องมืออุปกรณ์ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย 1) ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน 2) รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยว

(2) มาตรฐานที่ชุมชน 2 ประเทศให้ความสำคัญต่างกัน จำนวน 6 มาตรฐาน 16 เกณฑ์ชีวิต ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว 2) กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 3) โปรแกรมการท่องเที่ยว 4) หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ 5) ภาวะเทียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ และ 2) นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน 2) การระดมทุน 3) ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้ และ 4) แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และ 2) กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และ 2) การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด เกณฑ์ชี้วัด ประกอบด้วย 1) กิจกรรม FAM trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

4) ประโยชน์ที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับจากการศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียทำให้ทราบถึงข้อดีของแต่ละฝ่าย ชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้การจัดการที่โดดเด่น ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้ 2) กลุ่มแกนนำไม่ได้ผูกติดกับผู้คนอาชีพใดอาชีพหนึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิ์ขึ้นมาเป็นแกนนำบริหารจัดการชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว 3) มีการเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวอย่างหลากหลายโดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน และใช้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรท้องถิ่น 4) ใช้การท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น 5) สร้างการเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชนเข้าด้วยกัน 6) ส่งเสริมการบริหารงานเป็นทีม โดยไม่ยึดติดกับโครงสร้างใดโครงสร้างหนึ่ง 7) มีการระดมทุนเพื่อนำมาบริหารจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน 8) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 9) ห้องน้ำที่พักมีมาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว

ขณะที่สิ่งที่เป็นมาตรฐานของชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรนำมาต่อยอดเพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ช่วยเพิ่มมูลค่าด้านการตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนในการจัดตั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2)

การนำเอาวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจริงๆ มาเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยว 3) แสวงหาโอกาสในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และ NGO เพิ่มมากขึ้น 4) ใช้หลักศาสนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมจำนวน และนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น 5) รื้อฟื้นการเล่นที่เคยมีในชุมชนเพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่และเคยมีในชุมชน 6) มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในการทำงาน 7) รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่ชุมชนที่พิจารณาแล้วว่ามีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นและมีพัฒนาการทางการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 8) สร้างจุดขายด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน 9) สร้างมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป และ 10) มีการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดอย่างเป็นระบบ เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้นและช่วยเพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยวแก่พื้นที่อีกด้วย

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการคา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG 5850038
ชื่อโครงการ: การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
นักวิจัย: ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช (คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)
Email address: drkorntat@hotmail.com
ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี (ตั้งแต่ 1 เมษายน 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2559)

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีชายแดนติดกับ 4 รัฐประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย เปรลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน เมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศมีลักษณะภูมิประเทศ วิถีชีวิต ความเชื่อที่ไม่แตกต่างกัน มีการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนแล้วทั้ง 2 ฝ่ายยังขาดความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรม การศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบ การท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ เปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน และกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจ การสังเกต การจัดประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 5) การบริการท่องเที่ยว 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเทศไม่แตกต่างกัน ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์การจัดการท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย ชุมชนมาเลเซียมีโครงสร้างการบริหารองค์กรรูปแบบเดียวกัน ทั้ง 2 ฝ่ายใช้วิถีชีวิตของคนในชุมชนและฐานทรัพยากรธรรมชาติมาให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานพบว่า ชุมชนฝ่ายไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป เปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นแกนนำในการบริหารจัดการท่องเที่ยว มีโปรแกรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือกหลากหลาย ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนชุมชนใน 4 รัฐ มีการจัดตั้งองค์กรอย่างเป็นระบบโดยได้รับอนุมัติจากรัฐก่อนดำเนินการ ใช้หลักศาสนามากำหนดกฎกติกา ให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตาม ทำงานเป็นทีม มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างชัดเจน มีมาตรฐานด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้ง 2 ฝ่าย มีมาตรฐานด้านที่พักเหมือนกัน และใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แต่มีปัญหาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเหมือนกัน ทั้ง 2 ประเทศ เห็นชอบร่วมกันทั้ง 7 มาตรฐาน 33 เกณฑ์ชีวิต แต่ให้ความสำคัญต่างกัน 16 เกณฑ์ชีวิต ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีมาตรฐานที่เป็นจุดเด่น 10 ข้อของชุมชนมาเลเซียมาพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป

คำหลัก: การท่องเที่ยวโดยชุมชน, มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน, เมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย

Abstract

Project code: RDG 5850038
Project title: The comparison of Community based tourism standard in five Southern Border Province (Satun, Songkhla Yala, Pattani and Narathiwat) and four States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia
Investigator: Dr.Prachyakorn Chaiyakot
Hatyai Business School, Hatyai University
Email address: drkorntat@hotmail.com
Project duration: 1 year (From 1 April 2015 to 31 March 2016)

The Five Southern Border Provinces, area consist of Satun, Songkhla, Pattani, Yala and Narathiwat that shares the border with four states of Malaysia; Perlis, Kedah, Perak, and Kelantan. These border towns have the perfect potential for tourism resources which include nature, history, custom, culture and the unique ways of life, they have also trade, investment, and tourism but lack cooperation of community-based tourism among them. Research of comparison community-based tourism management standard by border cities of Thailand-Malaysia had an aim to study the component of community-based tourism management, compare of the community-based tourism management standard by the communities of five Southern Border Provinces of Thailand and four States of Malaysia and determine standard community-based tourism together. Research instruments include surveys, observations, focus group discussion and depth interviews using the 7 dimension community – based tourism management standard questionnaire which consists of 1) concept and purpose of community-based tourism 2) nature conservation 3) preservation of culture, costume and the ways of life 4) sustainable management 5) tourism services 6) tourists safety 7) public relations and marketing We found that there are not differences of tourism resources, five Southern Border Provinces of Thailand having objectives of tourism managements, Malaysia communities having similar administrative structure and both using community unique ways of life and nature resources as tourist’s learning activities. The result of community-based tourism standard found that five Southern Border Provinces of Thailand having many objectives of tourism managements, giving opportunity to everyone as tourism leaders, several tour program for tourists, promoting local products meanwhile four States of Malaysia government having been into operation from the beginning, use of Islam beliefs and practices for preventing the violation of tourists, strong teamwork and having standard for tourist safety. Both have similar tourist accommodation standard and also use of online media to advertise community tourism but two sides have faced a similar

problem in communication with foreign tourist. Five Southern Border Provinces of Thailand and four States of Malaysia community agree with seven standards, 33 main indicators but 16 main indicators that were weighted differently. Communities in Five Southern Border Provinces of Thailand should take ten outstanding Malaysian tourism standards as a guideline for improving their community-based tourism management.

Key Words: Community-Based Tourism, Community-Based Tourism Standard, Thai-Malaysia Border Towns

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการศา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
บทคัดย่อ	ซ
ABSTRACT	ฅ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
1.5 กรอบการวิจัย	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	9
2.2 แนวคิดมาตรฐานการท่องเที่ยว (Tourism Standard).....	15
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	54
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
3.5 ผลการศึกษา	57
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	58
4.1 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	58
4.2 การประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน	79
4.3 สรุปผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	310
4.4 ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยว.....	337
4.5 มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน	346

4.6	สรุปมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) กับ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส).....	356
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		
360		
5.1	บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศ มาเลเซีย.....	360
5.2	การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	362
5.3	มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐของประเทศ มาเลเซีย.....	364
5.4	การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับมาตรฐานการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนของหน่วยงานอื่น.....	366
5.5	ประโยชน์ที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับจากการศึกษา	369
5.6	ข้อเสนอแนะ	370
เอกสารอ้างอิง..... 372		
ภาคผนวก..... 374		
	ภาคผนวก ก แบบประเมินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	375
	ภาคผนวก ข ประมวลภาพลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล	397
	ภาคผนวก ค ประมวลภาพการจัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ระหว่าง ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	402
	ภาคผนวก ง ประมวลภาพการจัดประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย	406
	ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับนำการเสนองานวิจัย.....	413
	ภาคผนวก ฉ การนำผลงานวิจัยโครงการ การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยว โดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ สู่การใช้ประโยชน์.....	415
	ภาคผนวก ช การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการมา และผลที่ได้รับตลอดโครงการ.....	417

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2555-2557	2
ตารางที่ 2 หลักการความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนจำแนกตามนักเขียน	12
ตารางที่ 3 มาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศไทยด้านโรงแรมสีเขียว	19
ตารางที่ 4 มาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศไทยด้านโรงแรมสีเขียว	20
ตารางที่ 5 สรุปผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	310
ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับมาตรฐานการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนของหน่วยงานอื่น	367

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการคา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	แผนที่พื้นที่วิจัย	5
ภาพที่ 2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
ภาพที่ 3	โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีพุทธคลองแดน.....	62
ภาพที่ 4	โครงสร้างขององค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว	66
ภาพที่ 5	องค์กรชุมชนในการดูแลรักษาป่า	70
ภาพที่ 6	โครงสร้างการบริหารโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซีย	73
ภาพที่ 7	โครงสร้างการบริหารโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซีย	77

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการตา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของโลกนอกเหนือจากอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งในปี 2554 จากรายงานสรุปขององค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO, 2012: 6) พบว่าทั้งโลกมีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น 982 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 1,030 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ แสดงให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของการท่องเที่ยวต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค ซึ่งทำให้หลายประเทศได้เร่งรีบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเงินสร้างรายได้ให้กับประเทศของตนเอง ขณะที่ความสามารถในการแข่งขันทางการเดินทางและการท่องเที่ยวพบว่าประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 43 ของโลก จากจำนวน 140 ประเทศ (J., Blanke and T., Chiesa, 2013:43) ขณะที่ในปี 2555 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งสิ้น 22,303,065 คน (ททท., 2556)

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีชายแดนติดกับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน มีความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ความหลากหลายของผู้คนที่ประกอบด้วย ไทยพุทธ ไทยมุสลิม และไทยจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน ที่ผูกพันเชื่อมโยงถึง วิถีชีวิต ความเชื่อ พิธีกรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ต่างๆ ก่อให้เกิดทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของงานกิจกรรมประเพณีจำนวนมาก โดยอาศัยวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อได้เปรียบ เนื่องจากมีด่านชายแดนที่สำคัญซึ่งเชื่อมกับประเทศมาเลเซียซึ่งถือว่าเป็นประตูสู่อาเซียน จำนวน 9 ด่าน ประกอบด้วย ด่านสะเดา ด่านปาดังเบซาร์ และด่านบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา ด่านตำมะลัง และด่านวังประจัน จังหวัดสตูล ด่านเบตง จังหวัดยะลา ด่านตากใบ ด่านสุไหงโกกลก และด่านบูเก้จตา จังหวัดนราธิวาส ด่านเหล่านี้ ก่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างไทย มาเลเซีย อาเซียน และจากทั่วโลก ในด้านของการคมนาคมขนส่ง ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย มีถนนที่เชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีรถไฟจากกรุงเทพฯ เดินทางถึงเมืองปัตเตอเวร์ธ ประเทศมาเลเซีย โดยผ่านสถานีหาดใหญ่ ที่เปิดให้บริการนักท่องเที่ยว และมาเลเซียได้เปิดให้บริการรถไฟฟ้าความเร็วสูงจากกรุงกัวลาลัมเปอร์มาที่ด่านปาดังเบซาร์ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเชื่อมต่อระหว่างแหล่งท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและฝั่งประเทศมาเลเซีย ส่วนการเดินทางทางอากาศ ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ และสนามบินในประเทศที่จังหวัดนราธิวาส เปิดให้บริการ

แม้ว่า 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะได้รับกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับจากปี 2547 แต่ความเคลื่อนไหวด้านการท่องเที่ยวก็ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยการปรับตัวของหน่วยงานภาครัฐเอกชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องช่วยกันขับเคลื่อนให้การท่องเที่ยวในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงดำเนินต่อไป แม้ว่าจะประสบวิกฤติด้านพื้นที่โดยตรงในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส และวิกฤติด้านภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นกับจังหวัดสงขลาและสตูล นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ

ต่างประเทศก็ยังคงเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนอย่างต่อเนื่องซึ่งระหว่างปี 2554-2556 มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2555-2557

จังหวัด	2555			2556			2557		
	ไทย	ต่างชาติ	รวม	ไทย	ต่างชาติ	รวม	ไทย	ต่างชาติ	รวม
นราธิวาส	180,661	309,283	489,944	215,718	355,255	570,973	218,209	371,481	589,650
ปัตตานี	213,184	1,101	214,285	233,755	1,851	235,606	236,039	1,886	237,925
ยะลา	110,299	318,745	429,044	115,650	448,121	563,771	122,740	466,913	589,653
สตูล	938,052	62,372	1,000,424	991,843	101,636	1,093,479	1,086,358	137,876	1,224,234
สงขลา	3,407,412	956,396	4,363,808	3,551,191	2,212,248	5,763,439	3,831,735	2,293,237	6,124,972
รวม	4,849,608	1,647,897	6,497,505	5,108,157	3,119,111	8,227,268	5,495,081	3,271,393	8,766,434

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2558)

สถานการณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชุมชนในภาคใต้ได้มีการตื่นตัวในการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชนของตนเองโดยในแต่ละจังหวัดได้จัดตั้งเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนภายในจังหวัด และมีบางจังหวัดได้จัดตั้งเป็นสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกันการท่องเที่ยว ซึ่งความเคลื่อนไหวการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในภาคใต้สรุปได้ดังนี้

จังหวัดสตูล มีสมาชิกในเครือข่าย 12 ชุมชน ซึ่งทุกชุมชนได้ทำวิจัยชุมชนตนเองเพื่อให้ทราบข้อมูลชุมชนตนเองโดยมีทรัพยากร เขา ป่า นา เล และวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนซึ่งชุมชนเหล่านี้ได้รวมตัวกันจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของจังหวัดสตูล เพื่อตรวจสอบการทำงานด้วยตนเอง

จังหวัดสงขลา แม้ว่าจะเป็นจังหวัดใหญ่และเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคใต้ แต่ชุมชนก็ยังไม่ได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายหรือจดทะเบียนเป็นสมาคมแต่อย่างใด โดยมีชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรม ที่เสนอขายรายการให้นักท่องเที่ยวได้มีเพียง 2 ชุมชน คือ วิถีพุทธคลองแดน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านท่าหิน “วิถีไหนด นา เล” ส่วนที่เหลืออีก 5 ชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในคาบสมุทรมุขที่พระทั้งหมดเพิ่งริเริ่มจัดการท่องเที่ยว

จังหวัดปัตตานี ได้จัดตั้งเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีสมาชิก 10 ชุมชน โดยเน้นการท่องเที่ยว 3 วัฒนธรรม (ไทย มุสลิม และจีน) แต่เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นส่งผลให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่สามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าเท่าที่ควร

จังหวัดยะลา เช่นเดียวกับจังหวัดนราธิวาสไม่มีเครือข่ายหรือการจัดตั้งสมาคม แต่มีชุมชนจัดการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง 2 ชุมชน คือ หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง ซึ่งสมาชิกในชุมชนในอดีตเคยเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา แต่มีเชื้อสายจีนทั้งหมู่บ้านและยังคงใช้ภาษาจีนกลางในการสื่อสารระหว่างกัน ปัจจุบันได้สัญชาติไทยแล้ว นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย เป็นกลุ่มหลักที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และธรรมชาติ และชุมชนวัดหน้าถ้ำ อำเภอเมือง ซึ่งเป็นชุมชนที่เพิ่งรวมตัวกันเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยมีวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก

จังหวัดนราธิวาส ไม่มีทั้งเครือข่ายและการจดทะเบียนสมาคม แต่มีชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ 2 ชุมชน คือ หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 อำเภอสุคีริน ซึ่งสมาชิกในชุมชนในอดีตเคยเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา นับถือศาสนาอิสลามทั้งหมู่บ้าน ปัจจุบันได้สัญชาติไทยแล้ว นักท่องเที่ยว

ชาวมาเลเซียเป็นกลุ่มหลักที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยเน้นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า และกิจกรรมพายเรือคายัก และชุมชนวัดชลธาราสิงเห ซึ่งเป็นชุมชนชาวไทยพุทธ ตั้งอยู่ใกล้วัดชลธาราสิงเห อำเภอตากใบ เป็นชุมชนที่เพิ่งรวมตัวกันเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยมีวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก

สถานการณ์ท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศมาเลเซีย การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศมาเลเซียเรียกว่า Home-stay โดยมีวิธีการจัดการ 2 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบที่บริหารจัดการโดยเอกชน ซึ่งเอกชนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดไม่เกี่ยวกับชุมชน และ 2) รูปแบบที่บริหารจัดการโดยชุมชนเช่นเดียวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศไทย การจัดการ Home-stay ในประเทศมาเลเซียได้ดำเนินการมาเป็นมากกว่า 20 ปี โดยเป็นการผสมผสานระหว่าง Home-stay กับการท่องเที่ยวชนบท (rural tourism) รัฐบาลส่งเสริมให้ชุมชนร่วมกันจัดการท่องเที่ยวโดยนำเสนอทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนเป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวมาเลเซีย (Tourism Malaysia) ซึ่งเป็นหน่วยงานการท่องเที่ยวของรัฐ ได้ส่งเสริมให้การท่องเที่ยว Home-stay เป็น 1 ใน 7 ของสินค้าทางการท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่ง 4 รัฐ ชายแดนของประเทศมาเลเซียที่ติดกับประเทศไทย ประกอบด้วย กลันตัน (Kelantan) เปรัก (Perak) เคดาห์ (Kedah) และเปอร์ลิส (Perlis) มีการจัดการ Home-stay มาเป็นเวลานาน และมีเป็นจำนวนมาก แม้ว่า 2 ประเทศจะมีชายแดนติดกัน มีลักษณะภูมิประเทศ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกตามด่านชายแดนต่างๆ ในแต่ละปีนับล้านคน อย่างไรก็ตาม ในด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนกลับพบว่า ทั้ง 2 ประเทศยังขาดความร่วมมือกันอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในด้านของการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน ดังนั้น เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างเมืองชายแดนไทย มาเลเซีย ในการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันเช่นเดียวกับความร่วมมือในสาขาอื่น ควรได้รับการดำเนินการ โดยการศึกษาบริบทด้านการท่องเที่ยว การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศ และการสร้างมาตรฐานเดียวกันของการท่องเที่ยวโดยชุมชน แม้ว่าในปัจจุบันอาเซียนได้กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาใช้ร่วมกัน แต่การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ บางชุมชนอยู่ในระยะเริ่มต้นดำเนินการ ดังนั้น การนำมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่อเซียนเป็นต้นแบบ ตามที่นราวัต บัวขวัญ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาไว้ มาทำการประเมินชุมชนทั้ง 9 แห่งของการศึกษาในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของอาเซียนอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
2. เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
3. เพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนจัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตด้านพื้นที่

1.1) ชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย

- ชุมชนบ้านบากันใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
- ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอรือเสาะ จังหวัดสงขลา
- ชุมชนต้นหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
- ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
- ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 12 อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

1.2) ชุมชนในพื้นที่ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย

- รัฐเปอร์ลิส (Perlis) ชุมชน Kampung Paya Guring
- รัฐเคดาห์ (Kedah) ชุมชน Kampung Jeruju
- รัฐเปรัก (Perak) ชุมชน Labu Kubong
- รัฐกัลันตัน (Kelanta) ชุมชน Kampung Kubang Telaga

2) ขอบเขตด้านเนื้อหาในด้านองค์ประกอบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้ประยุกต์มาจากเกณฑ์มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของมูลนิธิสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของอาเซียน และมาตรฐานโฮมสเตย์มาเลเซีย

2.1) องค์ประกอบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1) ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว
- 2) องค์กรชุมชน
- 3) การจัดการ
- 4) การเรียนรู้

2.2) มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ

- 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต
- 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
- 5) การบริการท่องเที่ยว
- 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และ
- 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด

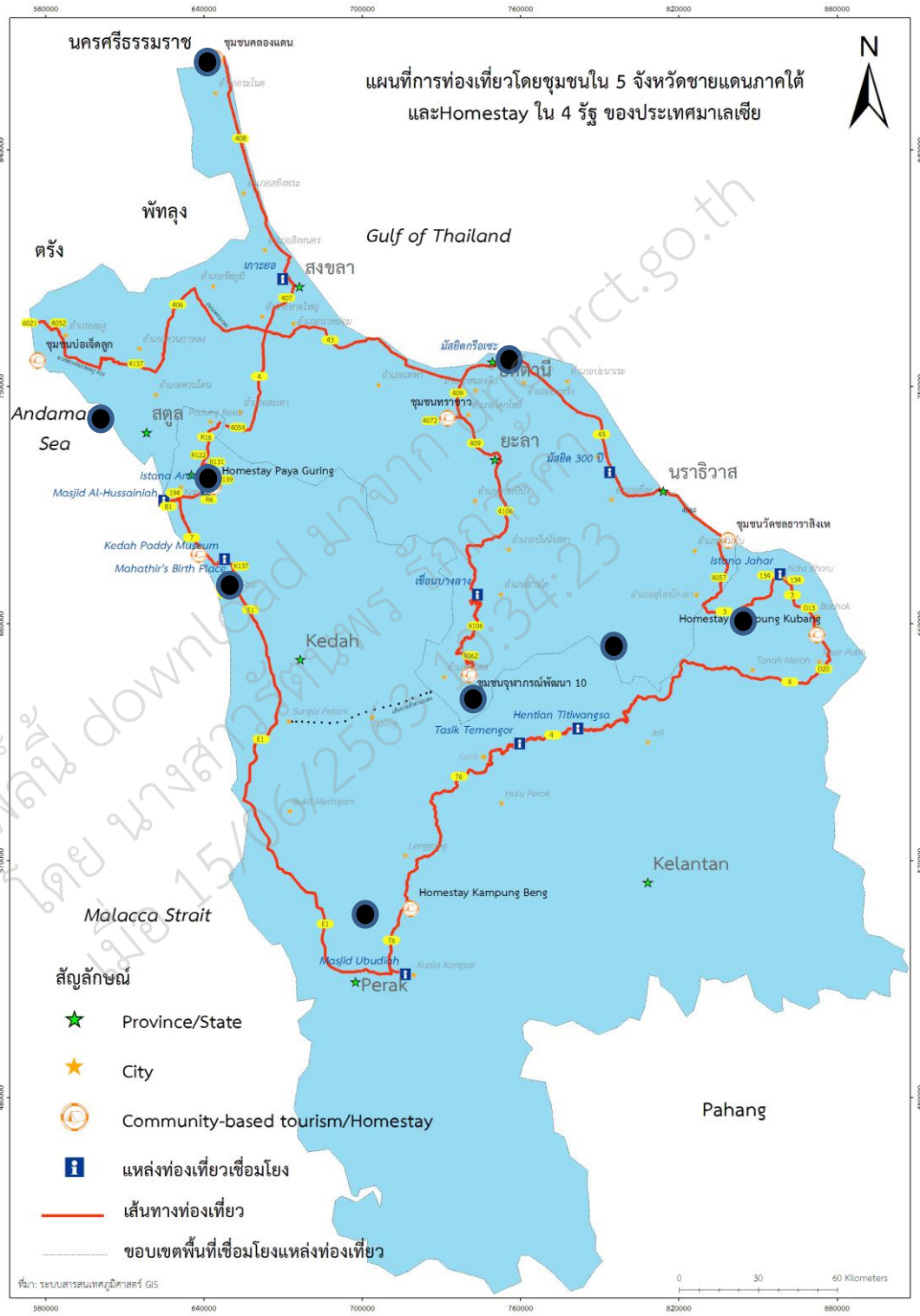
2.3) การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กัลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

3) ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดเป็นหน่วยวิจัยที่เกี่ยวข้อง (stakeholders) ดังนี้

3.1) หน่วยวิจัยที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางตรง ประกอบด้วย

- แกนนำกลุ่ม ชมรม และสมาคมต่างๆ ภายในชุมชนๆ ละ 20 คน จำนวน 9 ชุมชน
- 3.2) หน่วยวิจัยที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อม ประกอบด้วย
 - หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานหาดใหญ่ และสำนักงานนราธิวาส สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส องค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (Tourism Malaysia)

ภาพที่ 1 แผนที่พื้นที่วิจัย

ที่มา: นักวิจัย

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการศา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

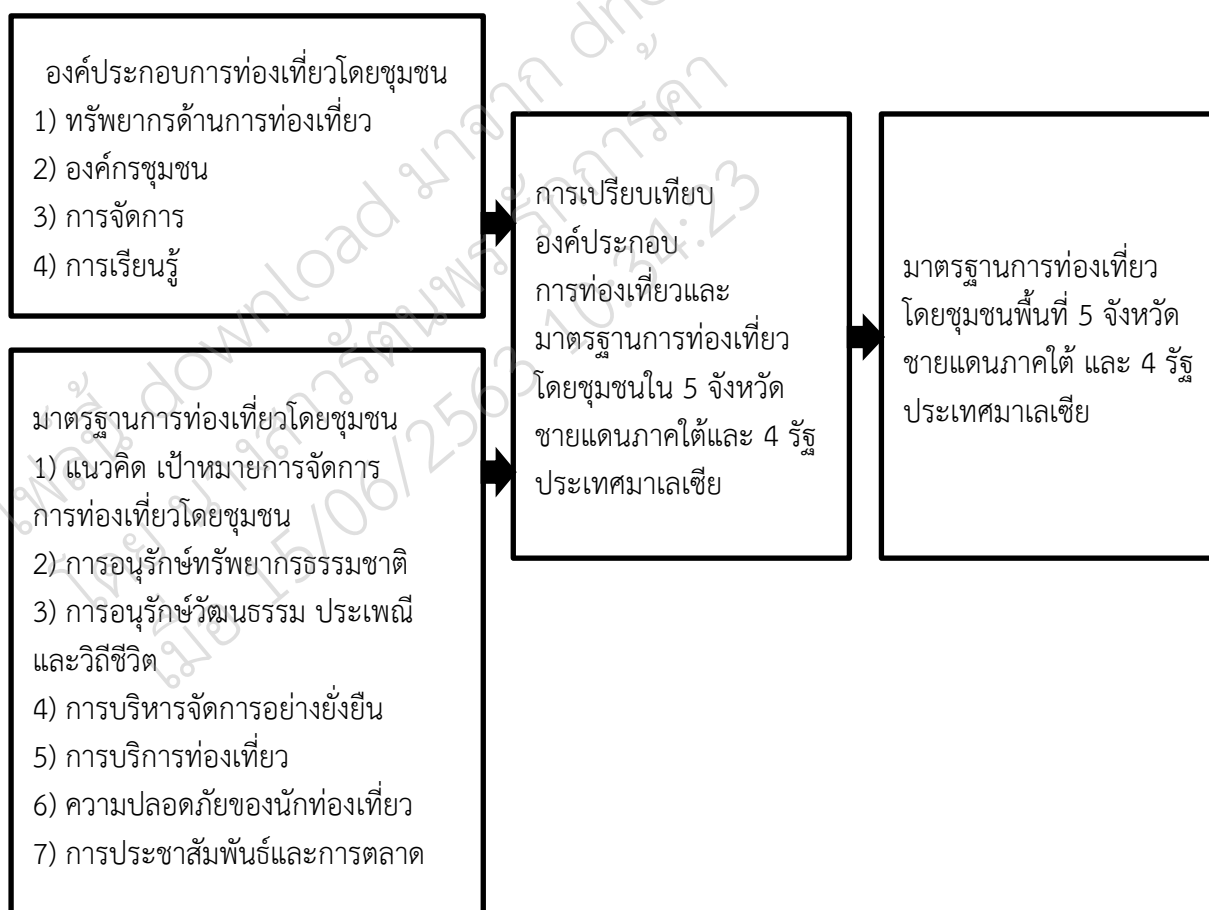
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 5) การบริการท่องเที่ยว 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และ 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยเริ่มนับจากจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซียฝั่งทะเลอันดามันและมาจบที่จังหวัดที่ติดกับประเทศมาเลเซียฝั่งทะเลอ่าวไทย

พื้นที่ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย คือ รัฐกลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส โดยเริ่มจากรัฐกลันตัน เพื่อเชื่อมเส้นทางท่องเที่ยวเป็นให้เป็นวงกลมระหว่างชายแดนไทยกับมาเลเซีย ซึ่งจะได้เส้นทางท่องเที่ยวชุมชนชายแดนไทยมาเลเซียโดยเริ่มจาก สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส กลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส

1.5 กรอบการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: คณะวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
2. ได้ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
3. ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

องค์ประกอบมาของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนผลการศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวสามารถนำไปพัฒนาเป็นโปรแกรมท่องเที่ยว

ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเทศ นำผลการเปรียบเทียบที่มีลักษณะเด่นมาเป็นต้นแบบในการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนและส่งเสริมเป็นสินค้าด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีศักยภาพพร้อมขาย และปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่ถึงมาตรฐานด้านการจัดการ

มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวที่ได้นำไปเป็นเครื่องมือให้ชุมชนอื่นที่มีการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ได้มาตรฐานต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism: CBT) เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดการเพื่อสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อทรัพยากรโดยกระบวนการมีส่วนร่วมและการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงตามค่านิยมการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน และสามารถนำไปปรับใช้ได้กับการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแต่บริบทของผู้ใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยจึงได้สรุปสาระสำคัญของหลักการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจาก Eber (1992), Dowling (1995), Telfer และ Sharpley (2008 อ้างถึงใน Richard Sharpley, 2009) ได้ดังนี้

1) การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางสังคม และทรัพยากรทางวัฒนธรรมให้เกิดความยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวต้องมีการวางแผนและจัดการภายใต้ขีดจำกัดของสิ่งแวดล้อม บริบทชุมชน และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างเหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว

2) การลดของเสียจากการบริโภคและลดการใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในการลดการใช้ทรัพยากร หรือจัดหาทรัพยากรอื่นที่มีคุณสมบัติและคุณภาพเหมือนกันมาใช้ทดแทนกัน เช่น ลดการใช้ไม้ธรรมชาติในการก่อสร้าง เปลี่ยนมาใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติคล้ายไม้ทดแทน จะเป็นการช่วยลดการตัดไม้ทำลายป่า หรือกรณีที่สร้างอาคารเพื่อบริการนักท่องเที่ยวอาจใช้วัสดุโพร่งแสงในการมุงหลังคา เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้าและยังเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการได้อีกทางหนึ่ง ทั้งยังสามารถนำงบประมาณที่เหลือไปใช้ในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและเพิ่มคุณค่าให้แหล่งท่องเที่ยวได้ ส่วนการลดการก่อของเสีย เช่น ขยะหรือปฏิภูลต้องหาวิธีการจัดการโดยการแยกประเภทขยะ ขยะแห้งอาจนำมาผ่านระบบหมุนเวียนเพื่อการใช้ซ้ำหรือแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ส่วนขยะเปียกอาจจะนำไปทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ได้ เป็นต้น

3) การวางแผนการท่องเที่ยวควรพิจารณาถึงรูปแบบที่แตกต่างของการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยด้านการครอบครองที่ดิน ด้านการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และด้านสังคมวัฒนธรรม การพัฒนาและการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ควรมีการบูรณาการแผนกลยุทธ์ระดับชาติร่วมกับแผนกลยุทธ์ของชุมชนท้องถิ่น

4) การท่องเที่ยวควรสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตและก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม และนำผลกำไรที่ได้มาช่วยฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ควรถือประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก

5) รัฐบาลและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวควรส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดเป้าหมาย การวางแผนกลยุทธ์การดำเนินงาน ตลอดจนเข้าร่วมวิเคราะห์ ร่วมพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์ร่วมจัดการองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการการท่องเที่ยว

6) ทุกองค์กรควรเคารพและตระหนักในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีวิถีชีวิต วิถีเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างการปกครองของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ตลอดจนการรักษาความหลากหลาย ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟู ความหลากหลายทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมให้คงอยู่ในระยะยาว

7) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวควรมีการศึกษาความต้องการการพัฒนา การท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ รวมถึงฝึกอบรมทักษะองค์ความรู้ให้กับบุคลากร เพิ่มความตระหนักและ ความรับผิดชอบให้กับนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้อีกทางหนึ่ง

8) การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการ ธุรกิจท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ควรมีการประสาน ความร่วมมือและมีการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกันให้เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น หนุนเสริมเสริมประสิทธิภาพในการจัดการและ พัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

9) การทำตลาดการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ควรให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของ การบริการและประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ต้องอยู่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของพื้นที่ท่องเที่ยว อีกทั้งเป็น การช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ ทุกขั้นตอนของการพัฒนาการท่องเที่ยวและการตรวจสอบผลกระทบ ควรมุ่งเน้น การศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

แนวคิด ทฤษฎีการท่องเที่ยวโดยชุมชน ระหว่างทศวรรษที่ 50 และ 60 ชุมชนได้กลายเป็น ศูนย์กลางการพัฒนาของชนบทและพื้นที่ที่ไม่ได้รับการพัฒนา ปลายทศวรรษที่ 60 และต้นทศวรรษที่ 70 ธนาคารโลก (World Bank) และองค์การสหประชาชาติ (United Nation) ได้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทำให้จุดรวมของการพัฒนาจึงเปลี่ยนไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งได้เกี่ยวข้องกับ สังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม (Asli S.A. et al., 2013: 4) ความต่อเนื่องของการพัฒนาด้าน ต่างๆ ที่มีอยู่ในชนบทได้ก่อให้เกิดรูปแบบของการพัฒนาที่แตกต่างกันไป การท่องเที่ยวเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้ทรัพยากรที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างเจ้า ถิ่นกับผู้มาเยือน ส่งเสริมการอนุรักษ์ สืบทอดสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ และสร้างความภาคภูมิใจแก่ผู้ที่เป็น เจ้าของ

การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นการอาศัยทุนทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายใน ชุมชนมาเปลี่ยนเป็นสินค้าด้านการท่องเที่ยวโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้คนที่มีอยู่ภายในชุมชน มาจัดการทรัพยากรร่วมกันและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเสมอภาค ซึ่งเป็นรูปแบบของ การท่องเที่ยวทางเลือก (alternative tourism) ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวใน ปัจจุบันที่ต้องการแสวงหาความรู้จากการเดินทางท่องเที่ยวนอกจากความสุนทรีย์ภาพอื่นที่ได้รับระหว่างการ เดินทาง

การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยชุมชนหรือชาวบ้านในท้องถิ่นที่ รวมตัวกันเพื่อจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมกันอนุรักษ์ ทั้งทรัพยากรทาง

ธรรมชาติ วัฒนธรรม วิธีชีวิตความเป็นอยู่ งานกิจกรรมประเพณีที่มีการสืบทอดกันมา เป็นต้น เพื่อการท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรเหล่านั้นให้เกิดความยั่งยืน และเป็นรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนโดยแบ่งงานกันทำตามที่ตนเองถนัดหรือได้ที่ได้รับมอบหมาย การท่องเที่ยว นอกจากนี้การท่องเที่ยวโดยชุมชนยังช่วยพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีศักยภาพอีกด้วย ซึ่งสามารถสรุปแนวคิดของการท่องเที่ยวโดยชุมชนขององค์กรต่างๆ ได้ดังนี้

WWF (2001) “รูปแบบของการท่องเที่ยวที่ชุมชนท้องถิ่นมีการควบคุมและเกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็งในกาพัฒนาและการจัดการและผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในชุมชน”

Dixey (2005: 29) “การท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าของและ/หรือจัดการโดยชุมชน ที่การออกแบบให้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นของชุมชน แต่ชุมชนอาจจะเป็นเจ้าของทรัพย์สินเช่น ที่พัก แต่ให้บุคคลภายนอกเช่น บริษัทนำเที่ยวเข้ามาบริหาร ชุมชนอาจจะไม่ได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นฐานธุรกิจการท่องเที่ยว (เช่น ที่ดิน ที่ตั้งแคมป์ โครงสร้างพื้นฐานภายในอุทยานแห่งชาติ อนุสาวรีย์แห่งชาติ) แต่เข้าไปจัดการ และมีวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างกว้างขวาง”

Goodwill and Santilli (2009: 12) “การท่องเที่ยวที่บริหารและ/หรือจัดการโดยชุมชนซึ่งมีเจตนารมณ์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน”

Asker และคณะ (2010: 2) “เป็นหน่วยขนาดเล็กที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้มาเยือนและชุมชนเจ้าของ โดยทั่วไป เหมาะกับพื้นที่ในชนบทและภูมิภาค การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเขตที่เข้าใจโดยทั่วไปว่าถูกจัดการและเป็นเจ้าของโดยชุมชนเพื่อชุมชน เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่ขึ้นขอต่อการเสนอและสนองการบริการในท้องถิ่น และมุ่งเน้นการสื่อความหมายและการสื่อสารวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น”

Kibicho (2010: 212) “การกระจายอำนาจสู่ผู้คนในท้องถิ่นโดยก่อให้เกิดโอกาสในการจ้างงานด้วยการเพิ่มรายได้และพัฒนาทักษะและองค์กรของผู้คนเหล่านั้น”

Zapata และคณะ (2011:727) “รูปแบบขององค์กรทางธุรกิจที่มีบริเวณในการจัดการทรัพย์สินของชุมชนตามกิจกรรมที่มีความเสมอภาคกันมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการท่องเที่ยว ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการตอบสนองคุณภาพระหว่างวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว

Salazar (2011: 10) “เป้าหมายในการสร้างการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น มุ่งเน้นให้ชุมชนได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในด้านการวางแผนและบำรุงรักษา”

Responsibletravel.com (2013) “การท่องเที่ยวที่ชุมชนท้องถิ่น (โดยทั่วไปจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชนบท ยากจน และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจน้อย) เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวในชุมชนด้วยการจัดเตรียมที่พักให้”

Kyrgyz CBT Association (2013) “กิจกรรมของการบริการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แพ็ค-เก็จท่องเที่ยวที่มีคุณค่าโดยใช้ประโยชน์ด้านที่พัก อาหาร ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น”

ธนาคารโลก (2013) “การพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยชุมชนมีเป้าหมายที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็น เกี่ยวข้องต่อการระบุความจำเป็นของชุมชนเองและแน่ใจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบ และระดมผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดการมีส่วนร่วมภายในชุมชน”

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง การยอมรับในความต่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความเสมอภาคระหว่างเพศ Asli S.A et all (2013: 13-14) ได้สรุปหลักการการใช้เครื่องมือการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ประสบความสำเร็จจากนักเขียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

ตารางที่ 2 หลักการความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนจำแนกตามนักเขียน

นักเขียน	หลักการความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
Dixey (2005)	<ul style="list-style-type: none"> ■ การเชื่อมตลาดกับบริษัททัวร์ ■ ใกล้ชิดกับตลาดท่องเที่ยว ■ หาข้อได้เปรียบในการแข่งขัน ■ การจัดการด้านการเงิน ■ การดูแลลูกค้า ■ การจูงใจชุมชน ■ คุณภาพสินค้า ■ การลงทุนของชุมชน
Hiwasaki (2006)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ชุมชนท้องถิ่น ■ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ■ มีพันธมิตร สถาบันที่เข้มแข็ง และเพิ่มการตระหนักรู้
Goodwin and Santilli (2009)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ทุนและการกระจายอำนาจทางสังคม ■ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ■ วิถีชีวิต ■ การอนุรักษ์/สิ่งแวดล้อม ■ ความอยู่รอดทางการค้า ■ การศึกษา ■ ความรู้สึกต่อสถานที่ ■ การท่องเที่ยว ■ การรวบรวมผลประโยชน์
Asker et all (2010)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ชุมชนได้รับการจัดการและยึดเกาะกันเป็นอย่างดี ■ สมาชิกชุมชนทั้งผู้หญิง ผู้ชาย เยาวชน ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ และการจัดการด้านการเงินของการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างกว้างขวาง ■ เจ้าของที่ดินและทรัพยากรอื่นๆ มีความโปร่งใสและได้รับการระบุอย่างชัดเจน ■ ความปรารถนาจากล่างขึ้นบนในชุมชนถูกสะท้อนในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก การตัดสินใจและโครงสร้างการจัดการ ■ การตัดสินใจสำหรับการมีส่วนร่วมโดยชุมชนถูกดำเนินการโดยชุมชนบนพื้นฐานของข้อมูล ความเสี่ยง ผลกระทบ และผลประโยชน์สูงสุด

นักเขียน	หลักการความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
	<ul style="list-style-type: none"> ■ ระดับการมีส่วนร่วมสูง ■ การขับเคลื่อนไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเดียวแต่ยังรวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และการเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ■ กิจกรรมได้รับการสนับสนุนเครื่องมือทางการตลาดที่ดี ■ มีแผนที่เข้มแข็งเพื่อขยาย และ/หรือจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสมดุลต่อความสามารถต่อการรองรับของชุมชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทั้งสองด้าน ■ เป็นพันธมิตรที่ดีกับ NGO ในท้องถิ่นหน่วยงานราชการต่างๆ และผู้สนับสนุนอื่นๆ ■ มีแนวทางที่เหมาะสมกับเนื้อหาและท้องถิ่นโดยไม่นำมาจากบริบทอื่น ■ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาชุมชนอย่างกว้างขวาง ■ เชื่อมต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวต่อคุณค่าทางวัฒนธรรมและทรัพยากรที่มีอยู่ ■ มีความชัดเจนด้านพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยวและพื้นที่ไม่ใช่ ■ มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีต่อการเข้าถึงผลิตภัณฑ์
Zapata et all (2011)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ตั้งอยู่ในชุมชน (เช่น อยู่ในพื้นที่ของชุมชน หรือชุมชนได้ประโยชน์ โดยการให้เช่าพื้นที่ ■ ชุมชนเป็นเจ้าของอย่างน้อย 1 คน หรือมากกว่า (ผู้คนในท้องถิ่นได้ประโยชน์อย่างน้อย 1 คน หรือมากกว่า) ■ สมาชิกของชุมชนเข้ามาจัดการ (สมาชิกของชุมชนมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจขององค์กร)
สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชนประเทศไทย (2013)	<ul style="list-style-type: none"> ■ การพัฒนาฐานองค์ประกอบพื้นฐานของวิถีชีวิตท้องถิ่น วัฒนธรรม ผู้คน และธรรมชาติ ที่สมาชิกชุมชนรู้สึกความภาคภูมิใจและเลือกที่จะแบ่งปันกับผู้มาเยือน ■ ฝึกอบรมผู้คนในท้องถิ่นเพื่อเตรียมการและสร้างความเข้มแข็งในการจัดการการท่องเที่ยว
Kyrgyz CBT association (2013)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ■ ต้องกระจายการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นตลอดถึงการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ■ สำหรับผลประโยชน์บางอย่างแต่ความจำเป็นคือการส่งเสริมผลิตภัณฑ์และความเป็นเจ้าของท้องถิ่น ■ ต้องพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ
Silva and Wimalaratana (2013)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ไม่ปฏิเสธบทบาทชุมชนในการแบ่งปันต้นทุนผลประโยชน์ ■ การให้คำปรึกษาชุมชนด้านการท่องเที่ยวสัมพันธ์ต่อข้อกำหนดและการวางแผน

นักเขียน	หลักการความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
	<ul style="list-style-type: none"> ■ การดำเนินโครงการควรได้รับการยอมรับและอนุญาตจากชุมชน ■ ชุมชนริเริ่ม เป็นเจ้าของ และจัดการโครงการ ■ โครงการที่สามารถวัดผลทางเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งต่อระบบนิเวศ ■ กระจายต้นทุนและกำไรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม ■ มีการรวมตัวกันของสถาบัน/องค์กรและมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ดี ■ ทุกกิจกรรมสามารถตรวจสอบได้และมีความโปร่งใส
World Bank (2013)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เน้นใจถึงการมีส่วนร่วมในทุกระดับและหลีกเลี่ยงจากการกีดกันกลุ่มเล็กๆที่ไม่สำคัญ ■ รักษาไว้ซึ่งสิทธิพิเศษการมาก่อนของชุมชน ■ มีการสนทนาระหว่างชุมชนกับรัฐบาลท้องถิ่น ■ มั่นใจว่าสื่อกลางได้รับการจัดที่สามารถอธิบายได้ต่อกลุ่มในชุมชนท้องถิ่น ■ กำหนดความต้องการ ■ สนับสนุนการกำหนดนโยบายที่จำเป็นต่อความสำเร็จของโครงการที่ได้รับภายใต้การขับเคลื่อนของชุมชน

ที่มา: Asli S.A et al (2013: 13-14)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะตัว แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป (พจนานุกรม, 2546: 12-13) ซึ่งผู้ที่น่าแนวคิดนี้ไปปฏิบัติควรต้องทำความเข้าใจถึงเบื้องหลัง ความคิด หลักการ ความหมาย และองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย

- 1) ชุมชนเป็นเจ้าของ
- 2) ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทาง
- 3) ส่งเสริมความภาคภูมิใจตนเอง
- 4) ยกระดับคุณภาพชีวิต
- 5) มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
- 6) คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 7) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม
- 8) เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 9) เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมกับท้องถิ่น
- 10) มีการกระจายรายได้สู่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2557) ได้สรุปหลักการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศเขียนไว้ 10 ข้อ ดังนี้

- 1) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการเป็นเจ้าของในการบริหารจัดการทรัพยากรที่เป็นธรรม
- 2) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง

- 4) ช่วยหนุนเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่นและให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 5) มีระบบในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- 6) เสริมสร้างการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและภูมิภาค
- 7) เคารพวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีของตนเอง
- 8) การจัดการท่องเที่ยวต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 9) มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวบนฐานวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 10) ตั้งอยู่บนพื้นฐานการทำงานที่พึ่งตนเองให้มากที่สุด

2.2 แนวคิดมาตรฐานการท่องเที่ยว (Tourism Standard)

2.2.1 มาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นรากฐานของการท่องเที่ยวทางเลือกโดยเฉพาะการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งได้รับการประยุกต์มาจากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มูลนิธิสหประชาชาติ (United Nations Foundation) ร่วมกับองค์การการท่องเที่ยวโลก (United Nations World Tourism Organization - UNWTO) โปรแกรมสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme - UNEP) Rainforest Alliance และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนทั่วโลก รวมทั้งสิ้น 27 องค์กร ซึ่งมีชื่อเรียกเฉพาะว่า “The Global Sustainable Tourism Criteria Partnership” ได้นำเสนอ “เกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ในที่ประชุม The World Conservation Congress ในปี ค.ศ. 2008 ณ นคร Barcelona ประเทศ Spain มีการจัดแบ่งออกเป็น 4 เกณฑ์มาตรฐาน โดยยึดหลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ และแต่ละเกณฑ์มาตรฐานนั้นประกอบด้วยรายละเอียดที่บ่งบอกว่าควรจะดำเนินการหรือปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง จึงสามารถนำไปสู่ความเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ (Global Sustainable Tourism Council, 2012)

1) ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1) ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว (Tourism strategy) มีการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการในระยะยาว มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม มรดกทางวัฒนธรรม คุณภาพการดำเนินงาน สุขภาพ และความปลอดภัย

1.2) การจัดการองค์การการท่องเที่ยว (Tourism management organization) มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรหรือคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบดำเนินงานเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และมรดกทางวัฒนธรรม

1.3) การติดตามประเมินผล (Monitoring) มีระบบตรวจสอบประเมินผลและรายงานต่อสาธารณะในประเด็นสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และมรดกทางวัฒนธรรม

1.4) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change adaptation) มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยึดหลักของการก่อสร้างอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น

1.5) ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Inventory of attraction sites) มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น มีความสวยงามทางทัศนียภาพ เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรม เป็นต้น

1.6) การวางแผนนโยบาย (Planning regulations) มีการวางแผนแนวทางการกระจาย และนโยบาย เพื่อควบคุมการพัฒนาต่างๆ อย่างมีทิศทาง เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว ปฏิบัติตามประกาศของผังเมืองหรือเขตการใช้ที่ดิน และปฏิบัติตามกฎระเบียบของพื้นที่คุ้มครอง/พื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฯลฯ โบราณสถาน โบราณวัตถุหรือพื้นที่หวงห้าม อื่นๆ

1.7) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Access for all) มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสำหรับคนพิการ เด็กเล็ก และผู้สูงอายุ

1.8) สิทธิการครอบครองที่ดิน (Property acquisitions) มีกฎระเบียบข้อบังคับในการซื้อขายที่ดินและการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการคุกคามสิทธิการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสำหรับชุมชนท้องถิ่น ชุมชนมีสิทธิในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกมาตั้งถิ่นฐานหรือประกอบกิจการในพื้นที่

1.9) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (Tourist satisfaction) มีการประเมินและตรวจวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หรือผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการแก้ไข/ปรับปรุงสิ่งที่จำเป็นตามความเหมาะสม

1.10) มาตรฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability standards) มีระบบบริหารจัดการภายใต้มาตรฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.11) ความปลอดภัย (Safety and security) มีการจัดการด้านความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สินสำหรับนักท่องเที่ยว

1.12) การเตรียมความพร้อมรับมือกรณีฉุกเฉิน (Crisis and emergency preparedness and response) มีแผนรับมือเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินสำหรับนักท่องเที่ยว มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานสำหรับบุคคลากร

1.13) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Promotion) สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์มีความสมบูรณ์และถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และไม่สัญญาเสนอสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้รับบริการมากไปกว่าที่องค์กรหรือบริษัทสามารถทำได้

2) ด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น

2.1) การตรวจสอบทางเศรษฐกิจ (Economic monitoring) องค์กรหรือบริษัทให้การสนับสนุนการพัฒนาชุมชนด้านสังคมและสาธารณสุข-สาธารณสุข อาชีพ การศึกษา สุขอนามัย ความสะอาด ฯลฯ

2.2) โอกาสการจ้างงานในท้องถิ่น (Local career opportunities) องค์กรหรือบริษัทที่มีการจ้างงานคนท้องถิ่นเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ และจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะหากจำเป็น

2.3) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder participation) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการท่องเที่ยว

2.4) ความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่น (Local community opinion) เปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงแนวทางการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

2.5) การเข้าถึงท้องถิ่น (Local access) เคารพต่อธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ตั้งอยู่โดยรอบ โดยสะท้อนให้เห็นจากการวางผังบริเวณ การออกแบบ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการไต่มาซึ่งสิทธิในที่ดิน

2.6) ความตระหนักรู้ต่อการท่องเที่ยว (Tourism awareness) มีการปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้กับนักท่องเที่ยวในแง่ของการท่องเที่ยวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.7) การป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ (Preventing exploitation) องค์กรหรือบริษัท มีการดำเนินนโยบายที่เป็นการต่อต้านการเอาเปรียบเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอาเปรียบต่อเด็กและเยาวชน เช่น การใช้แรงงาน การค้าประเวณี ฯลฯ

2.8) การสนับสนุนชุมชน (Support for community) องค์กรหรือบริษัทให้การสนับสนุนจัดทำกฎ กติกา หรือจรรยาบรรณ สำหรับการปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ของชุมชน แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการยินยอมและความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่น

2.9) สนับสนุนผู้ประกอบการในชุมชนและสินค้าที่ถูกกฎหมาย (Supporting local entrepreneurs and fair trade) องค์กรหรือบริษัทเสนอให้ความช่วยเหลือแก่ร้านค้ารายย่อยในชุมชนเพื่อพัฒนาและขายผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน ซึ่งทำมาจากวัตถุดิบหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น อาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เครื่องหัตถกรรม ศิลปะการแสดง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ฯลฯ

3) ด้านการลดผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว รวมไปถึงมรดกทางวัฒนธรรม

3.1) การปกป้องแหล่งท่องเที่ยว (Attraction protection) มีแผนงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว

3.2) การจัดการผู้มาเยือน (Visitor management) มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกรอบกติกาของการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมหรือทางประวัติศาสตร์ อันเปราะบาง เพื่อให้การท่องเที่ยวสร้างผลกระทบน้อยที่สุด แต่ให้นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลินมากที่สุด

3.3) พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Visitor behavior) มีการควบคุมพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด

3.4) การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural heritage protection) ไม่มีการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือจัดแสดงโบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ยกเว้นสิ่งที่ได้รับอนุญาตหรือถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

3.5) การสื่อความหมายในพื้นที่ (Site interpretation) มีข้อมูลและการสื่อความหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติโบราณสถาน โบราณวัตถุวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น แก่ผู้ใช้บริการพร้อมมีคำอธิบายขอความร่วมมือให้ประพฤติดีปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความระมัดระวังและเหมาะสม

3.6) ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ช่วยสนับสนุนการปกป้องรักษาสถานที่และทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์โบราณคดีวัฒนธรรม และสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น รวมทั้งเปิดเส้นทางให้คนในท้องถิ่นเข้าถึงสถานที่และทรัพย์สินดังกล่าวได้

3.7) การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว (Visitor contributions) มีรูปแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวร่วมเป็นอาสาสมัครในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและความหลากหลายทางชีวภาพ

4) ด้านสิ่งแวดล้อม

4.1) ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental risks) มีการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และระบุถึงความเสี่ยงที่สำคัญ

4.2) การปกป้องสิ่งแวดล้อมที่เปราะบาง (Protection of sensitive environments) มีระบบในการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีความเปราะบาง เช่น เป็นแหล่งอาศัยของหรือขยายพันธุ์ของพืชและสัตว์ เป็นต้น

4.3) สัตว์ป่าคุ้มครอง (Wildlife protection) ไม่มีการกักขังสัตว์ป่า ยกเว้นกฎหมายจะอนุญาตและต้องกระทำอย่างเหมาะสม และสัตว์ป่าชนิดหวงห้ามหรือชนิดคุ้มครองที่ยังมีชีวิตอยู่ควรมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเป็นผู้ดูแล โดยจัดให้อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมและมีการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง

4.4) การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas emissions) มีการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งที่มาต่างๆ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรหรือบริษัท พร้อมมีกระบวนการ วิธีการลด และสร้างสมดุลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.5) การอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation) มีการตรวจวัดการใช้พลังงาน ทราบแหล่งที่มาและมีมาตรการลดปริมาณการใช้พลังงานโดยรวม พร้อมทั้งพยายามใช้พลังงานทดแทน

4.6) การจัดการน้ำ (Water management) มีการตรวจวัดการใช้น้ำ ทราบแหล่งที่มา และมีมาตรการลดปริมาณการใช้น้ำ

4.7) การตรวจสอบทรัพยากรน้ำ (Water security) มีการตรวจสอบปริมาณการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์

4.8) คุณภาพน้ำ (Water quality) มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างสม่ำเสมอ ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

4.9) การบำบัดน้ำเสีย (Wastewater) มีการบำบัดน้ำเสีย และน้ำทิ้งอย่างมีประสิทธิภาพและหากกระทำได้อีกก็นำกลับมาใช้ใหม่

4.10) ลดของเสีย (Solid waste reduction) การจัดการของเสียและขยะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายให้มีของเสียและขยะเป็นปริมาณน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งของเสียและขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ลดการใช้สารที่มีอันตราย ได้แก่ ยากำจัดวัชพืช สีทาบ้าน น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในส้วมและน้ำยาทำความสะอาดให้เหลือน้อยที่สุด และพยายามทดแทนโดยการใช้สารที่ไม่มีพิษมีภัยต่อสุขภาพ นอกจากนี้การใช้สารเคมีทุกชนิดต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

4.11) มลพิษทางแสงและเสียง (Light and noise pollution) มีวิธีปฏิบัติที่ช่วยลดมลภาวะทางเสียงและแสง มลภาวะอันเกิดจากน้ำไหลบ่าหน้าดิน การกัดเซาะพังทลายของดิน การใช้สารประกอบที่ทำลายโอโซน และสารพิษตกค้างในอากาศและดิน

4.12) การขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Low impact transport) ลดการใช้พลังงานเพื่อการขนส่งที่เกินความจำเป็น ใช้ระบบขนส่งที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น การใช้รถพลังงานแสงอาทิตย์ การปั่นจักรยาน การพายเรือ หรือใช้เชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดมลพิษน้อยที่สุด

2.2.2 มาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน

กลุ่มประเทศอาเซียนได้จัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2551) ประกอบด้วย มาตรฐานโรงแรมสีเขียวและมาตรฐานด้านอาหารและเครื่องดื่ม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3 มาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศอาเซียน ด้านโรงแรมสีเขียว

1. มาตรฐานด้านโรงแรมสีเขียว	
เกณฑ์	รายละเอียด
1.1 นโยบายและข้อปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม	1.1.1 ส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือของพนักงาน ลูกค้า และผู้จัดหา มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม 1.1.2 มีแผนงานให้พนักงานได้ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม เช่น การฝึกอบรม 1.1.3 มีแผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้ประกอบการโรงแรม 1.1.4 มีแผนงานการตรวจสอบสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่างๆ
1.2 การใช้ผลิตภัณฑ์สีเขียว (Green Product)	1.2.1 สนับสนุนให้ผู้ประกอบการโรงแรมใช้สินค้าผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหาร หัตถกรรม เป็นต้น 1.2.2 สนับสนุนให้สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
1.3 ร่วมมือกับองค์กรชุมชนท้องถิ่น	1.3.1 มีแผนงาน/กิจกรรมเพื่อช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น 1.3.2 มีโปรแกรมการเรียนรู้สำหรับชุมชนต่อการป้องกันสิ่งแวดล้อม 1.3.4 สร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการแสดงศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น
1.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	1.4.1 มีโปรแกรมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายจัดการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
1.5 การจัดการของเสีย	1.5.1 มีการแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการของเสีย เช่น การลดของเสีย การนำมาใช้ใหม่ การรีไซเคิล การแยกของเสีย และการทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น
1.6 การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1.6.1 มีการแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการประหยัดพลังงานและ/หรือเทคโนโลยี เครื่องมือการประหยัดพลังงานเพื่อลดการใช้พลังงานแก่โรงแรม

1. มาตรฐานด้านโรงแรมสีเขียว	
เกณฑ์	รายละเอียด
	1.6.2 ติดตั้งมิเตอร์/เครื่องมือเพื่อตรวจสอบการใช้พลังงาน
1.7 การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	1.7.1 มีการแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการประหยัดน้ำ และ/หรือเทคโนโลยี เครื่องมือการประหยัดน้ำเพื่อลดการใช้น้ำแก่โรงแรม 1.7.2 บำรุงรักษาอุปกรณ์การใช้น้ำอยู่เสมอ
1.8 การจัดการคุณภาพอากาศ (ภายในและภายนอกอาคาร)	1.8.1 ออกแบบพื้นที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ 1.8.2 ตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรับประกันคุณภาพอากาศ เช่น เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น
1.9 ควบคุมมลพิษทางเสียง	1.9.1 มีโปรแกรมควบคุมมลพิษทางเสียงที่เกิดจากโรงแรม
1.10 การบำบัดและการจัดการน้ำเสีย	1.10.1 ใช้กลไกเพื่อป้องกันการปนเปื้อนและวิถีลดการก่อให้เกิดน้ำเสีย 1.10.2 ส่งเสริมในการนำน้ำมารีไซเคิลและน้ำที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ เช่น เพื่อรดต้นไม้ 1.10.3 สนับสนุนการใช้วิธีการบำบัดน้ำเสียอย่างเหมาะสม
1.11 การกำจัดสารพิษและสารเคมี	1.11.1 มีป้ายบอกเกี่ยวกับสารพิษอย่างชัดเจน 1.11.2 มีการจัดการในการกำจัดของเสียที่เป็นอันตรายอย่างเหมาะสม 1.11.3 มีการตรวจสอบ ทำความสะอาดและบำรุงรักษาห้องจัดเก็บเพื่อป้องกันแก๊สและสารเคมีรั่วไหลเป็นประจำ

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2551)

ตารางที่ 4 มาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศอาเซียน ด้านโรงแรมสีเขียว

2. มาตรฐานด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
เกณฑ์	รายละเอียด
2.1 การออกแบบและการก่อสร้าง	2.1.1 พื้น กำแพง ผนัง สามารถทำความสะอาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไขมัน เศษอาหารและน้ำไม่สามารถซึมได้ 2.1.2 มีระบบระบายอากาศอย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถระบาย คิวน์ คิวน์ไฟ ไอ้ น้ำ จากการปรุงอาหาร 2.1.3 มีมาตรการในการรักษาพื้นที่ให้ปลอดจากสัตว์และสัตว์นำโรคต่างๆ
2.2 สิ่งอำนวยความสะดวก	2.2.1 น้ำมีอย่างเพียงพอ 2.2.2 มีระบบการกำจัดของเสียและน้ำเสียอย่างมี

2. มาตรฐานด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
เกณฑ์	รายละเอียด
	<p>ประสิทธิภาพ</p> <p>2.2.3 สถานที่ที่จัดเก็บขยะประเภทต่างๆ และสิ่งที่สามารถนำมารีไซเคิลได้มีอย่างเพียงพอ</p> <p>2.2.4 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านห้องน้ำมีการดูแลรักษาและไม่ก่อให้เกิดการรบกวนและห่างจากบริเวณสถานที่ให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม</p>
2.3 การเก็บรักษาอาหารและอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ	<p>2.3.1 มีการเก็บรักษาอาหารที่สะอาดก่อให้เกิดการเน่าเสียและการปนเปื้อนน้อยที่สุด</p> <p>2.3.2 ห้องเก็บอาหารวัตถุดิบควรอยู่ห่างจากอาหารที่ปรุงสุกพร้อมรับประทาน</p> <p>2.3.4 อุณหภูมิของตู้เย็นและเครื่องทำความเย็นสำหรับอาหารที่ต้องการความเย็น (เช่น เนื้อ อาหารทะเล ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนม และ ปลา) ควรมีอุณหภูมิที่มีความเหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์</p> <p>2.3.5 พื้นที่จัดเก็บควรได้รับการออกแบบเพื่อจัดเก็บอุปกรณ์การบริการเดี่ยวได้ทั้งหมด (เช่น จานกระดาษ ถ้วย ผ้ากันเปื้อนต่างๆ อุปกรณ์พลาสติก)</p>
2.4 การดำเนินการด้านอาหาร	<p>2.4.1 มาตรการที่สามารถปฏิบัติได้ควรนำมาปฏิบัติเพื่อดำเนินการอาหารที่ปลอดภัยและเหมาะสม</p> <p>2.4.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการล้างมืออย่างเพียงพอ เช่น สบู่ ผ้าเช็ดมือ</p> <p>2.4.3 ใช้อุปกรณ์ที่มีความสะอาด (เช่น ทัพพี ไม้พาย อุปกรณ์ใช้ในการปรุงอาหารอื่นๆ) และ/หรือถุงมือพลาสติกเพื่อลดการใช้มือสัมผัสกับอาหารให้น้อยที่สุด</p>
2.5 การกำจัดอาหารเสีย	<p>2.5.1 ระบุวันหมดอายุอย่างชัดเจน</p> <p>2.5.2 แยกอาหารที่กำจัดออกอย่างชัดเจน</p>
2.6 สุขภาพและอนามัยของผู้ดูแลอาหารและเครื่องดื่ม	<p>2.6.1 ผู้ดูแลด้านอาหารและเครื่องดื่มควรปลอดจากอาการบาดเจ็บและโรคที่สามารถติดต่อได้</p> <p>2.6.2 รักษาสุขลักษณะส่วนบุคคลสำหรับผู้ดูแลอาหารและเครื่องดื่ม</p> <p>2.6.3 จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านความสะอาดและสุขลักษณะในการทำอาหาร</p>
2.7 ความสะอาด	<p>2.7.1 บำรุงรักษาสถานที่ปรุงอาหารให้ได้มาตรฐานด้านความสะอาด</p> <p>2.7.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานและดื่มมีความสะอาดและถูกสุขลักษณะก่อนนำไปใช้</p>

2. มาตรฐานด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
เกณฑ์	รายละเอียด
	2.7.3 บำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือให้มีความสะอาดเพื่อมาตรฐานของความสะอาด 2.7.4 ติดป้ายวัตถุที่มีพิษ (เช่น ผงซักฟอก สารฟอกขาว) และเก็บรักษาให้ห่างจากอาหาร ยาฆ่าแมลงรักต้องปิดป้ายและเก็บรักษาให้ห่างจากผงซักฟอกและสิ่งปราสจากเชื้อโรคเหมือนกับอาหาร
2.8 การบำรุงรักษา	2.8.1 บำรุงรักษาอุปกรณ์ติดตั้งต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุดพร้อมใช้งาน 2.8.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มควรได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
2.9 ระดับคุณภาพ	2.9.1 มีกลไกหรือเวทีที่ให้นักท่องเที่ยวได้สะท้อนกลับถึงคุณภาพการให้บริการ

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2551)

2.2.3 เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนอาเซียน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2014) ได้จัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในกลุ่มประเทศอาเซียน มีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้

1) มาตรฐานของเจ้าของชุมชนและการจัดการ

1.1) ประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาลที่โปร่งใส

- มีการจัดการโดยสมาชิกในชุมชนและมีคณะกรรมการที่ผ่านการเลือกตั้งจากสมาชิกเพื่อดำรงตำแหน่งมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งสูงสุดไม่เกิน 5 ปี
- มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตามที่ได้ตกลงไว้
- มีการกำหนดกฎระเบียบข้อปฏิบัติในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น และมีการดำเนินงานตามกฎระเบียบที่วางไว้
- การรับสมัครสมาชิก CBT เป็นไปตามกฎระเบียบที่ชุมชนกำหนดไว้
- การรับสมาชิกในการให้บริการทางการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม จะต้องดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมขึ้นอยู่กับคุณภาพและความเห็นจากสมาชิก
- สมาชิก CBT ต้องมีความรู้และมุ่งมั่นที่จะดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และมีบทบาทที่เฉพาะเจาะจง
- การนัดหมายประชุม-ยกเลิกการประชุม ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ CBT

1.2) การได้รับการรับรอง CBT ตามกฎหมาย

- การจัดการ CBT ต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับจังหวัดหรือระดับชาติ
- การจัดการ CBT ต้องเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3) ประสิทธิภาพและการจัดการที่โปร่งใส

- การจัดการ CBT มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนและความต้องการของสมาชิก รวมถึงผู้ประกอบการภายนอก
- สมาชิกเห็นด้วยในแนวทางปฏิบัติตามหลักการ CBT ASEAN
- ชุมชนมีศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการให้กับผู้เยี่ยมชม
- การจัดการ CBT ต้องช่วยเพิ่มการใช้สินค้าและบริการโดยชุมชน
- มีระบบการจัดการทางการเงินที่ชัดเจน สมาชิกสามารถตรวจสอบได้
- มีแผนงานประจำปีที่ชัดเจนในรูปแบบเอกสาร สมาชิกสามารถเข้าถึงได้
- มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานในระยะยาวที่ชัดเจนในรูปแบบเอกสาร สมาชิกสามารถเข้าถึงได้
- มีกลไกในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานด้าน CBT

1.4) ประสิทธิภาพของภาคีที่เกี่ยวข้อง

- มีแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างบริษัททัวร์กับชุมชน
- การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องหลีกเลี่ยงผลกระทบที่จะเกิดกับชุมชนใกล้เคียง
- มีการระบุบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนได้เสียที่ชัดเจนในรูปแบบเอกสาร
- มีการแนะนำข้อปฏิบัติหรือกฎระเบียบของชุมชน รวมถึงการให้คำปรึกษากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- มีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนใกล้เคียง

2) การสนับสนุนในการสร้างสังคมที่สงบสุข

2.1) การให้เกียรติในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- ไม่สนับสนุนการขายบริการทางเพศ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการใช้แรงงานเด็กและเยาวชน
- กิจกรรมของการท่องเที่ยวโดยชุมชนมุ่งส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก
- เปิดโอกาสให้สมาชิกที่ด้อยโอกาสในชุมชน เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ เยาวชน เป็นต้น มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์อย่างเหมาะสม
- การจัดการ CBT นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างและการบริการพื้นฐานสำหรับชุมชน เช่น น้ำ สุขาภิบาล พลังงาน การศึกษา สุขภาพ เป็นต้น

2.2) การกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

- การแบ่งปันผลประโยชน์มีความชัดเจนโปร่งใส
- มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชนเพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน
- มีขั้นตอนในการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้

2.3) มาตรฐานในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

- เกิดการจ้างงานในชุมชนท้องถิ่นที่มีการจัดการ CBT
- ท้องถิ่น/ภูมิภาค จัดการผลิตภัณฑ์และบริการที่มีความสอดคล้องกับ CBT
- ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นถูกใช้ในการเปรียบเทียบการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากภายนอก เช่น ผลิตภัณฑ์ชุมชนกับสินค้าที่ระลึกจากภายนอก
- การสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างเครือข่าย CBT ผู้ประกอบการเอกชน และภาครัฐ เพื่อเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาค

2.4) การรักษาความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรมและคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณี

- มีการจัดทำข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนในรูปแบบเอกสาร
- มีการอนุรักษ์และปกป้องวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของชุมชน
- มีการออกกฎระเบียบและข้อปฏิบัติเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อวัฒนธรรมของชุมชน
- การจัดการ CBT สนับสนุนการคงไว้ซึ่งวิถีดั้งเดิมและความคิดริเริ่มในการสร้างวิถีทางเลือก
- มีการแจ้งข้อควรปฏิบัติให้ผู้มาเยี่ยมชมชุมชนปฏิบัติตาม
- มีกระบวนการตัดสินใจร่วมในการระบุว่าวัฒนธรรมใดควรหรือไม่ควรนำมาแลกเปลี่ยนกับผู้มาเยือน

3) การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3.1) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- มีการระบุและวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ในรูปแบบเอกสารโดยผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกชุมชน
- มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์
- มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการเสนอคุณค่าของทรัพยากรในการส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี
- กฎระเบียบชุมชนและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องช่วยปกป้องและนำเสนอคุณค่าของธรรมชาติ

3.2) กิจกรรมอนุรักษ์เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อม

- กองทุนชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- มีแนวทางในการจัดการของเสียที่เป็นระบบ โดยใช้หลัก reduce, reuse, recycle และการจัดการสุขอนามัยของเสีย เช่น การทำปุ๋ยหมัก

- มีแนวทางในการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม สามารถลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้
- ลดการสร้างขยะในชุมชนโดยการนำวัสดุจากธรรมชาติมาใช้ประโยชน์
- มีการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการศึกษาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในชุมชนให้กับผู้มาเยือน
- ใช้แหล่งพลังงานที่ให้ค่าคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชน

4) การเป็นเจ้าของที่ดีและการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชนกับผู้มาเยือน

4.1) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าบ้าน

- มีการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนและรอบๆ ชุมชน
- มีมาตรการในการตรวจสอบและดูแลความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว
- มีข้อควรปฏิบัติสำหรับชุมชนเจ้าของพื้นที่และผู้มาเยือน
- มีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้มาเยือน
- มีระบบการประเมินความพึงพอใจในด้านการบริการให้กับผู้มาเยือน
- มีกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
- เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกับคนท้องถิ่นควบคู่กับสมาชิกในชุมชน
- มีการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ อาจอยู่ในรูปของการประเมินรายสัปดาห์หรือรายปีให้กับสมาชิก

4.2) การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

- มีการกำหนดราคาในการเข้าชมที่โปร่งใสสำหรับผู้มาเยือน และมีผลตอบแทนที่เหมาะสมกับชุมชน
- มีผลตอบแทนที่คุ้มค่าในแง่ของการลงทุนด้านสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ
- มีการระบุกลุ่มเป้าหมายที่ตรงกับความต้องการของชุมชน
- มีการกำหนดสินค้าทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับศักยภาพการบริการและการตลาดโดยไม่ซ้ำกัน
- มีการจัดโปรแกรมทางการตลาดที่กำหนดเป้าหมายและค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มตลาดที่ได้รับประโยชน์

5) คุณภาพการบริการด้านการท่องเที่ยว

5.1) ความเชี่ยวชาญและคุณภาพของไกด์ท้องถิ่น

- ไกด์ต้องมีความรู้เกี่ยวกับชุมชนเป็นอย่างดีและมีความพร้อมทางร่างกายเหมาะสมกับกิจกรรมที่นำเสนอ
- ไกด์สามารถนำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี
- ไกด์ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงตามมาตรฐาน CBT ASEAN
- ไกด์ต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการในชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตให้ประกอบการ

- โกด์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้มาเยือนสามารถสร้างจิตสำนึกให้เกิดการอนุรักษ์ได้
- โกด์ต้องได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เช่น การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การสื่อความหมาย การจัดการกลุ่มนักท่องเที่ยว การบริการ การสื่อสาร วัฒนธรรมท้องถิ่น ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และแนวทางปฏิบัติของ CBT เป็นต้น

5.2) คุณภาพของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว

- กิจกรรมท่องเที่ยวต้องดำเนินงานภายใต้วัตถุประสงค์และหลักการของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและธรรมชาติภายในชุมชน
- มีการระบุโปรแกรมท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายในแต่ละกิจกรรมที่ชัดเจน รวมถึงมีระบบการจองในรูปแบบเอกสาร
- มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว
- มีการแจ้งข้อควรปฏิบัติและข้อมูลที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวล่วงหน้า
- มีการควบคุมคุณภาพการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว รวมถึงมีการตรวจสอบความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเพื่อนำกลับมาพัฒนากิจกรรม
- มีการให้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงแก่นักท่องเที่ยว
- กิจกรรมท่องเที่ยวที่เกิดมุ่งเน้นการสร้างการเรียนรู้และความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยว
- มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมต่อขีดความสามารถในการรองรับในแต่ละกิจกรรม

6) คุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม

6.1) การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีคุณภาพ

- อาหารและเครื่องดื่มต้องมีปริมาณที่เหมาะสมกับคุณภาพและราคา ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นตอนในการปรุงอาหารต้องถูกหลักอนามัย
- การบริการอาหารและเครื่องดื่มต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับที่ตกลงกันไว้กับสมาชิก
- ต้องได้รับการรับรองจากมาตรฐานการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อาหารฮาลาล
- เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเรียนรู้กรรมวิธีในการประกอบอาหาร
- มีการพัฒนาทักษะและฝึกอบรมบุคลากรในด้านการพัฒนาคุณภาพอาหารอย่างต่อเนื่อง เช่น สุขอนามัยในการเตรียมอาหาร โภชนาการ อาหารท้องถิ่นดั้งเดิม มาตรฐานการต้อนรับการบริการ การบริหารจัดการกลุ่ม การดูแลลูกค้า การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การช่วยเหลือด้านความปลอดภัย ค่านิยมประเพณีของชุมชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แนวทางการปฏิบัติของ CBT เป็นต้น

6.2) การจัดการด้านอาหารและเครื่องดื่ม

- การจัดการอาหารและเครื่องดื่มอยู่ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันของสมาชิก
- เมนูอาหารมีความเหมาะสมกับราคา
- มีการกำหนดช่วงเวลาในการบริการตามข้อตกลงระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว
- อาหารและเครื่องดื่มที่นำมาบริการมีความเพียงพอ
- มีเมนูอาหารที่หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละมื้อ และควรมีอาหารท้องถิ่นในเมนู
- วัตถุดิบที่ใช้มาจากแหล่งต่างๆ ในชุมชน ไม่มีการนำสัตว์ป่าหรือวัตถุดิบต้องห้ามทางกฎหมายมาประกอบอาหาร
- มีขนมหวานและผลไม้เสริมในแต่ละมื้อ
- การเตรียมอาหารในภาชนะที่สะอาด
- ล้างมือและใส่เครื่องป้องกันขณะประกอบอาหาร
- เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนในการเรียนรู้การประกอบอาหารดั้งเดิมของท้องถิ่น
- ใช้วัสดุที่มาจากธรรมชาติในการเป็นภาชนะ

7) คุณภาพด้านที่พัก

7.1) การประกันคุณภาพผู้ให้บริการด้านที่พัก

- ผู้ให้บริการที่พักต้องได้รับคัดเลือกและผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวว่าเหมาะสมกับตลาดกลุ่มเป้าหมาย
- มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาที่พักให้มีคุณภาพมีความสอดคล้องกับบริบทแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- มีการดำเนินงานตามข้อตกลงของระเบียบมาตรฐาน CBT ASEAN
- ที่พักมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และปลอดภัย เหมาะแก่การเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน
- ผู้ให้บริการด้านที่พักต้องได้รับการรับรองมาตรฐานด้านที่พัก เช่น มาตรฐานโฮมสเตย์
- ผู้ให้บริการด้านที่พักต้องได้รับการอบรมเพิ่มทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการที่พัก สุขอนามัยในการเตรียมอาหาร มาตรฐานการต้อนรับ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การดูแลลูกค้า การสื่อสาร เป็นต้น

7.2) การจัดการด้านที่พัก

- มีระบบการจองห้องพักที่ชัดเจนในรูปแบบของเอกสาร
- มีการแจ้งเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวรับทราบ
- โครงสร้างของที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง
- ห้องน้ำสะอาดมิดชิด มีความเป็นส่วนตัว มีอากาศถ่ายเทสะดวก
- มีการทำความสะอาดห้องพักและกักน้ำอย่างสม่ำเสมอ
- ห้องน้ำที่เป็นส่วนรวมควรมีถึงน้ำ ชัน ถังขยะ รวมถึงสบู่อะไรๆ

- มีการปรับภูมิทัศน์บริเวณที่พักให้ดูสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
- มีอุปกรณ์เครื่องนอนชั้นพื้นฐานไว้รองรับอย่างเหมาะสม
- มีการเตรียมแผนฉุกเฉินในกรณีเกิดอุบัติเหตุกับนักท่องเที่ยว
- ไม่ตกแต่งที่พักจากซากสัตว์ป่า ยกเว้นเป็นส่วนหนึ่งของการจัดแสดงเพื่อการสื่อความหมาย
- มีอุปกรณ์ส่องสว่างไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว
- ไม่สร้างที่พักอยู่ในแหล่งประวัติศาสตร์สำคัญของชุมชน
- ควรอยู่ห่างจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เพื่อป้องกันผลกระทบทางกลิ่น
- มีที่จอดรถและป้ายให้ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว
- ผู้ให้บริการด้านที่พักควรมีทักษะเบื้องต้นในการปฐมพยาบาล

8) ประสิทธิภาพการทำงานของพันธมิตรด้านการท่องเที่ยว

8.1) ข้อตกลงการดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

- พันธมิตรด้านการท่องเที่ยวได้รับการรับรองการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของมาตรฐาน CBT ASEAN หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- มีการทำพันธสัญญาข้อตกลงร่วมกับชุมชนที่ชัดเจน
- ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับในการดำเนินงานภายใต้ระเบียบของชุมชน
- มีการพัฒนาหนุนเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- ร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

8.2) สนับสนุนชุมชนและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ

- พันธมิตรด้านการท่องเที่ยวแสดงให้เห็นถึงความเคารพในกฎระเบียบที่ชุมชนกำหนดขึ้น
- บุคลากรมีความเข้าใจพื้นที่ชุมชนและสภาพความเป็นท้องถิ่น
- มีการบริหารจัดการที่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- ใช้ยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน
- มีการประชุมปรึกษาคณะกรรมการกลุ่มท่องเที่ยวหากมีความเสี่ยงต่อการเกิดผลกระทบต่อสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- ลดการสร้างขยะให้กับชุมชน นำขยะที่นำเข้ามาออกไปจัดเก็บทุกครั้ง
- ให้ความร่วมมือในโครงการต่างๆที่ชุมชนจัดขึ้น
- สนับสนุนคณะกรรมการชุมชนในการฝึกอบรมไกด์ท้องถิ่นโดยใช้คนในท้องถิ่น
- มีการบริการที่พักที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

8.3) การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจชุมชน

- สนับสนุนการใช้และซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่มาจากท้องถิ่น เช่น ที่พัก การขนส่ง กิจกรรม อาหาร ของที่ระลึก เป็นต้น
- มีข้อตกลงร่วมกันกับชุมชนในการผลิตสินค้าและการกำหนดราคาที่เหมาะสม
- มีส่วนร่วมในการปันผลกำไรเพื่อพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ

8.4) การสร้างการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

- ร่วมสำรวจเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลความรู้แก่ไคด์ท้องถิ่น
- มีการทำการตลาดอย่างมีความรับผิดชอบไม่โฆษณาเกินจริง
- มีข้อตกลงกับกลุ่มคณะกรรมการท่องเที่ยวเพื่อจำกัดขนาดกลุ่มและจำนวนที่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว
- มีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนและให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวก่อนมาเที่ยวในชุมชน
- ให้ข้อมูลด้านการเดินทางและสิ่งจำเป็นในการเดินทางท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว

8.5) ประสพการณ์ที่ดีและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

- มีการทำประกันชีวิตให้กับนักท่องเที่ยวก่อนมีการเดินทาง
- มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัยในการประกอบกิจกรรมที่อันตรายและมีความเสี่ยง
- การทำการตลาดอย่างมีความรับผิดชอบไม่ให้ข้อมูลเกินจริงบุคลากรมีประสบการณ์หรือได้รับการฝึกการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- มีการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

2.2.4 มาตรฐานโฮมสเตย์มาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียได้กำหนดมาตรฐานการจัดการโฮมสเตย์ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) ดูแลบ้าน (ดูแลห้องพัก)

พื้นฐานที่มีความสำคัญที่สุดในการทำโฮมสเตย์ คือ การดูแลบ้าน ความระเบียบเรียบร้อย และสุขอนามัยจะต้องมีการตรวจสอบอยู่เสมอ และการบำรุงรักษาเพื่อความสะอาดสบายของนักท่องเที่ยว

ส่วนหนึ่งของบ้านที่ควรจะเป็นความกังวลหลัก คือ ห้องนอนแขก ห้องนั่งเล่น ห้องรับประทานอาหาร ห้องครัว ห้องน้ำ ห้องสุขาและลานบ้าน

1.1 ห้องนอนแขก

นักท่องเที่ยวใช้เวลาประมาณ 30% ของเวลาทั้งหมดของพวกเขาในห้องนอน สุขอนามัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการระบายอากาศจะต้องดูแลเพื่อให้ห้องสะอาดใหม่เสมอ และไม่มึนเหม็นอับ

อุปกรณ์พื้นฐานในห้องนอน

อุปกรณ์พื้นฐานที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขในห้องนอนสำหรับนักท่องเที่ยวมีเตียง ที่นอน ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม หมอน ตุ้เสื้อผ้า ชุดโต๊ะเครื่องแป้ง การตกแต่งห้องพัก มีห้องพัสดุหรือเครื่องปรับอากาศ และตะกร้าขยะขนาดเล็ก

เตียง ที่นอน ผ้าปูที่นอน ผ้าห่มและหมอน

- ถ้าคุณใช้เตียงไม้ให้แน่ใจว่าเตียงไม้นั้นแข็งแรงไม่หักงาย
- ควรใช้เตียงเป็นเตียงเดี่ยว
- ที่นอนควรจะมีขนาดหนา 4 นิ้ว แต่ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการบ้านพัก
- การปูผ้าปูที่นอนใหม่ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเช็คอิน
- การปูผ้ารองป้องกันการเปื้อนบนที่นอนในห้องพัก
- หมอนควรมีไว้อย่างน้อย 2 ใบ สำหรับนักท่องเที่ยว
- ผ้าห่มและปลอกหมอนควรซักให้สะอาดหลังนักท่องเที่ยวกลับ
- หมอนควรจะตากแดดให้แห้งทุกครั้งหลังจากนักท่องเที่ยวกลับบ้าน
- ถ้าคุณให้ผ้าขนหนูให้แน่ใจว่าจะตั้งอยู่ห่างจากผ้าขนหนูสำหรับการใช้งานส่วนบุคคล ให้แน่ใจว่าเป็นผ้าที่สะอาดและแห้ง

วิธีที่จะใช้ตัดแผ่นปิดเตียง

- เริ่มต้นจากปลายเตียงให้ปูผ้าปูที่นอนภายใต้ที่นอนให้เรียบร้อย
- เช่นเดียวกับขั้นตอนแรก ปูผ้าปูที่นอนในส่วนหัวเตียง
- จากปลายเตียงให้ดึงผ้าปูที่นอนออกมา 16 นิ้ว
- วางนิ้วที่มุมบนและดึงผ้าโดยใช้มือข้างหนึ่ง
- ใส่ผ้าที่ด้านบนของปลายและหัวเตียง
- ถูมุมด้วยนิ้วของคุณ ให้แน่ใจว่าคุณสามารถดุมุม 45° จะเกิดขึ้น วิธีนี้เป็นวิธีที่ดีที่สุด
- ใส่ภายใต้ที่นอนออกเริ่มต้นจากปลายขึ้นไปหัวเตียงดังแสดงในรูปอีท่าซ้ำขั้นตอนเหล่านี้สำหรับแต่ละมุม ในขณะที่คุณทำขั้นตอนนี้ใช้พาล์มของคุณจะได้รับการกำจัดของริ้วรอยที่ยังคงอยู่บนพื้นผิวของแผ่น

ตุ้เสื้อผ้า

เตรียมความพร้อมตุ้เสื้อผ้าจะแขวนและจัดเก็บเสื้อผ้าหรือรายการอื่นๆ อย่างเรียบร้อย ให้เตรียมไม้แขวนอย่างน้อย 6 อันในตุ้เสื้อผ้าสำหรับนักท่องเที่ยว ถ้าเป็นไปได้ให้เตารีดและโต๊ะรองรีด

โต๊ะอุปกรณ์ภายในห้อง

โต๊ะอุปกรณ์ภายในห้อง ประกอบด้วย โต๊ะ เก้าอี้และกระจก ชุดโต๊ะนี้ควรเช็ดฝุ่นก่อนที่นักท่องเที่ยวจะมาถึง กระจกควรจะขัดและทำความสะอาด

ตกแต่งห้อง

ผนังที่มีการทาสีสนสไตเพื่อทำให้ห้องดูดีมากยิ่งขึ้น การตกแต่งไม่ต้องตกแต่งมากนักในการแขวนตกแต่ง เช่น รูปภาพได้รับการสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมหรืองานฝีมือชุมชนในชนบท

พัดลมและเครื่องปรับอากาศ

ห้องพักแต่ละห้องควรมีพัดลมอย่างน้อย 1 ตัว ผู้ประกอบการสามารถเลือกที่จะใช้อย่างใดอย่างหนึ่งพัดลมติดผนังหรือติดเพดาน และหากได้รับการสนับสนุนเครื่องปรับอากาศ

ทำความสะอาดห้องนอนแขก

ห้องนอนแขกจะทำความสะอาดในทุกชั้นตอน ในระหว่างก่อนที่นักท่องเที่ยวจะมาถึง และหลังนักท่องเที่ยวเข้าพักอยู่ที่บ้านของคุณ ดังนี้

- ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะมาถึง พวกเขาควรทำความสะอาดอย่างละเอียด ให้แน่ใจว่าคุณเอาใยแมงมุม ซึ่งอยู่ที่เพดานของห้องพัก ตรวจสอบว่า ไม่มีฝุ่นในตู้เสื้อผ้า ชุดโต๊ะเครื่องแป้ง ใต้เตียง หน้าต่างเช่นเดียวกับการตกแต่ง คุณสามารถใช้ไม้กวาดขนไก่หรือเครื่องดูดฝุ่น เก็บกวาดและถูพื้นเพื่อให้สะอาด ใช้ผงซักฟอกต้านเชื้อแบคทีเรีย ขอสนับสนุนให้ใช้เครื่องฟอกอากาศ

- ระหว่างการเข้าพักของนักท่องเที่ยว มีการส่งเสริมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นในส่วนของโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกิจการของโฮมสเตย์ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาพักผ่อนและการทำความสะอาดควรจะทำหากมีความจำเป็น เพื่อให้นักท่องเที่ยวจะไม่ถูกรบกวน การทำความสะอาดพื้นฐาน ควรทำเตียงและกวาดเท่านั้น ผ้าคลุมเตียง หมอนและผ้าขนหนู ควรเปลี่ยนตามคำขอเท่านั้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการโฮมสเตย์ ทำให้แน่ใจว่านักท่องเที่ยวการแจ้งเตือนล่วงหน้าในการเข้าพัก หากนักท่องเที่ยวออกจากห้องพักไปและการที่เข้าไปในห้องพักต้องได้รับอนุญาตจากนักท่องเที่ยวก่อน ตรวจสอบให้แน่ใจของมีค่าและข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวที่วางไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัย

- หลังจากนักท่องเที่ยวกลับ พวกเขาควรจะมีการตรวจสอบก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีสิ่งของของนักท่องเที่ยวหลงเหลืออยู่ ถ้ามีสิ่งของตกหล่นควรเก็บไว้อย่างดีในความดูแลชั่วคราว ใส่รายการเหล่านี้ในกระเป๋าหรือถุงพลาสติกที่มีขนาดที่เหมาะสม ติดป้ายถุงพลาสติกที่มีชื่อของสถานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการบันทึกเมื่อพวกเขาลงทะเบียนในสมุดบันทึกมาถึงโฮมสเตย์ เมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อหรือตัวแทนผู้รับผิดชอบในการพาพวกเขาโฮมสเตย์ทางโทรศัพท์และแจ้งให้พวกเขาเกี่ยวกับรายการเหล่านี้ ทำความสะอาดห้องพักอย่างละเอียดและพร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยวต่อไป

1.2) ห้องนั่งเล่น

ห้องนั่งเล่นเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างเจ้าของบ้านและนักท่องเที่ยว การรักษาความสะอาดเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะใช้เวลามากขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในห้องนั่งเล่น หากคุณต้องการที่จะให้ชุดของที่นั่งให้แน่ใจว่ามีอยู่ในสภาพดีและสะดวกสบาย ไฮไลต์ภาพครอบครัวที่ใกล้ชิดและวัฒนธรรมในการตกแต่ง ตัวอย่างเช่น การวาดภาพถ่ายของครอบครัว หัตถกรรม เครื่องเพชรพลอยและภาพวาดในบางมุม หลีกเลี่ยงการผูกขาดกิจกรรมในห้องนั่งเล่น ยกตัวอย่างเช่น การดูทีวีและไม่สนใจนักท่องเที่ยว ความสมบูรณ์ของการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวและพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่สำคัญคือการไม่สูบบุหรี่ในห้องนั่งเล่น

1.3) ห้องรับประทานอาหารและห้องครัว

ปัญหาของสุขอนามัยในห้องครัวเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ยังต้องรักษาความสะอาดของห้องครัวและพื้นที่รับประทานอาหารมากขึ้นอย่างทั่วถึง ให้แน่ใจว่าห้อง รับประทานอาหารและห้องครัวสะอาด ปราศจากฝุ่น โยแมงมุมและไขมันหรือสิ่งสกปรกใดๆ เสมอ ตู้ใน ห้องครัวควรจะต้องแห้งและปราศจากไขมัน ขวดซอสและขวดซอสมะเขือเทศจะต้องเช็ดและเก็บให้เรียบร้อย ให้แน่ใจว่าพื้นห้องครัวเช็ดทำความสะอาดเสมอและจะไม่ปล่อยให้มีมันเยิ้ม โต๊ะรับประทานอาหารควร จะแห้งสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตรวจสอบให้แน่ใจไม่มีแมลงวันหนูแมลงสาบหรือแมลงสายพันธุ์อื่น ๆ ในโฮมสเตย์ ขยะแห้งแยกออกจากขยะเปียก ใส่ถุงพลาสติกในทุกถังขยะในห้องครัว ถังขยะเปียก ใช้ พลาสติกสองชั้นเพื่อป้องกันไม่ให้ปล่อยกลิ่นเหม็นในถังขยะ ขยะเปียกควรจะต้องทิ้งนอกบ้านทันทีเพื่อ หลีกเลี่ยงกลิ่นเหม็น ขยะรีไซเคิลควรมีการคัดแยกของเสียตามประเภท (กระดาษ, แก้ว, กระจกและ พลาสติก) ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการทิ้งลงในถังขยะ นักท่องเที่ยวควรได้รับการสนับสนุนในการฝึกการรีไซเคิล

1.4) ห้องน้ำและห้องสุขา

ห้องน้ำและห้องสุขาเป็นหนึ่งในสิ่งที่สำคัญมากที่สุดและสกปรกได้ง่ายที่สุด การดูแลที่ดีจะทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้าพักที่สะดวกสบายในโฮมสเตย์ ตารางการทำความสะอาดควร จะดำเนินการ ขั้นตอนการทำความสะอาดง่ายสามารถทำด้วยน้ำอย่างสม่ำเสมอด้วยน้ำสะอาดทุกส่วนของ ห้องน้ำและห้องสุขา แต่จะไม่ปล่อยให้น้ำขัง ซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุเนื่องจากการลื่นไถล อากาศใน ห้องน้ำและห้องสุขาควรถ่ายเทได้สะดวก ควรมีการติดตั้งกระจกสำหรับการใช้งานของนักท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ดูแลส่วนบุคคล เช่น สบู่ ยาสีฟัน และพื้นฐานควรจะให้ในห้องน้ำ เป็นต้น หลีกเลี่ยงการใช้สบู่ใน ห้องน้ำเพราะเชื้อแบคทีเรียและเชื้อโรคจะถูกโอนได้อย่างง่ายดายผ่านสบู่ที่ใช้ร่วมกัน ควรใช้สบู่เหลวอาบน้ำ แทน

1.5) uthana

uthana เป็นที่สะอาดและน่าสนใจเป็นสิ่งสำคัญเพราะสามารถสร้างการรับรู้ของ ความประทับใจครั้งแรกที่ดีสำหรับโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ไม่จำเป็นต้องสร้างภูมิทัศน์ที่ต้องมี ค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ให้ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสะอาดของuthanaก็เพียงพอ uthanaควร จะทำความสะอาด ไปไม่ในฤดูใบไม้ร่วงควรกวาดรวมและกองไว้ หลีกเลี่ยงการเผาไหม้แบบโล่งแจ้ง วัชพืช ไม่ควรปล่อยให้เจริญเติบโต ไม่ประดับมีการเจริญเติบโตหน้าบ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย ภาชนะบรรจุที่ สามารถเก็บน้ำไม่ได้ใช้งาน ควรจัดเก็บหรือในที่กำบัง หากสร้างภูมิทัศน์หน้าบ้านที่น่าสนใจที่สามารถทำได้ แต่ให้แน่ใจว่ามันเป็นเรื่องง่ายและเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้หน้าบ้านเป็นที่น่าสนใจและยังสามารถทำให้นักท่องเที่ยวผ่อนคลายได้ ควรมีการสร้างเก้าอี้หรือกรงให้กับปศุสัตว์นอกตัวบ้านเพื่อที่จะไม่ส่งกลิ่นเหม็น รบกวนนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ปศุสัตว์หรือฟาร์มสามารถยังใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และควรตรวจสอบ ระบบน้ำทิ้งและสิ่งปฏิกูลในอยู่ในสภาพดีเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็น โดยมีอุปกรณ์ที่ทุกบ้านจำเป็นต้องมีใช้ใ การดูแลบ้านเรือน ได้แก่ ไม้กวาด แปรงโยแมงมุม ไม้ถูพื้น ถัง เครื่องดูดฝุ่น เครื่องพ่นยาฆ่าแมลง ยาล้าง มีด จอบ และเคียว

1.6) การควบคุมศัตรูพืช

แมลงศัตรูพืชชอบที่จะผสมพันธุ์ในบ้านที่สกปรก การทำความสะอาดเพื่อป้องกันไม่ให้แมลงหรือศัตรูพืชจะต้องทำอย่างละเอียดทั้งภายนอกและภายในบ้าน อาหารควรเก็บไว้ในภาชนะที่ปิด

สนิทและปิดผนึกอย่างแน่น ใช้ตะกร้าชยะขนาดเล็กเพื่อให้ชยะเศษอาหารไม่เกิดการสะสม ถึงชยะภาชนะบรรจุต้องได้รับการฝังให้แห้งเป็นครั้งคราว อย่าปล่อยให้ชยะสะสมค้างคืนในบ้าน และทำความสะอาดถึงชยะทุกวันก่อนนอน หน้าบ้านควรปราศจากเศษชยะและน้ำขัง เพื่อหลีกเลี่ยงหนู แมลงวันและยุง

2. การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม

อาหารและเครื่องดื่มที่เป็นส่วนหนึ่งของแพคเกจที่นำเสนอในโปรแกรมโฮมสเตย์ อาหารและเครื่องดื่มแบบดั้งเดิมเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่ไม่ซ้ำกัน โดยนักท่องเที่ยวจะมีความสุขที่มาเยี่ยมชมมาเลเซียโฮมสเตย์ การจัดหาอาหารและเครื่องดื่มที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะเชื่อมโยงกับการรักษาสุขภาพของนักท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด

โดยมีระเบียบวาระในการจัดการของอาหารและเครื่องดื่มที่มีขั้นตอนการเตรียมอาหาร สุขอนามัยและห้องครัว ซ้อนส้ม กักตุนอาหารและการบริการที่นำเสนอ การวางแผนงบประมาณและโปรแกรมชั้นของขนมแบบดั้งเดิม ในการจัดการอาหารและเครื่องดื่มเช่นกัน ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรพิจารณาการปฏิบัติทางศาสนาและการบริโภคอาหารในหมู่นักท่องเที่ยว

2.1) ห้องครัวและเครื่องใช้ไฟฟ้า

ห้องครัวจะต้องรักษาความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย นอกเหนือจากการจัดหาอาหารและเครื่องดื่มที่ห้องครัว นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และได้รับประสบการณ์ในการปรุงอาหารโฮมสเตย์ จำนวนของอาหาร ถ้วย ซ้อนส้มและต้องมีความพอเพียงและสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวและครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวมีกำลังใจที่จะรับประทานอาหารด้วยมือ เพื่อที่จะได้สัมผัสกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของการรับประทานอาหาร

ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเครื่องใช้ไฟฟ้าทั้งหมด เช่น ตู้หรือตู้เสื้อผ้า กระจกหรือหม้อ เฉพาะกิจการที่ใช้ในการปรุงอาหารที่ใช้ในการปรุงอาหารเนื้อสัตว์ ให้แน่ใจว่าได้ล้างและเช็ดให้แห้งทั้งหมดก่อนและหลังการใช้ พื้นห้องครัวจะต้องเช็ดอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันไม่ให้ไขมันซึ่งจะทำให้ลื่นได้

เครื่องมือและอุปกรณ์ทั้งหมดที่ใช้ในการเตรียมและการจัดการของอาหาร ควรล้างและเก็บไว้ในสถานที่ที่สะอาดเพื่อหลีกเลี่ยงโรคอาหารเป็นพิษ อุปกรณ์การทำอาหารเหมือนไม้พาย โลหะกระจกและมิดครแช่น้ำร้อน อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ตรวจสอบให้แน่ใจว่า แผลงสาบและแผลงอื่นๆ ไม่ปะปนอยู่ในห้องครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห้องครัวเพื่อให้แน่ใจว่าสุขอนามัยที่เหมาะสมนี้เป็นปัญหาที่สำคัญของความกังวลในการจัดการของอาหารและเครื่องดื่ม

2.2) การเก็บรักษากักตุนอาหาร

การเก็บรักษากักตุนอาหารเป็นค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ราคาแพ็คเกจที่น่าสนใจสามารถนำเสนอการวางแผนค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ อ้างอิงจากหนังสือที่ได้รับแพ็คเกจที่แพคเกจโฮมสเตย์ที่ออกแบบมาเพื่อให้การจัดหากักตุนอาหารเพื่อจัดการที่ดีขึ้น

การกักตุนอาหาร ได้แก่ พืชผลและเนื้อสัตว์เพียงอย่างเดียว ควรมีลักษณะการซื้อขายส่งเพื่อให้ได้ราคาที่ดีที่สุด อาหารที่เก็บไว้ได้นานสามารถหาซื้อได้ในจำนวนมากขึ้นอยู่กับ การออกแบบของเมนูถูกสร้างขึ้นสำหรับแพคเกจ (หัวหอม แป้งและเครื่องเทศ) ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ได้รับการสนับสนุนที่จะนำนักท่องเที่ยวไปตลาดเพื่อซื้อวัตถุดิบ เช่น ปลา ไก่และเนื้อสัตว์เพื่อประกอบอาหารให้กับนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับกระบวนการของวิถีชีวิตของชุมชนในหมู่บ้านและไม่ปรุงอาหารที่มีส่วนเกินพอที่จะหลีกเลี่ยงการเหลือทิ้ง อย่าเก็บอาหารเหลือให้กับนักท่องเที่ยวในมือ

ถัดไป ตรวจสอบให้แน่ใจอาหารที่คุณซื้อไม่ได้ใกล้วันหมดอายุ เช่น จำพวกขนมปังและอาหารกระป๋อง เหตุการณ์อาหารเป็นพิษเป็นสิ่งที่ต้องตรวจสอบอย่างจริงจังโดยนักท่องเที่ยวและจะส่งผลกระทบต่อประสบการณ์อันเลวร้ายของพวกเขาที่โฮมสเตย์

2.3) การเตรียมอาหาร

เมนูรายการอาหารที่จะถูกนำเสนอโดยนายจ้างโฮมสเตย์สำหรับนักท่องเที่ยว เมนูปกติจะมีความสามารถที่จะหลีกเลี่ยงการเสิร์ฟปริมาณสามารถให้กับอาหารที่เพียงพอและซื้อจำนวนมากสามารถดำเนินการได้ หลักการพื้นฐานในการเตรียมอาหารและเครื่องดื่มที่บริโภคในชีวิตประจำวันโดยเจ้าภาพให้มันก็เพียงพอแล้ว ในแง่ของปริมาณสารอาหารและทำความสะอาดของการเตรียมความพร้อม จัดลำดับความสำคัญอาหารแบบดั้งเดิมในท้องถิ่นสไตล์หมู่บ้าน อาหารที่มีประโยชน์ เช่น สลัดและผลไม้ ท้องถิ่น อาหารและเครื่องดื่มแบบดั้งเดิมของประเทศ เช่น ข้าวมันแกงไก่ (นาซิดากัง), หลักซาเยโฮร์, น้ำพริกทุเรียน, แกง Chutney (เครื่องปรุงรสเผ็ดที่ทำจากผลไม้หรือผักด้วยน้ำส้มสายชูเครื่องเทศและน้ำตาลที่มีต้นกำเนิดในประเทศอินเดีย) น้ำบูดู น้ำตาลเมา เป็นต้น ปศุสัตว์หรือพืช เช่น ข้าวที่ปลูกด้วยตนเอง ปลา ไก่ และผัก เป็นต้น และขนมแบบดั้งเดิม เช่น ก๋วยทอด ข้าวเหนียวสังขยาแบบมาเลเซีย ขนมตะโก ขนมเค้กของประเทศมาเลเซีย มันฝรั่งทอดกรอบ และคุกกี้ มันจะดีกว่าถ้าคุณทำหน้าที่ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้เกี่ยวกับโภชนาการและอาหารที่ดี มันสามารถใช้เป็นบทสนทนาเพราะนักท่องเที่ยวมักจะถามเกี่ยวกับเรื่องนี้

2.4) การแพ้อาหาร

บางศาสนาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาหารและเครื่องดื่มที่สามารถรับประทานได้ ได้รับการแจ้งเกี่ยวกับภูมิหลังทางศาสนาและธรรมชาติของนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมโฮมสเตย์ของคุณ ยกตัวอย่างเช่น มังสวิรัติหรือคนที่กินเฉพาะผักเท่านั้นและผู้ที่ไม่กินเนื้อวัว เมนูที่เหมาะสมที่จะให้เคารพในความเชื่อและการปฏิบัติของนักท่องเที่ยวเหล่านั้น ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ไม่จำเป็นต้องมีการใช้จ่ายมากขึ้นในหมู่บ้านสำหรับอาหารแบบดั้งเดิมยังคงสามารถที่จัดไว้ให้จะช่วยให้นักเดินทางรู้สึกสะดวกสบายและต้องการที่จะกลับมาที่โฮมสเตย์ของคุณ ไม่ต้องพูดถึงนักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่ขัดต่อศาสนาและการปฏิบัติตนในเบื้องหน้าของพวกเขา

*** การแพ้อาหาร (food sensitivities) หมายถึง การตอบสนองที่ผิดปกติของร่างกายที่พบในผู้บริโภคกลุ่มน้อย ซึ่งเกิดจากการบริโภคอาหารหรือสารเติมแต่งอาหาร

2.5) การนำเสนอและการบริการ

เป็นวิธีการส่งเสริมวัฒนธรรมของผู้คนในหมู่บ้านที่เป็นการนำเสนอของอาหารที่สามารถทำตามประเพณีท้องถิ่น ก็จะแนะนำว่าการปฏิบัติของการกินอาหารที่นำเสนอโดยผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ซึ่งรวมถึงการรับประทานอาหารนั่งพับเพียบอยู่บนเสื่อ นั่งลงรับประทานอาหารในจานเดียวกัน เช่น Nasi Ambeng (เป็นจานข้าวหอมประกอบด้วยข้าวขาวเตรียมกับแกงไก่หรือไก่ปรุงสุกในซอสถั่วเหลือง ผัก กว๊ายเตี้ยผัด ปลาเค็ม เนื้อมะพร้าวและอื่นๆ อีกหลายอย่าง มันเป็นอาหารยอดนิยมของชาวชวา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทุกชุมชนชวามลายูในรัฐสลังงอมาเลเซียและยะโฮร์ลิงคอปร์ยังอยู่ในชวา มันจะถูกเสิร์ฟในถาดเพื่อรับประทานร่วมกัน 4-5 คน) วิธีการนี้ยังเหมาะที่จะกินด้วยมือได้รับการฝึกฝน ขอเชิญชวนนักท่องเที่ยวพยายามที่จะกินด้วยมือ หากนักท่องเที่ยวรู้สึกอึดใจให้พวกเขากินจะต้องใช้จาน ช้อนส้อมที่สะอาดและเหมาะสมที่จะให้บริการ ไม่จำเป็นต้องซื้อชุดจานที่มีราคาแพง

ในระหว่างการเรียนการสอนนักท่องเที่ยวในการประกอบอาหาร ผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของสูตร สูตรการทำอาหารและโภชนาการของอาหาร มีการปรับปรุงประสบการณ์การท่องเที่ยวในขณะที่การรับประทานอาหาร เช่น การทำอาหารนอกบ้าน อาหารปิกนิกในสนามหลังบ้าน หรือปิกนิกของคุณในพื้นที่ท่องเที่ยว เช่น น้ำตกและริมทะเล

2.6) โพรโมทของประเพณีของชนมดั้งเดิม

ชนมแบบดั้งเดิมสามารถให้บริการและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น ชนมและอาหารว่าง ที่สามารถทำหน้าที่และให้ความสำคัญรวมทั้งกล้วยทอด เกโรโปะกัโลโก้ (ทำจากปลาบดหรือผักบด ผสมกับสาหร่ายทอด), ข้าวเกรียบปลา คุกกี้รูปหอย ชนมเค้กของประเทศมาเลเซีย และอัมบูยัต

ร้านขายขนมหวานคือ "มูลค่าเพิ่ม" หรือการเพิ่มมูลค่าให้กับอาหารและเครื่องดื่ม บริการให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถแพคเกจขนมดั้งเดิมที่จะขายในราคาที่เหมาะสมให้กับนักท่องเที่ยวที่ชอบที่จะซื้อกลับบ้าน มันมีรายได้เพิ่มเติมให้กับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ของตัวเอง

2.7) การรักษาความสะอาด

สุขอนามัยในการจัดการอาหารในห้องครัวเป็นสิ่งสำคัญมาก (ควรเปิดไปดูในเรื่องของการดูแลรักษาความสะอาด)

3. ความปลอดภัย

เรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญมาก และต้องได้รับการจัดการอย่างระมัดระวัง สามารถหลีกเลี่ยงการร้องเรียนและการเกิดขึ้นของการเกิดอุบัติเหตุที่ร้ายแรงที่อาจนำไปสู่การดำเนินการของศาล ที่จะทำให้เกิดชื่อเสียงภาพลักษณ์ของโครงการโฮมสเตย์มาเลเซีย ดังนั้นผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรให้ความสนใจอย่างจริงจังเพื่อการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

การรักษาความปลอดภัยและการจัดการความเสี่ยงที่ครอบคลุมขอบเขตการโจรกรรม ไฟไหม้การบาดเจ็บและอุบัติเหตุ

3.1) โจรกรรม

- ใส่กุญแจที่มีคุณภาพในทุก ๆ ประตู โดยให้แน่ใจว่าทำงานทุกอย่างอย่างถูกต้อง
- ควรใส่กลอนประตูและหน้าต่างทุกบาน
- บ้านของคุณโดยเฉพาะห้องนอน ไม่สามารถจับจองได้
- ห้องพักทุกห้องควรมีที่ล็อคกุญแจ ควรเปิดกุญแจห้องให้นักท่องเที่ยวครั้งแรกที่มาถึง
- กรุณาแจ้งให้นักท่องเที่ยวว่าพวกเขาต้องรับผิดชอบสิ่งของมีค่าของตัวเองไม่ทิ้งไว้ให้เปิดเผย
- เตือนนักท่องเที่ยวที่จะไม่นำของมีค่าทิ้งไว้ หรือเก็บของมีค่าของพวกเขาไว้ให้ดี
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่า ห้องนอนล็อคกุญแจเสมอ เมื่อเข้าเยี่ยมชมหรือทำกิจกรรมกลางแจ้ง

- เมื่ออยู่นอกบ้านเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความปลอดภัยของทรัพย์สินส่วนตัว โดยเฉพาะกระเป๋าถือ กล้องถ่ายรูปและโทรศัพท์มือถือ นี่คือการป้องกันการโจรกรรมฉกชิงทรัพย์สิน
- มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยและการโจรกรรม เพื่อไม่ให้เกิดภาพลบให้กับประเทศ
- ให้แน่ใจว่าคุณทราบหมายเลขโทรศัพท์และสถานที่ตั้งของสถานีตำรวจที่ใกล้กับโฮมสเตย์ ของคุณ
- ในกรณีของการโจรกรรม เจ้าของโฮมสเตย์ต้องทำรายงานให้ตำรวจทันที เพื่อดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

3.2) ไฟไหม้

- ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการรับรองความปลอดภัยจาก SIRIM
- ทุกโฮมสเตย์ควรมีเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหนึ่งอัน เป็นเครื่องดับเพลิงเอบีซี (ผงแห้ง) เครื่องดับเพลิงหรือก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่มีอยู่ในขนาด 1, 2, 5 หรือ 9 กิโลกรัม และควรมีการตรวจสอบปีละครั้ง
- การใช้เทียนและตะเกียงในบ้าน จะต้องมีการหลีกเลี่ยงเพราะอาจก่อให้เกิดไฟไหม้ได้
- ผู้ประกอบการโฮมสเตย์และนักท่องเที่ยวจะไม่อนุญาตสูบบุหรี่ในบ้าน
- หลีกเลี่ยงการเผาในที่โล่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม
- ในระหว่างการปรุงอาหารในห้องครัวหรือปรุงอาหารที่มีสเกลใหญ่ เพื่อมั่นใจในความปลอดภัยจากอัคคีภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในขั้นตอนการเตรียมอาหาร
- การจุดประทัด ควรอธิบายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจว่า ประทัดผิดกฎหมายภายใต้กฎหมายของประเทศมาเลเซีย
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณรู้หมายเลขโทรศัพท์และสถานที่ตั้งของสถานีดับเพลิงใกล้กับโฮมสเตย์ของคุณ

3.3) การบาดเจ็บและอุบัติเหตุ

- อย่าปล่อยให้พื้นในบ้านเปียก ควรซับให้แห้ง โดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อป้องกันการลื่นไถลของนักท่องเที่ยว
- ข้อควรระวังและจัดการ เมื่อน้ำและน้ำมันร้อน เตือด เพราะมันเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุในบ้าน
- ควรเก็บของมีคมไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัย เช่น มีด และกรรไกร
- หากนักท่องเที่ยวใช้กิจกรรมกลางแจ้ง ควรแจ้งให้ทราบถึงมาตรการความปลอดภัยสำหรับแต่ละกิจกรรมเพื่อสามารถหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุได้
- หากกิจกรรมกลางแจ้งที่เกี่ยวข้องกับน้ำหรือการพักผ่อนหย่อนใจโดยใช้จักรยานและรถจักรยานยนต์ ควรให้แน่ใจว่าอุปกรณ์ที่นำมาใช้นั้นมีความปลอดภัยที่เหมาะสม

- ไม่ควรให้นักท่องเที่ยวรับประทานอาหาร ยารักษาโรคที่มีอยู่ที่บ้านหรือยาแผนโบราณแบบโฮมเมด เพราะพวกเขาอาจจะแพ้สารประกอบบางอย่างหรือวัสดุทางการแพทย์ได้
- ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บที่ร้ายแรงให้แน่ใจว่าคุณไม่เคลื่อนย้ายตำแหน่งของ เหยื่อผู้เคราะห์ร้าย แต่สิ่งแรกที่ต้องทำคือการเรียกรถโรงพยาบาลทันที
- ให้แน่ใจว่าคุณทราบหมายเลขโทรศัพท์ และที่ตั้งของคลินิกและโรงพยาบาลใกล้เคียงในพื้นที่ของคุณ
- โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉินในบ้านและให้แน่ใจว่ามีอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งควรจะรวมอยู่ในที่เกิดเหตุฉุกเฉินด้านความปลอดภัย

>> ผ้าพันแผล (พลาสติก) - สามารถนำมาใช้กับบาดแผลเล็กและได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับบาดแผลขนาดเล็ก ในกรณีฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัย

>> ครีมป้องกันการติดเชื้อ เช่น ซิงค์ที่มีส่วนผสมยาปฏิชีวนะ สามารถนำมาใช้ในการป้องกันและรักษาโรคติดเชื้อจากการบาดเจ็บของผิว

>> ผ้ากอซและผ้าฝ้าย ใช้ในการปิดบาดแผล โดยผ้ากอซในตลาดมี 2 ประเภทคือ ชนิดที่โค้งงอ และชนิดที่เป็นสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก

>> สลึง (ผ้าพันแผลสามเหลี่ยม) ผ้าที่มีรูปร่างสามเหลี่ยมนี้มีประโยชน์หลายอย่าง เขาสามารถส่ายจากใต้รักแร้ซ้ายถึงไหล่ เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บหรือหยุดเลือดและบาดแผลลึก นอกจากนี้ยังสามารถยึดโดยใช้ไม้เข้าช่วยในส่วนที่ได้รับบาดเจ็บ

>> ผ้าพันแบบยางยืด (ผ้าพันแผลเมตริกซ์) จำหน่ายในขนาดต่างๆ มันสามารถนำมาใช้ในการพันข้อมือและข้อเท้าแผลเป็นการช่วยเหลือชั่วคราว การพันผ้าควรจะให้แน่น แต่ไม่ควรแน่นเกินไปเพราะจะส่งผลกระทบต่อหลอดเลือดในขณะที่ยังต้องพันไปถึงส่วนปลาย ถ้ามันจะกลายเป็นสีขาวหรือสีฟ้า แสดงว่าคุณพันแน่นเกินไป นอกจากนี้ยังสามารถใช้ในการห่อผ้ากอซครอบคลุมแผล

>> ของเหลวทำความสะอาดแผล สารที่มีกจะใช้เป็นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อ เช่น เดทตอล แซ่ผ้าฝ้ายในของเหลว แล้ววางไว้บนแผลให้แห้งก่อนห่อ

>> เทปแต่งแผลยี่ห้อ 3M เทปกาวติดผ้ากอซทางการแพทย์ สามารถนำมาใช้เป็นการยึดเกาะผ้าพันแผลได้

>> ถุงมือยาง เมื่อมีการรักษาให้ใช้ถุงมือ เพราะเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันการติดเชื้อ

>> อุปกรณ์สำรองทางการแพทย์บางส่วนที่มีอยู่ในรายการอื่น ๆ ที่สามารถเก็บไว้ในที่ปลอดภัยกล่องปฐมพยาบาล คือ เครื่องหนีขนาดเล็กสำหรับคิหรือตั้ง

และกรรไกรสำหรับตัด เครื่องวัดอุณหภูมิ (ปรอทวัดไข้) เพื่อวัดอุณหภูมิของร่างกาย หรือน้ำมันสำหรับใช้ภายนอกเท่านั้น

3.4) การประกันภัย

- การคุ้มครองผู้ประกันตนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปกป้องนักท่องเที่ยวจากอันตรายที่เกิดจากอุบัติเหตุและการโจรกรรม
- โดยปกตินักท่องเที่ยวทุกคนที่มาในกลุ่มบริษัททัวร์นั้น จะมีนโยบายการประกันที่มีการจัดการโดยตัวแทนในการเข้าพักของพวกเขา
- นักท่องเที่ยวบางคนที่เข้ามาคนเดียว(แบ็คแพ็ค) จะไม่มีนโยบายการคุ้มครองการประกัน
- ผู้ประกอบการโฮมสเตย์จะต้องทำประกัน เพื่อปกป้องนักท่องเที่ยวและธุรกิจโฮมสเตย์ของตนเอง
- ค่าใช้จ่ายของเบี้ยประกันภัยนี้สามารถระบุและรวมอยู่ในแพ็คเกจราคาโฮมสเตย์

4. การตลาด

หลังจากที่แน่ใจว่าที่อยู่อาศัยผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์ของการดูแลบ้าน การเตรียมอาหาร การรักษาความปลอดภัยและคุณภาพของบริการจากโฮมสเตย์นี้ควรได้รับการแนะนำในทุกมุมของโลก กลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะมีเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับโฮมสเตย์ของคุณ

กลยุทธ์ทางการตลาดเหล่านี้รวมถึง:

- เข้าใจความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ของคุณ
- สร้างแพ็คเกจที่น่าสนใจ
- กำหนดราคาที่เหมาะสม และ
- ส่งเสริมแพ็คเกจของคุณอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1) ผลิตภัณฑ์

การปฏิบัติในชีวิตประจำวันและการดำเนินชีวิตที่มีประสบการณ์ จากผลิตภัณฑ์หลักที่สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเหล่านี้ รวมถึงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี พิธีกรรมทางศาสนา เกม และกิจกรรมแบบดั้งเดิมที่ได้ดำเนินการทางเศรษฐกิจ

วัฒนธรรม ศิลปะวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศหรือที่สามารถเป็นผลิตภัณฑ์ของโฮมสเตย์ เช่น:

- เต็นท์แบบดั้งเดิม
- ดนตรีแบบดั้งเดิม

พิธีกรรม เช่น งานแต่งงานและเฮนน่า lenggang perut หรือการม้วนหน้าท้อง (เป็นพิธีกรรมสำหรับผู้หญิงที่ใกล้คลอด เตรียมตัวในการคลอดเพื่อที่จะคลอดลูกได้ง่าย) พิธีโกนหัว (โกนผมหลังจากเด็กคลอดได้ 7 วัน) เทศกาลเก็บเกี่ยวข้าว วายังกุลิต (หุ่นเงา มีความคล้ายคลึงกับหนังตะลุงของไทย)

- การทอผ้าการแกะสลักและงานฝีมือ
- ศิลปะการต่อสู้

พิธีกรรมทางศาสนาก็จะกลายเป็นกิจกรรมที่เป็นที่ต้องการ:

- การถือศีลอด
- ฮารีรายา อีดิลฟิตรี (ตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือน 10 ตามปฏิทินอิสลาม ซึ่งเป็นวันออกบวช)
- ฮารีรายา อีดิลอัฎฮา และการเสียสละ (ตรงกับวันที่ 10 เดือน ชุลฮิจญะ หรือตรงกับเดือน 12 ของปฏิทินอิสลาม ซึ่งเป็นการฉลอง วันออกฮัจญ์ หรือ ถือเป็นวันครบรอบการถือศีลอดของเดือนรอมฎอน)
- พิธีชลิบ (เข้าสู่สู่นัด)
- เทศกาลตีพาวลี (หนึ่งในงานสำคัญทาง ศาสนาของชาวอินเดียน ที่นับถือศาสนาฮินดูและถือเป็นวันปีใหม่ นอกเหนือวันสำคัญทางศาสนาอื่นๆ เช่น Chinese New Year, Hari Raya Aidil Fitri และ Christmas เป็นต้น)
- ตรุษจีน
- ประกวดนางงาม (Ngunduh Ngadau)
- เทศกาลทาเดา คาอามาตัน (Tadau Kaamatan) :เป็นเทศกาลประจำปีในรัฐซาบารุ จัดในช่วงสิ้นเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดของฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว และเริ่มต้นฤดูกาลใหม่ โดยจะมีพิธีกรรมตามความเชื่อในการทำเกษตร และมีการแสดงระบำพื้นเมือง และขับร้องบทเพลงท้องถิ่นเพื่อเฉลิมฉลองอีกด้วย
- เทศกาลกาไว ดายัค (Gawai Dayak) เป็นเทศกาลเฉลิมฉลองหลังการเก็บเกี่ยวชนพื้นเมืองจะจัดเฉลิมฉลองและทำพิธีบวงสรวงเทพแห่งข้าวและเทพแห่งความร่ำรวย ในเทศกาลกาไวของทุกปีจะเต็มไปด้วยสีสัน ของการตกแต่งระเบียบในบ้าน ด้วยผ้าโบราณประจำชาวดายัค เสียงดนตรีจากประโคมแคนดังรายาห์ บรรเลงไพเราะ ดังกวางเพื่อขอพรจากเทพเจ้า ให้พืชผลงอกงามและเพื่อการมีอายุยืนยาว พิธีกรรมจะมีทั้งการขับร้อง เต้นรำ และแบ่งปันอาหารเครื่องดื่ม เมื่อระฆังตีบอกเวลาที่เที่ยงคืนผู้นำหมู่บ้านจะนำตี๋ม “ตี๋วก” (ไวน์พื้นเมืองของชาวดายัคที่หมักจากข้าว ที่เชื่อกันว่าเป็นยา อายุวัฒนะ) ร่วมกัน และเฉลิมฉลองต่ออย่างสนุกสนาน

> อาหารและสูตรอาหารในประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากประเพณีบางอย่างสามารถให้ประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว ตัวอย่างของอาหารดังกล่าวเป็นยาแผนโบราณ เช่น

- nasi ambeng, nasi kerabu, nasi dagang — ข้าวมันราดแกงและมีเครื่องเคียงต่าง ๆ เช่น ถั่ว ปลาตัวเล็ก เป็นต้น เป็นอาหารยอดนิยมในมาเลเซีย และเป็นอาหารเช้าของคนชาวมาเลเซีย
- ต้มส้มปลา (gulai singgang) แกงไก่หรือปลาคั่วกับมีสมัน (asam pedas)
- เนื้อตุ๋นสมุนไพรและเครื่องเทศ (rendang tok) มันฝรั่งผสมไส้เนื้อสับคลุกแป้งทอด (begedil) ข้าวก้อนราดด้วยน้ำแกง (nasi himpit)
- บูดู (budu) กุ้งดองและน้ำพริกทุเรียน (cencaluk dan tempoyak)

- ข้าวเหนียวทุเรียน มันบวชสาคุ สาเกเชื่อม
- ขนมชนิดหนึ่งคล้ายกับขนมไข่ของไทย (kuih akok) ขนมสอดไส้มะพร้าวหวานหวานอยู่ในน้ำกะทิ (kuih sepang) คุกกี้หลากหลายสี (kek lapis Sarawak)
- > เกมแบบดั้งเดิมเป็นหนึ่งในเกมหรือกิจกรรมสันทนาการร่วมกันนักท่องเที่ยว

เช่น:

- เซปักตะกร้อ
- แกซิง (gasing) -- เป็นการละเล่นที่ใช้ลูกข่างหมุนไปเรื่อยๆบนพื้นที่แตกต่างกัน ผู้ชนะคือผู้ที่เลี้ยงลูกไว้ได้นานที่สุด การละเล่นนี้นิยมเล่นในช่วงฤดูกลางเก็บเกี่ยว
- galah panjang -- เป็นเกมที่เล่นอย่างน้อยสี่ผู้เล่นในการโจมตีแต่ละทีมและการป้องกันประเทศ การเล่นพื้นดินประกอบด้วยตารางสี่เหลี่ยมหกवादบนสนามทราย
- konda-kondi -- เป็นหนึ่งในเกมแบบดั้งเดิม เกมนี้เป็นหนึ่งในการสร้างสรรค์ของชุมชนภายในวันเก่าเป็นวิธีการเพื่อความบันเทิงและมีความสนุกสนานหลังจากทำงานยาวนาน เป็นลักษณะของการใช้ไม้สองท่อนที่มีขนาดแตกต่างกันในการเล่น
- คองกัก (congkak) -- ลักษณะคล้ายหมากขุมของไทย นิยมเล่นในกลุ่มผู้หญิงโดยแบ่งผู้แข่งขันเป็นสองฝ่าย คอยเติมหมากให้ครบเจ็ดตัวในแต่ละหลุม
- เซเรมบันบาตู (batu seremban) -- คล้ายกับหมากเก็บในประเทศไทย

> กิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ นอกจากนี้ยังมีสินค้าของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ที่ต้องการที่จะเรียนรู้หรือได้รับความเดือดร้อนโดยนักท่องเที่ยว ตัวอย่างของกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวเป็น :

- การทำประมง
- กรีดยาง
- การทำโกโก้และพริกไทยดำ
- การเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง
- มะพร้าวและปาล์ม
- การปลูกข้าว ผักและผลไม้
- การทำงานในโรงงาน

> แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ใกล้กับโฮมสเตย์ของคุณยังสามารถร่วมกับโฮมสเตย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เช่น:

- น้ำตก
- ชายหาด
- ศูนย์อนุรักษ์ เช่น Kuala Gandah และ Sepilok
- แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

2.2.5 มาตรฐานการบริการอาหารฮาลาล

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมฮาลาล (Muhammad Munir Chaudry, et al., 1997) กล่าวว่า คำว่า ฮาลาล หมายถึง ความถูกต้องและได้รับการอนุญาต อาหารฮาลาลหมายถึงอาหารที่พระเจ้าอนุญาตให้ชาวมุสลิมรับประทานได้ “Dhabiha Halal” หมายถึงเนื้อ และสัตว์ปีกที่ฆ่าโดยชาวมุสลิมตามพิธีกรรมของศาสนาอิสลาม ส่วนคำว่า “Haram” หมายถึง สิ่งที่พระเจ้าห้ามชาวมุสลิมบริโภค อาหารที่ไม่ได้จัดเตรียมหรือทำตามกระบวนการที่ใช้มาตรฐานฮาลาลถูกห้ามไม่ให้บริโภคเหมือนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเนื้อหมู

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (2550) ได้กำหนดมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบหลัก

1. ด้านสถานที่

1.1 สถานที่รับประทานอาหาร

- สถานที่รับประทานอาหารถูกสุขลักษณะ
- โต๊ะเก้าอี้แข็งแรง ได้รับการทำความสะอาดสม่ำเสมอ
- พื้นห้อง ผนัง เพดาน สะอาดได้รับการทำความสะอาดสม่ำเสมอ
- มีการจัดห้องที่เป็นระเบียบ
- บรรยากาศโดยรวมเหมาะสมในการเป็นสถานที่รับประทานอาหาร
- ติดเครื่องหมายห้ามสูบบุหรี่ และดูแลไม่ให้มีการสูบบุหรี่
- ติดเครื่องหมายห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในสถานที่รับประทานอาหารโดยเฉพาะสุนัขและสุกร

1.2 สถานที่เตรียม/ปรุงอาหาร

- บริเวณห้องถูกสุขลักษณะ มีการทำความสะอาดอยู่เสมอ อากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ
- จัดวางวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาหารเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ตู้เย็น ตู้แช่ได้รับการทำความสะอาดอยู่เสมอ
- ไม่ปรุงอาหารกับพื้นหรือใกล้บริเวณห้องน้ำ

1.3 ห้องสุขา

- ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก
- มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ
- มีการแยกห้องน้ำชายหญิงชัดเจน มีส่วนที่พัฒนาเพื่อผู้สูงอายุและคนพิการ
- จำนวนห้องสุขามีจำนวนเพียงพอ
- มีการจัดเตรียมถังขยะและอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ในห้องน้ำ

2. วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร

2.1 เนื้อสัตว์/ไข่

- เนื้อสัตว์บกและสัตว์ปีก ต้องผ่านการเชือดตามศาสนบัญญัติอิสลาม

- กระบวนการขนส่งต้องไม่ปนเปื้อนกับสิ่งที่ไม่เป็นฮาลาล
- ล้างวัตถุดิบให้สะอาดก่อนนำมาปรุง
- ต้องเก็บรักษาในอุณหภูมิที่เหมาะสม

2.2 ผักผลไม้

- สดและสะอาด
- คัดแยกเป็นสัดส่วน
- จัดเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสม

2.3 น้ำดื่ม/น้ำแข็ง

- สะอาดถูกหลักอนามัย
- เก็บในภาชนะที่ปิดมิดชิด

2.4 สารปรุงแต่ง

- ได้รับการรับรองฮาลาล จากสำนักงาน คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สกอท.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบในภาชนะที่สะอาดมิดชิด

3. การจัดการครัวและส่วนบริการ

3.1 การจัดเก็บอาหารที่ปรุงเสร็จ

- อาหารที่ปรุงเสร็จต้องแยกส่วน จากอาหารที่ไม่ใช่ฮาลาล
- ไม่ตั้งวางอาหารที่ปรุงเสร็จไว้นานเกิน 2 ชั่วโมง มีฝาปิดมิดชิด

3.2 การจัดเก็บ

- ไม่แช่เนื้อสัตว์ปนกับผลไม้

3.3 การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์

- ใช้อ่างล้างที่อยู่สูงจากพื้น มีท่อระบายน้ำ
- มีระบบจัดการไขมัน ต้องไม่ระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งธรรมชาติ
- ล้างอุปกรณ์ด้วยวิธีการ 3 ขั้นตอน 1) ล้างแยกกับสิ่งที่ไม่ใช่ฮาลาล 2) น้ำยาหรือสบู่ต้องได้รับการรับรอง 3) ล้างด้วยน้ำสะอาด 2 ครั้ง
- ควรสวมถุงมือในการล้าง

4. ภาชนะ/อุปกรณ์

4.1 วัสดุที่ใช้งาน

- ภาชนะสะอาด มีการแยกส่วนอย่างชัดเจน
- มีการจัดวางที่เป็นระเบียบเรียบร้อย
- มีการตรวจสอบให้ใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ

5. บุคลากร

5.1 ผู้สัมผัสอาหาร

- แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีอุปกรณ์สวมใส่ป้องกัน
- มีสุขภาพดีไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคผิวหนัง
- มีบุคลิกภาพที่ดี ยิ้มแย้ม ในการบริการอาหาร
- ผ่านการอบรมด้านสุขาภิบาล
- ผ่านการอบรมความรู้เรื่องอาหารฮาลาล

5.2 บุคลากร

- ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ได้เป็นมุสลิม ให้มีพนักงานมุสลิมในการจัดซื้อหรือผลิต

6. การกำจัดขยะมูลฝอย

6.1 แนวทางการปฏิบัติ

- มีการเก็บแยกประเภทขยะมูลฝอยและเศษอาหาร มัดปากถุงก่อนนำไปทิ้ง
- ใช้ถังขยะที่ได้มาตรฐาน
- บริเวณจัดเก็บขยะต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค

7. ความปลอดภัย

7.1 การจัดการด้านความปลอดภัย

- มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในที่ที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบให้ใช้งานได้อยู่เสมอ
- พนักงานได้รับการอบรมในด้านช่วยเหลือเบื้องต้นหากเกิดเหตุฉุกเฉิน
- มีการตรวจสอบความเรียบร้อยของระบบแก๊สสม่ำเสมอ

8. การให้บริการ

8.1 ผู้ให้บริการ

- แต่งกายสะอาด เรียบร้อย
- ต้อนรับด้วยวัฒนธรรมอันดีงาม
- สามารถสื่อสารภาษาที่ 2 ได้
- มีความกระตือรือร้นในการบริการ

8.2 การบริการ

- รายการอาหารที่ระบุมีการกำหนดราคาที่เป็นธรรม

8.3 สถานที่ให้บริการ

- อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่มีมลภาวะ
- ไม่มีสิ่งที่ทำลายภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ
- มีการจัดห้องละหมาดไว้รองรับ

9. ความรับผิดชอบต่อสังคม

9.1 แนวทางการปฏิบัติ

- ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานในเรื่องค่าจ้างสวัสดิการ

- กรณีมีการใช้แรงงานต่างชาติ ควรมีการทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- ไม่สนับสนุนหรือจัดให้มีการขายบริการทางเพศ
- มีการพัฒนาทักษะบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

10. การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

10.1 แนวทางการปฏิบัติ

- มีระบบการบริหารจัดการที่ไม่เป็นภาระต่อสิ่งแวดล้อม
- มีระบบการจัดการขยะที่เหมาะสม
- มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดอยู่เสมอ

11. ความสัมพันธ์กับชุมชน

11.1 แนวทางปฏิบัติ

- ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์และกิจกรรมร่วมกับชุมชน
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์จากชุมชน
- สร้างโอกาสในการทำงานให้กับชุมชน
- สนับสนุนให้มีการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ควรมีข้อมูลมัลติมีเดียในบริเวณใกล้เคียง

หลักการมาตรฐานฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว Halalworld Institute, Islamic Chamber Research & Information Center (2015) นิยามหลักการมาตรฐานฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง การดำเนินการฮาลาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นการปฏิบัติตามแนวทางข้อกฎหมาย (Shariah) ที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป โดยรวมถึงการพักผ่อน การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การค้า การตลาด หลักคำสอน แนวทางตามหลักวิทยาศาสตร์ และเทคนิค ที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับการแสวงบุญและการบริการที่เกี่ยวข้องสิ่งที่จำเป็น ประกอบด้วย

- เสนอการบริการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางศาสนาของนักท่องเที่ยวระหว่างการเดินทาง
- ให้เจ้าหน้าที่และมัคคุเทศก์ปฏิบัติตามกฎหมายอิสลาม
- หลีกเลี่ยงการนำเสนอการบริการที่ขัดกับกฎหมายอิสลาม (Shariah)
- การเลือกสถานที่และศูนย์ต่างๆ ซึ่งเป็นของผู้ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานฮาลาล (โรงแรม แคมป์ เป็นต้น)
- เลือกร้านอาหารของผู้ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานฮาลาล
- เลือกการบริการด้านการขนส่งของผู้ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานฮาลาล
- ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้เป็นหัวข้อย่อย 6 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 1 การบริการทุกด้าน ควรปฏิบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ 2 เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องฝึกอบรมให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการท่องเที่ยวและ

เจ้าหน้าที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ข้อที่ 3 การบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (ในโรงพยาบาล

คลินิก เป็นต้น) ควรสนองต่อกฎระเบียบของศูนย์บริการนั้น

ข้อที่ 4 ระหว่างการเดินทางสิ่งที่จะต้องจัดเตรียม ประกอบด้วย นาฬิกา
สถานที่ เข้มทิศ (kiblah) สำหรับการทำละหมาดและการอดอาหาร

ข้อที่ 5 ควรมีการป้องกันโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีการรวมเข้าด้วยกันของผู้ชาย
และผู้หญิง

ข้อที่ 6 ไม่ควรกำหนดโปรแกรมท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวชมสถานที่ที่ผิดกฎหมายและ
สถานที่ต้องห้ามตามหลักศาสนาอิสลาม

2.2.6 มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

นราวดี บัวขวัญ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานที่เหมาะสม
กับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่อาเซียน ได้แบ่งมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ เกณฑ์ชีวิตประกอบด้วย
 - มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 - สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร
 - มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง
 - สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้
- 2) ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต
 - สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต
 - มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

- มาตรฐานที่ควรจะมี ประกอบด้วย

- 1) การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก
 - มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีวิทยากรถ่ายทอดได้
 - มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ
 - มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- 2) คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนา
ชุมชนในด้านต่างๆ ได้
 - แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้
 - แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้

- มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ท่วง 2 เงื่อนไข คือ
พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)
 - มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน
- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย
 - 1) ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร
 - มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน เป็นปัจจุบัน
 - มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้
 - 2) การสื่อความหมาย
 - มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร
 - ผู้สื่อความหมายต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค สื่ากลุกเล่น
 - 3) กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
 - มีแกนนำ
 - มีกลุ่มในชุมชนที่มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม
 - มีแผนงานในการขับเคลื่อน
 - มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน
 - 4) การจัดการขยะ
 - มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน
 - จัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน
 - มีการคัดแยกขยะ
 - ริเริ่มเคลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่
- มาตรฐานที่ควรจะมี ประกอบด้วย
 - 1) การอบรมให้ความรู้
 - ผ่านการประชุม/อบรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้
 - มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม
 - 2) โปรแกรมการท่องเที่ยว
 - มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้
 - มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงมือทำ
 - 3) หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม
 - มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร
 - มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน
 - มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง
 - 4) การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง
- มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5) กองทุนในการจัดการทรัพยากร
 - กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์
 - สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน
- 6) การจัดการพื้นที่
 - มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์
- 7) กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
 - มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร
 - มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ
 - มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย
 - 1) ข้อห้ามในการปฏิบัติ(ระเบียบ)
 - มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร
 - มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
 - มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามหลักศาสนา
- มาตรฐานที่ควรจะมี ประกอบด้วย
 - 1) การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน
 - สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน
 - มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว
 - 2) รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน
 - มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร
 - มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพท้องถิ่น
 - มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ
 - 3) แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ
 - มีฐานเรียนรู้
 - มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน วิทยากรประจำฐาน
 - มีการสืบทอดให้กับเยาวชน
- มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ ประกอบด้วย
 - 1) นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้ ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง
 - มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น
 - มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว

- มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน
- 2) รวบรวมการเล่นและจัดโปรแกรมการเล่นของแต่ละชุมชน
 - มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การเล่น
 - มีการสื่อความหมายเรื่องการเล่นพื้นบ้าน
 - มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย

- 1) กฎระเบียบกติกา
 - สมาชิกสามารถอธิบายกฎระเบียบได้
 - มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
 - มีการนำหลักศานามากำหนดเป็นกฎระเบียบ
- 2) รูปแบบการทำงาน
 - มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง
 - มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ
 - สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและหน่วยงาน
- 3) ผู้นำทางการในชุมชน
 - ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 4) การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน
 - มีกลุ่มชัดเจน
 - มีบันทึกการประชุมกลุ่ม
 - มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม
- 5) การทำงานเป็นทีม
 - มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ
 - มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่างชัดเจน
 - มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว
- 6) กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
 - มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว
 - มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์
 - มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็น เอกลักษณ์ชุมชน
- 7) กระจายรายได้สู่ชุมชน
 - ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว
 - มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน
 - มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่ม
 - มีการประชุมประจำเดือน
 - มีการรายงานและติดตาม

- 8) การระดมทุน
 - มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก
 - มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม
 - ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง
 - 9) การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว
 - มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม
 - มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว
 - มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข
 - 10) การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว
 - วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด
 - มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ
 - มีสถานที่กำจัดขยะ
 - มีปริมาณอย่างเพียงพอ
- **มาตรฐานที่ควรจะมี ประกอบด้วย**
- 1) ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้
 - มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร
 - มีผู้รู้ถ่ายทอด สื่อความหมาย
 - มีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน
 - มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้ม้องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน
 - 2) แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว
 - ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้
 - ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน
 - 3) มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
 - มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
 - มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล
 - มีบันทึกการประชุมกลุ่ม
 - 4) กองทุนสวัสดิการชุมชน
 - มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน
 - มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน
 - มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน
 - 5) การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย
 - บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด
 - ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ
 - กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย
 - 6) การจัดการด้านเสียงรบกวน

- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน
 - กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม
- 7) การจัดการด้านพลังงาน
- มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ
 - มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน
- 8) ผลกระทบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
 - ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์
 - มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
- **มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้** ประกอบด้วย
- 1) ผลกระทบชุมชน
- มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
 - มีเอกสารประชาสัมพันธ์
 - พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว

- **มาตรฐานที่ต้องมี** ประกอบด้วย
- 1) จุดบริการนักท่องเที่ยว
- มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว
 - มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว
 - มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน
 - มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)
 - มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว
 - มีป้ายประชาสัมพันธ์
 - มีแผนที่และแผนผังชุมชน
- 2) โครงสร้างที่พัก
- สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง
 - การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง
- 3) ห้องน้ำสะอาด
- อุปกรณ์ครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)
 - ห้องน้ำมีความสะอาด และมิดชิด
- 4) อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ
- มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว
 - มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน

- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน
 - มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร
 - มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส
- 5) ถังขยะ
- วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด
 - มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ
 - มีสถานที่กำจัดขยะ
 - มีปริมาณอย่างเพียงพอ
- 6) กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม
- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยว
 - มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้
 - ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม
 - มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน
- 7) นักสื่อความหมายท้องถิ่น
- นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี
 - สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา
- **มาตรฐานที่ควรจะมี ประกอบด้วย**
- 1) ห้องนอน
- สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
 - เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน
 - มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน
- 2) อุปกรณ์เครื่องนอน
- อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)
 - การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก
- 3) การจัดภูมิทัศน์
- มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว
 - มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว
 - มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้
- 4) ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร
- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด
 - อากาศถ่ายเทสะดวก
 - มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์
 - มีการจัดระเบียบพื้นที่
 - สถานที่มีความเหมาะสม

- 5) จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้
 - สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน
 - ฐานกิจกรรมมีการเชื่อมโยง

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย
 - 1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - มาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน
 - มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว
 - 2) ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
 - มีบุคลากร
 - มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงาน
 - มีการฝึกอบรม มีการซักซ้อม
 - 3) เครื่องมืออุปกรณ์ ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
 - อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย
 - มีความรู้และความพร้อม
 - พัฒนาค้นหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
 - มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
- มาตรฐานที่ควรมี ประกอบด้วย
 - 1) การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - มีการรับรอง
 - การตรวจสอบประจำเดือน
 - มีผลการประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- มาตรฐานที่ต้องมี ประกอบด้วย
 - 1) ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน
 - มีระบบการจอง
 - มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website, Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น
 - 2) รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้
 - มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน
 - มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
 - มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว
- มาตรฐานที่ควรมี ประกอบด้วย

- 1) ร่วมงานส่งเสริมการขาย
 - มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- **มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้** ประกอบด้วย
 - 1) กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
 - เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

สรุปความแตกต่างระหว่างเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน เกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซีย และเกณฑ์มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียนได้กำหนดมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับชุมชนที่มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่เน้นมาตรฐานขั้นสูงซึ่งเหมาะสมกับชุมชนที่ดำเนินการมาเป็นระยะเวลานาน และเป็นชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างเป็นระบบ ขณะที่เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเกณฑ์มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นฐาน เน้นการจัดการภายในเพื่อให้เกิดความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในด้านของการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการอนุรักษ์ เหมาะสำหรับชุมชนที่ริเริ่มดำเนินการด้านการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ขณะที่มาตรฐานโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซียให้ความสำคัญกิจกรรมภายในบ้าน ซึ่งประกอบด้วย การจัดการด้านที่พัก อาหาร สุขลักษณะ และมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวข้างพอประมาณ ดังนั้นในการทำการศึกษานี้ ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียน เนื่องจากมีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 รัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย ในฐานะที่บางชุมชนเพิ่งดำเนินการด้านการท่องเที่ยว ที่สำคัญทั้ง 9 ชุมชน 2 ประเทศ มีภูมิประเทศที่ติดกัน ความเชื่อและวิถีชีวิตของผู้คนไม่แตกต่างกันมาก

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
2. เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
3. เพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนจัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษา เพื่อค้นหาองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยทั้ง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ได้กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) ผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องภายในชุมชน ทั้ง 5 ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชุมชนละ 20 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) โดยคัดเลือกจากกลุ่มและชมรมที่รับผิดชอบการจัดการการท่องเที่ยวภายในชุมชน และหน่วยงานที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ทั้งนี้ ในการคัดเลือกกลุ่มและชมรมที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชนนั้น นักวิจัยได้ประสานงานกับประธานชมรมท่องเที่ยวชุมชนให้คัดเลือกสมาชิกที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ขณะที่หน่วยงานที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น นักวิจัยได้คัดเลือกจากภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งโดยตรงและโดยอ้อม และองค์การที่ได้ทำงานใกล้ชิดกับชุมชนด้านการท่องเที่ยว

- 2) หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม จำนวน 5 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง หาดใหญ่ และนราธิวาส สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ศึกษาใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) โดยคัดเลือกจากหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนคัดเลือกจากผลงานและประสบการณ์

3) การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายและประชากรกลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย บ้านบากันใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา บ้านต้นหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 12 อำเภอสุคริบน จังหวัดนราธิวาส และ 4 ชุมชนใน 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย Kampung Paya Guring รัฐเปอร์ลิส Kampung Jeruju รัฐเคดาห์ Labu Kubong รัฐเปรัก และ Kampung Kubang Telaga รัฐกลันตัน นักวิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเจาะจง (Purposive Sampling Technique) โดยมีวิธีการคัดเลือก 2 วิธี คือ 1) ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คัดเลือกจากผลการศึกษาแผนงานแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียน (นราวุฒิ บัวขวัญและคณะ, 2557) และ 2) การคัดเลือกชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย คัดเลือกจากการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงเชิงวัฒนธรรมของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสตูล งบประมาณปี 2557

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมา 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสำรวจองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ทรัพยากรท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO, 2007) ได้แบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องได้ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวของศึกษาเฉพาะ 3 ประเด็นแรก เนื่องจากมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ
2. องค์กรชุมชน หมายถึงการรวมตัวกันของคนในชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยมีโครงสร้างแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน
3. การจัดการ ซึ่งมีความหมายกว้าง อย่างไรก็ตามในการศึกษาบริบทการท่องเที่ยวได้ศึกษาการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านที่พัก อาหาร และมีคฤหาสน์ในการนำเที่ยวภายในชุมชน
4. การเรียนรู้ หมายถึงการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวได้รับผ่านการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกับชุมชน

ชุดที่ 2 แบบประเมินมาตรฐานแบบประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งได้จากผลการศึกษาแผนงานแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียน (นราวุฒิ บัวขวัญและคณะ, 2557) โดยมีองค์ประกอบมาตรฐาน 7 ด้าน คือ

- มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต
- มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
- มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว
- มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์เพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนจัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซียโดยมีองค์ประกอบ 7 ด้านเหมือนกับในชุดที่ 2 เพื่อนำมาตรฐานที่ได้ทั้ง 9 ชุมชนมากำหนดมาตรฐานร่วมกัน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน 2558 – มกราคม 2559 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการในการศึกษาผสมผสานระหว่าง การศึกษาจากเอกสาร (documentary research) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร หนังสือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งเก็บการเก็บข้อมูลประกอบด้วย

- สัมภาษณ์ (field survey) โดยทำการสำรวจชุมชนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 9 ชุมชน ทั้งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว การบริการด้านการท่องเที่ยว การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เอกสาร การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน
- การสังเกตการณ์ (observation) ด้านกายภาพภายในชุมชน องค์ประกอบการท่องเที่ยว ภายในชุมชน นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนในระหว่างการการลงพื้นที่เก็บข้อมูล
- การสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่เกี่ยวข้อง (in-depth interview) แกนนำชุมชนกลุ่มต่างๆ เพื่อทราบประวัติศาสตร์ความเป็นมา รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน การแบ่งงานกันทำ เป็นต้น
- การสนทนากลุ่ม (focus group) กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชน และผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำงานในแต่ละด้านของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินการ เป็นต้น

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการประมวลผล หลังจากทีนักวิจัยได้รับแบบสำรวจ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแล้ว ผู้วิจัยได้จัดการกับข้อมูลตามแนวทาง ดังนี้

1. จัดกลุ่ม (grouping) ข้อคำถามเปิดทุกข้อ
2. ประมวลผลตามตารางที่ได้ออกแบบไว้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ค้นพบ (topic) แล้วนำมาพรรณนาเชิงอุปนัย (inductive)

3.5 ผลการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย ผลที่ได้้นอกจากบริบทของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 9 ชุมชน และผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนแล้ว ซึ่งทำให้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละชุมชนทั้ง 2 ประเทศ แต่สิ่งที่ชุมชนทั้ง 2 ประเทศได้ร่วมกันคือมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบให้ชุมชนอื่นนำไปใช้ต่อ

ไฟล์นี้ download มาจาก dmic.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการคา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การศึกษาบริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้แบ่งองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ประวัติศาสตร์หรือความเป็นมาของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. ทรัพยากรท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO, 2007) ได้แบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องได้ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวได้ทำการศึกษาเฉพาะ 3 ประเด็นแรก เนื่องจากมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ
3. องค์กรชุมชน หมายถึงการรวมตัวกันของคนในชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยมีโครงสร้างแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน
4. การจัดการ ซึ่งมีความหมายกว้าง อย่างไรก็ตามในการศึกษาบริบทการท่องเที่ยวได้ศึกษาการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านที่พัก อาหาร และมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวภายในชุมชน
5. การเรียนรู้ หมายถึงการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกับชุมชน

4.1.1 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากันใหญ่ อำเภอเกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล

(1) ประวัติชุมชน

ประวัติความเป็นมาของชุมชน สมัยก่อนผู้คนเรียกว่า “บากัน-บาซอก” หมายถึง สถานที่ที่ไม่เผาถ่าน ส่วนบาซอกหมายถึงใหญ่รวมแล้วหมายถึงที่เผาถ่านขนาดใหญ่ หรืออีกชื่อหนึ่งเรียกว่า เกาะอีโปะ ก่อนจะมาเป็นบากันซอก หรือ บากันใหญ่ ในอดีตเรียก เกาะอีโปะ มีเรื่องเล่ามาว่าใจกลางหมู่บ้าน (ปัจจุบันคือบริเวณมัสยิดอัสซาลิม) มีต้นไม้ใหญ่ขนาด 12 - 15 คนโอบ ต้นไม้ต้นนี้ชื่อว่า ต้นอีโปะ เชื่อกันว่าเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะสมัยก่อนคนละมโนราห์ ร้องแจ้ง ลิเกบอก หนังสือตาลูง แล่นเรือผ่านมาจากหมู่บ้าน และต่างจังหวัด เช่น ตรัง กระบี่ ต้องแวะมาเล่นหรือรำถวายต้นอีโปะก่อนทุกครั้ง ถ้าหากไม่มาเล่นหรือรำถวายก่อนเดินทางจะมีอันเป็นไป เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย ปวดท้องอย่างรุนแรง เจอพายุ เป็นต้น เป็นเรื่องราวเล่าขานกันมาประมาณ 60 - 70 ปี มาแล้ว เมื่อก่อนคนบากันใหญ่เป็นที่สนุกสนานและเป็นที่ทำงาน คนแรกที่เข้ามาซื้อโต๊ะจิ (ไม่มีที่มา) มาทำสวนมะพร้าวและตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่นานจนเสียชีวิต ชาวบ้านจึงนำศพไปฝังไว้ทางทิศใต้ของเกาะจึงได้เรียกทิศใต้ของเกาะว่าทิศโต๊ะจิ บากันใหญ่มีผู้ใหญ่ฝ่ายปกครองคนแรกชื่อ โต๊ะดาโต๊ะ รวมแล้วมีผู้ใหญ่บ้าน 9 คน ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันชื่อ นายวิชัย จิแอ ชุมชนปัจจุบันเป็นชุมชนขนาดใหญ่เนื่องจากมีประชาชนจากที่อื่น ๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ประกอบด้วย แหล่งปะการังน้ำตื้น แหล่งหญ้าของพะยูน และเต่า (ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ปลาพะยูนมากินแหล่งหญ้า) แหล่งนกทะเลที่หินดำ (หินกองขนาดใหญ่)

อ่าวหินงาม (ขนาดเล็ก) สุสานหอยมีชีวิต บ่ออนุบาลเต่า (อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ทะเลหายาก) และธนาคารปูม้า ไข่ของกลุ่มประมงพื้นบ้าน

กิจกรรมท่องเที่ยวได้แก่เดินชมปะการังน้ำตื้น นั่งเรือชมการประกอบอาชีพของผู้คนในชุมชน นั่งเรือชมโลมา ดูนก เยี่ยมชมสุสานหอย นอนเต็นท์ตามเกาะต่างๆ เป็นชาวประมงอาสา ทำกิจกรรม หาด หอย จับปูม้า จับปลา และตกปลาร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ เช่น ปลูกหญ้าทะเลอาหารพะยูน ปล่อยพันธุ์ปูม้า ปลูกปะการังหูกวาง สร้างบ้านปลาการ์ตูน เป็นต้น รับประทานอาหารทะเลสด ปั่นจักรยานรอบเกาะ

(3) องค์กรชุมชน

สมาชิกของชุมชนได้รวมตัวกันจัดเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยได้ตั้งกลุ่มท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายที่พัก ซึ่งจัดทำเป็นรีสอร์ทชุมชนเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ฝ่ายอาหาร โดยมีกลุ่มแม่บ้านมาให้บริการในการจัดหาวัตถุดิบ ประมง และบริการเสิร์ฟแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว เรือนำเที่ยว ใช้เรือประมงหาปลาที่มีอยู่ภายในชุมชน หลังจากที่ว่างเว้นจากการทำประมงก็ให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปที่ท่องเที่ยวตามเกาะ ฝ่ายนำเที่ยว ทำหน้าที่มีคัคเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวภายในชุมชน และฝ่ายประสานงาน มีหน้าที่ติดต่อประสานงาน ประชุม กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน การดำเนินการด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันเหมือนกระจุกตัวอยู่ในเครือข่าย แต่โดยความเป็นจริงมีการกระจายตัวในการทำงานร่วมกัน เนื่องจากชุมชนมุสลิมจะมีพี่น้องเครือข่ายเป็นจำนวนมากในแต่ละตระกูล ซึ่งแกนนำในแต่ละฝ่ายมีอาชีพหลากหลาย ที่มารวมตัวกัน

(4) การจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

ชุมชนได้รวมกลุ่มคนภายในชุมชนมารวมกันจัดการท่องเที่ยวโดยแบ่งการจัดการออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านประสานงาน หน้าที่ของฝ่ายนี้ คือ เดินทางเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนา ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน รวมถึงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของชุมชน เช่น การถ่ายภาพแล้วนำมาประชาสัมพันธ์ใน Facebook ของชุมชน
2. ด้านอาหารและที่พัก กลุ่มแม่บ้านจะรับผิดชอบในการจัดการ ซึ่งที่พักจะเป็นรีสอร์ทชุมชน จัดทำไว้เป็นหลังๆ บริเวณที่ติดกับทะเล ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว ส่วนในด้านอาหาร วัตถุดิบที่ใช้มาปรุงอาหารมาจาก 2 แหล่ง คือ ซื้อจากแหล่งที่มีอยู่บนเกาะ และได้จากที่ให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมอย่าไรก็ตาม แหล่งแรกจะสำคัญกว่าเนื่องจากนักท่องเที่ยวจะรับประทานเป็นอาหารหลัก ส่วนประการหลังเป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมการทำกิจกรรมท่องเที่ยว
3. ด้านนำเที่ยว โดยใช้แกนนำท่องเที่ยวและปราชญ์ชุมชนมาให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งปราชญ์ชุมชนมีอายุค่อนข้างมาก การให้ข้อมูลก็จะทำได้เฉพาะที่ชุมชน ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวตามเกาะก็จะเป็นหน้าที่ของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ซึ่งบางครั้งทางฝ่ายประสานงานก็จะมาทำหน้าที่ด้วย เช่นเดียวกัน ฝ่ายแม่บ้านก็จะให้ความรู้ที่เกี่ยวกับเมนูอาหาร และวิธีการปรุงอาหารแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ ซึ่งในฝ่ายนำเที่ยวจะรวมถึงคนขับเรือ โดยจะใช้เรือของกลุ่มประมงที่มีอยู่ในพื้นที่
4. การกระจายรายได้ ชุมชนได้จัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อเสนอขายเป็นแพคเกจแก่นักท่องเที่ยว โดยในรายการนำเที่ยวจะรวมค่าใช้จ่ายไว้ทั้งหมด ดังนั้น รายได้จากการท่องเที่ยวจะถูกกระจายไปตามฝ่ายต่างๆ ซึ่งฝ่ายที่มีอัตราค่าบริการตายตัวคือ ที่พัก กับเรือนำเที่ยว ส่วนฝ่ายอาหารอัครา

ขึ้นลงจะขึ้นอยู่กับเมนูอาหารที่นักท่องเที่ยวสั่ง ซึ่งที่ชุมชนจะบริการอาหารทะเลเป็นหลัก ราคาจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับฤดูกาล

(5) การเรียนรู้

กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนที่ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวที่สำคัญ 4 ด้าน

- การเรียนรู้การขึ้นลงของน้ำทะเล แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของชุมชน คือ หาดมังกรแดง ตามที่ชาวบ้านได้ตั้งชื่อไว้ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวชมได้ในเวลาที่แตกต่างกัน การเรียนรู้เรื่องน้ำเป็น น้ำตาย ที่นักท่องเที่ยวสามารถกำหนดวันเดินทางมาท่องเที่ยว ในวันที่ได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของชุมชนได้ ช่วงขึ้น 14 คำ - แรม 4 คำ ตามปฏิทินไทย
- เรียนรู้การสรรหาอาหารทะเล ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลา กุ้ง หอย ประเภทต่างๆ ฤดูกาลทำประมงที่ถูกต้อง กิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเมื่อมาท่องเที่ยวที่ชุมชนแห่งนี้ คือ การหาหอยบริเวณชายหาดหลังจากที่น้ำลง ซึ่งจะมีชุมชน หรือบางที่เป็นกลุ่มเยาวชนนำนักท่องเที่ยวไปทำกิจกรรม และอาหารที่หามาได้ก็จะนำมาให้แม่ครัวปรุง
- Cooking class เรียนรู้การทำอาหารของชุมชน โดยกลุ่มแม่บ้านที่ผลิตเวรกันมาบริการ นักท่องเที่ยวจะสอนการทำอาหารเมนูชุมชน ส่วนใหญ่จะเป็นรายการอาหารทั่วไป เช่น การทำแกงส้ม ต้มยำ การนึ่งปู การนึ่งหอย การบั้งปลา เป็นต้น ที่น่าสนใจคือ อาหารที่นำมาปรุง จะเป็นวัตถุดิบที่นักท่องเที่ยวหามาได้บางส่วน
- กิจกรรมเพื่อสังคม ชุมชนได้เตรียมกิจกรรมเพื่อสังคม ประกอบด้วย ปลูกหญ้าทะเล ปลูกป่าชายเลน และปล่อยปูม้าไข่นอกกระดองซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างประโยชน์ให้กับชุมชน

4.1.2 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอรโนด จังหวัด

สงขลา

(1) ประวัติชุมชน

ชุมชนคลองแดนตั้งอยู่ในตำบลคลองแดน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ในอดีตเคยเป็นตลาดที่ยิ่งใหญ่ทางการค้าในกลุ่มน้ำทะเลสาบด้วยท่าเลที่มีลำคลอง 3 สายบรรจบกันทำให้คลองแดนเป็นศูนย์กลางคมนาคมทางน้ำที่สามารถเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา หรือแม้กระทั่งทะเลอ่าวไทย การตั้งถิ่นฐานของชุมชนคลองแดนจึงมีทั้งโรงแรม ร้านทอง ตลาดแลกเปลี่ยน สินค้า ร้านยา โรงเรียน สถานนิศารวจ เป็นต้น จนกระทั่งประมาณปี พ.ศ. 2516 เมื่อทางหลวงสาย 408 เปิดใช้งานทำให้ความนิยมสัญจรทางน้ำลดลงคนส่วนใหญ่เริ่มอพยพย้ายถิ่นฐานออกจากพื้นที่ และได้เปิดตลาดริมน้ำคลองแดนได้รับการฟื้นฟูและเปิดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อปี พ.ศ. 2552 ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา ด้วยการจำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นอาหารการกินให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ตลาดเปิดเฉพาะวันเสาร์ เวลา 10.00 – 21.00 น. เท่านั้น

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ประกอบด้วย

- ดงตาลร้อยปี
- ชายทะเลบ้านท่าเข็น
- ลำคลอง 3 สาย 2 จังหวัด
- ตลาดริมน้ำคลองแดน
- วัดคลองแดน สักการะพระพุทธรูปทองคำ

ตำนาน/เรื่องเล่าท้องถิ่น ประกอบด้วย

- การผูกเกลอ
- ตำนานช้างค่อม
- ตำนานลูกขวาน
- ศิลปะการแสดงท้องถิ่น
- มโนราห์คลองแดน
- การแสดงหนังตะลุง

ฐานการเรียนรู้

- ฐานร้อยลูกปัดมโนราห์
- ฐานทำขนมโบราณ
- ฐานประดิษฐ์ของเล่นจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน
- ฐานสานใบลาน
- ฐานยาสมุนไพร
- ฐานพายเรือแจว
- ฐานจับเส้นสาย
- ฐานกิจกรรมศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต

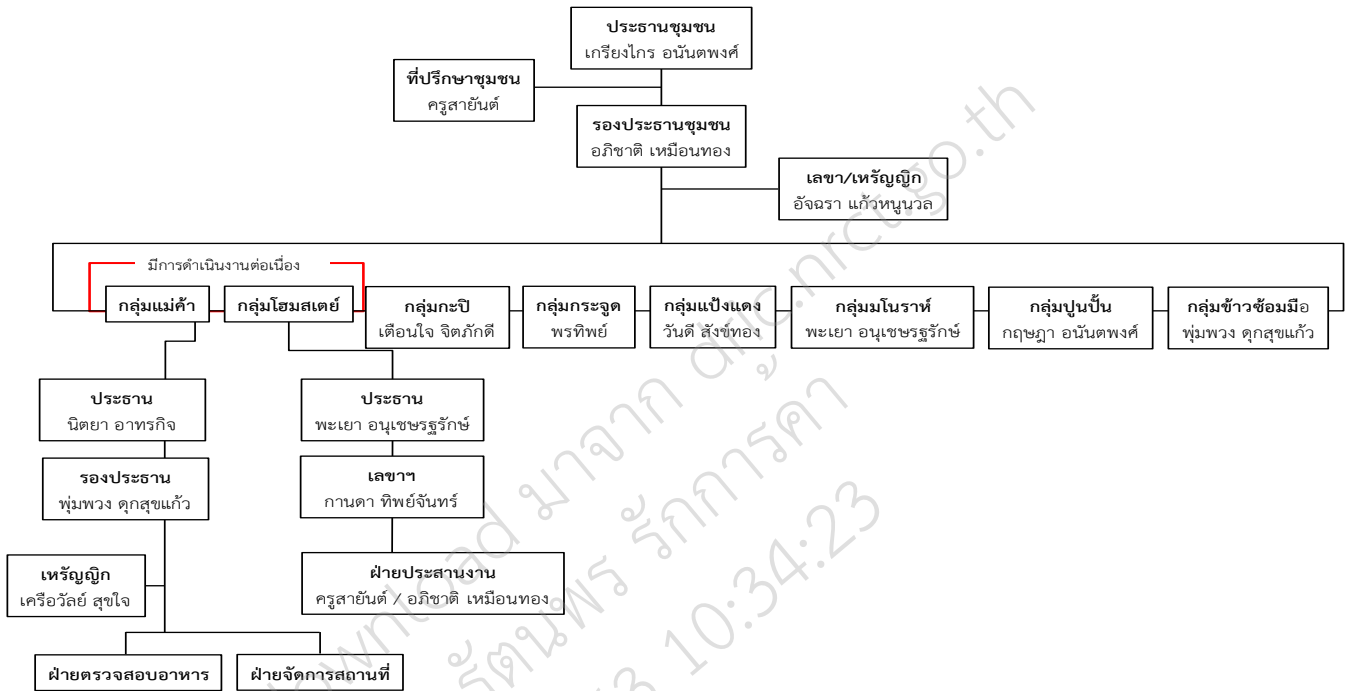
(3) องค์กรชุมชน

องค์กรชุมชนเกิดจากการรวมกลุ่มของคนที่มีแนวความคิดเห็นเดียวกันเพียงไม่กี่คน ที่ตระหนักถึงการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น แต่เนื่องจากไม่มีองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าวจึงประสานหน่วยงานสถานศึกษา คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เข้ามาร่วมในการศึกษาหาแนวทางในการฟื้นฟูอนุรักษ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่น โดยเริ่มจากการสร้างจิตสำนึกและทำให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญ โดยการเริ่มปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในวัดก่อน และสอดแทรกกระบวนการกระตุ้นการรับรู้และความตระหนักผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา เช่น กิจกรรมธรรมะสัญจร กิจกรรมทุกวันพระตามหลังแม่เข้าวัด เป็นต้น ส่งผลให้คนในชุมชนส่วนใหญ่เห็นเริ่มมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ไปในทิศทางเดียวกัน ต่อมาเมื่อคนในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์มากขึ้น จึงทำให้เกิดการร่วมคิดในการวางแผนแม่บทในการปรับปรุงฟื้นฟูที่อยู่อาศัยและปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านสถาปัตยกรรมของชุมชน ร่วมกับสถาบันทางการศึกษาผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโครงการนำร่องปรับปรุงที่อยู่อาศัยและชุมชนในชนบทภาคใต้ ชุมชนวิถีพุทธคลองแดนโดยมีทีมวิจัยของ ดร. จเร สุวรรณชาติ คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย เข้ามาศึกษา ร่วมกับชุมชน โดยมีแนวคิดเห็นร่วมกันว่า 1) ต้องการอนุรักษ์ของเก่าและพัฒนาของใหม่ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับวัฒนธรรมดั้งเดิม 2) ต้องการเชื่อมต่อที่อยู่อาศัยของคนสองฝั่งคลองสงขลา-นครศรีธรรมราช ให้ไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวก เนื่องจากคนใน

ชุมชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่บริเวณบ้านริมน้ำเป็นผู้สูงอายุ และเกิดองค์กรชุมชนขึ้นมาบริหารจัดการพื้นที่ซึ่งประกอบด้วย ชุมชนและวัด

(4) การจัดการท่องเที่ยว

การจัดท่องเที่ยวของชุมชนคลองแดนเกิดจากการทำงานร่วมกันของคนในชุมชนกับวัดซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งเป็นชมรมท่องเที่ยววิถีพุทธคลองแดนโดยมีโครงสร้างในการบริหารจัดการองค์การดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีพุทธคลองแดน
ที่มา: นรวดี บัวขวัญ และคณะ, 2557

จากโครงสร้างในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนแสดงให้เห็นถึงการบริหารการท่องเที่ยวที่มีการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน โดยกลุ่มหลักประกอบด้วย กลุ่มแม่ค้า และกลุ่มโฮมสเตย์ ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มได้ตั้งประธานกลุ่มขึ้นมาเพื่อรองรับการขยายตัวของการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนี้ยังมีฝ่ายตรวจสอบคุณภาพอาหารและที่พักเพื่อรักษาคุณภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ในการบริหารการท่องเที่ยวของชุมชน ในด้านของการเงินยังเป็นเอกเทศของแต่ละกลุ่มในการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ได้มีการจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งเข้าชุมชนไว้เป็นกองกลางเพื่อไว้บริหารในประเด็นที่จำเป็น เช่น การเดินทางเข้าร่วมการประชุม การซ่อมแซมอุปกรณ์หรือพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย เป็นต้น

(5) การเรียนรู้

กิจกรรมฐานเรียนรู้ในชุมชน มีทั้งหมด 8 ฐานเรียนรู้ ได้แก่ 1) ฐานร้อยลูกปัดมโนราห์ ซึ่งสอนโดยคุณปรีชา หนูคง ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้วิธีการร้อยลูกปัดมโนราห์ในแบบต่างๆ เช่น พวงกุญแจ

สร้อยข้อมือ สร้อยคอ เป็นต้น เมื่อนักท่องเที่ยวร้อยเสร็จก็จะได้เป็นของที่ระลึก 2) ฐานทำขนมโบราณ เช่น ขนมป้าจี้ ขนมลูกโดน เป็นต้น ทำเสร็จนักท่องเที่ยวสามารถนำกลับบ้านได้ 3) ฐานประดิษฐ์ของเล่นจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยใช้วัตถุดิบที่หาได้ในพื้นที่ชุมชน อาทิ ไม้ไผ่ กะลามะพร้าว ลูกตาลโตนด หรือใบตาล เป็นต้น ของเล่นที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม ได้แก่ ลูกหวี ลั่นลม 4) ฐานสานใบลาน เป็นการสอนให้นักท่องเที่ยวใช้ใบลานสานเป็นรูสัตว์หรือแมลงชนิดต่างๆ เช่น ตั๊กแตน ผีเสื้อ ฯลฯ 5) ฐานยาสมุนไพร นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับชนิดของยาแผนโบราณและสมุนไพรต่างๆ ที่สามารถใช้รักษาโรคได้ โดยอาศัยองค์ความรู้จากบรรพบุรุษที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น 6) ฐานพายเรือแจว นักท่องเที่ยวจะได้ฝึกพายเรือแจวเหมือนคนสมัยก่อน 7) ฐานจับเส้นสาย เป็นฐานเรียนรู้เกี่ยวกับการนวดแผนโบราณ นักท่องเที่ยวจะได้ฝึกจับเส้นอย่างถูกวิธี 8) ฐานกิจกรรมศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวคลองแดนในอดีต

4.1.3 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนต้นหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

(1) ประวัติชุมชน

เดิมที่บ้านต้นหยงลูโละ มีชื่อว่า ต้นหยงลูโละ มีชื่อว่า ต้นหยงลูลี คำว่าต้นหยงลูลีเป็นภาษาอาหรับต่อมาบุคคลที่เป็นข้าราชการหรือคนที่พูดภาษาไทยนอกพื้นที่ พูดกันออกเสียงเพี้ยนว่าต้นหยงลูโละ แล้วทางการได้ตั้งชื่อหมู่บ้านแห่งนี้ว่าต้นหยงลูโละ จนถึงปัจจุบัน คำว่าต้นหยงลูลีหมายถึง แหลมอัญมณีเพชรพลอยและสิ่งของมีค่า ต้นหยงหมายถึง แหลม ส่วนลูลี หมายถึงอัญมณีเพชรพลอยและสิ่งของมีค่า เมื่อมารวมคำก็หมายถึง แหลมอัญมณีเพชรพลอยและสิ่งของมีค่าซึ่งเปรียบเสมือนว่าเป็นตำบลที่อุดมสมบูรณ์และประชาชนอยู่ดีกินดี ต้นหยงลูโละเคยเป็นศูนย์กลางทางการค้าของนครรัฐปัตตานี ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ปรากฏอยู่ เช่น บ่ออั้งตุวะฮ์ มัสยิดเก๊าหรือเซะ ฮวงซุ้ยเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว สุสานลิ้มโต๊ะเคี่ยม สุสานชาวจีนจำนวนมาก พื้นที่นาข้าวเก่าแก่ที่มียุไม่ต่ำกว่า 400 ปี เป็นต้นในอดีตต้นหยงลูโละ เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ผู้คนยังไม่หนาแน่น ดังนั้นจึงสามารถทำมาหากินได้สะดวก ชาวบ้านต้นหยงลูโละ ทำนาเกลือที่มีรสไม่เค็มจัดและกลมกล่อม เป็นที่รู้จักกันดีในนามของเกลือหวาน ซึ่งเหมาะแก่การหมักบูดูและมีการปรุงอาหาร

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน

1. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่มีประวัติศาสตร์ เป็นมาอย่างยาวนาน ประกอบด้วย

- มัสยิดกรือเซะ
- สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
- ศูนย์เรียนรู้อารยธรรมปัตตานี
- สุสานโต๊ะเคี่ยม
- สุสานพระยาพะรัง
- บ่ออั้งตุวะฮ์
- ปีนใหญ่พญาตานี (จำลอง)

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวชมได้ คือ

- การเลี้ยงนกเขาชวาตาหลง
- การทำขนมต่างๆ
- การทำนาเกลือ
- การทำบูดู

แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภายในชุมชนซึ่งการเข้าถึงทำได้ง่าย มีถนนเชื่อมถึงทั้งหมด ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินชมได้ หรือจะใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการเข้าชมก็สามารถทำได้ อย่างไรก็ตามแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังขาดป้ายสื่อความหมาย และป้ายชี้ทาง ซึ่งผู้นำชุมชนต้องการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งบางแห่งได้รับความเสียหายชำรุด แต่ยังไม่มียางงานใดๆ เข้ามาช่วยดำเนินการ ซึ่งหากแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟู เป็นช่องทางหนึ่งที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่ควรได้รับการปรับปรุง เช่น สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวที่เดิมที่ตั้งอยู่ในทะเล ซึ่งในปัจจุบันหลังคาชำรุด และขาดป้ายสื่อความหมาย และป้ายชี้ทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ บริเวณสุสานลิ้มโต๊ะเคี่ยมควรได้รับการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ให้มีความเป็นระเบียบและน่าสนใจมากกว่าที่เป็น

(3) องค์กรชุมชน

ต้นหลุงลูโละ มีกลุ่มองค์กรชุมชนหลายกลุ่ม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้เมือง และแหล่งประกอบอาชีพ ประมงที่สำคัญ คือ อ่าวปัตตานี องค์กรชุมชนที่สำคัญภายในชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผู้เลี้ยงหอยแครง ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี 2530 กลุ่มอนุรักษ์อ่าวปัตตานี ตั้งขึ้นเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ทำมาหากินของชุมชนมีเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ และกลุ่มท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็กที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อำนวยการโรงเรียนต้นหยงลูโละที่ได้ริเริ่มในการตั้งกลุ่มเยาวชนนักเรียนในโรงเรียนเป็นกลุ่มยุวมัคคุเทศก์อาสาโดยฝึกเด็กนักเรียนในโรงเรียนให้พูดภาษาต่างๆ ที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณมัสยิดกรือเซะ ซึ่งกลุ่มที่ตั้งขึ้นได้รับการสนับสนุนจากกำนันของตำบลอีกด้วย อย่างไรก็ตามหลังจากที่กำนันซึ่งเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดปัตตานี แต่หลังจากชุมชนเกษียณจากตำแหน่งทำให้กลุ่มชุมชนที่ทำท่องเที่ยวเริ่มอ่อนแอลง ประกอบกับมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้ทีมใหม่เข้ามาทำให้องค์กรชุมชนที่ทำเรื่องการท่องเที่ยวกำลังอยู่ในช่วงของการปรับเปลี่ยน

(4) การจัดการท่องเที่ยว

ในอดีตหน่วยงานที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวของชุมชน ประกอบด้วย โรงเรียนต้นหยงลูโละ ศูนย์เรียนรู้การท่องเที่ยวอารยธรรมปัตตานี และอดีตกำนัน เท่านั้น ที่คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาศึกษาดูงานและท่องเที่ยวภายในชุมชน

ปัจจุบันชุมชนยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ชัดเจน หลังจากที่มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นทีมใหม่เข้ามาบริหาร ซึ่งมีนโยบายในการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชนเสียใหม่ ทั้งนี้ได้ขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโอนศูนย์เรียนรู้การท่องเที่ยวอารยธรรมปัตตานีมาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ อบต. ซึ่งจะใช้สถานที่ดังกล่าวในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งปัจจุบันศูนย์ฯ ดังกล่าว รวมถึงสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกได้ถูกปิดไปเนื่องจากขาดงบประมาณในการบริหารจัดการ

(5) การเรียนรู้

ชุมชนต้นหยงลูโละเคยเป็นเมืองเก่าของรัฐปัตตานีซึ่งในอดีตพื้นที่แห่งนี้เคยเป็นเมืองที่เคยปกครองตนเองและเป็นเมืองท่าที่สำคัญในการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ และอาชีพที่สืบทอดกันมาจากอดีต ดังนั้น พื้นที่แห่งนี้จึงมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ประวัติศาสตร์ มัสยิดกรือเซะ และสุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัดปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชน ทั้ง 2 แหล่งมีประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กัน แต่ยังมีนักท่องเที่ยวจำนวนหนึ่งที่ยังเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับประวัติของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ นอกจากนี้ ยังมีป็นพญาตานี ซึ่งมีประวัติที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยมาตั้งแต่อดีต

2. ภูมิปัญญาด้านอาหารและขนมพื้นบ้าน ชุมชนเคยเป็นชุมชนเมืองโบราณมาก่อนทำให้ต้นหยงลูโละมีขนมพื้นเมืองนานาชนิด เช่น

- นาซิดาแหม เป็นอาหารเช้าที่เป็นที่นิยมของผู้คนในหมู่บ้าน
- ขนมมาตุกาตง หรือขนมรวงผึ้ง
- ขนมแลง ส่วนผสมที่ประกอบด้วย แป้ง มะพร้าวอ่อน ไข่ไก่ น้ำตาลทราย น้ำมันพืช
- ขนมบาตา หรือบาเตาะ เป็นขนมที่คนเฒ่าคนแก่ทำให้ลูกหลานรับประทาน
- ขนมดอดอ หรือกะละแม เป็นขนมที่ขึ้นชื่อที่สุดของชุมชน
- ขนมบาตาบูรีระ ลักษณะมีไส้และมันตามยาวคล้ายท่อนไม้

ซึ่งขนมเหล่านี้บางอย่างได้มีการปรุงเพื่อรับประทานและจำหน่ายในชุมชนทุกวัน จึงเหมาะสมที่จะให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองทำเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน

4.1.4 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอบัตอง จังหวัดยะลา

(1) ประวัติการหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10

พื้นที่หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ประกอบด้วยที่ราบสูง เนินเขา ซึ่งหมู่บ้านมีสองฤดูกาล คือ ฤดูฝนและฤดูร้อน อย่างไรก็ตามหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 มีอากาศเย็นตลอดทั้งปี เนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่ในหุบเขา ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ซึ่งในอดีตผู้คนเหล่านี้เป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา (Malayan Communist Party: MCP) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากชุมชนชาวจีนในมาเลเซียส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนและองค์กรด้านแรงงาน (Heng, 1996: 5) ผู้คนเชื้อสายจีนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ถือครองธุรกิจแร่ดีบุก ยางพารา ธุรกิจขนส่งสินค้า การแปรรูปอาหาร เป็นต้น ในปี 2491 นายจิน เป็ง (ซึ่งเสียชีวิตในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2556) ได้เลื่อนตำแหน่งฐานะเป็นเลขาธิการพรรค MCP ได้เริ่มการสู้รบด้วยอาวุธภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์มาลายาและกองทัพปลดปล่อยแห่งชาติมาลายัน เป็นผลทำให้อังกฤษได้ประกาศภาวะฉุกเฉินทั่วอาณานิคมในแหลมมาลายูจนถึงปี 2503 หลังจากถูกปราบปรามอย่างหนักจากรัฐบาลมาเลเซียที่เกิดขึ้นในช่วงของการประกาศภาวะฉุกเฉิน พ.ศ. 2491-2503 จนต้องถอยร่นและหลบหนีเข้ามาเข้ามาในประเทศไทย ตามหลักฐานพรรคคอมมิวนิสต์มาลายาปรากฏตัวครั้งแรกในประเทศไทยที่อำเภอบัตอง จังหวัดยะลา และอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา เมื่อปี 2492 เนื่องจากมีกองกำลังไม่มาก จึงได้แบ่งการทำงานออกเป็น 3 กรม คือ กรมที่ 8 ปฏิบัติการแถบอำเภอนาทวี สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา กรมที่ 10 ปฏิบัติการแถบอำเภอสุคีริน รือเสาะ ะแงะ จังหวัดนราธิวาส และกรมที่ 12 ปฏิบัติการแถบอำเภอบัตอง บันนังสตา และยะหา จังหวัดยะลา (<http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php>) หลังจากที่ได้มาตั้งกองกำลังบริเวณตะเข็บชายแดนไทยมาเลเซีย ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา และสงขลา รัฐบาลไทยมีนโยบายให้โจรจีนคอมมิวนิสต์ดังกล่าวมาขอตัวเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยเมื่อวันที่ 1 มีนาคม และวันที่ 28 เมษายน 2530 โดยการจัดเวทีเจรจาสงบศึก (Peace Talk) ซึ่งถูกจัดขึ้นที่โรงแรม สิการ์เด็น พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยได้กำหนด 2 ทางเลือกแก่สมาชิกเหล่านั้น คือ 1) ส่งกลับประเทศมาเลเซีย และ 2) เป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย โดยรัฐบาลไทยสนับสนุนที่ดินทำกินให้ครอบครัวละ 15

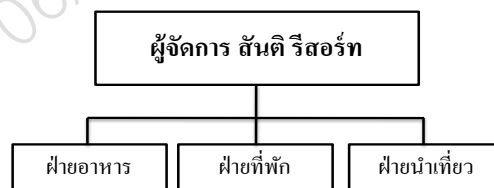
ไว้ และให้สัญชาติไทยเมื่ออยู่ครบ 5 ปี กองกำลังเหล่านี้ได้วางอาวุธ และได้กลายมาเป็นผู้พัฒนาชาติไทย โดยได้ตั้งถิ่นฐานกระจายไปอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นราธิวาส ยะลา และ สงขลา ตามหมู่หลัก 2 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านจุฬารณณ์ และหมู่บ้านปิยะมิตร (ปรัชญากรณ์ ไชยคช, 2556)

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยว

- ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องได้ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ ต้นไม้ใหญ่ (ต้นสมพงค์) ขนาด 38 คนโอบ เส้นทางเดินทางป่าศึกษาธรรมชาติ ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร น้ำตก สวนป่าพระปรมาภิไธย พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ อนุสรณ์สถาน สถานที่ทำลายอาวุธ ศาสนสถาน และค่ายสู้รบ
- ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ประกอบด้วย แนวคิดอุดมการณ์ความเชื่อในอดีต ภาพลักษณ์ในอดีตที่น่าสนใจในการเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย วัฒนธรรมจีน
- ทรัพยากรบุคคล ซึ่งหมายถึงทักษะ ความชำนาญ ของบุคคลภายในชุมชน พบว่า หมู่บ้านจุฬารณณ์พัฒนา 10 ผู้คนยังคงใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารภายในชุมชน นอกจากนี้ ในชุมชนยังมีหมอซึ่งครั้งหนึ่งเคยทำหน้าที่รักษาสมัยการสู้รบ ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่ในหมู่บ้านสามารถที่จะรักษาด้านการฝังเข็มได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงหมอสมุนไพรที่นำสมัยไพรซึ่งหาได้จากป่ามารักษาและจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้าหลี่หวังหรือปลาไหลเผือก เป็นสมุนไพรที่มีชื่อเสียงของชุมชนแห่งนี้

(3) องค์กรชุมชน

ชุมชนได้รวมตัวกันมาเป็นเวลานานในการจัดการท่องเที่ยวโดยได้มีโครงสร้างในการบริหาร การท่องเที่ยวของชุมชนอย่างชัดเจน โดยมีการจัดตั้งฝ่ายขึ้นมา 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่พัก ฝ่ายอาหาร ฝ่ายนำเที่ยว ซึ่งมีผู้จัดการรีสอร์ทเป็นผู้บริหารดูแลทั้ง 3 ฝ่าย และมีผู้ใหญ่บ้านเป็นที่ปรึกษาหลัก ซึ่งทั้งหมดได้รวมตัวกันขึ้นของคนในชุมชน ซึ่งสามารถสรุปเป็นโครงสร้างขององค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ดังแสดงในภาพที่ 4

โครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬารณณ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ภาพที่ 4 โครงสร้างขององค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

(4) การจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

เมื่อชุมชนได้มีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้นำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวใน 3 ประเด็นหลัก คือ ด้านอาหาร ซึ่งในการจัดเตรียมอาหารบริการนักท่องเที่ยวในแต่ละมื้อจะเป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบหมายในการจัดเตรียมวัตถุดิบซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งของที่หาได้ในชุมชน โดยชุมชนจะปรุงอาหารโดยเมนูที่ใช้วัตถุดิบที่หาได้ในชุมชนเป็นหลัก ซึ่งในชุมชนมีการปลูกผักกินเอง และมีการเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อบริโภคภายในชุมชน และส่วนหนึ่งจะนำไปขายในตลาดอำเภอเบตง ด้านที่พัก ฝ่ายที่พัก หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 ชุมชนได้ลงหุ้นกันสร้างรีสอร์ทเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวแทนการจัดทำโฮมสเตย์ ดังนั้น การบริหารที่พัก รูปแบบจะคล้ายกับการบริหารโรงแรม เพียงแต่ว่าคนในชุมชนมาช่วยกันบริหารจัดการ โดยมีการแบ่งงานด้านดูแลรับผิดชอบที่พักในด้านการจัดเตรียมเรื่องกุญแจห้อง การทำความสะอาดห้องพัก การนำแขกเข้าพัก การทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องนอนต่างๆ หลังจากที่แขกออกจากห้องพักไป ด้านการนำเที่ยว ปรากฏว่า ชุมชนใช้ผู้รู้ที่อยู่ในชุมชนทั้งหมดมาเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุ 50 ปีขึ้นไป ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทย และภาษาจีนกลาง แต่ส่วนใหญ่จะพูดภาษาจีนกลางได้มากกว่า ที่ผ่านมาชุมชนมีจุดอ่อนด้านบุคลากร เนื่องจากปัจจุบันชุมชนมีประชากร 2 ช่วงอายุ คือ คนแก่และเด็ก ส่วนประชากรวัยทำงานได้เดินทางออกจากหมู่บ้านเพื่อไปศึกษาต่อและทำงานในเมืองใหญ่ เช่น หาดใหญ่ กรุงเทพฯ ต่างประเทศ เป็นต้น ทำให้ขาดบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานด้านการท่องเที่ยว

(5) การเรียนรู้

นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้ 3 กิจกรรมหลัก คือ

- **กิจกรรมเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชน** ซึ่งอดีตชุมชนเคยเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์มาลาया ที่มีการสู้รบกับรัฐบาลมาเลเซียและอพยพมาอยู่บริเวณนอยตะเข็บชายแดนไทยมาเลเซีย และกลายเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยในที่สุด ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ชุมชนผ่านพิพิธภัณฑ์ของหมู่บ้าน ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมอาวุธยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนภาพถ่ายสมัยที่ยังมีการสู้รบ รวมถึงค่ายสู้รบที่ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน
- **วิถีชีวิตชุมชน** ผู้คนในชุมชนเป็นคนจีนเกือบทั้งหมด ดังนั้น วัฒนธรรมจีน อย่างเช่น ภาษาที่ใช้คนในชุมชนยังพูดภาษาจีนกลางเป็นหลัก เป็นช่องทางหนึ่งที่จะให้นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถมาเรียนรู้ภาษาจีนกลางโดยใช้ชีวิตคู่กับชาวบ้านในชุมชน ด้านอาหารนักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้การปรุงอาหาร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเมนูอาหารจีนที่มีชื่อเสียงโดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่ การปลูกผักและทำสวนผลไม้ ในชุมชนมีการปลูกผักเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ผักน้ำ และผักขม รวมถึงการทำสวนทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด เป็นต้น นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้การกรีดยาง การทำยางแผ่น ซึ่งเป็นอาชีพหลักของผู้คนในชุมชน
- **เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ** นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้พันธุ์ไม้ในป่าพระปรมาภิไธย ซึ่งเป็นสวนป่าที่ตั้งอยู่ติดกับหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีสวนสมุนไพรนานาชนิดที่นักท่องเที่ยวสามารถไปเรียนรู้ทั้งสรรพคุณและวิธีการปรุงจากปราชญ์ชุมชนได้ด้วยตัวเอง

4.1.5 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12 ตำบลสุคิริน อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

(1) ประวัติการหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12

ปรัชญากรณ์ ไชยคช (2556) ได้ทำการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แบ่งการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนออกเป็น 6 ประเด็น คือ 1) ประวัติชุมชน 2) แหล่งท่องเที่ยวชุมชน 3) กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน 4) การบริการด้านการท่องเที่ยวและการรักษาความปลอดภัย 5) การประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว 6) การมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว 7) โครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยว โดยได้สรุปประวัติศาสตร์หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12 ดังนี้

ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 12 อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ในอดีตเคยเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์มลายา ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดยะลา นราธิวาส และสงขลา ได้เข้ามามอบตัวต่อทางราชการ เมื่อปี พ.ศ. 2530 สภาความมั่นคงแห่งชาติและกองทัพภาคที่ 4 ได้มอบให้ฝ่ายปกครองจัดทำทะเบียนราษฎร์ (ทร. 13) ทะเบียนประวัติ (สทร.จค.3) และบัตรประจำตัวให้ จำนวน 851 คน บัตรประจำตัวอดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา กำหนดเป็นบัตรสีเขียว (www.policy.doe.go.th/ebookdoc) (อ้างแล้วในหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10)

ตามหลักฐานที่ปรากฏโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายาบางส่วนปรากฏตัวครั้งแรกในประเทศไทย เขตพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เมื่อ พ.ศ. 2492 (อ้างแล้ว) เนื่องจากการปราบปรามอย่างหนักของรัฐบาลที่เกิดขึ้นในช่วงการประกาศภาวะฉุกเฉิน พ.ศ. 2491 - 2503 ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์มลายาหรือโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายาตกอยู่ในฐานะของฝ่ายเสียเปรียบ จนต้องถอยร่นและหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย (<http://www.suara-ampera.com>) ประกอบกับกำลังพลที่ลดน้อยลง จึงจำเป็นต้องปรับกองกำลังและจัดการบริหารรูปแบบขององค์กรพร้อมแบ่งเขตความรับผิดชอบใหม่ ซึ่งกรมที่ 10 ใช้ชื่อว่า “หน่วยปฏิบัติงานกลางชาวมาลาเยา” ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การอำนวยการของหน่วยปฏิบัติงานกลางชาวมาเลย์ ตั้งฐานปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอแว้ง อำเภอสุคิริน อำเภอรือเสาะ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา และอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยมีพื้นที่ปฏิบัติการและเขตพื้นที่ความรับผิดชอบในรัฐกลันตัน กองกำลังหลักของกรมนี้ ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือเป็นชนเชื้อสายจีนและอื่นๆ โดยภายใต้การบังคับบัญชาของนายอัปดุล ลาซิดี มีกองกำลังประมาณ 350 ปัจจุบันเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ตั้งอยู่หมู่บ้านจุฬารัตน์ 12 ตำบลสุคิริน อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ส่วนใหญ่ของหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12 เป็นพื้นที่ป่า มีที่ราบเฉพาะที่ตั้งของหมู่บ้าน ดังนั้น อาชีพส่วนใหญ่ของผู้คนในหมู่บ้านจึงเกี่ยวข้องกับป่า (ปรัชญากรณ์ ไชยคช, 2556) ในการดูแลรักษาป่าชุมชนได้ตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้คนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขึ้นมาบริหารจัดการป่าของชุมชน ซึ่งสภาพป่าทั่วไปบริเวณหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12 เป็นป่าดิบชื้นมีความอุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดขึ้นอย่างหนาแน่น และสัตว์ป่านานาชนิด และเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำสายบุรี อย่างไรก็ตามชุมชนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น หลังจากที่ชุมชนได้รับรางวัลป่าชุมชนดีเด่นระดับภาคใต้ โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักคน ประจำปี 2555 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรางวัลลูกโลกสีเขียวด้านการอนุรักษ์ป่าในปี 2555 (ปตท.) ซึ่งชุมชนได้กำหนดรูปแบบของการบริหารจัดการป่าชุมชนไว้ดังนี้

จุดเด่นในการบริหารจัดการป่าของชุมชน คือ

- มีผู้นำที่เข้มแข็งและชาวบ้านทุกคนอยู่ในระเบียบวินัย เนื่องจากเคยเป็นแนวร่วมของพรรคคอมมิวนิสต์มาลาया และเข้ามาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย
- การบริหารจัดการป่าชุมชนมีกฎระเบียบที่ชัดเจน
- การใช้ประโยชน์จากป่าเป็นไปอย่างสมดุล
- มีการทำแนวเขตและหมายแนวเขตป่าชุมชน
- มีการลาดตระเวนดูแลรักษาป่าอยู่เป็นประจำ
- มีการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม

ประโยชน์ที่ชุมชนได้จากป่า

- เป็นแหล่งต้นน้ำใช้สอยของประชาชน 3 จังหวัด นราธิวาส ยะลา และปัตตานี
- เป็นแหล่งอาหารและเพิ่มรายได้จากพืชอาหารป่า เช่น สะตอ ประ และสมุนไพรมากๆ
- เป็นแหล่งศึกษาดูงาน พักผ่อนหย่อนใจ และท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กฎป่าชุมชนหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 12

- ห้ามการบุกรุกแผ้วถางป่า ผู้บุกรุกหรือแผ้วถางป่า จะถูกปรับ ไร่ละ 5,000 บาท
- ให้ทุกคนมีหน้าที่ในการตรวจตราลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า ช่วยกันบำรุงป่า หากพบการกระทำผิดให้ห้ามปรามผู้กระทำผิด หากไม่เชื่อฟังให้แจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มป่าชุมชน ตามแต่กรณี
- ห้ามการตัดไม้ ผู้ใดลักตัดไม้จะถูกปรับ ต้นละ 10,000 บาท ตามขนาด
- ห้ามการล่าสัตว์ ผู้ใดล่าสัตว์ จะถูกปรับ สัตว์เล็ก ตัวละ 1,000 บาท สัตว์ใหญ่ ตัวละ 2,000 บาท
- ห้ามการเผาป่า ผู้ใดเผาป่า จะถูกจับกุมแล้วส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามกฎหมาย
- ห้ามการเผาถ่านในเขตป่าชุมชน หรือตัดไม้จากป่าชุมชนมาเผาถ่าน โดยเด็ดขาด
- การหาปลา แมลง ไช้ของแมลง ฯลฯ ทำได้เฉพาะการบริโภคในครัวเรือน
- การตัดไม้ไผ่ ให้แจ้งขออนุญาตจากประธานกลุ่มป่าชุมชนก่อน
- การเก็บเศษไม้ปลายไม้ กระทำได้ตามความจำเป็น แต่มิใช่เพื่อเป็นวัตถุดิบการค้า
- การใช้ประโยชน์ไม้ใหญ่เพื่อการก่อสร้างสาธารณประโยชน์ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มป่าชุมชนที่จะประสานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ
- การใช้ประโยชน์จากไม้เพื่อการก่อสร้างอื่น ๆ ต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มป่าชุมชนก่อนการดำเนินการขั้นต่อไป

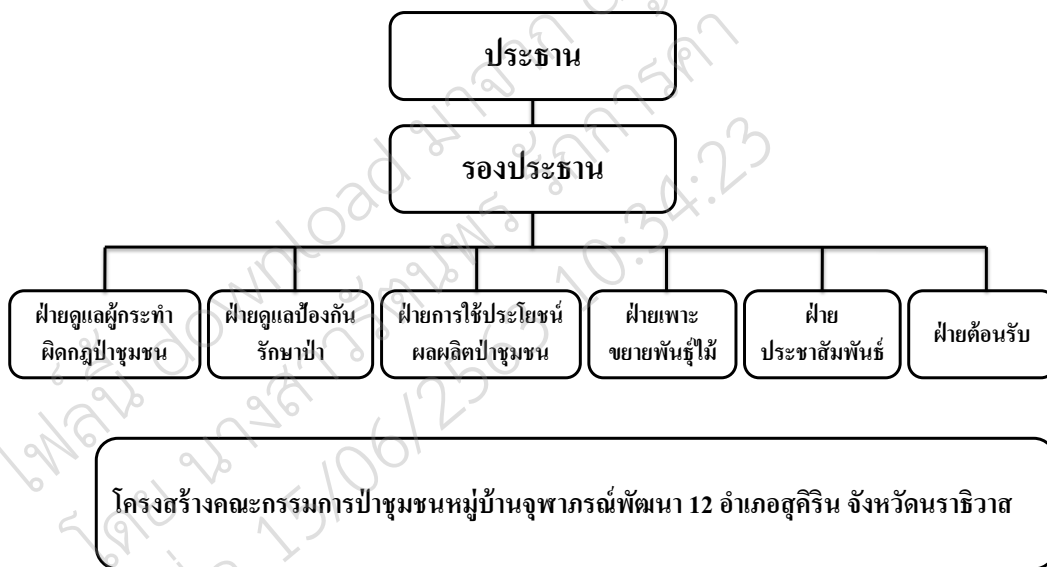
(2) ทรัพยากรท่องเที่ยว

- ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องได้ ประกอบด้วย ป่าชุมชนขนาด 98 ไร่ น้ำตกขนาดเล็กยังไม่มีชื่อเรียกตั้งอยู่ใกล้กับชายแดนไทยมาเลเซียห่างจากชุมชนประมาณ 7 กิโลเมตร ป่าต้นน้ำสายบุรี สวนไม้ดอกเมืองหนาว ซึ่งเป็นสถานที่จัดสร้างขึ้นใหม่ พิพิธภัณฑ์ชุมชนเป็นที่เก็บรักษา รวบรวมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ภาพถ่าย หนังสือ สมัยสู้รบ อุโมงค์หลบภัยซึ่งยังไม่ได้รับการบูรณะ และอนุสรณ์สถาน

- ทรัพยากรท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ประกอบด้วย แนวคิดอุดมการณ์ความเชื่อในอดีต ภาพลักษณ์ในอดีตที่น่าสนใจในการเป็นผู้นำพัฒนาชาติไทย วัฒนธรรมมุสลิม
- ทรัพยากรบุคคล ปัจจุบันผู้นำคนแรกซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชากรม 10 นายอับลุล ลาซิติ ยังใช้ชีวิตอยู่ในหมู่บ้านด้วยวัย 93 ปี ซึ่งสามารถเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการสู้รบในอดีตได้ผ่านการแปลจากล่าม ตลอดถึงสมาชิกที่เคยสู้รบมาด้วยกันล้วนยังมีชีวิต ประกอบด้วย ฝ่ายสื่อสาร ซึ่งรับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ของชุมชน ฝ่ายการแพทย์ ซึ่งปัจจุบันได้ผันตัวเองมาเป็นหมอรักษาโรคด้วยสมุนไพร นอกจากนี้ ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการป่าชุมชนจนได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียวและรางวัลอื่นๆ เป็นจำนวนมาก

(3) องค์กรชุมชน

ชุมชนไม่ได้รวมตัวกันขึ้นมาเพื่อจัดการท่องเที่ยว แต่รวมตัวกันขึ้นมาเพื่อดูแลรักษาป่าชุมชนซึ่งดำเนินการมาเป็นเวลานาน เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาป่าที่มีอยู่ในเขตชุมชนได้รับผลกระทบจากการบุกรุกผ่าวทางเพื่อถือครองพื้นที่ ชุมชนจึงได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชนในการดูแลรักษาป่าไว้ โดยแบ่งงานกันทำฝ่ายต่างๆ ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 องค์กรชุมชนในการดูแลรักษาป่า

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่าชุมชนได้แบ่งฝ่ายต่างๆ ออกเป็น 6 ฝ่ายในการดูแลรักษาป่าชุมชน โดยมอบหมายให้สมาชิกภายในชุมชนมาช่วยกันบริหารจัดการ และฝ่ายต่างๆ เหล่านี้ ได้ทำหน้าที่ในการจัดการท่องเที่ยวอีกด้วย โดยมีผู้บ้านเป็นประธาน

(4) การจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

ชุมชนได้จัดการท่องเที่ยวในขั้นพื้นฐานของการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ด้านที่พัก ด้านอาหาร และการนำเที่ยว โดยได้จัดตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละฝ่าย ดังนี้

- ฝ่ายที่พัก ชุมชนได้จัดสร้างที่พักรวมไว้ 1 หลัง 2 ห้อง นักท่องเที่ยวสามารถพักได้ห้องละ 8-10 คน มีห้องน้ำภายในอาคาร และมีห้องน้ำที่สร้างเพิ่มขึ้นในบริเวณใกล้เคียง นอกจากนี้บริเวณหน้าอาคารนักท่องเที่ยวสามารถกางเต็นท์ได้ และชุมชนยังได้จัดเตรียมที่พักโฮมสเตย์บางส่วนไว้บริการนักท่องเที่ยว
- ฝ่ายอาหาร เป็นสิ่งที่น่าสนใจก็คือ อาหารที่มารับบริการนักท่องเที่ยววัตถุดิบเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์นำมาจากป่าชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นธนาคารอาหารของชุมชน (Food bank) โดยปรุงเมนูเหมือนกับที่ชาวบ้านรับประทานกันโดยทั่วไป
- ฝ่ายนำเที่ยว มีคหุเทศก์ท้องถิ่นเกือบทั้งหมดเป็นเยาวชนวัยรุ่นในหมู่บ้าน ซึ่งเยาวชนเหล่านี้แม้ว่าจะออกไปศึกษาต่อออกจังหวัดแต่ก็กลับมาทำหน้าที่มีคหุเทศก์ในช่วงปิดเทอมและวันหยุด ฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำเที่ยวจะนำนักท่องเที่ยวไปเดินป่าศึกษาธรรมชาติระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร และเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวในการล่องแก่งด้วยเรือคายัก อย่างไรก็ตาม ฝ่ายนี้ยังไม่ได้รับการฝึกฝนในด้านการสื่อสาร ความหมาย การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินมากเท่าที่ควร

(5) การเรียนรู้

นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้ 3 กิจกรรมหลัก คือ

- กิจกรรมเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชน หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 มีความคล้ายกับหมู่บ้านจุฬาภรณ์ 12 คือ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งทั้งสองชุมชนเคยอยู่ในกรมกองเดียวกันสมัยการสู้รบ มีความแตกต่างเพียงสมาชิกหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 เป็นมุสลิมทั้งหมู่บ้าน ขณะที่อีกพื้นที่หนึ่งเป็นจีนทั้งหมู่บ้าน ประวัติสมัยอาศัยอยู่ในป่า การสู้รบ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ สามารถไปเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ชุมชนชุมชน การใช้ชีวิต กลยุทธ์การใช้ชีวิในป่า เรียนรู้จากแกนนำที่ยังมีชีวิตอยู่
- วิถีชีวิตชุมชน อาชีพหลักของผู้คนคือการทำสวนผลไม้ กรีดยาง และหาของป่าขาย กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจคือการไปหาของป่าร่วมกับชุมชน ซึ่งในป่าชุมชน 98 ไร่ ทุกคนมีสิทธิ์ในการหาของป่ามาเป็นอาหารและขาย นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวสามารถฝึกพูดภาษามาลายูกกลางได้ เนื่องจากผู้คนในชุมชนใช้ภาษามาลายูกกลางในการสื่อสาร ซึ่งเป็นภาษาที่ประเทศมาเลเซียใช้
- เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้เมื่อไปท่องเที่ยวในหมู่บ้านแห่งนี้คือการเดินป่าศึกษาธรรมชาติตามเส้นทางที่ได้ถูกออกแบบไว้โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 (สงขลา) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะทาง 1.620 กิโลเมตร ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ระบบนิเวศป่าในพื้นที่ความสูงกว่าระดับน้ำทะเลไม่เกิน 1,000 เมตร ชุมชนยังได้ให้บริการล่องแก่งแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทาง

ไปท่องเที่ยวซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เพลิดเพลินกับสายน้ำในลำคลองซึ่งเป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำสายบุรี พันธุ์ไม้ 2 ข้างทาง ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร ใช้เวลาในการล่องประมาณ 2 ชั่วโมง อย่างไรก็ตามผู้นำเที่ยวของชุมชนยังจะต้องได้รับการฝึกอบรมในด้านของการให้บริการ การสื่อความหมายที่เป็นลำดับขั้นตอน ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันเป็นเพียงการอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่มาเล่าเรื่องให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบเท่านั้น

4.1.6 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของ Homestay Kubang Telega, โกตาบารู รัฐกลันตัน

(1) ประวัติชุมชน

เริ่มมีการจัดตั้งโฮมสเตย์เมื่อปลายปี ค.ศ. 2006 มีชาวบ้านเข้ารับการอบรมจำนวน 40 คน จากสถาบัน INFRA (Institut Kemahiran Desa) และได้ตั้งชื่อโฮมสเตย์ว่า กัมปง กูบัง เตอร์ลาโก เนื่องจากในหมู่บ้านมีแอ่งหรืออ่างที่กว้างใหญ่ และได้มีการขุดบ่อน้ำในนั้นเพื่อชาวบ้านจะได้มีน้ำใช้ในข่วงฤดูแล้ง มีชาวบ้านอาศัยอยู่จำนวน 235 ครัวเรือน และประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 95 ทำอาชีพทำนาและทำสวน ปัจจุบันมีจำนวน 30 ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการโฮมสเตย์ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 50-60 คน

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน

แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนที่สำคัญประกอบด้วย ทุ่งนา เป็นทุ่งนาขนาดใหญ่ตั้งอยู่บริเวณหลังหมู่บ้าน สวนผลไม้ ซึ่งเป็นสวนสมรมที่มีการปลูกผลไม้เช่นเดียวกับ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่นทุเรียน เงาะ มะพร้าว ส้มจุก เป็นต้น สวนยางพารา และแม่น้ำ ซึ่งเป็นแม่น้ำไหลผ่านข้างหลังหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้รับการดัดแปลงให้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยว ประกอบด้วย

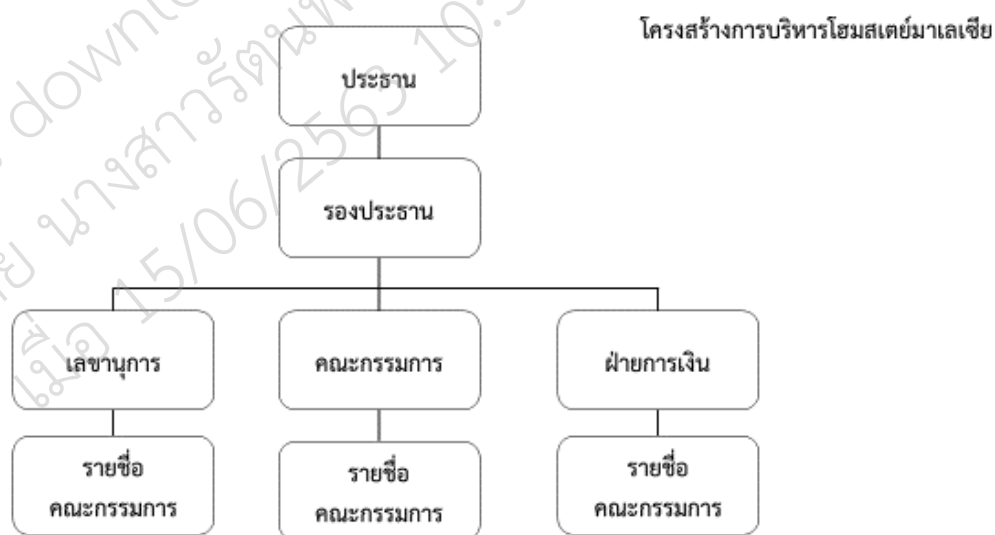
- การต้อนรับนักท่องเที่ยว
- การตกปลาแบบพื้นบ้าน การจับปลาโดยการใช้อวน การจับปลาไหลนา และหอยจับ
- เยี่ยมชมศิลปวัฒนธรรมของหมู่บ้าน
- เยี่ยมชมทุ่งนา /สวนยางพารา /สวนผลไม้ ขึ้นตามฤดูกาล
- การละเล่นลูกข่าง กรือโต๊ะ ตีนผี
- การละเล่นว่าว
- การสาธิตลิ้งขึ้นต้นมะพร้าว
- การแสดงทางวัฒนธรรม -หนังตะลุง/ รำ-ดีเกบารัก-ซีละ
- การทำขนมพื้นบ้านและการทำแกง
- เยี่ยมชมชายหาดและน้ำตก
- การละเล่นกีฬาพื้นบ้าน
- การตีเหล็ก
- พิธีแต่งงานแบบมลายู
- การจัดงานเลี้ยงแบบพื้นบ้าน พิธีกูรัน พิธีบ่น
- การสาธิตการดำนา

(3) องค์กรชุมชน

วิธีการในการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของมาเลเซีย รัฐบาลได้กำหนดกำหนดให้เป็นนวัตกรรมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาประเทศปี 1996-2000 (Siwar, 2013) โดยที่รัฐบาลได้เน้นเจาะจงใน 3 ประเด็นหลัก คือ เป็นการพัฒนาชุมชนในชนบท ลดความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจระหว่างเมืองกับชนบท และรับประกันว่าผู้คนที่ในพื้นที่ดังกล่าวมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมท่องเที่ยว รัฐบาลได้ประกาศให้โฮมสเตย์เป็นสินค้าด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนในปี 1995 โดยที่มีนวัตกรรมและมาตรฐานที่เป็นลักษณะเด่น คือ ดำเนินการโดยชุมชนโดยร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและดูแลด้านความปลอดภัยของหมู่บ้าน ผู้ประกอบการรวมกันเป็นกลุ่มวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม การท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องให้ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชุมชนของผู้คนในพื้นที่ และผู้ประกอบการจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม การรับประทานอาหาร การปรุงอาหาร และกิจกรรมอื่น ตลอดถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น ชุมชนที่จะตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อจัดการโฮมสเตย์ จะต้องดำเนินการตามกรอบที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ซึ่งถือปฏิบัติแทบจะเหมือนกันทุกชุมชนที่จัดการโฮมสเตย์ในมาเลเซีย

(4) การจัดการท่องเที่ยว

โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนหรือโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซียมีโครงสร้างการจัดการองค์กรที่มีความคล้ายคลึงกัน เช่นเดียวกับ Home-stay Kubang Telega ได้แบ่งคณะทำงานออกเป็น ประธาน รองประธาน เลขานุการ คณะกรรมการ และฝ่ายการเงิน ซึ่งสามารถสรุปเป็นภาพโครงสร้างตามภาพที่ 6

ภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซีย

ตามโครงสร้างในการบริหารโฮมสเตย์ของชุมชน คณะกรรมการประกอบด้วย ฝ่ายต้อนรับ ซึ่ง จะมอบหมายให้เจ้าของบ้านที่แขกเข้าพักมาต้อนรับนักท่องเที่ยวที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งใช้บ้านของ ประธาน และหลังจากนั้นให้เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์นำนักท่องเที่ยวไปพักตามบ้านโดยอยู่ในการดูแลของ เจ้าของบ้าน ทั้งในด้านของอาหาร พาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวการนำเที่ยว ใน การจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชนนั้น พื้นฐานที่ชุมชนได้จัดเตรียมไว้บริการนักท่องเที่ยวคือที่พักกับ อาหาร ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวอื่นๆ จะขายแยกออกไป (Optional tour) ขึ้นอยู่กับความต้องการของ นักท่องเที่ยวว่าต้องการทำกิจกรรมประเภทไหน การจัดการเรื่องบ้านพักมีการเวียนสลับหมุนเวียนกันไป อย่างชัดเจนโดยมีประธานหรือแกนนำที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดสรรให้ และทุกบ้านที่แขกเข้าพักจะนำ อาหารมารับประทานพร้อมกันในมือเย็นก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางกลับ ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของ ชุมชน และฝ่ายการเงินเท่านั้นที่มีหน้าที่รับเงินจากนักท่องเที่ยว และนำไปกระจายในภายหลังตามสัดส่วน ของกิจกรรม

(5) การเรียนรู้

กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้และให้นักท่องเที่ยวได้ประสบการณ์ โดยตรงตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลที่ตั้งไว้ ซึ่งในชุมชน Kubang Telega มีกิจกรรมท่องเที่ยวให้ นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นอาชีพของชุมชนที่สืบทอดกันมา ประกอบด้วย

- การตกปลาแบบพื้นบ้าน การจับปลาโดยใช้อวน การจับปลาไหลนา และหอยจู้บ
- การละเล่นลูกข่าง กรือโต๊ะ ตีนผี
- การทำขนมพื้นบ้านและการทำแกง
- พิธีแต่งงานแบบมลายู
- การสาธิตการดำนา

4.1.7 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของ Homestay Labu Kubong, กัวลาแกงสา รัฐเปรัก

(1) ประวัติชุมชน

ชุมชนล้อมรอบด้วยภูเขาตั้งอยู่ห่างจากเมืองกัวลา กังสา รัฐเปรัก ประมาณ 10 กิโลเมตร ชุมชนได้ริเริ่มทำโฮมสเตย์เมื่อปี 2557 โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่ เดินทางไปทำงานในเมือง สภาพภูมิประเทศเป็นไร่ นา สวนผลไม้ และพื้นที่เชิงเขา การทำนาและการทำ สวนเป็นอาชีพที่คงอยู่กับชุมชน ปัจจุบันมีบ้านที่ทำโฮมสเตย์ จำนวน 19 หลัง

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน

ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนประกอบด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่

- ภูเขาซึ่งเป็นฉากหลังของชุมชน ชุมชนใช้ภูเขาเพียงเป็นเพื่อถ่ายภาพวิว โดยยังไม่ได้ใช้ ประโยชน์ในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทเดินป่า แต่ได้ใช้ประโยชน์เฉพาะน้ำตกที่ได้ บรรจุไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชน
- ทุ่งนา ซึ่งตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปและร่วมทำกิจกรรมที่ นักท่องเที่ยวต้องการ เช่น ดำนา เกี่ยวข้าว หาปลา เป็นต้น ซึ่งในแต่ละปีจะมีการทำนา 2 ครั้ง
- ต้นยางพารา ซึ่งมีอายุมากกว่า 100 ปี

ภูมิปัญญาและวิถีชุมชน ได้แก่ การตีมีดและทำกริช ซึ่งอดีตข้าราชการตำรวจเกษียณมาสืบทอดภูมิปัญญานี้ไว้ การเลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไว้ในสวนสมรมหลังบ้าน เครื่องปั้นดินเผา มีสินค้าหลายชนิด เช่น หม้อ ไห แจกัน มีลวดลายที่แตกต่างกันออกไป การทำขนมตะโก้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับขนมในประเทศไทย

กิจกรรมงานประเพณีของชุมชน

- การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เช่น การลากรถไถ การแข่งขันแบกขอนไม้ มวยทะเล การจับปลาไหล ชักเขยอ แข่งขันกินผลไม้ เป็นต้น ซึ่งมีกลุ่มองค์กรจากภายนอกมาจัดกิจกรรมในพื้นที่ โดยให้ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ

(3) องค์กรชุมชน

ชุมชนมีวิสัยทัศน์ในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับผู้คนในชุมชน โดยเป็นการรวมตัวกันของคนรุ่นใหม่ทั้งที่อาศัยอยู่ในชุมชน และที่ทำงานอยู่ในเมืองหลวง ผสมผสานกับผู้คนที่อยู่ในชุมชนได้รวมตัวกันเป็นองค์กรของชุมชน เพื่อจัดการท่องเที่ยวซึ่งริเริ่มในปี 2557 ยกระดับเศรษฐกิจของชุมชน ตามที่กล่าวแล้ว

(4) การจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในมาเลเซีย มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่คล้ายคลึงกัน และการดำเนินการที่เหมือนกันเช่นเดียวกับ Homestay Labu Kubong มีความคล้ายคลึงกับ Home-stay Kubang Telega ในด้านของโครงสร้างองค์กรการจัดการ แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ ชุมชนแห่งนี้บริหารจัดการโดยคนรุ่นใหม่ ซึ่งยังต้องสั่งสมประสบการณ์ในการบริหารจัดการ

(5) การเรียนรู้

เป้าหมายของการจัดดำเนินการโฮมสเตย์ของมาเลเซีย คือ การให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ในด้านประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งชุมชนชน Homestay Labu Kubong กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ประกอบด้วย กิจกรรมการทำนา การทำขนมตะโก้ และการตีมีด ซึ่งตามคำบอกเล่าของแกนนำชุมชน กิจกรรมเหล่านี้จะเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในเมือง และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการโฮมสเตย์เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกัน

4.1.8 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชน Kampung Jeruju, Kedah, Ayer Hitam, รัฐเคดาห์

(1) ประวัติ

ชุมชน Jeruju เป็นชื่อต้นไม้ที่เป็นยาสมุนไพรนำมารักษาโรค ในปี 2533 หมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่ริมทะเลได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่ง ทำให้ชาวบ้านเกิดความไม่มั่นใจในการตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว 2 ปีต่อมา ชุมชนซึ่งมีสมาชิก 63 ครอบครัว จึงได้พากันอพยพมาตั้งถิ่นฐานในสถานที่ที่ทางรัฐได้จัดไว้ให้ ในบริเวณที่ไม่ไกลจากที่เดิม ชุมชนเริ่มมีการจัดตั้งโฮมสเตย์ปี 2548 โดยมีหน่วยงานด้านการเกษตรเข้ามาศึกษาดูงานในหมู่บ้าน ดูงานด้านการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำนา การจับปลา การเกษตร บ่อกึ่ง ประมง เป็นต้น แล้วเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำโฮมสเตย์ ทางภาครัฐได้จัดการอบรมให้แรกๆ เริ่มมี 5 ครัวเรือนที่เข้าร่วมโดยใช้รูปแบบพักบ้านร่วมกับเจ้าของบ้านเรียกว่าลูกบุญธรรม พอภาครัฐเริ่มส่งเสริมอย่างจริงจัง ก็มีเพิ่มเป็น 20 ครัวเรือน ปัจจุบันมี 70 ครัวเรือนที่ลงทะเบียนโฮมสเตย์

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน

แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ได้แก่ ฟุงนา นาทุ้ง ตลาดชุมชน แพปลา และทะเลโดยชายหาดหาดเป็นดินโคลน ส่วนแหล่งเที่ยวเชื่อมโยงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของเมือง Alor Star ได้แก่ หอคอย (Alor Star Tower) พระราชวัง พิพิธภัณฑ Mahathir Mohamad และพิพิธภัณฑข้าว (Museum Padi) เป็นต้น

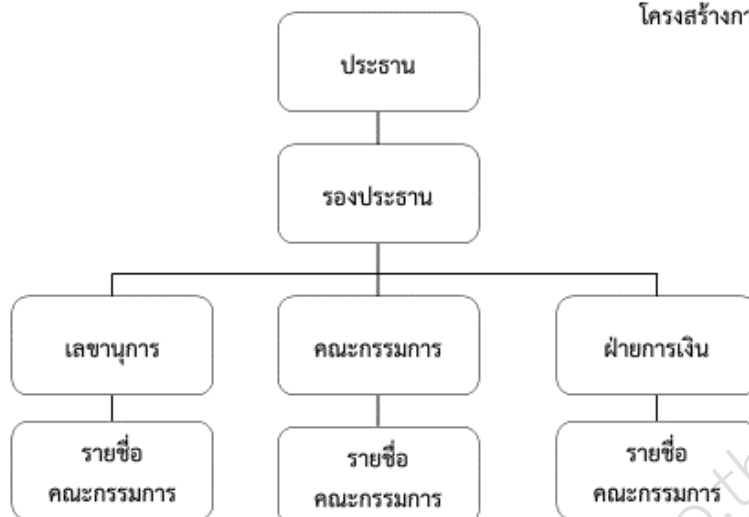
- กิจกรรมด้านการเกษตร เช่น ไถนา ดำนา เก็บข้าว เก็บผลไม้ในหมู่บ้าน เป็นต้น
- กิจกรรมการประมง เช่น ออกเรือ จับปลา
- กิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรม เช่น การแต่งงานจำลอง สีสัต การแข่งว่าวควาย การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เป็นต้น

(3) องค์กรชุมชน

วิธีการในการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของมาเลเซีย รัฐบาลได้กำหนดกำหนดให้เป็นนวัตกรรมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาประเทศปี 1996 – 2000 (Siwar, 2013) โดยที่รัฐบาลได้เน้นเจาะจงใน 3 ประเด็นหลัก คือ เป็นการพัฒนาชุมชนในชนบท ลดความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจระหว่างเมืองกับชนบท และรับประกันว่าผู้คนที่ในพื้นที่ดังกล่าวมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว รัฐบาลได้ประกาศให้โฮมสเตย์เป็นสินค้าด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนในปี 1995 โดยที่มีนวัตกรรมและมาตรฐานที่เป็นลักษณะเด่น คือ ดำเนินการโดยชุมชนโดยร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและดูแลด้านความปลอดภัยของหมู่บ้าน ผู้ประกอบการรวมกันเป็นกลุ่มวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม การท่องเที่ยว โดยชุมชนต้องให้ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชุมชนของผู้คนในพื้นที่ และผู้ประกอบการจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม การรับประทานอาหาร การปรุงอาหาร และกิจกรรมอื่น ตลอดถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น ชุมชนที่จะตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อจัดการโฮมสเตย์ จะต้องดำเนินการตามกรอบที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ซึ่งถือปฏิบัติแทบจะเหมือนกันทุกชุมชนที่จัดการโฮมสเตย์ในมาเลเซีย

(4) การจัดการท่องเที่ยว

โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนหรือโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซียมีโครงสร้างการจัดการองค์กรที่มีความคล้ายคลึงกัน เช่นเดียวกับ Home-stay Kubang Telega ได้แบ่งคณะทำงานออกเป็น ประธาน รองประธาน เลขานุการ คณะกรรมการ และฝ่ายการเงิน ซึ่งสามารถสรุปเป็นภาพโครงสร้างตามภาพที่ 7

ภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซีย

ตามโครงสร้างในการบริหารโฮมสเตย์ของชุมชน คณะกรรมการประกอบด้วย ฝ่ายต้อนรับ ซึ่งจะมอบหมายให้เจ้าของบ้านที่แขกเข้าพักมาต้อนรับนักท่องเที่ยวที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวซึ่งใช้บ้านของประธาน และหลังจากนั้น ให้เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์นำนักท่องเที่ยวไปพักตามบ้านโดยอยู่ในการดูแลของเจ้าของบ้าน ทั้งในด้านของอาหาร พาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวการนำเที่ยว ในการจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชนนั้น พื้นฐานที่ชุมชนได้จัดเตรียมไว้บริการนักท่องเที่ยวคือที่พักกับอาหาร ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวอื่นๆ จะขายแยกออกไป (Optional tour) ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยวว่าต้องการทำกิจกรรมประเภทไหน การจัดการเรื่องบ้านพักมีการเวียนสลับหมุนเวียนกันไปอย่างชัดเจนโดยมีประธานหรือแกนนำที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดสรรให้ และทุกบ้านที่แขกเข้าพักจะนำอาหารมารับประทานพร้อมกันในมือเย็นก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางกลับ ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของชุมชน และฝ่ายการเงินเท่านั้นที่มีหน้าที่รับเงินจากนักท่องเที่ยว และนำไปกระจายในภายหลังตามสัดส่วนของกิจกรรม

(5) การเรียนรู้

กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้และให้นักท่องเที่ยวได้ประสบการณ์โดยตรงตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลที่ตั้งไว้ ซึ่งในชุมชน Kampung Jeruju มีกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นอาชีพของชุมชนที่สืบทอดกันมา ประกอบด้วย

- เรียนรู้กระบวนการทำนา โดยเริ่มตั้งแต่การไถนา ดำนา หว่านปุ๋ย และเก็บเกี่ยวข้าว
- การเซ่นกีฬาพื้นบ้าน
- พิธีการแต่งงานของชาวมาเลเซีย

4.1.9 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชน Homestay Paya Guring รัฐเปอร์ลิส

(1) ประวัติชุมชน

อาชีพหลักของผู้คนในชุมชน Paya Guring ประกอบด้วยการทำสวนยาง และการทำนา โดยพื้นที่ประกอบอาชีพจะตั้งอยู่ห่างจากชุมชน และชุมชนมาตั้งถิ่นฐานรวมกันอยู่ด้วยกัน ซึ่งในแต่ละบ้านจะมีบริเวณบ้านและมีการปลูกผลไม้เหมือนกับหมู่บ้านในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งผลไม้ที่นิยมปลูกกันได้แก่ เงาะ ทุเรียน ขนุน และมังคุด เป็นต้น จึงทำให้บ้านที่จัดทำโฮมสเตย์เป็นบ้านสวนมีบริเวณที่ร่มรื่น โฮมสเตย์เริ่มขึ้นเมื่อปี 2544 โดยการสนับสนุนของกระทรวงพัฒนาชนบท (Ministry of rural) โดยเริ่มจากการเป็นพื้นที่ศึกษาดูงานด้านการเกษตรและพัฒนาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยว โดยการทำท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อเป็นอาชีพเสริมให้กับผู้คนในชุมชน

(2) ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน

Paya Guring เป็นชุมชนเล็กๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่ม ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ภายในชุมชน ประกอบด้วย ทุ่งนา สวนยาง และสวนผลไม้ภายในชุมชน เป็นต้น ขณะที่แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงซึ่งตั้งอยู่ในเมือง Arau ได้แก่ พระราชวัง Arau มัสยิด Al-Hussain ซึ่งเป็นมัสยิดที่ตั้งอยู่ในทะเล และบริเวณใกล้เคียงเป็นท่าเรือเดินทางไปเกาะลังกาวิ

- การแสดงทางวัฒนธรรมของชุมชน
- การละเล่นพื้นบ้าน
- เดินชมหมู่บ้าน
- ชมวิถีชีวิตการทำนา
- เที่ยวชมกลุ่มจักรสาน
- เที่ยวชมสวนผลไม้
- สาธิตการกรีดยาง
- การตกปลา
- การแต่งงานจำลอง
- Camping ภายในชุมชน

(3) องค์กรชุมชน

การจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในมาเลเซีย มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่คล้ายคลึงกัน และการดำเนินการที่เหมือนกันเช่นเดียวกับ Homestay ที่อื่น อย่างไรก็ตาม ชุมชนมีลักษณะโดดเด่นในการจัดการท่องเที่ยวที่อื่น เนื่องจากมีนักวิชาการที่คอยเป็นที่ปรึกษา ให้กับผู้นำซึ่งอดีตเคยผู้อำนวยการโรงเรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ประกอบผู้คนในชุมชนมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้หมู่บ้านเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น องค์กรชุมชนของหมู่บ้านแห่งนี้ จึงมีการแบ่งงานกันทำอย่างเป็นระบบ

(4) การจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในมาเลเซีย มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่คล้ายคลึงกัน และการดำเนินการที่เหมือนกันเช่นเดียวกับ Homestay ที่อื่นในด้านของการบริหารจัดการ มีโครงสร้างที่เหมือนกัน จุดเด่นของชุมชนแห่งนี้ คือ แกนนำชุมชนมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ซึ่งรูปแบบการจัดการเป็นระบบมากกว่าชุมชนอื่น 80 เปอร์เซ็นต์ ของประชากรในชุมชนหันมาประกอบ

กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวโดยมีเป็นเจ้าของโฮมสเตย์ นอกจากนี้ชุมชนยังเป็นพื้นที่ตัวอย่างในการจัดการโฮมสเตย์ที่ประสบความสำเร็จ นั่นคือได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการท่องเที่ยวของประเทศไทยในการพัฒนาโครงสร้าง อาคารต่างๆ ในชุมชน โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์กันอย่างลงตัว เช่นชุมชนที่ให้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโฮมสเตย์จะได้ส่วนแบ่ง 30 เปอร์เซ็นต์ ของรายได้ที่เกิดขึ้น 40 เปอร์เซ็นต์ เป็นค่าบริหารจัดการ และ 30 เปอร์เซ็นต์ เป็นผลกำไรเข้าชุมชน ซึ่งชุมชนแห่งนี้ เป็นศูนย์อบรมด้านการจัดการโฮมสเตย์ของประเทศมาเลเซียที่ไม่มีที่แห่งในประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ของประธานที่ต้องการให้ชุมชนเป็นรีสอร์ท ที่นักท่องเที่ยวมาพักได้ทุกบ้าน และเดินชมหมู่บ้านเหมือนอยู่ในโรงแรม ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีพัฒนาการโฮมสเตย์ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น

(5) การเรียนรู้

เนื่องจากเป็นชุมชนที่ไม่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่นี่จะได้เรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของมาเลเซีย เช่น การแต่งงานแบบวิถีมุสลิม ซึ่งจะจัดให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ การเต้นรำ ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่สำคัญ ตลอดถึงการอาชีพการเกษตร เช่น การกรีดยาง โดยมีต้นยางให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติ เช่นเดียวกับการทำนา โดยมีแปลงสดีให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติจริง กิจกรรมเหล่านี้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้ที่ให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองลงมือปฏิบัติเมื่อมาท่องเที่ยวโดยแจ้งความประสงค์ให้ชุมชนได้ทราบล่วงหน้า

4.2 การประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย เป็นงานศึกษาต่อเนื่องจากแผนงานแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียน ซึ่งนราวุฒ บัวขวัญและคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาไว้โดยนำเอมแบบประเมินทั้ง 7 ด้านที่ได้มาทำการประเมินชุมชนเป้าหมายทั้ง 9 ชุมชน ทั้งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย มาตรฐานทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย

- มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต
- มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
- มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว
- มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

4.2.1 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากันใหญ่

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากันใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งพื้นที่ตั้งอยู่บนเกาะสาหร่ายมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวิถีชีวิตของผู้คน ชุมชนได้รวมตัวกันจัดการท่องเที่ยวได้แบ่งงานกันทำตามหน้าที่ โดยมีมาตรฐานในการจัดการดังแสดงในตารางดังนี้

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์	- มีการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ - มีสร้างจิตสำนึกให้กับชาวบ้าน ในชุมชนเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ - ขาดเอกสารที่เป็นลายลักษณ์ อักษรชัดเจน	มีแผนการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ (เอกสารที่กลุ่มทำ การ จัด เก็บ ไว้ บางส่วน)
	- กลุ่มสามารถอธิบายถึงการ รวมกลุ่ม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรของ ชุมชน เช่น การไม่จับสัตว์ที่มี ขนาดเล็กเกินไป การปลูกป่าชาย เลนเพื่อเป็นที่อนุบาลสัตว์น้ำ หรือลดการกัดเซาะชายฝั่ง เป็น ต้น	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมี ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	- การอบรมเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรม ประมง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงาน การท่องเที่ยวจังหวัดสตูล กรม ทรัพยากรชายฝั่งและทะเล เป็น ต้น	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้ คนในชุมชนอย่างน้อยปีละ ครั้ง	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน
	- หน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์ให้ เยาวชนในท้องถิ่น	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ, เอกสาร
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถี ชีวิต	-อธิบายวิถีชีวิตของตนเองได้ เช่น มีการอธิบายเกี่ยวกับการทำ อาชีพการทำประมงให้หนักกับ นักท่องเที่ยวได้รับรู้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมี ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถี ชีวิต	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์
	-มีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เช่น การละหมาด และพิธีกรรม อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	มีกิจกรรมการแสดงออกทาง วัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	- ยึดถือตามหลักวิถีมุสลิม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์การ

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่ องค์ความรู้และ สร้างการเรียนรู้ กับคนภายในและ ภายนอก	- มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับ คนภายนอก เช่น กลุ่มนักศึกษา กลุ่มดูงาน	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลitudิยภูมิ เอกสาร - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	- วิทยากรหลากหลายช่วงอายุ เนื่องมาจากมีหน่วยงานภายนอก มาจัดอบรมให้คนในชุมชนตั้งแต่ เด็กจนถึงผู้ใหญ่ในชุมชน	- มีวิทยากรถ่ายทอดได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	- มีแกนนำท่องเที่ยวช่วยกันให้ ข้อมูล	- มีเครื่องมือในการสร้างการ เรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	- มีการปรับฐานข้อมูลใน Facebook เป็นประจำ	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ข้อมูลitudิยภูมิ บางส่วน
2. คนในชุมชน สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนสู่การ จัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชน	ผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว และสมาชิก สามารถอธิบายได้	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	กิจกรรมปลูกป่าชายเลน อนุรักษ์ ปะการัง ปล่อยปู เป็นต้น ซึ่งเป็น	- แกนนำสามารถนำ เครื่องมือ CBT ไปจัด	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
ในด้านต่างๆ ได้	กิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือทำ	กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และความรู้คู่คุณธรรม)	การใช้วัตถุดิบที่หาได้บนเกาะมาปรุงอาหารบริการแก่นักท่องเที่ยว	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	การเพาะปลูกผักสวนครัวบริโภคภายในครัวเรือน	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	อธิบายภูมิปัญญาการทำประมงที่ใช้พื้นที่ริมรั้วให้เป็นประโยชน์แก่เยาวชน	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ หมู่บ้านมีการอนุรักษ์ทรัพยากรทะเลและชายฝั่งเพื่อจะได้มีทรัพยากรที่ยั่งยืนต่อไป	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากคอลัมน์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชุมชนโดยการติดบอร์ดประชาสัมพันธ์	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน	- เอกสารเพียงบางส่วน - การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เขต	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่ง	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	แนวปะการัง ป่าชายเลน สันหลัง มังกรแดง ศูนย์เพาะเลี้ยงปูม้า เป็นต้น	เรียนรู้	สมาชิก - สำรวจพื้นที่
2. การสื่อ ความหมาย	- ส่วนใหญ่ใช้คนสื่อความแก่นักท่องเที่ยว	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- มีคนเล่าประวัติความเป็นมาได้ แต่ในส่วนนำเที่ยวนั้นมี หลากหลายอายุ โดยจะพิจารณา จากกลุ่มนักท่องเที่ยว มีตั้งแต่ เด็กจนถึงผู้ใหญ่	- ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค สีสากลูกเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติ	มีแกนนำ	- มีกลุ่มแกนนำด้านการ ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกลุ่มในชุมชนที่มีการดำเนินงาน แบบมีส่วนร่วม	- มีการแบ่งหน้าที่ในการ ทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	- มีแต่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร โดยฝ่ายต่างๆ เข้าใจใน บทบาทของตัวเอง	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการ ขยะ	- ยังไม่มีการอบรมให้ความรู้ใน การจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คน ในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- ยังไม่มีแผนจัดการอย่างชัดเจน	- แผนการจัดการขยะใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- สมาชิกบางคนมีการแยกขยะ	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	- ไม่มีการรีไซเคิลหรือการนำ กลับมาใช้ใหม่	รีไซเคิลหรือการนำกลับมา ใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	- มีการประชุมภายในหมู่บ้านในเรื่องของการท่องเที่ยว เช่น แจกให้ระมัดระวังในเรื่องต่าง ๆ จัดแบ่งหน้าที่ หรือขอมติในที่ประชุม เป็นต้น และมีหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยว จัดอบรมทุกๆปี ปีละ 2-3 ครั้ง	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- สมาชิกสามารถบอกเล่าแหล่งทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวทราบได้	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- กรมการประมงมาช่วยจัดการด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริมในเรื่องของป่าชายเลน ปะการัง สัตว์น้ำ	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	- แหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ในชุมชน เช่น ปะการัง 3 ชั้น หล้าทะเล สันหลังมังกรแดง และพื้นที่ป่าชายเลน เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	- กิจกรรมหาหอยหวาน หาปู และนำกลับมาประกอบเป็นอาหารให้กับนักท่องเที่ยว และยังมีกรร่วมปลูกป่าชายเลน	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามนักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	-สำนักงานจังหวัด กรมป่าไม้ ทกจ. กรมการประมง มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรมาให้ว่าจะเข้ามาดำเนินการช่วยเหลือในด้านต่างๆ	-มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	-มีการประสานงานกับแกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	- มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			บางส่วน
	-การจัดประชุมกรรมการที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เรื่องของ ทิศทางการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นต่อไปในอนาคต	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-การประชุมต่อเนื่องภายใน ชุมชนและหน่วยงานภายนอกที่ เกี่ยวข้อง	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. การฟื้นฟู ทรัพยากรใน ชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง	-กิจกรรมปลูกป่าชายเลนในวัน สำคัญเพื่อทำการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ มีการปล่อย สัตว์น้ำในวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมอนุรักษ์ของเยาวชนเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชน	-มีกิจกรรมการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	-การสำรวจจุดเพื่อจะทำการปลูก ป่าชายเลนเพิ่ม พื้นที่กันชน ระหว่างการจับสัตว์น้ำและพื้นที่ อนุรักษ์ เป็นต้น	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟู ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- ขอรับการสนับสนุนในเรื่องของ กล้าพันธุ์ไม้ที่จะนำมาปลูก พันธุ์ สัตว์น้ำที่จะนำมาปล่อย และอง ความรู้ด้านการอนุรักษ์	- มีการประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. กองทุนในการ จัดการทรัพยากร	-กองทุนหมุนเวียนรายได้จากการ ท่องเที่ยวและเงินอุดหนุนมาจาก ชุมชน และเอามารวมเพื่อ พัฒนาหมู่บ้าน	- กองทุนมีการหมุนเวียน และใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	-มีการจัดทำสมุดบัญชีรายรับ รายจ่าย	- สมุดบัญชีรับจ่ายของ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ตรวจสอบ เอกสารเพียง บางส่วนเกี่ยวกับ บัญชีรายรับ รายจ่าย
6. การจัดการ	- การจัดแบ่งพื้นที่ เช่น พื้นที่สวน	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
พื้นที่	และพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่จับสัตว์น้ำ พื้นที่อนุรักษ์ห้ามจับสัตว์น้ำ พื้นที่ปะการัง 3 ชั้น พื้นที่หญ้าทะเล	ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. ภาวะเปียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	- ไม่มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีการออกเป็นกฎเกณฑ์ของหมู่บ้านโดยการประชุมตกลงร่วมกันของคนในชุมชน ซึ่งทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบนี้	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	- ยังขาดบทลงโทษที่ชัดเจน แต่มีการกล่าวตักเตือนในบางครั้ง	- มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ไม่ได้ประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนแต่สมาชิกทราบและบอกกล่าวให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ	- มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ)	- ยังไม่มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ แต่จะบอกนักท่องเที่ยวก่อนที่จะติดต่อมาบอกว่าอะไรห้ามทำไว้ตั้งแต่ต้น	- มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- นักท่องเที่ยวทุกคนทราบ และมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นอย่างดี	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	- มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามหลักศาสนา	- มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	- แต่งกายปกติทั่วไปของผู้นับถือศาสนาอิสลาม	- สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	-เมื่อนักท่องเที่ยวถามทุกคนสามารถบอกความหมายของชุดแต่งกายได้	- มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	-มีฐานข้อมูล จปฐ ของชุมชนจะบอกรายละเอียดอาชีพของคนในชุมชน	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล แต่กลุ่มสามารถอธิบายรายละเอียดในแต่ละฤดูกาลได้	-มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	-ผู้นำเที่ยวสามารถอธิบายได้ในแต่ละจุด แต่ยังไม่สร้างเป็นฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพ	-ยังไม่ได้จัดทำฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	-มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ที่สามารถให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว แต่ยังไม่จัดทำฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	-การพาลูกไปชิมซบวิถีชีวิต	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยว	-มีการใช้ภาษาถิ่น (ได้) ในการสื่อสารร่วมกับภาษากลาง และ	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
เรียนรู้ภาษาถิ่น ของเราเช่น ภาษา มลายู ภาษาใต้	ก็มีล่ามในการใช้ภาษามลายูได้		- การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น ควบคู่กับภาษากลาง	- มีการสื่อความหมายภาษา ถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การ สังเกตการณ์ข
	-ยังขาดสื่อในการแลกเปลี่ยน ภาษาถิ่นกับภาษาอื่น ๆ ที่ แสดงให้นักท่องเที่ยวเห็น เช่น ขาดป้ายภาษาอังกฤษ ภาษา มลายู เป็นต้น	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการใช้ภาษาถิ่นในชุมชน ส่วน ภาษาอื่นมีการฝึกอบรมจาก หน่วยงานภายนอกและใน โรงเรียนที่เยาวชนศึกษา	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
2. รวบรวม การละเล่นและจัด โปรแกรม การละเล่นของแต่ละ ชุมชน	ไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็น ลายลักษณ์อักษรให้ นักท่องเที่ยวเรียนรู้การละเล่น	-โปรแกรมการละเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ส่วนใหญ่เป็นการแสดงตาม หลักศาสนา และมีเฉพาะวัน สำคัญทางศาสนา ซึ่ง เหมือนกับท้องถิ่นอื่น ๆ	-การสื่อความหมายเรื่อง การละเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน เพราะเป็นไปตามหลักศาสนา อยู่แล้วที่ทุกคนต้องรู้	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบ กติกาก	- สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้เพราะจะ เกี่ยวข้องกับหลักศาสนา	-สมาชิกสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัด เนื่องจาก เกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			ผู้ประเมิน - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบโดยการตั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลัก ยึดถือเป็นสำคัญ	-มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
2. รูปแบบการทำงาน	- มีทำการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง และประชุมเล็กเฉพาะแก่นนำอย่างต่อเนื่อง	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ในเรื่องการท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมาจองที่พักก็จะมี การแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดของตนเอง เช่น ใครสามารถนำเที่ยวได้ ใครสามารถทำอาหารได้ เป็นต้น	-มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	-ทุกคนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเหมือนกันหมดเพราะทุกคนคือเจ้าของบ้าน	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. ผู้นำทางการในชุมชน	- มีผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวจะเป็นผู้นำท่องเที่ยวและแก่นนำที่ช่วยในด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนา	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มทุกครั้งในการประชุมเพื่อสามารถใช้ใน	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	การขับเคลื่อนกลุ่มได้ชัดเจน		- การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีกิจกรรมการอนุรักษ์และการ ท่องเที่ยว	-มีกิจกรรมในการทำงาน ร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
5. การทำงานเป็น ทีม	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็น ประจำของสมาชิกในชุมชน อย่างน้อย 2-3 ครั้ง ต่อเดือน	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาท การอย่างชัดเจน ว่าใครมีหน้าที่ ทำอะไรบ้างให้กับชุมชน	-การวางแผนและบทบาท หน้าที่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการใช้สื่อประกอบในการ ประชุมจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ผู้นำ ท่องเที่ยวได้ไปดูงานมาถ่ายทอด ให้สมาชิกกลุ่ม เช่น รูปถ่าย เอกสารที่ได้รับการแจกจ่าย อบรมสัมมนา	-มีการใช้สื่อประกอบในการ ประชุม ที่มากกว่า การ พูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
6. กิจกรรม ท่องเที่ยวในชุมชน	มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการ เรียนรู้กับนักท่องเที่ยว เช่น การ บอกประเภทต่าง ๆ ของ ทรัพยากรในท้องถิ่น การให้ ความรู้ในการจับสัตว์น้ำ เป็น ต้น พร้อมทั้งบอกเล่า ประสบการณ์ในการจับสัตว์น้ำ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอด กันมา	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้าง การเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจกิจกรรม ท่องเที่ยว - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิง สาธารณสุขประโยชน์ เช่น การ ปลูกป่าชายเลน ปล่อยสัตว์น้ำ เก็บขยะ พัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สาธารณสุขประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	- กิจกรรมพานักท่องเที่ยวออก	-กิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เรือหาปลาแสดงให้เห็นถึงวิถีประมงของคนในท้องถิ่น เป็นต้น	สะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น ไกด์นำเที่ยว ค่าที่พัก อาหารในชุมชน ของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งเป็นรายได้ส่วนกลางนำไปพัฒนาชุมชนและรายได้เสริมให้กับกลุ่มท่องเที่ยว	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน เช่น กลุ่มท่องเที่ยว กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่มชัดเจน โดยสมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ	- ระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่าย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประชุมประจำเดือน มีการพูดคุยภายในกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่จะรวมกับการประชุมหมู่บ้าน	- การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการรายงานและติดตาม เช่น มีการบอกกล่าวในที่ประชุมถึงรายได้ในแต่ละครั้งอย่างโปร่งใส เป็นต้น	- การรายงานและการติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
8. การระดมทุน	มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิกของกลุ่มการท่องเที่ยว ประมาณ 70 คน และเป็นลายลักษณ์อักษร ทุกคนอยู่ในฐานะช่วยเหลือกลุ่มในเรื่องของทุน และแรงงานในด้านต่าง ๆ เมื่อจำเป็นต้องใช้	- มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- การประชุมเพื่อทำความเข้าใจ	- มีการประชุมสมาชิกอย่าง	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ในการแบ่งหน้าที่ในการทำงานหรือก่อนที่จะมีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาในแต่ละครั้ง มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน	น้อยปีละ 1 ครั้ง	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมโดยใครทำงานก็จะได้เงินตอบแทน ซึ่งคิดค่าแรงเหมือนการรับจ้างในการทำงานในแต่ละครั้ง	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรงพร้อมทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวที่จะนำมาสร้างและปรับปรุงที่พัก	-ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	ยังไม่มีแบบประเมินและสมุดเยี่ยม แต่เป็นในลักษณะการถ่ายรูปเป็นที่ระลึก และสอบถามถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน ในการตีชมของนักท่องเที่ยว
	มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวแล้วนำไปปรับปรุงจะเห็นได้จากการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข ยกตัวอย่างเช่น โต๊ะเก้าอี้ ห้องพักต่าง ๆ ก็มีการปรับปรุงใหม่ทุกครั้ง	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาดครอบคลุมทุกพื้นที่และจัดไว้เป็นสัดส่วนให้กับนักท่องเที่ยว	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการคัดแยกขยะ เฉพาะที่สามารถขายได้ แต่ยังไม่มีการแยกถึงขยะอย่างชัดเจน เนื่องจากชาวบ้านขาดความรู้	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถึงขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ความเข้าใจในการแยกขยะแต่ละประเภท		
	มีสถานที่กำจัดขยะของ อบต. เกาะสาหร่ายเป็นหน่วยงานจัดเก็บขยะในชุมชน	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีปริมาณอย่างเพียงพอต่อคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	ไม่มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน แต่เป็นลักษณะของการสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้ถ่ายทอดให้ความรู้ให้กับเยาวชนในภูมิปัญญาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดจากรุ่นพ่อแม่สู่ลูก โดยการพาไปดู เช่น การทำประมง พ่อแม่จะพาไปดูหาปลาเรียนรู้วิถีประมงตั้งแต่วัยเด็ก	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชนเป็นลักษณะของการสืบทอดองค์ความรู้ของแต่ละบ้านมากกว่า	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน คนไหนถนัดด้านไหนก็จะจัดให้เหมาะสมกับงานด้านนั้น	-มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้ โดยที่ผู้นำมี	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	วิสัยทัศน์ว่า ไม่ได้ยึดว่ารายได้ การท่องเที่ยวจะเป็นรายได้หลัก แต่เป็นรายได้เสริมให้กับครัวเรือน ใช้หลักพอเพียง และต่อไปในอนาคตข้างหน้าจะระมัดระวังในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดการท่องเที่ยวไปกระทบกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน		ผู้ประเมิน
	ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยใช้หลักความเข้าใจในการทำงาน	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน ทุกคนสามารถทำงานแทนกันได้ เมื่อคนใดคนหนึ่งไม่อยู่	-มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุก ๆ เดือน เพื่อทำความเข้าใจตรงกัน	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผลแต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เนื่องจากทางกลุ่มยังไม่มีรายงานเป็นตัวเล่ม แต่มีการประชุมกลุ่มแล้วนำปัญหาามาแก้ไขจริง	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่ม เพื่อความชัดเจนของข้อมูลและให้ข้อมูลที่ตรงกัน	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน เช่น สัจจะหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน สมาชิกทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน โดยเป็นกฎของหมู่บ้าน	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุนเป็นการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของกลุ่ม	-มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	- บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด มีการสอดส่องดูแลของชาวบ้านในการใช้น้ำของนักท่องเที่ยว เนื่องจากชุมชนประสบปัญหาเรื่องน้ำอยู่บ่อยครั้งในการขาดแคลนน้ำจัดในการอุปโภคบริโภค	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	- แจ้งนักท่องเที่ยวให้ทราบถึงปัญหา เพื่อให้นักท่องเที่ยวร่วมกันประหยัดน้ำ	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- ยังไม่มีระบบการกำจัดน้ำเสียอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
6. การจัดการด้านเสียงรบกวน	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน โดยแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนที่จะเข้ามาพักในชุมชนทราบ	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นลักษณะการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและยึดถือตามวิถีชุมชนแบบดั้งเดิมเสียส่วนใหญ่ จึงไม่มีปัญหาเรื่องเสียง	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสถานะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
7. การจัดการด้านพลังงาน	ไม่มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ เพราะยังไม่ถือว่าขาดแคลน	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ปัญหาเฉพาะปัญหาน้ำใช้เท่านั้น		- เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีการใช้พลังงานทดแทนนอกจากการใช้ไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ภาชนะส่วนใหญ่ในครัวเรือน	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	วัตถุประสงค์ของกลุ่มเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่ผลิตภัณฑ์
	- วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาตกแต่งส่วนใหญ่เป็นของในท้องถิ่นทั้งสิ้น เช่น โมบายตกแต่งที่ปัก เป็นต้น	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาทำการตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ปลาแห้ง มันปู สัตว์ทะเลสด เลื่อ เป็นต้น	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- เอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวยังมีไม่เพียงพอ	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- อยู่ระหว่างการดำเนินการ แต่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์	-พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการนักท่องเที่ยว	- เนื่องจากสถานที่รับนักท่องเที่ยวอยู่ใกล้กับชุมชน จึงมีชาวบ้านคอยต้อนรับตลอดเวลา	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์
	- เอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยวไม่หลากหลายและไม่เพียงพอ	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน โดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวจะคอยประสานงานให้กับชุมชน	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- ยังไม่มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว	- มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ไม่ได้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน	- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- ยังขาดป้ายประชาสัมพันธ์	- มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์
	- ชุมชนยังไม่ได้จัดทำแผนที่และแผนผังชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้อ่านก่อนเดินทางด้วยตนเอง	- มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์
2. โครงสร้างที่พัก	- สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง ใช้ไม่ในการสร้างที่พักบ้านพักกึ่งบ้านกึ่งปูน มีความแข็งแรงและคงทน	- สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเล	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับ	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ที่ตั้งในบริเวณที่พักมีการจัดสวนปลูกดอกไม้สวยงาม เพื่อให้ที่พักดูสะอาดและน่าอยู่ยิ่งขึ้น พร้อมทิ้งตกแต่งให้เข้ากับท้องถิ่น	ทำเลที่ตั้ง	- สำรวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม แต่ไม่มีราวแขวนผ้า)	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ห้องน้ำมีความสะอาด และมีมิดชิด แต่บันไดขึ้นลงภายในห้องน้ำบางห้องอาจเสี่ยงต่อการขึ้นลง ควรปรับปรุง	-ห้องน้ำมีความสะอาด และมีมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
4. อาหาร พื้นที่บ้านที่เป็น เอกลักษณ์ของ ชุมชน จัด โปรแกรมอาหาร เพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งอาหารส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบในท้องถิ่นและคนในชุมชนส่วนใหญ่บริโภคอาหารแบบเดียวกัน	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ยังไม่มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน เนื่องจากยังไม่มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวทำ ส่วนใหญ่จะเป็นการพานักท่องเที่ยวหาวัตถุดิบแล้วชาวบ้านเป็นคนจัดการปรุงให้	- มีการสอนให้นักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อวิธีการกินอาหารแต่ยังขาดการบอกความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้านในเรื่องของสรรพคุณให้ชัดเจน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร ส่วนใหญ่หาได้จากท้องถิ่นทั้งสิ้น	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรสที่เป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยว	-มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	วางอย่างเหมาะสมและรักษา	-วางอย่างเหมาะสมและ	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ความสะอาดมีฝาปิดมิดชิด สัตว์เลี้ยงไม่สามารถคุ้ยเขี่ยได้	รักษาความสะอาด	- สำรองพื้นที่
	ยังไม่มี การคัดแยกขยะอย่างชัดเจน ส่วนใหญ่แยกขยะที่ขายได้กับขายไม่ได้ และยังไม่มีการแยกถังขยะ มีถังขยะแบบเดียวในการทิ้งขยะของคนในชุมชน	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะที่ทาง อบต. เกาะสาหร่ายเตรียมไว้ให้	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	มีถังขยะเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่มาเข้าใจ และชอบกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนจนเกินไป เช่น ดูปะการัง จับปลา หาดทราย ปลูกป่า เดินชมสันหลังมังกรแดง	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เพราะชาวบ้านคอยดูแล นักท่องเที่ยวไม่ให้เกิดอันตราย	-ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	แต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	ฐานกิจกรรมมีไกด์นำเที่ยว แต่ยังไม่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ขาดป้ายบอกความหมาย เป็นต้น	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ จึงทำให้นักสื่อความหมายเล่าเรื่องภายในชุมชนและสื่อสารให้กับนักท่องเที่ยวได้	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มีการสื่อสารทั้งภาษาถิ่น และ ภาษาเพื่อนบ้านโดยเฉพาะภาษา มาลายู แต่ยังมีคนสื่อสารได้น้อย	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีน กลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	เนื่องจากอยู่ในพื้นที่โล่งแจ้ง ไม่ แออัดจนเกินไป	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	- ห้องนอนจะเป็นลักษณะโล่ง มี เฉพาะเครื่องนอนเพียงอย่าง เดียว	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วาง สิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	มี กระจก ผ้าม่าน ภายใน ห้องนอน แต่ขาดในส่วนของโต๊ะ ที่แขวนผ้า ตู้เสื้อผ้า	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่อง นอน	มีอุปกรณ์เครื่องนอนอย่าง เพียงพอ และชุดเครื่องนอนเสริม หากนักท่องเที่ยวเกินจำนวน	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความ เหมาะสมและ พอเพียงกับ จำนวนนักท่องเที่ยว (ที่ นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปู ที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	มีการทำความสะอาดทุกครั้ง แต่ ต้องปรับปรุงเนื่องจากห้องพักมี ลมพัดเข้ามาอาจทำให้สกปรกได้ ง่าย	-การรักษาความสะอาดทุก ครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
3. การจัดภูมิ ทัศน์	- มีศาลาอเนกประสงค์ ลาน กว้าง ชุดโต๊ะเก้าอี้หน้าห้องพัก และหน้าห้องพักเป็นระเบียบ สำหรับนั่งเล่นได้	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- มีลานอเนกประสงค์ สามารถ ให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมได้	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรม สำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- มีการปลูกไม้เฉพาะภายในบ้าน ชาวบ้านในแต่ละหลัง	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่	- จัดห้องครัวแยกไว้เป็นส่วน	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการห้องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
จัดเตรียมอาหาร		เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- สำรวจพื้นที่
	- สภาพในห้องครัว ไม่อับทึบ	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	- อุปกรณ์เมื่อใช้เสร็จมีการจัดเก็บและทำความสะอาดทันที	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	- ห้องครัวแยกออกไปเป็นสัดส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	- ห้องครัวอยู่ในพื้นที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และใกล้กับที่รับประทานอาหารของนักท่องเที่ยว	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	- กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อการอนุรักษ์และการเรียนรู้แต่ยังไม่ได้ระบุให้เป็นฐานการเรียนรู้	- สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ฐานกิจกรรมไม่มีการเชื่อมโยงเท่าที่ควร แต่กิจกรรมสร้างความเพลิดเพลินในกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเนื่องจากธรรมชาติที่สวยงาม	- ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ภายในชุมชนมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอยู่ภายในตำบล มีเรือฉุกเฉินที่นำส่งโรงพยาบาลภายในตัวเมือง	- มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ภายในชุมชนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชนคนภายในหมู่บ้านรู้วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	- มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว ตรงจุดบริการนักท่องเที่ยวซึ่งไม่ไกลจากที่พักนักท่องเที่ยว	- มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
2. ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	มีบุคลากรบางส่วนผ่านการอบรมและฝึกฝนมาจากหน่วยงานภายนอก	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงานโดยการใช้วิทยุเครื่องดำในการสื่อสาร และภายในหมู่บ้านมีเสาสัญญาณโทรศัพท์ทำให้ติดต่อสื่อสารได้สะดวก	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการฝึกอบรมและมีการซักซ้อมเหตุการณ์จำลอง	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	อุปกรณ์เครื่องมือมีประยุกต์ใช้เองจากท้องถิ่น	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- บุคลากรบางส่วนมีความรู้และความพร้อม เนื่องจากผ่านการฝึกอบรมมาจากหน่วยงานภายนอก	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	- มีหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ และเชิญชาวบ้านไปฝึกอบรมบ่อยครั้ง	-พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจะมีการช่วยกันหรือเตือนภัยกันภายในหมู่บ้านก่อน เช่น มีพายุเข้า สึนามิ หรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่เป็นภัยพิบัติร้ายแรง	-มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการประเมินและรับรองจากหน่วยงานภายนอก เช่นในการเตือนภัยสึนามิ	-มีการรับรอง	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	- มีการตรวจสอบปีละ 2-3 ครั้ง	- การตรวจสอบประจำเดือน	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีผลการประเมิน	- ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองต้องมีการแจ้งก่อนเข้าพัก โดยให้นักท่องเที่ยวจองผ่านทางโทรศัพท์	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	-มีกลุ่มทำประชาสัมพันธ์ทาง Facebook โดยเฉพาะ โดยประชาสัมพันธ์ภาพถ่ายแหล่งท่องเที่ยวและการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยว	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสม	ไม่ได้มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชนแต่จะมีการบอกกฎเกณฑ์	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	<p>ข้อห้ามให้ชัดเจนก่อน</p> <p>-กิจกรรมส่วนใหญ่เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น พายเรือ ชมปะการัง ปลูกป่าชายเลน และเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวประมง</p> <p>- อยู่ระหว่างแผนเพื่อหาแนวทางหรือกำหนดปฏิทินท่องเที่ยวให้ชัดเจนและเหมาะสม</p>	<p>-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว</p> <p>-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว</p>	<p>- การสัมภาษณ์สมาชิก</p> <p>- การสังเกตการณ์</p> <p>- สำรวจพื้นที่</p> <p>- การสัมภาษณ์สมาชิก</p>

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	<p>มีประสบการณ์ในการออกบูท ร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ เช่น ไปออกบูทท่องเที่ยวที่เมืองทองธานีโดย ททท.จังหวัดสนับสนุน ปีละหลายครั้ง</p>	<p>- มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>	<p>- การสัมภาษณ์สมาชิก</p> <p>- เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>- ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม</p>

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	<p>-มีสื่อมวลชนเข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนมากกว่าปีละ 1 ครั้ง ออกข่าวประชาสัมพันธ์ของคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์เป็นประจำ</p>	<p>- เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>	<p>- การสัมภาษณ์สมาชิก</p> <p>- เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>- ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม</p>

4.2.2 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีพุทธคลองแดน

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งพื้นที่ตั้งอยู่ใกล้กับทะเลฝั่งอ่าวไทย เริ่มดำเนินการด้านการท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี 2552 มีตลาดริมน้ำคลองแดนและวิถีชีวิตผู้คนเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ชุมชนได้รวมตัวกันจัดการท่องเที่ยวโดยแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ โดยมีมาตรฐานในการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นแบบหลายลักษณะอักษรภายในกลุ่มสมาชิก โดยจะมีการประชุมประจำทุกเดือนในการวางแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของคนในชุมชน	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลitudิยภูมิ (เอกสาร) - การสำรวจพื้นที่
	ทุกคนทราบว่าทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองมีอยู่บริเวณไหนบ้าง	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว
	มีหน่วยงานภายนอก เช่น ททท. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น เข้ามาฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลitudิยภูมิ (เอกสาร)
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวทุกคนสามารถอธิบายได้ถึงกระบวนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสืบทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานได้ มีสื่อที่แสดงให้เห็น แต่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ของชุมชน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลitudิยภูมิ (เอกสาร)
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	ในชุมชนมีวัดเป็นศูนย์กลางทุกคนเข้าหาวัดและสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	และวิถีชีวิต สามารถเล่าเรื่องราวความเป็นมาของชุมชนตนเองได้ เพราะถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก		
	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มโนราห์ วัฒนธรรมการกิน วิถีชีวิตริมคลอง (สามคลอง สองเมือง) ลักษณะอาคารบ้านเรือน รวมทั้งสะพานไม้เดิยว เป็นต้น	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ เพราะเป็นวิถีชีวิตของตนเองและถูกปลูกฝังมาตั้งแต่อดีต	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหลากหลายกลุ่มเข้ามาศึกษาดูงานด้านตลาดน้ำ พิธีกรรมและประเพณีต่าง ๆ	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทุติยภูมิเอกสาร - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	ภายในกลุ่มก็มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้และไกด์นำเที่ยวหลากหลายช่วงอายุ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอกในการจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์	ภายในชุมชนมีวิทยากรถ่ายทอดความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้	- มีเครื่องมือในการสร้าง	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มีเพียงบางส่วนและยังไม่สมบูรณ์	การเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- การสำรวจพื้นที่
	มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันเพียงบางส่วน และบางส่วนกำลังดำเนินการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน	-มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์ - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทุติยภูมิบางส่วน
2. คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆได้	มีแกนนำ คือ ผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถนำการท่องเที่ยวในชุมชนได้ และทุกคนในชุมชนสามารถทำหน้าที่แทนกันได้ในเรื่องการนำเที่ยวและให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชน	-แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - การสำรวจพื้นที่
	แกนนำทุกคนสามารถนำเอาการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปพัฒนาชุมชนได้ และนำไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชน เช่น หัตถกรรม ปูนปั้น กลุ่มข้าวหอมมะมือ การแสดงมโนราห์ วิธีทำขนมโบราณ เป็นต้น	- แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ท่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)	ตามแผนพัฒนาหมู่บ้านมีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประกอบการท่องเที่ยวในเรื่องของอาหารการกินต่าง ๆ ที่นำผลผลิตมาจากคนในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	พอเพียงโดยที่ภายในบ้านเรือนมีการเพาะปลูกพืชสวนครัวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนน้อมนำพระราชดำริมาใช้	ทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	- สำรวจพื้นที่
	มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชนสืบทอดไปยังรุ่นลูกหลานในเรื่องภูมิปัญญาการปลูกข้าว วิธีชีวิตริมคลอง เป็นต้น	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้เพราะมีใช้กันในบ้านของตนเอง พร้อมทั้งในหมู่บ้านมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว นำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน ข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่ตรงบริเวณโฮมสเตย์ใจกลางตลาด	- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากคอลัมน์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชุมชนโดยการติดบอร์ดประชาสัมพันธ์	- เอกสารเพียงบางส่วน - การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีศูนย์เรียนรู้ เช่น นาสาธิต กลุ่มจักรสานใบโหนด กลุ่มปูนปั้น กลุ่มทำขนมโบราณ เป็นต้น แต่ยังคงขาดศูนย์ข้อมูลบริการนักท่องเที่ยว	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - สำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
2. การสื่อความหมาย	ส่วนใหญ่จะเน้นคนเป็นสื่อในการสื่อสารให้กับนักท่องเที่ยว มีป้ายขนาดใหญ่ภายในหมู่บ้านที่บอกให้กับนักท่องเที่ยวให้ได้รับรู้แต่ไม่ทั่วถึงครอบคลุมทั้งพื้นที่	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ในชุมชนมีผู้สื่อความหมาย	ผู้สื่อความหมายต้องใช้	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	สามารถเล่าประวัติความเป็นมาได้ แต่ในส่วนนำที่เขื่อนมีหลากหลายอายุ โดยจะดูจากกลุ่มนักท่องเที่ยว มีตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่	ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีทักษะเทคนิค สีสากลูกลื่น	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
3. กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	มีผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเป็นแกนนำ โดยจะมีกลุ่มในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	- มีกลุ่มแกนนำด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีกลุ่มในชุมชนที่มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยแบ่งฝ่ายในการรับผิดชอบ ซึ่งในการจัดทำอะไรก็ตามจะต้องมีการประชุมกันก่อนและแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบภายในชุมชนโดยยึดถือตามเสียงส่วนใหญ่	- มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - เอกสารบางส่วน
	มีแผนงานในการขับเคลื่อนโดยการประชุมชัดเจนและมีการบันทึกการประชุมทุกครั้ง เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันของแต่ละฝ่าย	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีการอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะโดยทาง อบต. นำสาธารณสุขจังหวัดมาอบรมให้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนั้นขยะในชุมชนมักเน้นการแยกขยะขายได้เก็บไว้เพื่อไปขาย ส่วนที่ขายไม่ได้ก็นำไปรวมกันแล้วไปทิ้งไว้ในเขตที่ทาง อบต. จัดไว้ให้ และนอกจากนี้ปัญหาขยะส่วนใหญ่จะเกิดในวันตลาด (วันเสาร์) เพราะมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก	- มีการอบรม/ให้ความรู้คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	จัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน จะมีการแบ่งความรับผิดชอบในการจัดเก็บขยะและกำลังวางแผนระยะยาวใน	- แผนการจัดการขยะในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	การจัดการขยะ		
	มีการจัดเก็บและแยกเพื่อนำไปขายและทิ้งในเขตที่ทาง อบต.จัดไว้ให้โดยมีการแบ่งหน้าที่เป็นประจำทุกสัปดาห์ในการรับผิดชอบจัดเก็บขยะ แต่ยังไม่มีการบอกรายละเอียดชัดเจนและยังไม่มีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ณ จุดทิ้งขยะ ส่วนใหญ่จะรวมไว้มากกว่า	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีรีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีการประชุมภายในหมู่บ้านในเรื่องของการแจ้งให้ทราบเรื่องของการท่องเที่ยว เช่น แจ้งให้ระมัดระวังในเรื่องต่าง ๆ จัดแบ่งหน้าที่ หรือขอมติในที่ประชุม เป็นต้น มีหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยวจัดอบรมทุกๆปี ปีละ 2-3 ครั้ง ซึ่งทุกคนในชุมชนให้ความร่วมมือ	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	สมาชิกท่องเที่ยวสามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้โดยที่สามารถบอกได้ว่าบริเวณไหนมีอะไรบ้าง	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาช่วยจัดการด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริมใน	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เรื่องของวัฒนธรรมชุมชน การจัดการตลาคมน้ำและส่วนใหญ่ชาวบ้านจะช่วยกันดูแลอย่างเต็มที่		
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ในชุมชน เช่น วัดคลองแดน (พระพุทธรูปทองคำ) ล่องเรือชมวิถีลำน้ำ กินอาหารพื้นบ้าน หัตถกรรมใบโหนด ปูนปั้น กลุ่มข้าวซ้อมมือ กลุ่มมโนราห์และร้อยลูกปัดมโนราห์ เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	กิจกรรมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ลงมือภายในชุมชนให้นักท่องเที่ยวลงมือทำ เช่น วิธีการทำขนมโบราณ (ขนมขี้หนู ขนมลำเจียก) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เรื่องการปลูกต้นไม้	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่เกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยว - เอกสารเพียงบางส่วน
3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	อบจ. ททท. สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เป็นต้น มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	-มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสาร
	ประสานงานระหว่างคนในชุมชนคือผู้นำกลุ่มชุมชนกับหน่วยงานราชการ	- มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
	มีแผนงานพัฒนาร่วมกันโดยการจัดประชุมกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เช่น อบต. วัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น	- มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกอาทิตย์	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- เอกสารวาระการประชุม
4. การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	มีการจัดปลูกต้นไม้ในวันสำคัญเพื่อทำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเป็นกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	- มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	ยังขาดแผนฟื้นฟูทรัพยากร	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน เช่น อบจ. ทกจ. เป็นต้น	- มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
5. กองทุนในการจัดการทรัพยากร	มีกองทุนการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์โดยมาจากรายได้จากการท่องเที่ยวและเงินอุดหนุนมาจากชุมชน และเอามารวมเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน	- กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของชุมชนที่ชัดเจน	- สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์โดยแบ่งพื้นที่ชุมชนและพื้นที่สวน และพื้นที่นา	- มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษา	มีเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน แต่มีการออกเป็นกฎเกณฑ์ของหมู่บ้านโดยการประชุมตกลง	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
ทรัพยากรธรรมชาติ	ร่วมกันของคนในชุมชน		
	ทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบนี้	- มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ ทุกคนทราบดีเพื่อบอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยว	- มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่ - เอกสารวาระการประชุม

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ(ระเบียบ)	มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ พร้อมทั้งบอกนักท่องเที่ยวก่อนที่จะติดต่อมาบอกว่าอะไรห้ามทำไว้ตั้งแต่ต้น	- มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนที่กำหนดไว้ เช่น ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อกำหนดของชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยวก็จะรู้อยู่แล้วก่อนที่จะมาพัก ถ้านักท่องเที่ยวไม่ปฏิบัติตามก็มีการตักเตือนและถ้ารุนแรงจริง ๆ ก็จะทำให้ออกไป	-มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	ส่วนใหญ่จะแต่งกายปกติ แต่จะมีเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาหรือตามประเพณีสำคัญเท่านั้น	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	เมื่อนักท่องเที่ยวถามถึงเรื่องการแต่งกายทุกคนก็สามารถบอกความหมายของชุดได้	- มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	ทำเป็นฐานข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในข้อมูลหมู่บ้านโดยเก็บรวบรวมที่ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นข้อมูล จปฐ. ของชุมชน	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลทุติยภูมิ (เอกสาร)
	มีการริเริ่มจัดทำปฏิทินท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการทำนา	- มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ เช่น มโนราห์ ปูนปั้น การทำนา เป็นต้น	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพ	มีฐานเรียนรู้ เช่น วัดคลองแดน ล่องเรือชมวิถีลำน้ำ กินอาหารพื้นบ้าน หัตถกรรมใบโหนด ปูนปั้น กลุ่มข้าวซ้อมมือ กลุ่มมโนราห์และร้อยลูกปัดมโนราห์ เป็นต้น	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน วิทยากรประจำฐาน	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ให้กับเยาวชนรุ่นหลังให้ซึมซับวิถีชีวิต เช่นการรำมโนราห์	และอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้	ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง เช่น ภาษาใต้ มีการใช้ภาษาถิ่นคือภาษาไทยใต้ในการสื่อสาร	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายภาษาถิ่นกับนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม เช่น นักท่องเที่ยวจากภาคใต้ด้วยกัน	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ยังขาดสื่อในการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นกับภาษาอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นให้นักท่องเที่ยวเห็น เช่น ขาดป้ายภาษาอังกฤษ ภาษามลายู เป็นต้น	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
2. รวบรวมการเล่นและจัดโปรแกรมการเล่นของแต่ละชุมชน	ไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้การเล่นแต่มีฐานการเรียนรู้ เช่น กลุ่มมโนราห์ และการแสดงมโนราห์ในตลาดนัด	-โปรแกรมการเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
	มีการสื่อความหมายเรื่องการละเล่นพื้นบ้าน ในเรื่องของทำไร่ และการแต่งกาย	-การสื่อความหมายเรื่องการละเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีการถ่ายทอดสู่เยาวชนการเล่นท้องถิ่น ให้กับเยาวชนที่สนใจในการรำมโนราห์	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบกติกา	สมาชิกทุกคนสามารถอธิบายกฎระเบียบได้เพราะจะเกี่ยวข้องกับหลักศาสนาวิถีพุทธ	-สมาชิกสามารถอธิบายกฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการนำหลักศาสนาพุทธมากำหนดเป็นกฎระเบียบและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	-มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
2. รูปแบบการทำงาน	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องโดยทำการประชุมอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และการประชุมย่อยเฉพาะแกนนำเป็นประจำ	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการประชุม
	มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ในเรื่องการท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมาจองที่พักก็จะมีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดของตนเอง	-มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายภายในหมู่บ้าน ถือได้ว่าทุกคนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเหมือนกัน	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
3. ผู้นำทางกรในชุมชน	ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นทั้งผู้นำเที่ยวและแกนนำที่ช่วยประสานงานด้านการท่องเที่ยว	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	มีกลุ่มชัดเจนรวมกลุ่มเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกกิจกรรมของชุมชน - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มทุกครั้งที่มีการประชุม	-การบันทึกการประชุม	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มเป็นประจำ เพื่อหาหรือทำความเข้าใจกันภายในหมู่บ้าน	-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
5. การทำงานเป็นทีม	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำของสมาชิกในชุมชน	-การประชุมร่วมกัน	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลitudิยภูมิของเอกสารเผยแพร่
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่างชัดเจน และแบ่งหน้าที่ในการทำงานตามหน้าที่ของตนเองถนัด	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	ยังมีการใช้สื่อประกอบการประชุมน้อย	-มีการใช้สื่อประกอบการประชุม ที่มากกว่าการพูดคุยเพียงอย่างเดียว	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว เช่น ทัศนกรรมไบโหนด ปูนปั้น กลุ่มข้าวซ้อมมือ กลุ่มมโนราห์และร้อยลูกปัดมโนราห์ เป็นต้น	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน- ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสาธารณสุข ประโยชน์ เช่น ทำความสะอาดลานวัด การปลูกป่า เป็นต้น	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณสุขประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			ร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ชุมชนวิถีชาวพุทธที่เห็นชัดเจนโดยมีวัด เป็นศูนย์กลาง เช่น ล่องเรือชมวิถีลำนํ้า กินอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น	-กิจกรรมการท่องเที่ยวสะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ตลาดนํ้า และโฮมสเตย์ รายได้จากการท่องเที่ยวจะกระจายสู่ชุมชน เช่น อาหารส่วนใหญ่ก็มาจากคนในชุมชน ของขายส่วนใหญ่ก็จะเอามาจากผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เป็นต้น	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจนในการทำงาน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายของกลุ่ม	-ระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการประชุมประจำเดือนหรือทุกอาทิตย์ (มีการพูดคุยกันเป็นกลุ่ม) ซึ่งส่วนใหญ่จะรวมกับการประชุมตลาด	-การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการประชุม
	มีการรายงานและติดตาม และแจ้งการประชุมก่อนหน้าทุกครั้ง	-การรายงานและการติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
8. การระดมทุน	มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิกของกลุ่มการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก และเป็นลายลักษณ์อักษร	-มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมตามภาระกิจที่รับผิดชอบ	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง พร้อมทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวที่จะนำมาพัฒนาสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน	-ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	มีแบบประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเข้าพักเพียงโฮมสเตย์บางหลัง และมีสมุดเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว สอบถามถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเสมอ	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้การพัฒนาดีขึ้น	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	โดยเฉพาะการจัดการโฮมสเตย์		- เอกสารเพียงบางส่วน
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด เพราะคนในชุมชนช่วยกันดูแล	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการคัดแยกขยะอย่างจริงจัง แต่ไม่มีการแยกถังขยะยังเป็นการทิ้งรวมกัน	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะของทางอบต.	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - การสำรวจจุดจัดเก็บและทิ้งขยะของชุมชน
	มีปริมาณถังขยะอย่างเพียงพอในตลาด แต่ในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังมีน้อย	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	มีการบันทึกข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน รวบรวมเป็นเล่มให้กับผู้ที่สนใจ	-มีการบันทึกข้อมูล เอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้ถ่ายทอดให้ความรู้ให้กับเยาวชนในภูมิปัญญาต่าง ๆ เช่น การรำโนราห์	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน เป็นการถ่ายทอดจากรุ่นปู่ย่าตายาย พ่อแม่ สู่รุ่นลูก	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มี	-มีแผนการพัฒนาคนใน	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน คนไหนถนัดด้านไหนก็จัดให้ เหมาะสมกับงาน	ชุมชนให้ม้องค์ความรู้ที่ เหมาะสมในการทำงาน	สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
2. แกนนำกลุ่ม ท้องถิ่น	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดใน การพัฒนาชุมชนโดยใช้ ฐานความรู้ ไม่ยึดรายได้จากการ ท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ใช้วิถี ชีวิตแบบเดิม โดยไม่ให้สังคม เมืองเข้ามาครอบงำวิถีชีวิตเดิม ใช้หลักพอเพียง และต่อไปใน อนาคตข้างหน้าจะระมัดระวังใน เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมใน ชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดการท่องเที่ยวไป กระทบต่อชุมชน	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และ แนวคิดในการพัฒนา ชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	มียึดหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารงานโดยใช้หลักความ เข้าใจในการทำงาน	-ยึดหลักธรรมาภิบาลใน การบริหารงาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียน บทบาทในการทำงาน สามารถ ทำงานแทนกันได้	-มีการผลิตเปลี่ยน หมุนเวียนบทบาทในการ ทำงาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
3. มีแผนการ พัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่าง ชัดเจน	มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุก ๆ เดือน	-มีการประชุมกลุ่มอย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการจัดทำแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และมีการติดตามและ ประเมินผล	-มีการจัดทำแผนพัฒนา การท่องเที่ยว ติดตาม และประเมินผล	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มที่ชัดเจน ทุกครั้งที่มีการประชุม	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
4. กองทุน สวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนและการ บริหารกองทุนอย่างชัดเจน เช่น	-มีการจัดตั้งกองทุนและ การบริหารกองทุนอย่าง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	สัจจะหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน	ชัดเจน	- เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน ยึดตามหลักกองทุนทั่วไป	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน สรุปรูปภาพโดยรวมของกองทุนให้ทุกคนฟัง	-มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด ขาดแคลนน้ำบ้างในช่วงหน้าแล้ง มีการเปิดปิดน้ำตามเวลา	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ มีการบอกกล่าวกับนักท่องเที่ยวก่อนเสมอในเรื่องข้อจำกัดการใช้น้ำ	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีระบบการกำจัดน้ำเสีย อยู่ในช่วงดำเนินการทำบำบัดน้ำเสีย	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทาง การปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจจุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้านเสียงรบกวน	เป็นชุมชนเงียบสงบ และได้แจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบตั้งแต่ต้นเรื่องการใช้เสียง	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ได้รบกวนต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมทั่วไป	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
7. การจัดการด้านพลังงาน	ไม่มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ เพราะว่ายังไม่มีการใช้พลังงานทดแทนนอกจากการใช้ไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ไม่มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหาร ภาชนะบรรจุอาหารต่าง ๆ เป็นต้น	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตราย/สารพิษ/สารเคมี	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตราย/สารพิษ/สารเคมี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	ที่פקตกแต่งมาจากวัสดุในท้องถิ่น เน้นให้คงสภาพเดิม เช่น วิธีชีวิตผู้คนรึมน้ำ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เดิมของชุมชน	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาการตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนไว้หลากหลาย ทั้งเครื่องใช้ อาหาร ของเล่นเด็ก เป็นต้น	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			ประเมิน - สํารวจผลิตภณัฑ์ที่ นําสเนอขายให้กั นักรทองเทีย ว
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กั นักรทองเทีย ว เป็นแผ่นพับและโป รโมทตามเว็บไซต	- มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร - เอกสารและ เว็บไซตเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	กำลังอยูในชวงวางแผนพัฒนา สินค้และยกระดับผลิตภณัฑ์ใน ชุมชนให้มึคุณภาพที่ตึชึ้น	-พัฒนาและยกระดับ ผลิตภณัฑ์ในชุมชนให้มึ คุณภาพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการ นักรทองเทีย ว	เจ้าชองโฮมสเตย์สามารถทำ หน้าทีต้อนรับนักรทองเทีย วได้ทุกร คนเป็นอยางดี	-มีบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าทีด้านการต้อนรับ นักรทองเทีย ว	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร - สั้เกตการณัฑ์ของผู ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้าน การทองเทีย ว เป็นแผ่นพับแจกร ให้กันักรทองเทีย ว	-มีเอกสารประชาสัมพันธ์ คู่มือด้านการทองเทีย ว	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร - เอกสารและ เว็บไซตเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	มีระบบการประสานงานกัฝาย ตางๆ ภายในชุมชน โดยผู้นํากลุ่ม ทองเทีย วประสานงานกันระหวาง ชวบบ้านในชุมชน	- มีระบบการ ประสานงานกัฝาย ตางๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร - การสั้เกตการณัฑ์
	ยังไม่มีกรบริการจัดทำประกัน อุบัติเหตุให้กันักรทองเทีย ว (กรณีทีกิจกรรมการทองเทีย วมี ความเสี่งและอันตราย)	-มีกรบริการจัดทำ ประกันอุบัติเหตุให้กั นักรทองเทีย ว (กรณีที กิจกรรมการทองเทีย วมี ความเสี่งและอันตราย)	- การสัมภาษณ์ สมาชิกร
	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักรทองเทีย ว	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน กฎระเบียบที่ชาวบ้านปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน เช่น โฮมสเตย์ต้องใช้กฎเดียวกัน ในการให้นักท่องเที่ยวพัก ถ้ามีห้องน้ำ ห้องครัวพักไม่เกิน 4 คน	นักท่องเที่ยว	สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีป้ายประชาสัมพันธ์ แต่ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึงสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีแผนที่และแผนผังชุมชน ติดตั้งไว้ในตลาด	-มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง เป็นบ้านที่อยู่ร่วมกับชาวบ้าน แต่แยกเป็นสัดส่วนส่วนตัวให้นักท่องเที่ยว	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจบ้านพักโฮมสเตย์
	การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง บ้านเรือนจัดพื้นที่สวยงาม ยังคงสภาพชุมชนเดิม โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับโฮมสเตย์	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สำรวจบ้านพักโฮมสเตย์
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีครบตามเกณฑ์มาตรฐาน	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ห้องน้ำมีความสะอาด มิดชิด และมีความปลอดภัยตามเกณฑ์มาตรฐาน	-ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้นักท่องเที่ยว ซึ่งวัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากในชุมชน มาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหารทั้งสิ้น	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการสอนให้นักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้นักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มีการสื่อวิธีการกินอาหารและมีการบอกความหมายเรื่องอาหารที่บ้านในเรื่องของสรรพคุณให้ชัดเจน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารที่บ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส ใช้แบบวัตถุดิบท้องถิ่น	- มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	มีไม่ทั่วถึงในชุมชน ทำให้ถังขยะมีไม่กระจายทุกจุด เพราะส่วนใหญ่จะมีการจัดการขยะภายในบ้านของตัวเอง	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ ชาวบ้านยังไม่รู้วิธีแยกขยะที่ถูกสุขลักษณะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะของ อบต.	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีปริมาณถังขยะไม่เพียงพอ	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจในวิถีชีวิตชุมชน เช่น กลุ่มครอบครัว เยาวชน เป็นต้น	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้มีความปลอดภัยเนื่องจากผู้นำเที่ยวจะคอยสอดส่องดูแลระหว่างทางในการเดินทาง แต่ละฐานอยู่ไม่ไกลกัน	-ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมใช้เวลาไม่นาน	ระยะเวลาและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน แต่ยังคงขาดสื่อให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ขาดป้ายบอกความหมาย เป็นต้น	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนผ่านการอบรมในระดับที่ใช้งานได้	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาทางการได้อย่างดี แต่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษหรือมลายูได้	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ห้องโล่งสบาย บรรยากาศดี	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์ - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	ห้องนอนเป็นสัดส่วน มีพื้นที่ว่าง สิ่งของสัมภาระในห้องนอน	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่ว่าง สิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก และเมื่อนักท่องเที่ยวกลับ	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โอมสเตย์
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว บริเวณบ้านที่สวยงามสำหรับพักผ่อนและผ่อนคลาย	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โอมสเตย์
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นลานกว้าง เหมาะแก่การทำกิจกรรม	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โอมสเตย์
	มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้ในบริเวณบ้าน นอกจากนี้ยังมีไม้ผลไว้ให้รํมเงา และไว้บริโภค	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โอมสเตย์
4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย และมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด หลังจากใช้แล้วก็ทำความสะอาดทุกครั้ง	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว - ข้อมูลและภาพห้องครัว
	ครัวของบ้านโอมสเตย์อากาศถ่ายเทสะดวก	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์จัดเป็นระเบียบเรียบร้อย	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่แยกไว้เป็นสัดส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นครัวที่ใช้ทำกินภายในบ้าน	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน เช่น มีการแสดงกิจกรรมในแต่ละฐานให้กับนักท่องเที่ยว	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ขาดความเชื่อมโยงกันภายในชุมชน แต่กิจกรรมได้สร้างการเรียนรู้และความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชุมชน	-ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ชุมชนยังขาดแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักแต่มีรถกู้ชีพที่อื่นบริการ แต่คนภายในหมู่บ้านรู้วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว แต่มีสถานีตำรวจภายในชุมชน	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	ขาดบุคลากรที่ได้รับการอบรมโดยเฉพาะ	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงานโดยการใช้โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์ไม่ทันสมัยโดยได้รับความช่วยเหลือจาก อบต.คลองแดน บางส่วน	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ต้องการให้มีการฝึกอบรมและมีการซักซ้อมเหตุการณ์จำลอง เพราะในชุมชนยังขาดอยู่	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	อุปกรณ์ไม่ทันสมัย อุปกรณ์เครื่องมือประยุกต์ใช้เอง	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	สมาชิกยังขาดความรู้และความพร้อมเท่าที่ควร	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	ยังไม่มีการพัฒนาคนให้มีความรู้	-พัฒนาคนให้มีความรู้	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	อย่างต่อเนื่อง	อย่างต่อเนื่อง	สมาชิก - หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน
	ยังไม่มี การชักข้อเกิดการเกิดภัย หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจะมี การช่วยกันหรือเตือนภัยกัน ภายในหมู่บ้านก่อน	-มีการชักข้อเกิดการเกิดภัย หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจาก หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ยังไม่มี การรับรองจากหน่วยงาน ใด	-มีการรับรอง	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบ ประจำเดือน	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัด จำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองต้องมีการแจ้ง ก่อนเข้าพัก ผ่านทางโทรศัพท์	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			ประชาสัมพันธ์
	มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น โดยจะมีกลุ่มประชาสัมพันธ์ทาง Facebook ประชาสัมพันธ์และใส่รูปภาพประกอบด้วย	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	ไม่ได้มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชนแต่จะมีการแจ้งให้ทราบถึงกิจกรรมท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และกฎระเบียบของชุมชน	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งส่วนใหญ่กิจกรรมที่ทำอยู่ก็จะเป็นการพายเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำ และเที่ยวชมตลาดน้ำเป็นหลัก	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการเฉพาะฐานเรียนรู้ด้านการทำนา	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	มีประสบการณ์ในการออกบูท ร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ เช่น ไปออกบูทท่องเที่ยวที่เมืองทองธานีโดย ททท.จังหวัดสนับสุนน	-มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีนักท่องเที่ยวเข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมากกว่าปีละ 1 ครั้ง ออกข่าวประชาสัมพันธ์ของคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์และเว็บไซต์เป็นประจำ และมีผู้ประกอบการเข้าไปยังชุมชนบ้าง	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.2.3 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้นหยงลูโละ

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้นหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวปัตตานี มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่มัสยิดกรือเซะ สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มีกำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแกนนำด้านการท่องเที่ยว มี ชุมชนได้รวมตัวกันจัดการท่องเที่ยวโดแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ โดยมีมาตรฐานในการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ ซึ่งเป็นของ อบต.ที่คอยขับเคลื่อนในด้านการท่องเที่ยวโดยตรง	มี แผน การ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูล ทุ ตี ย ภู มิ (เอกสาร) - การสำรวจพื้นที่
	มีสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การ อนุรักษ์ ทรัพยากรในท้องถิ่น	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การ อนุรักษ์ ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - ก า ร สัม ป า ษ ณ์ นักท่องเที่ยว
	ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนจากหน่วยภายนอกเข้ามาช่วยเหลือ บางครั้งก็ต้องรองบประมาณจากส่วนกลาง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูล ทุ ตี ย ภู มิ (เอกสาร)
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	บางคนสามารถอธิบายได้ ทั้งนี้ยังขาดสื่อในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	สามารถอธิบายได้	ในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ (เอกสาร)
2. ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ในหมู่บ้าน เป็นชุมชนมุสลิมทุกคน ภายในหมู่บ้านมีความเข้าใจในเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของตนเอง	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิก ในชุมชน - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน มีพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา และการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ว่า วัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนเป็นอย่างไร ทุกคนในชุมชนยึดถือปฏิบัติตามหลักวิถีมุสลิม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้ให้กับคนภายในและภายนอก	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์หลายแห่ง	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทฤษฎีภูมิเอกสาร - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	ภายในชุมชนมีวิทยากรถ่ายทอดความรู้หรือไคด์นำเที่ยว 5-6 คน ซึ่งทำหน้าที่แทนกันได้	ภายในชุมชนมีวิทยากรถ่ายทอดความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	เครื่องมือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวยังไม่หลากหลาย	- มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- การสังเกตการณ์ - การสำรวจพื้นที่
	ขาดการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบัน	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทฤษฎีภูมิบางส่วน
2. คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้	มีแกนนำกลุ่มท่องเที่ยว 2 กลุ่ม พยายามทำความเข้าใจกับคนในกลุ่มเรื่องการเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้ ยังไม่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - การสำรวจพื้นที่
	อยู่ในระหว่างการดำเนินการของกลุ่มที่เข้ามารับผิดชอบใหม่	- แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ	มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดย อบต. จัดเป็นแนวทางให้กับชุมชน	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่
	ขาดความเป็นรูปธรรมที่สะท้อน	- มีรูปธรรมที่สะท้อน	- การสัมภาษณ์

พอประมาณ มี เหตุผล มี ภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่ คุณธรรม)	แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตาม แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงสู่ชุมชน	- มีการขยายแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สํารวจพื้นที่
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวยังขาดความ เชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับในชีวิตประจำวัน	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำ หลักการแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่อง ทรัพยากร	มีข้อมูลความรู้เรื่อง ทรัพยากร แต่ไม่มี เอกสารข้อมูลรูปเล่ม ชัดเจน	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่ม ชัดเจน เป็นปัจจุบัน	- เอกสารเพียงบางส่วน - การสัมภาษณ์สมาชิก
	ภายในหมู่บ้านมีศูนย์ หรือแหล่งเรียนรู้ เช่น มีสียัดกรือเซะ สุสาน โต๊ะชวา สุสานเจ้าแม่ ลี้มกอเหนี่ยว บ่อน้ำเจ้า เมือง สถานที่หล่อปืน ใหญ่ เป็นต้น และมีที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีติดป้ายให้ความรู้ต่าง ๆ แต่ยังไม่สามารถที่จะ ใช้ได้	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่ง เรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่ - สํารวจกิจกรรม ท่องเที่ยวในชุมชน
2. การสื่อความหมาย	ส่วนใหญ่จะเน้นคนเป็น สื่อในการสื่อสารให้กับ นักท่องเที่ยว แต่ยังไม่ขาด ในส่วนของป้ายขนาดใหญ่ ภายในหมู่บ้านที่ บอกให้กับนักท่องเที่ยว	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ให้ได้รับรู้		
	ในชุมชนมีผู้สื่อ ความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค ลีลาลูกเล่น มี คนเล่าประวัติความ เป็นมาได้	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค ลีลาลูกเล่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ ชุมชนดำเนินงาน
3. กลุ่มองค์กรชุมชนใน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	มี อบต.เป็นแกนนำ โดยจะมีกลุ่มในชุมชน นั้นมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน	- มีแกนนำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน - เอกสารบางส่วน
	มีการประชุมกันก่อน และแบ่งหน้าที่กัน รับผิดชอบภายในชุมชน โดยยึดถือตามเสียงส่วนใหญ่	มีกลุ่มในชุมชนที่มีการ ดำเนินงานแบบมีส่วน ร่วม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กลุ่มทำงานร่วมกันกับ อบต. จึงจัดเป็น แผนงานที่ชัดเจน	มีแผนงานในการ ขับเคลื่อนโดยการ ประชุมชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน มีการอบรม ให้ความรู้ในการจัดการ ขยะที่ถูกต้องลักษณะ โดยมี อบต.เป็น หน่วยงานช่วยเหลือใน ด้านการอบรม	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	จัดทำแผนการจัดการ ขยะในชุมชน เป็น หน้าที่ของ อบต.ในการ ดำเนินการ ปัญหาขยะ ต่อเดือนเก็บได้ประมาณ 8 ตันต่อเดือน ซึ่งทาง อบต.จัดการแยกขยะ และทำลายในที่ ๆ ทาง	- แผนการจัดการขยะใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	จังหวัดจัดการให้		
	ไม่มีการคัดแยกขยะในชุมชนก่อนทิ้ง แต่ อบต. จะทำหน้าที่ในการคัดแยกแล้วนำไปกำจัด	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรองพื้นที่
	ไม่มีรีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีการประชุมภายในหมู่บ้านในเรื่องของการแจ้งให้ทราบเรื่องของการท่องเที่ยว เช่น แจ้งให้ระมัดระวังในเรื่องต่าง ๆ จัดแบ่งหน้าที่ หรือขอมติในที่ประชุม เป็นต้น มีหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยวจัดอบรมทุกๆ ปี ซึ่งทุกคนในชุมชนให้ความร่วมมือ	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนได้	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	มีกรมประมงมาช่วยจัดการด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริมในเรื่องของป่าชายเลน และส่วนใหญ่	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ชาวบ้านจะช่วยกันดูแล อย่างเต็มที่ แต่ยังคงขาด การซ่อมบำรุงพื้นที่ เนื่องจากสถานที่บาง แห่งไม่ได้อยู่ภายใต้ งบประมาณของ อบต. จึงไม่สามารถซ่อมบำรุง ได้		
2. โปรแกรมการ ท่องเที่ยว	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้าง การเรียนรู้ในชุมชน เช่น มีสียัดกรือเฮะ สุสานโต๊ะชวา สุสานเจ้า แม่ลิ้มกอเหนี่ยว บ่อน้ำ เจ้าเมือง ที่หล่อปืนใหญ่ พื้นที่ป่าชายเลน และ การทำนาเกลือ เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้าง การเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพแหล่ง ท่องเที่ยว - บันทึกกิจกรรมของ ชุมชน
	กิจกรรมแลกเปลี่ยนการ เรียนรู้ ภายในชุมชนให้ นักท่องเที่ยวลงมือทำ เช่น การขนมโบราณ งานฝีมือต่าง ๆ ด้านช่าง ไม้ เป็นต้น	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่เกี่ยวกับ โปรแกรมการท่องเที่ยว - เอกสารเพียงบางส่วน
3. หน่วยงานเข้ามามี ส่วนร่วม	มีจังหวัด ททท.จังหวัด กรมประมง มีเอกสาร เป็นลายลักษณ์อักษรมา ให้	- มีเอกสารเป็นลาย ลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสาร
	มีการประสานงาน ระหว่างคนในชุมชน คือ ผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวกับ หน่วยงานราชการ อบต. ทกจ.	- มีการประสานงานกับ หน่วยงานและคนใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการ ประชุม
	มีแผนงานพัฒนาร่วมกัน โดยการจัดประชุม กรรมการที่เกี่ยวข้อง	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการ ประชุม

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ประชุมกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
4. การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	มีการจัดปลูกป่าชายเลนในวันสำคัญเพื่อทำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การสำรวจจุดเพื่อจะทำการปลูกป่าชายเลนทดแทนเพื่อลดการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นต้น	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในเรื่องของกล้าพันธุ์ไม้ที่จะนำมาปลูก เช่น กรมประมง กรมทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง	- มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
5. กองทุนในการจัดการทรัพยากร	มีกองทุนการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์โดยมีมาจากรายได้จากการท่องเที่ยวและเงินอุดหนุนมาจากงบประมาณของ อบต.	- กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีสมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชนชัดเจน	- สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	- มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่าง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	แต่พื้นที่ที่ยังเสื่อมโทรมอยู่ และการท่องเที่ยวยังไม่ค่อยมีบทบาทเท่าที่ควร	ชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- สำรวจพื้นที่
7. ภาวะเปียบในชุมชน ในการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ	มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรตามระเบียบ กฎหมาย	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	มีการจัดการภายใต้ ภาวะเปียบและ กฎหมาย ใครละเมิดจะ ถูกลงโทษ	- มีการจัดการภายใต้ ภาวะเปียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ไม่มีการประชาสัมพันธ์ โดยการประชุมภายใน หมู่บ้าน แต่ทุกคนทราบ ดีเพื่อบอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยว แต่ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุน	- มีการประชาสัมพันธ์ เรื่องภาวะเปียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ - เอกสารวารสารการประชุม

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเปียบ)	ยังไม่มีกฎระเบียบที่เป็น ลายลักษณ์อักษรที่ ประกาศไว้ แต่จะบอก นักท่องเที่ยวก่อนที่จะ ติดต่อมาบอกว่าอะไร ห้ามทำไว้ตั้งแต่ต้น ส่วน ใหญ่นักท่องเที่ยวที่เข้ามา ไม่ได้คำนึงมีแบบไป เข้าเย็นกลับ เพราะยัง ไม่มีที่พักเป็นโฮมสเตย์ ของชาวบ้าน	- มีกฎระเบียบที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	มีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบที่กำหนดไว้	- มีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก และนักท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีการสื่อความหมาย ให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจ ตามหลักศาสนาของ ชุมชนมุสลิมว่ามีข้อห้าม อะไรบ้าง ซึ่ง นักท่องเที่ยวก็จะรู้อยู่ แล้ว	-มีการสื่อความหมาย เรื่องกฎระเบียบให้ นักท่องเที่ยวทราบก่อน เข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัต ลักษณ์ของชุมชน	สมาชิกชุมชนมีการแต่ง กายให้สอดคล้องกับวิถี ชุมชน ส่วนใหญ่จะแต่ง กายปกติ และแต่งตาม หลักศาสนา แต่จะมี เฉพาะในวันสำคัญทาง ศาสนา	สมาชิกชุมชนมีการแต่ง กายให้สอดคล้องกับวิถี ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน - ข้อมูลและภาพการ ร่วมกิจกรรม
	หาดนักท่องเที่ยว สอบถามถึงเรื่องการแต่ง กายทุกคนก็สามารถ บอกความหมายของชุด ได้	- มีการสื่อความหมาย เรื่องการแต่งกายของคน ในชุมชนให้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก และนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูล อาชีพของแต่ละชุมชน	มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร ทำเป็น ฐานข้อมูลไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษรในข้อมูล หมู่บ้าน ซึ่งเป็นข้อมูล จปฐ.ของชุมชนและ ข้อมูลของ อบต.	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็น ลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลทุติยภูมิ (เอกสาร)
	ไม่มีปฏิทินฤดูกาล ส่วน การประกอบอาชีพ ท้องถิ่นมีเป็นฐานข้อมูล	- มีปฏิทินฤดูกาล การ ประกอบอาชีพฤดูกาล ของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของ ชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ของ อบต.		
	ไม่ได้สร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพให้กับนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ผู้นำเที่ยวก็จะบอกได้ถึงจุดแวะชมแต่ยังไม่สร้างเป็นฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	ไม่มีฐานเรียนรู้ แต่กำลังรวบรวมฐานข้อมูลการเรียนรู้ในชุมชน	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และมีคฤหบดีท้องถิ่นนำ	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสืบทอดให้กับเยาวชน เป็นการถ่ายทอดสู่รุ่นลูกมากกว่ารุ่นหลัง	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่นภาษามลายู ภาษาใต้	ใช้ภาษาถิ่นคือ ภาษามลายูและภาษาไทยในการสื่อสาร	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น อาจจะบอกความหมายหรือคำแปลบางคำที่เข้าใจยาก	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ไม่มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน เป็น	- มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทุกคนเข้าใจดี		
2. รวบรวมการละเล่น และจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน	ไม่มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการละเล่น	-โปรแกรมการละเล่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
	ไม่มีการสื่อความหมายเรื่องการเล่นพื้นบ้าน	-การสื่อความหมายเรื่องการเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ไม่มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบกติกา	สมาชิกทุกคนสามารถอธิบายกฎระเบียบได้เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลักศาสนา	-สมาชิกสามารถอธิบายกฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิม	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลักและตามกฎหมาย	-มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
2. รูปแบบการทำงาน	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง โดยทำการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง และประชุมเล็กเฉพาะอบต.และแกนนำท่องเที่ยวเป็นประจำ	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการประชุม

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในความถนัดของตัวเอง ส่วนใหญ่เป็นลักษณะ การนำเที่ยว	มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	มีกลุ่มเยาวชน ผู้นำ และหน่วยงาน แต่ยังมีจำนวนน้อย	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 ้วย กลุ่มเยาวชนผู้นำ และหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
3. ผู้นำทางการในชุมชน	ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นผู้ช่วยสนับสนุนในการประสานงานและการดำเนินแผนการต่าง ๆ	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	มีกลุ่มชัดเจน ปัจจุบันมี 2 กลุ่ม	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มทุกครั้งในการเข้าร่วม	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มน้อยมาก ซึ่งในกลุ่มท่องเที่ยวแบ่งออกเป็นหลายฝ่าย มีทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ในการทำงาน	-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
5. การทำงานเป็นทีม	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลทุติยภูมิของเอกสารเผยแพร่
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่าง	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ชัดเจน		ชุมชน
	ไม่มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ส่วนใหญ่การพูดคุยเพียงอย่างเดียว บางครั้งจะมีพาไปดูงานตามงบประมาณที่ได้รับ	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่าการพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว เช่น นำเที่ยวชมสถานที่สำคัญของชุมชน (มัสยิดกรือเซะ สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์)	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน- ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์ เช่น ปลูกป่าชายเลน กวาดขยะบริเวณมัสยิด	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ชุมชน มีกลุ่มทำริชโบราณ กลุ่มทำขนม	-กิจกรรมการท่องเที่ยวสะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น ขายของที่ระลึก เปิดร้านอาหาร	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน แต่อาจจะมีหลายกลุ่มถือว่าเป็นกลุ่มที่ซ้ำซ้อนกัน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
	กลุ่มท่องเที่ยวยังไม่มี	-ระบบบัญชีแสดงรายรับ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่ม	รายจ่าย	- เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการประชุม ประจำเดือนของ อบต.	-การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการ ประชุม
	มีการรายงานและ ติดตามโครงการตามเงิน งบประมาณของ อบต.	-การรายงานและการ ติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
8. การระดมทุน	ไม่มีเอกสารหลักฐานการ เป็นสมาชิกเป็นลาย ลักษณ์อักษร ส่วนใหญ่ จะเป็นของกลุ่มคนที่ช่วย	-มีเอกสารหลักฐานการ เป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ไม่มีการประชุมสมาชิก แต่เป็นการประชุมใน ขณะทำงานของ อบต. และกลุ่มท่องเที่ยว	- มีการประชุมสมาชิก อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ไม่ได้มีการจัดสรรรายได้ ให้สมาชิก เนื่องจาก ไม่ได้มีกิจกรรมที่เป็น แพคเกจทัวร์ของชุมชน	-มีการจัดสรรรายได้ให้ สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลง แรงด้านการพัฒนา ชุมชน	-ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลง แรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึง พอใจกับนักท่องเที่ยว	ไม่มีแบบประเมิน ไม่มี สมุดเยี่ยม	-มีแบบประเมิน สมุด เยี่ยม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจากสมุด เยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	ไม่มีการรับฟังความ คิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	-การรับความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ไม่มีการนำความคิดเห็น จากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข แต่ อาจเป็นข้อร้องเรียนให้	-มีการนำความคิดเห็น จากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	จัดการแก้ไขมากกว่า		
10. การจัดการขยะ ชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	มีถังขยะวางอย่าง เหมาะสมและรักษา ความสะอาด เนื่องจาก เป็นหน้าที่ของ อบต.	-วางอย่างเหมาะสมและ รักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือ แยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะโดย อบต.จัดรวบรวมขยะ แล้วนำไปฝังกลบที่ที่ทาง ส่วนกลางจัดไว้ให้	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - การสำรวจจุดจัดเก็บ และทิ้งขยะของชุมชน
	มีปริมาณถังขยะอย่าง เพียงพอในชุมชน	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการ ถ่ายทอดองค์ความรู้	ไม่มีการบันทึกข้อมูล เอกสารลายลักษณ์ อักษร	-มีการบันทึกข้อมูล เอกสารลายลักษณ์ อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้รู้ถ่ายทอดบางส่วน และการสื่อความหมาย ยังไม่ชัดเจน เพราะยัง ไม่มีฐานข้อมูลที่ชัดเจน	-การถ่ายทอดองค์ ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	ไม่มีการสืบทอดองค์ ความรู้ให้กับเยาวชน	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	มีแผนการพัฒนาคนใน ชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่ เหมาะสมในการทำงานโดย ส่งคนไปอบรม และ อบต.จัดอบรมให้กับ ชาวบ้าน	-มีแผนการพัฒนาคนใน ชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่ เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ละชั้น	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน แต่ไม่เชิงเป็นกลุ่มท่องเที่ยว อาจบอกได้ว่าเป็นการเริ่มกลุ่มท่องเที่ยว	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ไม่มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงานเพราะในช่วงต้นของการนำ CBT เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชน	-มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากลุ่มท่องเที่ยว	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผลในทุก ๆ เดือน ถือเป็นวาระของการประชุม	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มทุกครั้ง เพราะบางครั้งเป็นการประชุมรวมของอบต.ในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	ไม่มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ไม่มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	-มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	ชุมชนไม่มีบ้านพักนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดการน้ำในสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งน้ำจะเป็นน้ำบาดาลร่วมกับน้ำประปาที่นำมาใช้ในสถานที่ท่องเที่ยว	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำในสถานที่ท่องเที่ยว คอยสอดส่องดูแลไม่ให้น้ำล้นหรือใช้เกินความจำเป็น	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กลุ่มท่องเที่ยวไม่มีการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย เนื่องจากเป็นระบบคูระบายน้ำของ อบต. ซึ่งเป็นคูน้ำ ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - สำรวจจุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้านเสียงรบกวน	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน เนื่องจากเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ นักท่องเที่ยวทราบข้อปฏิบัติที่ดี เพราะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติสากล	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม เป็นลักษณะการเที่ยวชม	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
7. การจัดการด้านพลังงาน	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
		และเชื้อเพลิงอื่น	- เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสินค้าส่วนใหญ่ใช้วัสดุอุปกรณ์ในพื้นที่	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่สนับสนุนเนื่องจากขัดกับหลักศาสนา	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานและโบราณวัตถุ	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาการตลาดที่แตกต่างสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น อาหารทะเลแห้ง ของพื้นเมือง ปลาแห้ง มันปู สัตว์ทะเลสด เสื้อผ้าคลุมผม (ฮิญาบ) หมวกกอปียอ เป็นต้น	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยว	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและ

			เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	กำลังจะมีพัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ แต่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภายนอกในเรื่องของการออกแบบ ผลิตภัณฑ์	-พัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มี คุณภาพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการ นักท่องเที่ยว	มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ด้านการต้อนรับ นักท่องเที่ยว ตามแหล่ง สถานที่ต่าง ๆ ของแหล่ง ท่องเที่ยว	-มีบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ด้านการต้อนรับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์คู่มือด้าน การท่องเที่ยว	-มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์คู่มือด้าน การท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	แกนนำหรือนายกฯ อบต. จะมีการประชุม ประสานงานกับฝ่าย ต่างๆ ภายในชุมชนเพื่อ ต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีระบบการ ประสานงานกับฝ่าย ต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการบริการจัดทำ ประกันอุบัติเหตุให้กับ นักท่องเที่ยว (กรณีที่มี กิจกรรมการท่องเที่ยวมี ความเสี่ยงและอันตราย) ไม่มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิด อันตราย	-มีการบริการจัดทำ ประกันอุบัติเหตุให้กับ นักท่องเที่ยว (กรณีที่มี กิจกรรมการท่องเที่ยวมี ความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยวในสถานที่ ต่าง ๆ	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีบางแหล่งท่องเที่ยว	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ชุมชนยังไม่ดำเนินการ	-มีแผนที่ แผนที่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สำรองพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	ไม่มีที่พัก แต่กำลังพัฒนาให้มีโฮมสเตย์	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรองบ้านพักโฮมสเตย์
	ไม่มีที่พัก	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สำรองบ้านพักโฮมสเตย์
3. ห้องน้ำสะอาด	ห้องน้ำสาธารณะ มีอุปกรณ์ครบ	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	ห้องน้ำขาการรักษาสภาพสะอาด แต่มีตักดี	-ห้องน้ำมีความสะอาดและมีตักดี	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว ตามร้านอาหารท้องถิ่น	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	- ชุมชนยังไม่ดำเนินการ	- มีการสอนให้นักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- ชุมชนยังไม่ดำเนินการ	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร เช่น อาหารทะเล ผักพื้นบ้าน	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพ ปราศจากสารปรุงรส ส่วนใหญ่ปรุงรสด้วยวัตถุดิบท้องถิ่น	-มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพ ปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด ถัง	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ชยะวางไว้กระจายเกือบทุกจุด		
	ไม่มีการคัดแยกขยะหรือแยกถังขยะ เป็นการทิ้งรวม ทาง อบต.เป็นฝ่ายแยกเอง	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะทิ้งร่วมกับหลุมฝังกลบขยะที่ส่วนกลางจัดไว้ให้	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีปริมาณถังขยะอย่างเพียงพอครอบคลุมทุกพื้นที่	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ไม่มีฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน แต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งเหมาะแก่การเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวตามความสนใจ	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	กิจกรรมท่องเที่ยวมีความปลอดภัยสูงเนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางโบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นหลัก	-ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมและกำลังคิดเพิ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้เพิ่มเติม	ระยะเวลา และ ฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานในการให้ความรู้เพียงบางแหล่งเท่านั้น กำลังเพิ่มป้ายสื่อความหมาย	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางด้วยตนเองได้สะดวก		
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรมและมีความรู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี เพราะส่วนใหญ่เป็นคนพื้นถิ่นที่นั้น และถูกปลูกฝังความเป็นมาของท้องถิ่นเป็นอย่างดี	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (มาลายู) ได้อย่างดี ส่วนภาษาสากลอื่น ๆ อยู่ระหว่างการฝึก	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ไม่มีห้องพัก	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์ - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	ไม่มีห้องพัก	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่ว่างสิ่งของสัมภาระในห้องพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	ไม่มีห้องพัก	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	ไม่มีห้องพัก	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีห้องพัก	-การรักษาความสะอาด ทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	มีที่นั่งพักในสถานที่ ท่องเที่ยวไว้อย่าง เพียงพอ	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
3. การจัดภูมิทัศน์	มีพื้นที่สำหรับทำ กิจกรรมสำหรับ นักท่องเที่ยวเป็น ลักษณะลานกว้าง สำหรับทำกิจกรรม	-มีพื้นที่สำหรับทำ กิจกรรมสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง ไว้อย่างร่มรื่น ปัจจุบัน กำลังอยู่ในการปรับปรุง บริเวณโดยรอบเพื่อให้มี ความสวยงามและเป็น ระเบียบน่ามองมาก ยิ่งขึ้น	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
4. ห้องครัวหรือที่ จัดเตรียมอาหาร	ชุมชนยังไม่ได้ดำเนินการ ด้านที่พัก และ ร้านอาหารที่จัดการโดย สมาชิกของการ ท่องเที่ยวชุมชน	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบริบายและมีการ จัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - การสัมภาษณ์
	ชุมชนยังไม่ได้ดำเนินการ ด้านที่พัก และ ร้านอาหารที่จัดการโดย สมาชิกของการ ท่องเที่ยวชุมชน	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - การสัมภาษณ์
	ชุมชนยังไม่ได้ดำเนินการ ด้านที่พัก และ ร้านอาหารที่จัดการโดย สมาชิกของการ ท่องเที่ยวชุมชน	- มีความสะอาดของตัว อาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - การสัมภาษณ์
5. จัดทำโปรแกรมฐาน เรียนรู้	มีการจัดระเบียบพื้นที่ จัดสัดส่วนในการบริการ อาหารเป็นอย่างดี	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	สถานที่ที่มีความเหมาะสมใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว	สถานที่ที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - การสัมภาษณ์
	ไม่มีสร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน แต่เป็นลักษณะการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตในชุมชน	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ฐานกิจกรรมไม่มีการเชื่อมโยงรวมกัน	-ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ทาง อบต. วางแผนในการจัดการกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน มี ชรบ. ชุด ตำรวจคุ้มครอง และหน่วยรักษาความปลอดภัยดูแล	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยวจะเป็นหน่วยรักษาความปลอดภัยชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	มีบุคลากร เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภายในชุมชน	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารในการ	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ปฏิบัติงานที่ทันสมัย บางส่วน และบางส่วน ต้องการการสนับสนุนจาก ทางภาครัฐ		
	มีการฝึกอบรมของ หน่วยงานภาครัฐ แต่ยังไม่ มีการชักจูงหรือ จำลองเหตุการณ์	-การฝึกอบรมและการ ชักจูง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับ จากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ใน การเข้าช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว	อุปกรณ์เครื่องมือ ทันสมัยบางส่วนที่ ทันสมัย เช่น รถฉุกเฉิน อุปกรณ์ปฐมพยาบาล พื้นฐาน แต่อุปกรณ์ บางส่วนยังขาดแคลนอยู่ เช่น อุปกรณ์สำหรับ ผู้ป่วยหนักหรือเกิด อุบัติเหตุร้ายแรง	-อุปกรณ์เครื่องมือ ทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความรู้แต่ยังขาดความ พร้อมและบุคคลากร ชำนาญการไม่เพียงพอ	-มีความรู้และความ พร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับ จากหน่วยงาน
	พัฒนาคนให้มีความรู้ อย่างต่อเนื่อง โดยการ ส่งไปอบรมกับหน่วยงาน ส่วนกลาง และส่วน จังหวัด	-พัฒนาคนให้มีความรู้ อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับ จากหน่วยงาน
	ไม่มีการชักจูงการเกิด ภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	-มีการชักจูงการเกิด ภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรอง จากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ยังไม่มี การรับรองจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	-มีการรับรอง	- หลักฐานรองรับ จากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก

			- เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบ ประจำเดือน	- หลักฐานรองรับ จากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัด จำหน่ายโดยชุมชน	ไม่มีระบบการจอง เนื่องจากยังไม่มีห้องพัก แต่การเข้ามาเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวเป็นหมู่ คณะจะมีหนังสือผ่าน มายังทาง อบต.ให้ เตรียมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น บรรยายประวัติและ รายละเอียดต่าง ๆ ภายในชุมชน	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	ขาดสื่อประชาสัมพันธ์ที่ หลากหลาย ส่วนใหญ่จะ พ่วงไปกับการโปรโมท ของจังหวัดโดยจะมีกลุ่ม ประชาสัมพันธ์ทาง Facebook ประชาสัมพันธ์และใส่ รูปภาพประกอบด้วย	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่ หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การ บอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการ ประชาสัมพันธ์มีความ เหมาะสมสามารถเข้าถึง นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายได้	ไม่มีการกำหนด นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายที่ เหมาะสมกับชุมชน	-มีการกำหนด นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายที่ เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กิจกรรมท่องเที่ยวส่วน ใหญ่เกี่ยวข้องกับการ	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่ เหมาะสมกับกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน กิจกรรมท่องเที่ยวจึงมีความเหมาะสมกับกลุ่มนี้	นักท่องเที่ยว	- สำรองพื้นที่
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยวที่แน่นอน แต่มีการกำหนดเดือนที่มีกิจกรรมหรือพิธีการสำคัญทางศาสนา เช่น วันฮารีรายอ วันถือศีลอด เป็นต้น	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	ยังขาดประสบการณ์เนื่องจากยังไม่มีกรร่วมกลุ่มที่ชัดเจนของชุมชน และเป็นในช่วงเริ่มต้นการรวมกลุ่ม	-มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีการเชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ทกจ. ททท. ประชาสัมพันธ์จังหวัด เป็นต้น	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.2.4 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 10

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา อดีตเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา พื้นที่ตั้งอยู่บริเวณรอยต่อป่าฮาลาบาลากับป่าพระปรมาภิไธย ในหมู่บ้านยังใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร ชุมชนได้รวมตัวกันจัดการท่องเที่ยวโดยแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ โดยมีมาตรฐานในการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์ อนุรักษ์	มีการพูดคุยกันเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแต่ไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เป็นลักษณะการประชุมทำความเข้าใจกันของคนในชุมชน	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูล ทัศนศึกษา
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรเพราะทุกคนเคยใช้ชีวิตอยู่ในป่าจึงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง ภายในหมู่บ้านแต่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวทุกคนสามารถอธิบายได้ ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาจีนกลาง บางคำก็ไม่สามารถแปลให้กับนักท่องเที่ยวได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูล ทัศนศึกษา
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างดี ยังคงดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีกิจกรรมการแสดงออกทาง วัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มีการร่ายรำประจำถิ่นใน	มีกิจกรรมการแสดงออกทาง วัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	งานเทศกาลสำคัญ ๆ เป็นต้น		- ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนั้นผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่เป็นคนดูแลและจัดการทุกอย่างภายในหมู่บ้าน รวมทั้งผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวก็สามารถช่วยเหลือกันกันได้ทุกคน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ว่าวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนเป็นอย่างไร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย นักท่องเที่ยวชาวไทย เข้ามาในพื้นที่	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลitudิยภูมิเอกสาร - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ดี	มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ขาดเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ ที่เป็นภาษาไทยกำกับอยู่ เพราะเนื่องมาจากส่วนใหญ่แล้วจะเป็นภาษาจีน	- มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- การสังเกตการณ์
	มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เช่น สื่อ Facebook โดยคนในชุมชน	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- ข้อมูลitudinary บางส่วน
2. คนในชุมชน สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนสู่การ จัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชน ในด้านต่างๆ ได้	- แกนนำเป็นประธานการท่องเที่ยว ของชุมชน สามารถประยุกต์การ ท่องเที่ยวมาไปสู่การพัฒนาชุมชนได้	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชน ได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	- กิจกรรมการอนุรักษ์ป่า การมีส่วน ร่วมในเก็บรักษาสถานที่ที่เกี่ยวข้อง กับประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อทำ เป็นแหล่งท่องเที่ยว	- แกนนำสามารถนำ เครื่องมือ CBT ไปจัด กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความ เข้าใจเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เรือ่นไข คือ พอประมาณ มี เหตุผล มี ภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่ คุณธรรม)	ส่วนใหญ่ภายในชุมชนเน้นเศรษฐกิจ พอเพียง ไม่ว่าจะเป็นบริเวณ โดยรอบของชุมชนหรือบริเวณบ้าน ก็เป็นการปลูกผักสวนครัวและยังมี พื้นที่สาธารณะของชุมชนเพื่อให้ ชาวบ้านในการเพาะปลูกผักสวน ครัว (พื้นที่สวนผสม) โดยไม่มี แผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นลายลักษณ์อักษร	- มีแผนงานการ พัฒนาการท่องเที่ยวที่ สอดคล้องกับแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่ - ภาพถ่าย - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	การใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์และ พื้นที่รอบบ้านมาดำเนินการตาม แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดย การปลูกผักสวนครัว	- มีรูปธรรมที่สะท้อน แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตาม แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	ครัวเรือนส่วนใหญ่ได้ยึดตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต	- มีการขยายแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงสู่ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สสำรวจพื้นที่
	สมาชิกท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าใจ	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	และยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงใน การประกอบอาชีพ	นำหลักการแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูล ทรัพยากร มี ข้อมูลความรู้เรื่อง ทรัพยากร	มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร แต่ไม่ มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่ม ชัดเจน เป็นปัจจุบัน	- เอกสารเพียง บางส่วน - การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ ค่ายจำลอง แต่ขาดป้าย อธิบายที่เป็นภาษาไทย	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่ง เรียนรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สสำรวจพื้นที่
2. การสื่อ ความหมาย	มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร แต่ไม่มีภาษาไทยกำกับ บางครั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือผู้ ที่อ่านภาษาจีนไม่ได้ทำให้ไม่ทราบ ความหมาย	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	ผู้สื่อความหมายของชุมชนให้ความรู้ ในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้เป็น อย่างดี เพราะส่วนใหญ่เคยอาศัย อยู่ในป่า จึงทำให้รู้จักทุกเรื่องราว ภายในป่าเป็นอย่างดี	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค สีสากลูกเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการ จัดการ ทรัพยากรธรรมช ชาติ	มีแกนนำชัดเจนคือ ผู้ใหญ่บ้านซึ่ง เป็นประธานท่องเที่ยว	- มีกลุ่มแกนนำด้านการ ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ทุกคนในชุมชนที่มีการดำเนินงาน แบบมีส่วนร่วมในการทำงาน	- มีการแบ่งหน้าที่ในการ ทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีแผนเป็นรูปธรรมชัดเจนในการ ขับเคลื่อน	- มีแผนงานในการ ขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
4. การจัดการ ขยะ	มีการอบรม/ให้ความรู้คนในชุมชน แต่ยังมีข้อจำกัดในการนำไปปฏิบัติ	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีจัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็ไม่สามารถจัดการขยะได้ เนื่องจากชุมชนอยู่ห่างไกล	- แผนการจัดการขยะใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการคัดแยกขยะ ส่วนใหญ่จะ เป็นการทิ้งรวมในหลุมขยะ ในป่า ซึ่งไม่ได้มาตรฐานในการกำจัดขยะ อย่างถูกวิธี เป็นลักษณะการทิ้งกอง รวมกันเสียส่วนใหญ่ ในการจัดการ ขยะส่วนใหญ่จะทิ้งโดยการใส่ถุงดำ ไปทิ้งรวมๆ กัน เพราะมองว่าเป็น เรื่องยุ่งยากในการจัดการ	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สสำรวจพื้นที่
	ยังไม่มีรีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ ใหม่แต่จะเป็นการเก็บขยะที่ขาย ได้มาไว้มากกว่า	รีไซเคิลหรือการนำ กลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ ความรู้	มีการอบรมให้ความรู้ทั้งจากภายใน หมู่บ้าน อบต. และหน่วยงาน ภายนอก	- ผ่านการประชุม/อบรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	สมาชิกสามารถอธิบายว่ามีสถานที่ ท่องเที่ยวใดบ้างภายในชุมชน	- สามารถอธิบาย/ ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากร ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มี อบต. แต่งบประมาณจำนวนไม่ มากจึงไม่เพียงพอ	- มีหน่วยงานภาคีด้าน การจัดการทรัพยากรเข้า มาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ที่สำคัญมากมาย เช่น ค่ายจำลองสวนสมุนไพร ต้นไม้ใหญ่ เส้นทางเดินป่า พิพิธภัณฑน์ น้ำตก เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	ยังขาดความชัดเจน กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะเที่ยวชมมากกว่า	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามนักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีหน่วยงานเข้ามาเท่าที่ควร	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชนผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน	- มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอบต. โดยผู้ใหญ่จะรับนโยบายมาดำเนินการ	- มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องภายในส่วนจากภายนอกก็จะเป็นการประชุมประจำเดือนของผู้ใหญ่บ้าน	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
4. การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติซึ่งสังเกตจากสวนสมุนไพร ทางเดินป่า และน้ำตก ชาวบ้านทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าเป็นประจำและสม่ำเสมอ	- มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	ผู้ใหญ่จะรับนโยบายมาจากกรมป่าไม้	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			บางส่วน
	มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ้างแต่ไม่มากเท่าที่ควร	- มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
5. กองทุนในการจัดการทรัพยากร	กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ เช่น มีสัจจะหมู่บ้าน	- กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีสมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน แต่สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือนไม่มี	- สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ตรวจสอบเอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์ สัดส่วนในพื้นที่อยู่อาศัยและยังมีพื้นที่สาธารณะให้กับคนในชุมชน	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
7. กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	ไม่มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สสำรวจพื้นที่ชุมชน
	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ โดยมีการบอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยว	- มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ไม่มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบที่เป็นสื่อให้ชัดเจน แต่ทุกคนในชุมชนทราบกฎเกณฑ์ดี	- มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการ	ไม่มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์	- มีกฎระเบียบที่เป็นลาย	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
ปฏิบัติ(ระเบียน)	อักษร	ลักษณะอักษร	สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ทุกคนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เนื่องจากเคยอาศัยอยู่ในป่ามา ด้วยกันสมัยที่เคยขัดแย้งกับรัฐบาล มาเลเซีย	- มีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิกและ นักท่องเที่ยว
	ไม่มีการสื่อความหมายให้กับ นักท่องเที่ยวเข้าใจ คนในชุมชน ไม่ได้นับถือศาสนาใดๆ แต่มี ประเพณีคนจีนที่สืบทอดตามกันมา	-มีการสื่อความหมาย เรื่องกฎระเบียบให้ นักท่องเที่ยวทราบก่อน เข้าพัก	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่ เป็นอัตลักษณ์ ของชุมชน	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกาย ตามปกติ เครื่องแต่งกายจะมีเฉพาะ เทศกาลสำคัญๆ	สมาชิกชุมชนมีการแต่ง กายให้สอดคล้องกับวิถี ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่ง กายของคนในชุมชนให้กับ นักท่องเที่ยว เนื่องจากการแต่งกาย เป็นแบบทั่วไป	- มีการสื่อความหมาย เรื่องการแต่งกายของคน ในชุมชนให้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิกและ นักท่องเที่ยว
2. รวบรวม ฐานข้อมูลอาชีพ ของแต่ละชุมชน	รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละ ชุมชน มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลาย ลักษณ์อักษรซึ่งจัดเก็บไว้เป็นข้อมูล พื้นฐานของหมู่บ้าน	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ยังไม่มีมีปฏิทินฤดูกาล การประกอบ อาชีพท้องถิ่นอย่างชัดเจน	- มีปฏิทินฤดูกาล การ ประกอบอาชีพฤดูกาล ของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ยังไม่มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ อาชีพแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ ส่วน ใหญ่จะเน้นการเที่ยวชมธรรมชาติ	- มีกิจกรรมสร้างการ เรียนรู้ฐานอาชีพแก่ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	มีฐานเรียนรู้ เช่น มีฐานเรียนรู้ สมุนไพร และค่ายจำลองในป่า	- ฐานการเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรม วิถีชีวิตและ อาชีพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีผู้รู้ ปรชาษฐ์ชาวบ้าน วิทยากร ประจำฐานที่คอยให้ความรู้ในชุมชน	- มีผู้รู้ ปรชาษฐ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ขาดการสืบทอดให้กับเยาวชน เนื่องจากส่วนใหญ่จะออกไปเรียน ต่างถิ่นและยังขาดความสนใจในการ เรียนรู้ เยาวชนส่วนใหญ่จะออกไป ทำงานทำหรือเรียนต่อในเมือง	- มีการสืบทอดเรื่องราว ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพให้กับเยาวชน รุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ ให้นักท่องเที่ยว เรียนรู้ภาษาถิ่นของ เราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้	ใช้ภาษาไทย ร่วมกับภาษา ภาษาจีน และภาษามลายู บาง คนใช้ภาษาไทยได้บ้างเล็กน้อยใน และบางคนใช้ภาษาไทยไม่ได้เลย	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับ ภาษากลาง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายภาษาถิ่นโดย ผ่านลำม	- มีการสื่อความหมาย ภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ข
	ยังขาดสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว เพราะบางครั้งใช้ แปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ทำได้ยาก	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึง การแลกเปลี่ยนภาษาถิ่น ให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับ เยาวชนซึ่งส่วนใหญ่จะพูดได้สอง ภาษาทั้งไทยและจีน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
2. รวบรวม การละเล่นและจัด โปรแกรม การละเล่นของแต่ละ ชุมชน	ไม่มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เป็นลาย ลักษณ์อักษรที่ทำให้นักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้การละเล่น	-โปรแกรมการละเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ไม่มีการสื่อความหมายเรื่อง การละเล่นพื้นบ้าน	-การสื่อความหมายเรื่อง การละเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ไม่มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน ซึ่ง	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เป็นปัญหาของชุมชนอย่างมาก เพราะลูกหลานไม่อยู่ในชุมชน ส่วนใหญ่จะมีเฉพาะรุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายายที่อาศัยอยู่เท่านั้น		สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบ กติกา	สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้และมีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างชัดเจน ใช้หลัก คอมมูน	-สมาชิกสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้ อย่างเคร่งครัดที่ทุกคนถือปฏิบัติ ตาม	-การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน - เอกสารเพียง บางส่วน
	ไม่มีการนำหลักศาสนามากำหนด เป็นกฎระเบียบ แต่ใช้หลักการที่ เคยอยู่ในป่าร่วมกันมา	-มีการนำหลักศาสนามา กำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
2. รูปแบบการทำงาน	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องภายใน หมู่บ้านอย่างน้อยเดือนละครั้ง	-มีการประชุมอย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยมีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบอย่าง ชัดเจน ใครสามารถช่วยทำอะไรได้ ก็ช่วยกันทำ	-มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน - การสังเกตการณ์
	สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ท่องเที่ยวที่ไม่หลากหลายเนื่องจาก มีเฉพาะวัยสูงอายุ แต่เริ่มชักชวน เยาวชนในหมู่บ้านบางส่วนเข้า	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมท่องเที่ยวที่ หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มาร่วม	หน่วยงาน	
3. ผู้นำทางการ ในชุมชน	ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ ท่องเที่ยว คือ ผู้ใหญ่บ้านมีส่วนช่วย ติดต่อประสานงาน ประชุมกลุ่ม ร่วมกัน ประธานท่องเที่ยวมีไป ประชุมเสริมความคิดเห็นและ ติดต่อนักท่องเที่ยวเข้ามา	-ผู้นำมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อน และเชื่อมโยง กลุ่มต่างๆ ใน ชุมชน	มีกลุ่มชัดเจน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	ไม่มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกัน ระหว่างกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การช่วยกันทำกิจกรรมพัฒนา ชุมชน	-มีกิจกรรมในการทำงาน ร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
5. การทำงาน เป็นทีม	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็น ประจำภายในหมู่บ้าน	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการ ประชุมอย่างชัดเจนของคนภายใน ชุมชน	-การวางแผนและ บทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม จะเน้นการพูดคุยเพียงอย่างเดียว ไม่ค่อยมีสื่ออย่างอื่นในการประชุม	-มีการใช้สื่อประกอบใน การประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่าง เดียว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
6. กิจกรรม ท่องเที่ยวใน ชุมชน	มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ กับนักท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า สวนสมุนไพร ค่ายจำลอง ซึ่งส่วน	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่ สร้างการเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ใหญ่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน ทั้งสิ้น		- สำรองกิจกรรม ท่องเที่ยว - ข้อมูลและภาพการ ร่วมกิจกรรม
	ยังไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิง สาธารณะประโยชน์เท่าที่ควร แต่ เป็นการบอกเล่าสถานที่ ความ เป็นมาและประโยชน์จากสิ่งรอบตัว มากกว่า	-กิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสาธารณะประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการ ร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความ เป็นเอกลักษณ์ชุมชน เช่น วิถี ชีวิตและการใช้ชีวิตอยู่ในป่า เป็น ต้น	-กิจกรรมการท่องเที่ยว สะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการ ร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้ สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว การขายของที่ระลึก การขาย อาหาร บริการที่พัก	-รายได้จากการ ท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน -สอบถามผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย
	มีคณะทำงานกลุ่มและองค์กรด้าน การท่องเที่ยวชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่าย ของกลุ่ม ระบบบัญชีอย่างชัดเจน	-ระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่าย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการประชุมประจำเดือนทุก ๆ เดือน	-การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการรายงานและติดตามเรื่อง รายรับรายจ่ายโดยแจ้งให้ทราบใน	-การรายงานและการ ติดตาม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ที่ประชุม		- การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
8. การระดมทุน	ไม่มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิกเป็นลายลักษณ์อักษร	-มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมเพราะมีการจัดกลุ่มรวมกันอยู่แล้ว	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	ส่วนใหญ่ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรงในการสร้างที่พักและพื้นที่สาธารณะประโยชน์อยู่แล้ว และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบางส่วน	-ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	ไม่มีแบบประเมิน มีแต่สมุดเยี่ยม	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน ในการติชม ของนักท่องเที่ยว
	ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ใช้ชักถามทางวาจา	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ไม่มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไป ปรับปรุงและแก้ไข ส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะการถาม	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	มากกว่าเพื่อนำเอาไปปรับปรุง		- เอกสารเพียงบางส่วน
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	มีถังขยะวางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาดในบางพื้นที่ได้ดี	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	-ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีสถานที่กำจัดขยะ เป็นการทิ้งรวมไว้ในป่าก่อให้เกิดผลเสียต่อไปในอนาคต	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีถังขยะปริมาณอย่างเพียงพอ และต้องการที่จะปรับปรุงที่ทิ้งขยะในอนาคตอีกด้วย	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	ไม่มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร เช่น เรื่องสมุนไพรรักษาโรคชีวิตในป่า ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเล่าเรื่องมากกว่า	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีผู้รู้ถ่ายทอด สื่อความหมายใช้ได้หลายภาษา เช่น ไทย จีน มลายู	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ขาดการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน เพราะเยาวชนให้ความสนใจน้อยและไปเรียนต่างถิ่น	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ส่วนใหญ่มีแผนการพัฒนาคนใน	-มีแผนการพัฒนาคนใน	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัย มาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ชุมชนให้ม็องค้ความรู้ที่เหมาะในการ ทำงาน ใช้คนให้ตรงกับงานที่ถนัด	ชุมชนให้ม็องค้ความรู้ที่ เหมาะในการทำงาน	สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
2. แกนนํากลุ่ม ท่องเที่ยว	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการ พัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้จะ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เข้ากับวิถี ชีวิตของคนในชุมชน เช่น การทำ บุบเฟ้ต์ผลไม้ในฤดูผลไม้พร้อมทั้ง เกี่ยวนํ้าตก เป็นต้น	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และ แนวคิดในการพัฒนา ชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ ประเมิน
	ยึดหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารงานโดยทุกคนมีส่วนร่วมใน ชุมชน	-ยึดหลักธรรมาภิบาลใน การบริหารงาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาท ในการทำงานอย่างชัดเจน โดยมี วาระในการดำรงตำแหน่ง	-มีการผลัดเปลี่ยน หมุนเวียนบทบาทในการ ทำงาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. มีแผนการ พัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่าง ชัดเจน	มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องอย่าง น้อยเดือนละครั้ง	-มีการประชุมกลุ่มอย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ยังไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	-มีการจัดทำแผนพัฒนา การท่องเที่ยว ติดตาม และประเมินผล	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ไม่มีบันทึกการประชุมกลุ่มเป็นลาย ลักษณ์อักษร	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. กองทุน สวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหาร กองทุนอย่างชัดเจน เช่น กองทุน สัจจะหมู่บ้าน	-มีการจัดตั้งกองทุนและ การบริหารกองทุนอย่าง ชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน ที่ กำหนดไว้	-มีกฎระเบียบข้อบังคับ ของกองทุน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัย มาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีบันทึกการประชุม เอกสาร หลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน แต่มีบัญชีรายรับรายจ่ายชัดเจน	-มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้ จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. การจัดการ ทรัพยากรน้ำ และน้ำเสีย	ไม่มีการวางแผนการใช้น้ำ เนื่องจาก น้ำมีให้ใช้ได้ตลอดทั้งปี จึงไม่มี ปัญหาเรื่องน้ำ	-บ้านพักนักท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวมี การใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ปล่อย น้ำใช้แล้ว
	ชุมชนไม่มีข้อตกลงในการใช้ ทรัพยากรน้ำ เนื่องจากน้ำมีใช้ เพียงพอตลอดทั้งปี	-ชุมชนมีข้อตกลงในการ ใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กลุ่มท่องเที่ยวยังไม่มี การวางแผน ทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผน ทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำ เสีย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
6. การจัดการ ด้านเสียง รบกวน	ข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อ ควบคุมเสียงรบกวน เช่น ห้ามใช้ เสียงดังหลัง 22.00 น. ในหอประชุม ของหมู่บ้าน	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยวเพื่อควบคุม เสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่กับ ธรรมชาติและเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ชุมชนผ่านพิพิธภัณฑ์	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่ รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่า หรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
7. การจัดการ ด้านพลังงาน	กำลังหาแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ เพราะชุมชนมีปัญหาไฟฟ้าดับบ่อย	-มีแนวทางในการ ประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - เอกสารเพียง บางส่วน
	ชุมชนอยู่ระหว่างการหาวิธีการใช้ แก๊สชีวภาพจากขยะ พลังงาน แสงอาทิตย์ ไฟฟ้าจากพลังน้ำ ซึ่ง ในหมู่บ้านก็มีเครื่องปั่นไฟ แต่มีเสียง ดัง กลิ่นเหม็นและค่าใช้จ่ายสูงจึงไม่ ใช้	-มีแนวทางในการใช้ พลังงานอย่างประหยัด หรือการใช้พลังงาน ทางเลือกหรือพลังงาน ทดแทน	-- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
8. ผลิตภัณท์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ส่วนใหญ่ใช้วัสดุดิบจากท้องถิ่น โดยเฉพาะอาหารที่บริการนักท่องเที่ยว	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณท์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	เนื่องจากเป็นชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเคยใช้ชีวิตในป่ามาก่อนจึงให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณท์ที่มีวัสดุที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่ผลิตภัณท์
	มีการตกแต่งสถานที่ที่ใช้การปลูกไม้ประดับแทนเพื่อให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติที่สุด	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณท์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณท์ชุมชน เช่น สมุนไพร เครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ทำการหมักเองจากธรรมชาติ	- ผลิตภัณท์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์บ้างเป็นบางส่วน	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณท์ในชุมชนให้มีคุณภาพ โดยนำไปจัดแสดงในงานแสดงสินค้า OTOP	-พัฒนาและยกระดับผลิตภัณท์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการนักท่องเที่ยว	มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว ในหมู่บ้าน ประมาณ 2-3 คน เพื่อรับนักท่องเที่ยว	-มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยวติดไว้ประชาสัมพันธ์ตรงร้านค้าของหมู่บ้าน	-มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชนโดยผ่านผู้ใหญ่บ้านและประธานท่องเที่ยวของหมู่บ้าน	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	-มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีป้ายบอกเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการเตือนด้วยวาจาเสียส่วนใหญ่	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์
	ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชน	-มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์
2. โครงสร้างที่พัก	สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรงดี มีหลายหลายให้เลือก	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเล	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัว	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ที่ตั้งเหมาะแก่การพักผ่อนและท่องเที่ยว	กับทำเลที่ตั้ง	- สำรวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า ฝักบัว เครื่องทำน้ำอุ่น)	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ห้องน้ำมีความสะอาด และมีมิดชิด มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการ นักท่องเที่ยว ทั้งหมด 3 จุดในหมู่บ้าน	-ห้องน้ำมีความสะอาดและมีมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเป็นอาหารจีน	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้านแต่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร เช่น ผักปลูกเอง ไก่และปลาเลี้ยงเอง	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส ซึ่งส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวหลายกลุ่มมักติดใจในรสชาติในการทำอาหารจึงทำให้เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	-มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	มีวางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาดไว้ตามจุดทั่วถึงทั้งหมู่บ้าน	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีสถานที่กำจัดขยะแต่ในส่วนของสถานที่กำจัดขยะยังไม่ถูก	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	สุขลักษณะ		
	มีถังขยะปริมาณอย่างเพียงพอ	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ควรปรับปรุงป้ายสื่อความหมายให้มีหลายภาษา	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เนื่องจากมีการซ่อมบำรุงทางและไม่เป็นอันตราย	- ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ใช้ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมพอสมควร	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานเฉพาะภาษาจีนกลางเป็นหลัก	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดีใช้ภาษาไทยได้บ้าง แต่บางครั้งยังเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร	- นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้านได้ เช่น มาลาญ และจีนกลาง	- สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลาญ หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ห้องพักสะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- สำรวจห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่านภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก มีการจัดห้องไว้สวยงาม	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว ชุดมานั่งหน้าห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยว	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ลานกว้างข้างที่พัก ศาลาประชาคมหมู่บ้าน	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้ (ใช้ประกอบอาหารให้กับนักท่องเที่ยว)	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย และมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด เป็นครัวมาตรฐานเพราะที่นี้ขึ้นชื่อเรื่องการทำอาหารจีน	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	อากาศถ่ายเทสะดวก มีเครื่องดูดควัน	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์ อุปกรณ์ทุกอย่างใช้เสีจก็	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ทำความสะอาดพื้นที่		- สำรวจห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ แยกสัดส่วน การเตรียม การประกอบอาหาร โต๊ะรับประทานอาหาร ไว้เป็นสัดส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เป็น ศูนย์กลางชุมชน ใกล้กับที่พัก นักท่องเที่ยว	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน กิจกรรมเดินป่า เรียนรู้สนามที่เคยใช้ในการสู้รบ และพิพิธภัณฑน์รวบรวมอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ยังขาดการเชื่อมโยงของกิจกรรม นักท่องเที่ยวไม่ค่อยมีส่วนร่วมเท่าที่ควร	-ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เนื่องจากภายในหมู่บ้านมี อสม. ในการดูแลผู้ป่วย และภายในหมู่บ้านจะมีแพทย์ประจำ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบลดูแลประจำทุกเดือน อีกด้วย ถึงแม้จะอยู่ห่างจาก โรงพยาบาลหลายสิบกิโลเมตร	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีมาตรการรักษาความปลอดภัย ในที่พักและชุมชน ชาวบ้านคอยช่วยกันสอดส่องดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยวเพราะหน้าหมู่บ้านมีกองร้อยทหารดูแลความปลอดภัย	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ประจำหมู่บ้าน		- เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	มีบุคลากร เช่น อสม. ชรบ. หมู่บ้าน คอยช่วยเหลือคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงาน คือ การใช้วิทยุในการสื่อสาร ไม่มีโทรศัพท์มือถือ แต่มีโทรศัพท์หยอดเหรียญและใช้บัตรอินเตอร์เน็ตไร้สาย	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ไม่มีการฝึกอบรมในหมู่บ้าน แต่ต้องไปรับการอบรมกับหน่วยงานภายนอกและไม่มีการซักซ้อมเหตุการณ์หรือการจำลองการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	อุปกรณ์เครื่องมือบางส่วนทันสมัย ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของตุ๋ยาสามัญประจำบ้าน เมื่อเกิดอุบัติเหตุจะพานักท่องเที่ยวไปในโรงพยาบาลในตัวเมืองเบตง	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความรู้และความพร้อมของชาวบ้าน เพราะได้รับการอบรม อสม. มาก่อน	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการส่งชาวบ้านไปอบรมจากหน่วยงานภายนอกเรื่อย ๆ จนเกิดความพร้อมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	-พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	ไม่มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	-มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการรับรองความปลอดภัยจากหน่วยงานภายนอก แต่มีการรับรองความปลอดภัยทางด้านอาหารจากภายนอก	-มีการรับรอง	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบประจำเดือน	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองห้องพัก โต๊ะอาหาร ผ่านทางเฟสบุ๊ค อีเมล และโปรแกรมแชททางอินเทอร์เน็ต	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น ซึ่งจะมีเป็น 2 ภาษาทั้งภาษาไทยโดยลูกสาวผู้ใหญ่บ้านจะทำการประชาสัมพันธ์ให้ ส่วนภาษาจีนจะมีไกด์ท้องถิ่นเป็นคนจัดการ	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสม	ได้มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็น	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	ชาวจีนมาเลเซีย เพราะมีวัฒนธรรมและรสชาติอาหารการกินคล้ายกัน	เหมาะสมกับชุมชน	
	มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ก็จะเป็นในลักษณะของการเล่าประวัติศาสตร์ของพื้นที่ ชมธรรมชาติ อาหารพื้นถิ่น แต่ยังไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยวเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตลอดทั้งปีประมาณปีละหมื่นกว่าคน	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	เข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่เมืองทองธานีเมื่อปี 2557	-ประสบการณ์ในการออกบูธร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	ททท.นำคณะสื่อมวลชนและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมาเที่ยวชมหมู่บ้านนาๆ ครั้ง	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหลายครั้งใน 1 ปี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม

4.2.5 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส อดีตเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์มาลาया พื้นที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย มาเลเซีย ประชากรทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม ในหมู่บ้านยังใช้ภาษามลายูกลางในการสื่อสาร ชุมชนได้ร่วมตัวกัน จัดการท่องเที่ยวโดแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ โดยมีมาตรฐานในการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มีการประชุมภายในสมาชิกของหมู่บ้านในการวางแผนและจัดการด้านการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ)	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ (เอกสาร) - การสำรวจพื้นที่
	สมาชิกทุกคนในกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร เช่น การดูแลป่า เป็นต้น	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง จากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้และจัดโครงการพัฒนาต่าง ๆ เช่น อบรมป่าไม้ อบรมพัฒนาชุมชน เป็นต้น	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ (เอกสาร)
	สมาชิกในกลุ่มสามารถอธิบายถึงวิธีการอนุรักษ์ได้และสามารถถ่ายทอดไปยังเยาวชนได้อีกด้วย	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ (เอกสาร)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิต	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ในหมู่บ้าน เป็นชุมชนมุสลิมทุกคนภายใน หมู่บ้านมีความเข้าใจในเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ของตนเอง	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	มีกิจกรรมการแสดงออกทาง วัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรมอย่าง ชัดเจน ในพิธีกรรมต่าง ๆ ทาง ศาสนา และการดำรงชีพใน ชีวิตประจำวัน	มีกิจกรรมการแสดงออก ทางวัฒนธรรมอย่างเป็น รูปธรรม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวก็สามารถ อธิบายได้ว่า วัฒนธรรมและวิถี ชีวิตในชุมชนเป็นอย่างไร เนื่องจากมีการริเริ่มถ่ายทอด ให้กับเยาวชน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายได้ว่า วัฒนธรรมและวิถีชีวิตใน ชุมชนเป็นอย่างไร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้าง การเรียนรู้กับคน ภายในและ ภายนอก	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่องทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลสถิติภูมิ เอกสาร - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับ คนในชุมชน โดยได้รับความ อนุเคราะห์จากหน่วยงาน	ภายในชุมชนมีวิทยากร ถ่ายทอดความรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ภายนอกในการจัดอบรม		- บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	ยังขาดเครื่องมือในการเรียนรู้ใน ด้านสื่อต่าง ๆ ที่ให้ความรู้กับ บุคคลภายนอกในชุมชนในการ เรียนรู้	- เครื่องมือสื่อสารกับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - การสำรวจพื้นที่
	มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็น ปัจจุบันอยู่เสมอ โดยมีการ ประชุมเผยแพร่ให้กับคนภายใน ชุมชน แต่ขาดการทำเป็นลาย ลักษณ์อักษรในลักษณะรูปเล่ม มี การสื่อสารให้คนภายนอกให้เห็น ในรูปแบบรูปภาพจาก Facebook	- มีการปรับฐานข้อมูลใน Facebook เป็นประจำ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทุติยภูมิ บางส่วน
2. คนในชุมชน สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนสู่การจัดการ เรียนรู้ และพัฒนา ชุมชนในด้านต่างๆ ได้	มีแกนนำ คือผู้ใหญ่บ้านสามารถ นำการท่องเที่ยวในชุมชนได้ โดย การพยายามเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน CBT กับการ พัฒนาชุมชน โดยมีผู้ใหญ่เป็น ตัวกลางในการประสานระหว่าง การท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชน เช่น การนำรายได้จากการ ท่องเที่ยวนำมาพัฒนาชุมชนให้นำ อยู่ เสริมรายได้ให้กับคนในชุมชน	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชน ได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - การสำรวจพื้นที่
	นำเครื่องมือ CBT ไปจัดการป่า ชุมชนเพื่อเป็นเส้นทางท่องเที่ยว	- แกนนำสามารถนำ เครื่องมือ CBT ไปจัด กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)	มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนพัฒนาหมู่บ้านน้ำมีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประกอบการท่องเที่ยวในเรื่องของอาหารการกินต่าง ๆ ที่นำผลผลิตมาจากคนในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สสำรวจพื้นที่
	บ้านแต่ละหลังมีการเพาะปลูกพืชสวนครัวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน น้อมนำพระราชดำริมาใช้	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สสำรวจพื้นที่
	มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชนสืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน เป็นการปลูกฝังให้ลูกหลานพัฒนาชุมชนให้เป็นในลักษณะยั่งยืน	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สสำรวจพื้นที่
	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ เพราะมีใช้กันในบ้านของตนเอง พร้อมทั้งในหมู่บ้านมีการอนุรักษ์ผักพันธุ์พื้นบ้านที่หามาจากในป่าและยังได้รับรางวัลในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว นำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูล ทรัพยากร มีข้อมูล ความรู้เรื่อง ทรัพยากร	มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน เป็นปัจจุบัน มีข้อมูลความรู้เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน แต่ บางส่วนยังขาดอยู่ เช่น พืชพันธุ์ หรือสมุนไพรที่นำมาใช้ในเป็น ยาสมุนไพรในชุมชน ยังขาดการ บันทึกเป็นรูปเล่มชัดเจน	- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจาก คอลัมน์ที่เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวของชุมชนโดย การติดบอร์ด ประชาสัมพันธ์	- เอกสารเพียง บางส่วน - การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ เส้นทางเดินป่า และ ป่าชุมชน	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่ง เรียนรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - สำรวจกิจกรรม ท่องเที่ยวในชุมชน
2. การสื่อ ความหมาย	มีคนสื่อ เช่น มัคคุเทศก์ ผู้นำ ทาง เป็นต้น มีหลากหลายรุ่น แต่ขาดป้ายบอกความหมายเล่า เรื่องให้กับนักท่องเที่ยว	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ในพิพิธภัณฑ์มีคนเล่าประวัติ ความเป็นมาได้อย่างละเอียด ส่วนการนำเที่ยววันนั้นจะเป็น เยาวชนภายในหมู่บ้านซึ่งยังให้ ข้อมูลได้ไม่ชัดเจนมากนัก ปัจจุบัน อยู่ในช่วงการ ดำเนินการฝึกหัดเยาวชนในพื้นที่	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค ลีลาลูกเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรม ที่ชุมชนดำเนินงาน
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชา ติ	มีผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำ	- มีกลุ่มแกนนำด้านการ ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	โดยจะมีกลุ่มในชุมชนนั้นมีส่วน ร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งในการ จัดทำอะไรก็ตามจะต้องมีการ ประชุมกันก่อนและแบ่งหน้าที่กัน รับผิดชอบภายในชุมชน	- มีการแบ่งหน้าที่ในการ ทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - เอกสารบางส่วน
	มีแผนงานในการขับเคลื่อน แต่ไม่ มีลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ขาด	- มีแผนงานในการ ขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	การจดบันทึก การประชุมแต่ละครั้งจะเป็นการตกลงทำความเข้าใจเรื่องของการพัฒนาหมู่บ้าน และทิศทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ในด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน		- การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีการอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะแต่ยังไม่ถูกสัญลักษณ์ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนั้นขยะในชุมชน มักเน้นการแยกขยะขายได้เก็บไว้เพื่อไปขาย ส่วนที่ขายไม่ได้ก็นำไปเผาในบริเวณบ้านของตนเอง และนอกจากนี้จะมีการเริ่มหาที่ฝังกลบขยะภายในชุมชน	- มีการอบรม/ให้ความรู้คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	ยังไม่มีมีการจัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน	- แผนการจัดการขยะในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการคัดแยกขยะเฉพาะที่ขายได้เท่านั้น ยังไม่มีการแบ่งประเภทในการแยกที่ถูกสัญลักษณ์	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	ยังไม่มีมีการรีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่ เพราะชาวบ้านยังขาดความรู้ในเรื่องการจัดการขยะ	รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีการประชุมภายในหมู่บ้านในเรื่องของการแจ้งให้ทราบเรื่องของการท่องเที่ยว และมีหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยว โดยการจัด	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ประชุมในลักษณะการส่งตัวแทน ร่วมไปอบรมแล้วนำมาเล่าสู่กันฟัง มากกว่า		
	คนในชุมชนให้ความร่วมมือและ สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่อง ทรัพยากรในชุมชนได้โดยที่ สามารถบอกได้ว่าบริเวณไหนมี อะไรบ้างในรุ่นพ่อแม่แต่ในรุ่น เยาวชนสามารถบอกได้แต่ไม่ ละเอียดมากนัก	- สามารถอธิบาย/ ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากร ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการ ทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม มีกรม ป่าไม้มาช่วยจัดการด้านการ จัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม ในเรื่องของป่าชุมชน	- มีหน่วยงานภาคีด้าน การจัดการทรัพยากรเข้า มาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
2. โปรแกรมการ ท่องเที่ยว	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการ เรียนรู้ในชุมชน เช่น พิพิธภัณฑ์ พื้นที่ประวัติศาสตร์ในชุมชน (อุโมงค์ในป่า อนุสรณ์วีรชน) และพื้นที่ป่าชุมชนที่มีความอุดม สมบูรณ์ เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้าง การเรียนรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่ - ข้อมูลและภาพ แหล่งท่องเที่ยว - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การ ลงมือทำเองของนักท่องเที่ยว ภายในชุมชนนั้นยังไม่ชัดเจน เพราะยังไม่ถึงขั้นให้นักท่องเที่ยว ลงมือทำเอง	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่ เกี่ยวกับโปรแกรม การท่องเที่ยว - เอกสารเพียง บางส่วน
3. หน่วยงานเข้ามา มีส่วนร่วม	มีจังหวัด กรมป่าไม้ กรมพัฒนา ชุมชน มีเอกสารเป็นลายลักษณ์ อักษรมาให้ มีการประสานงาน ระหว่างคนในชุมชน คือ ผู้ใหญ่บ้านกับหน่วยงานราชการ	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์ อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสาร
	ผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำในการ	- มีการประสานงานกับ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ประสานงานในเรื่องต่าง ๆ และยังมีสมาชิกแกนนำคอยช่วยเหลือ	หน่วยงานและคนในชุมชน	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
	มีแผนงานพัฒนาร่วมกันโดยการจัดประชุมกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่หน่วยงานภายนอกคอยให้การสนับสนุนแต่ยังไม่มากเท่าที่ควร	- มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องของชาวบ้าน และหน่วยงานภายนอกกับแกนนำชุมชน	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารวาระการประชุม
4. การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ มีการจัดปลูกป่าทดแทนหรือปลูกป่าในวันสำคัญเพื่อทำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และชาวบ้านช่วยกันดูแลอย่างสม่ำเสมอ	- มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การสำรวจจุดเพื่อจะทำการเพาะปลูกป่าทดแทนเป็นต้น และมีแผนการทำสวนดอกไม้ชุมชนเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในเรื่องของกล้าพันธุ์ไม้ที่จะนำมาปลูก	- มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
5. กองทุนในการจัดการทรัพยากร	กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์โดยมีมาจากรายได้จากการท่องเที่ยวและเงินอุดหนุนมา	- กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	จากชุมชน และเอามารวมเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน		บางส่วน
	มีการจัดทำสมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชนโดยชุมชน	- สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนโดยแบ่งพื้นที่ชุมชนพื้นที่สวน และพื้นที่ป่าชุมชน	- มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนโดยออกเป็นกฎเกณฑ์ของหมู่บ้าน	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบซึ่งทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบนี้ โดยกฎระเบียบยึดตามหลักศาสนาและกฎหมายบ้านเมือง	- มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ โดยการประชุมภายในหมู่บ้าน เรื่องกฎระเบียบตลอดทุกครั้ง	- มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ - เอกสารวาระการประชุม

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ(ระเบียบ)	ยังไม่มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ แต่จะบอกนักท่องเที่ยวก่อนที่จะติดต่อมาบอกว่าอะไรห้ามทำไว้ตั้งแต่ต้น	- มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะทราบล่วงหน้าก่อน นักท่องเที่ยวจึงมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามหลักศาสนาของชุมชนมุสลิมว่ามีข้อห้ามอะไรบ้าง ซึ่งนักท่องเที่ยวก็จะรู้อยู่แล้วก่อนที่จะมาพัก	-มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน ส่วนใหญ่จะแต่งกายปกติ แต่จะมีเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันสำคัญของหมู่บ้านเท่านั้น	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	- ไม่มีการสื่ออย่างเป็นทางการแต่สามารถอธิบายได้เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	- มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทำเป็นฐานข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในข้อมูลหมู่บ้าน โดยเก็บรวบรวมที่ผู้ใหญ่บ้านเป็นฐานข้อมูลของหมู่บ้าน จปฐ. ของครัวเรือน	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลทุติยภูมิ (เอกสาร)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีการจัดทำปฏิทินฤดูกาลและ ไม่มีฐานข้อมูลการประกอบอาชีพ ท้องถิ่นยกเว้นบอกว่าใครทำอะไร หรือส่วนใหญ่กว่าคนในชุมชน ท้องถิ่นทำอะไรบ้าง	- มีปฏิทินฤดูกาล การ ประกอบอาชีพฤดูกาล ของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
	ไม่มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐาน อาชีพแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ แต่ มีบ้านบางหลังทำฐานข้อมูล เฉพาะ เช่น ทำแก้วไม้จากไม้ ท้องถิ่น หมอสมุนไพร แพทย์ แผนจีน เป็นต้น แต่ยังไม่มีการ ทำฐานข้อมูล	- มีกิจกรรมสร้างการ เรียนรู้ฐานอาชีพแก่นัก ท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน
3. แหล่งเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพ	ยังไม่มีจัดจัดทำฐานเรียนรู้ที่ ชัดเจน แต่มีแหล่งเรียนรู้ที่ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเที่ยว ชมได้	- ฐานการเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรม วิถีชีวิตและ อาชีพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีผู้รู้ ประชาชนชาวบ้าน วิทยากรที่รู้ เรื่องราวต่าง ๆ ในแหล่งเรียนรู้ สามารถอธิบายให้กับนักท่องเที่ยว ได้	- มีผู้รู้ ประชาชนชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตจากผ
	- เยวชนได้รับการสืบทอด เรื่องราวความเป็นมาของชุมชน ทั้งในรูปของการแสดง ศิลปวัฒนธรรม และการสื่อ ความหมายด้านประวัติศาสตร์ ชุมชน	- มีการสืบทอดเรื่องราว ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพให้กับเยวชน รุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ ให้นักท่องเที่ยว เรียนรู้ภาษาถิ่นของ เราเช่น ภาษามลายู	ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง คือใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร โดยบางคนในพื้นที่ไม่สามารถใช้ ภาษาไทยได้	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับ ภาษากลาง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
ภาษาใต้	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น มี ล่ามในการแปลความหมายที่เป็น เยาวชนได้รับการสืบทอด	- มีการสื่อความหมาย ภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ไม่มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึง การแลกเปลี่ยนภาษาถิ่น ให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	มีการสืบทอดภาษาถิ่น (มาลาญ) ให้กับเยาวชน เพราะมีการใช้ อย่างแพร่หลายอยู่แล้ว เมื่อก่อน มีการใช้ภาษาจีนร่วมด้วย ปัจจุบัน ขาดการสืบทอดจากเยาวชน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
2. รวบรวม การเล่นและจัด โปรแกรม การเล่นของแต่ละ ชุมชน	มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เป็นลาย ลักษณ์อักษรที่ทำให้นักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้การเล่น ส่วนใหญ่ เป็นการเล่นเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ที่มาของกรม 10	-โปรแกรมการเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - บันทึกกิจกรรม ของชุมชน - ภาพถ่ายกิจกรรม ที่ชุมชนดำเนินงาน
	มีการอธิบายให้นักท่องเที่ยว รับทราบก่อนการจัดแสดง	-การสื่อความหมายเรื่อง การเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน ซึ่งใน ปัจจุบันเยาวชนนั้นเป็นผู้แสดงให้เห็น นักท่องเที่ยวชม	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ภาพถ่ายกิจกรรม ที่ชุมชนดำเนินงาน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบกติกา	สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้เพราะจะยึดตาม หลักศาสนาอิสลาม	-สมาชิกสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ทุก คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่าง	-การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เคร่งครัด		- การสังเกตการณ์
	มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ โดยการตั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลัก ในเรื่องการปฏิบัติตัวในชุมชน เช่น การแต่งกายที่สุภาพ	-มีการนำหลักศาสนามา กำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
2. รูปแบบการทำงาน	มีการประชุมอย่างต่อเนื่องโดยทำการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง และประชุมเล็กเฉพาะแกนนำอยู่เสมอ	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการประชุม
	ในเรื่องการท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมาจองที่พักก็จะมี การแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดของตนเอง เช่น นำเที่ยว ทำอาหาร เป็นต้น	-มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	- ภายในหมู่บ้าน ถือได้ว่าทุกคนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว เหมือนกันหมด	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมท่องเที่ยวที่ หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
3. ผู้นำทางการในชุมชน	ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน พร้อมทั้งเยาวชนที่ช่วยในด้านการท่องเที่ยว	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
4. การขับเคลื่อน และเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	มีกลุ่มชัดเจน เป็นการรวมกลุ่มเดียวกันทั้งท่องเที่ยวและกลุ่มอนุรักษ์ภายในหมู่บ้าน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	- ยิงขาดการบันทึกการประชุมกลุ่ม	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม เช่น การช่วยงานในพิธีกรรมทางศาสนา การทำกิจกรรมอนุรักษ์ป่า การปลูกไม้ดอก	-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน
5. การทำงานเป็นทีม	การประชุมอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำของสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการทำงาน	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลitudiomyของเอกสารเผยแพร่
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่างชัดเจน เพื่อให้งานเสร็จได้อย่างรวดเร็ว	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	- ไม่มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ส่วนใหญ่เน้นการพูดคุยเพียงอย่างเดียวทำความเข้าใจให้ตรงกัน	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่าการพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมเดินป่า ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นต้น	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน- ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์ เช่น ปลูกป่า เป็นต้น โดยมีนักศึกษาเข้ามาทำกิจกรรมภายในชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	-กิจกรรมที่เกี่ยวข้องชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่เก็บวัสดุอุปกรณ์สมัยที่ยังมีความขัดแย้งด้านอุดมการณ์กับรัฐบาล	-กิจกรรมการท่องเที่ยวสะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มาเลเซีย		- สำรวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวซึ่งรายได้ส่วนนี้นำไปเป็นกองกลางแล้วนำมากระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน รายได้จากการท่องเที่ยวจะกระจายสู่ชุมชน เช่น อาหารส่วนใหญ่ก็มาจากคนในชุมชน การล่องแก่งก็ใช้เยาวชนในชุมชนในการเป็นคนรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ก็จะได้รับรายได้ในการทำงานในแต่ละครั้ง เป็นต้น	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายของกลุ่ม ซึ่งฝากไว้กับธนาคารในตัวเมือง และในเดือนก็จะมีการชี้แจงถึงความเคลื่อนไหวของบัญชีรายรับรายจ่าย	- ระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการประชุมประจำเดือน (มีการพูดคุยกันกลุ่มเล็ก ๆ) มีการรายงานและติดตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะรวมกับการประชุมหมู่บ้าน	- การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - เอกสารวาระการประชุม
	ยังไม่มีกรรายงานและติดตามเป็นรูปเล่ม แต่จะมีการชี้แจงสม่ำเสมอภายในการประชุมกลุ่ม	- การรายงานและการติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
8. การระดมทุน	มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- มีเอกสารหลักฐานการ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ของกลุ่มการท่องเที่ยวแต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ได้มีการประกาศว่าหากใครอยากทำโฮมสเตย์ก็ควรมีการปรับปรุงบ้านให้เหมาะสมให้นักท่องเที่ยวพักได้	เป็นสมาชิก	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการประชุมสมาชิกภายในกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะแกนนำกลุ่ม	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกโดยใครทำงานก็ได้เงินตอบแทนซึ่งคิดค่าแรงเหมือนการรับจ้างในการทำงาน	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ยังไม่มีชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรงส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการท่องเที่ยวที่จะนำมาสร้างมากกว่าแต่ต่อไปคิดว่าจะมีการลงหุ้นจากชาวบ้าน	-ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	มีแต่สมุดเยี่ยมชมของพิพิธภัณฑ์ถือว่าเป็นแบบเดียวกัน เนื่องจากนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มที่เข้ามาในหมู่บ้านต้องเข้ามาในพิพิธภัณฑ์	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เน้นซักถามทางวาจาในการประเมินความพึงพอใจ	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข ส่วนใหญ่คนในชุมชนมัก	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ประชุมกันว่ามีส่วนขาดเหลือในการทำงานอย่างไรบ้าง แล้วค่อยจัดการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม		- เอกสารเพียงบางส่วน
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	ชุมชนมีความสะอาดมากโดยมีการจัดการขยะภายในบ้านของตนเอง	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ยังไม่มีกรคัดแยกขยะอย่างจริงจัง แต่มีการแยกขยะที่ขายได้กับขายไม่ได้เสียส่วนใหญ่หรือบางครั้งจะใช้วิธีเผาขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีสถานที่กำจัดขยะ เมื่อก่อนเคยมีรถของทาง อบต.มารับขยะไปกำจัด แต่ด้วยไม่คุ้มกับระยะทางที่ไกลจึงยกเลิกไป	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - การสำรวจจุดจัดเก็บและทิ้งขยะของชุมชน
	จำนวนถังขยะมีปริมาณน้อย แม้แต่ในสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่มี	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	มีปราชญ์ชาวบ้านที่รู้เกี่ยวกับการฝังเข็ม สมุนไพรรักษาโรคต่าง ๆ และการทำแก้วจากไม้ แต่ไม่มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนและยังไม่มี การสืบทอดไปยังลูกหลาน	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	ในด้านผู้นำเที่ยวนั้นสื่อความหมายหรืออธิบายสถานที่ต่าง ๆ หรือพาเข้าชมพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ นั้นยังไม่ได้มีการสืบทอดที่ชัดเจน แต่สามารถอธิบายได้เพียง 50 เปอร์เซ็นต์และยังต้อง	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เรียนรู้เพิ่มเติมจากผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน		
	เริ่มมีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน เป็นช่วงกำลังฝึกให้กับเยาวชนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมในหมู่บ้าน	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังขาดแผนการพัฒนาคมนในชุมชนให้ม้องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงานในแต่ละด้าน	-มีแผนการพัฒนาคมนในชุมชนให้ม้องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ว่า ไม่ได้ยึดว่ารายได้การท่องเที่ยวจะเป็นรายได้หลัก แต่เป็นรายได้เสริมให้กับครัวเรือน ใช้หลักพอเพียง และต่อไปในอนาคตข้างหน้าจะระมัดระวังในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดการท่องเที่ยวไปกระทบ	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มียึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยใช้หลักความเข้าใจในการทำงาน โดยใช้การพูดคุยกันให้เข้าใจ และอาศัยความเคยชินที่เคยปกครองกันมาก่อน	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังไม่มีผลการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	-มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน หรือก่อนนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่จะเข้ามา มีการประชุมทำความเข้าใจกันก่อน	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่มีติดตามและประเมินผล	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			ประเมิน
	ไม่มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน เช่น สัจจะหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน สมาชิกทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน ทุกคนมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องกฎข้อบังคับทั่วไป	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ยังขาดเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร	-มีบันทึกการประชุมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	ชุมชนใช้ระบบประปาภูเขาที่มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีโรงกลั่นน้ำดื่ม จึงไม่มีปัญหาด้านการจัดการน้ำและน้ำเสีย แต่ด้านหลังรีรอร์ทมีปัญหาในการปล่อยน้ำที่ใช้แล้วปะปนกับน้ำในลำธาร	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	ชุมชนยังไม่มีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กลุ่มท่องเที่ยวอยู่ระหว่างการวางแผนแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย เช่น เริ่มก่อสร้างบ่อพักน้ำใช้แล้ว ก่อนปล่อยออกสู่ธรรมชาติ	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่ - สํารวจจุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้าน	ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
เสียงรบกวน	กับการใช้เสียงชุมชนมีความเจ็บสงบ และได้แจ้งนักท่องเที่ยวตั้งแต่ต้นแล้วเรื่องการงดใช้เสียง	นักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดไว้ในจุดที่ไม่เข้าไปรบกวนทั้งชุมชนและสัตว์ป่า	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
7. การจัดการด้านพลังงาน	ยังไม่มีมีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น ๆ มีเหตุไฟฟ้าดับบ่อย	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีมาตรการรองรับ เพราะยังไม่มีการใช้พลังงานทดแทนอื่นนอกจากการใช้ไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลกระทบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในชุมชน เช่น อาหาร ภาชนะต่าง ๆ เป็นต้น	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีมาตรการไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	ยังไม่มี การส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเน้นจากสถานที่เดิมและพัฒนาหรือปรับปรุงไม่ให้เกิดอันตรายกับนักท่องเที่ยว	-มี การส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น แก้วน้ำทำจากต้นปลาไหลเผือก แต่ทำไม่ทัน เพราะทำเพียงคนเดียวและยังขาดเทคนิคสมัยใหม่ในการทำ ยาสมุนไพร เป็นต้น	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์ผู้นำเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยว	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	อยู่ระหว่างการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพแต่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	- พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการนักท่องเที่ยว	ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีหน้าที่ในการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่
	ยังขาดเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	ผู้ใหญ่จะมีการประชุมประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชนเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณี	- มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ที่กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย) เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ไม่เสี่ยงมากจนเกินไป	นักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	
	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ไม่ได้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้สำรวจก่อนเดินทางด้วยตนเอง	-มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	ที่พักสร้างด้วยปูนมีความทนทาน แข็งแรงดี	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	ทำเลที่ตั้งโล่งและสะอาด แต่ยังคงขาดการตกแต่งที่สวยงามเช่นการประดับดอกไม้หรือปลูกดอกไม้ในบริเวณโดยรอบ	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกแหว่งอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า) มีฝักบัวเครื่องทำน้ำอุ่น	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกแหว่งอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ห้องน้ำมีความสะอาด และมีดซิดแยกให้เป็นสองส่วน เช่น ห้องอาบนํ้ารวมกับห้องนํ้า และห้องนํ้าแยก	-ห้องน้ำมีความสะอาด และมีดซิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	วัตถุดิบส่วนใหญ่ได้มาจากป่าชุมชน ซึ่งเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีกิจกรรมการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีการสื่อวิธีการกินอาหารแต่ยังขาดการบอกความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้านในเรื่องของสรรพคุณให้ชัดเจน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร เช่น ผักพื้นบ้าน สัตว์เลี้ยงเอง	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	ยังมีน้อยในชุมชน ทำให้ถังขยะไม่กระจายทุกจุด เพราะส่วนใหญ่จะมีการจัดการขยะภายในบ้านของตัวเอง	- วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ยังไม่มีการแยกขยะหรือแยกถังขยะเป็นการทิ้งรวมกัน	- มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีสถานที่กำจัดขยะที่ใช้การเผาเป็นส่วนใหญ่	- สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีถังขยะน้อย ไม่เพียงพอในพื้นที่	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว แต่ผู้นำเที่ยวยังขาดทักษะในการเล่าประวัติ หรือบอกที่มาของสมุนไพรต่าง ๆ ในเส้นทางการเดินป่า	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้มีความปลอดภัยเนื่องจากผู้นำเที่ยวจะคอยสอดส่องดูแลระหว่างทางในการเดินป่าและการล่องแก่ง	- ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ระยะเวลาและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	ระยะเวลาและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน แต่ยังสามารถสื่อสารได้ไม่ชัดเจน	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนพอประมาณ ต้องมีการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านเพิ่มเติม	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษามาลายูได้เป็นอย่างดี	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีการจัดห้องได้สะอาด	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์ - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	มีการแบ่งเป็นสัดส่วนภายในห้องนอน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่านภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน) มีเตียงสำรองไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพักโฮมสเตย์
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก จะมีการทำความสะอาด	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	สะอาดหลังจากผู้เข้าพักทำการ เช็คเอาท์ออกไป		โฮมสเตย์
3. การจัดภูมิทัศน์	ยังขาดที่นั่งพักผ่อนสำหรับ นักท่องเที่ยวหน้าห้องพัก ส่วนใหญ่จะนั่งบริเวณที่นั่งรับประทานอาหาร	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โฮมสเตย์
	มีลานกว้างสำหรับทำกิจกรรม และที่พักรั้งใกล้กับลำน้ำ จึงสามารถให้นักท่องเที่ยวเล่นน้ำ ในช่วงที่ว่าง และภายในชุมชน เจียบผู้คนไม่พลุกพล่านก็สามารถ เดินเล่นภายในชุมชนได้	-มีพื้นที่สำหรับทำ กิจกรรมสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โฮมสเตย์
	มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืช สวนครัวรั้วกินได้โดยมีการปลูกไว้ ภายในบ้านชาวบ้านในแต่ละหลัง	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจบ้านพัก โฮมสเตย์
4. ห้องครัวหรือที่ จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย และมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด แบ่ง สัดส่วนในการทำครัว	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการ จัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว - ข้อมูลและภาพ ห้องครัว
	อากาศถ่ายเทสะดวก พื้นที่โล่ง สบาย	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและ อุปกรณ์ทำความสะอาดหลังจาก การใช้งาน	- มีความสะอาดของตัว อาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ จัดไว้เป็น สัดส่วนสวยงาม	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม โลง อากาศถ่ายเทได้สะดวก ใกล้ที่พักรัก นักท่องเที่ยว	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรม ฐานเรียนรู้	มีการสร้างการเรียนรู้ฐานเช่น พิพิธภัณฑน์ ป่าชุมชน	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรม แต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ฐานกิจกรรมไม่มีการเชื่อมโยง เท่าที่ควร แต่กิจกรรมสร้างความ เพลิดเพลินในกับนักท่องเที่ยวได้ เป็นอย่างดีเนื่องจากธรรมชาติที่ สวยงาม	-ความเชื่อมโยงระหว่าง ฐาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ภายในชุมชนมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอยู่ในหมู่บ้าน แต่ยังมีขาดรถฉุกเฉินที่นำส่ง	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีฐานรักษาความสงบของทหารประจำ	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยวจาก ชรบ.ประจำหมู่บ้าน	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	มีบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงาน โดยการใช้วิทยุเครื่องดำในการสื่อสาร และภายในหมู่บ้านมีเสาสัญญาณโทรศัพท์ทำให้ติดต่อสื่อสารได้สะดวก	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการฝึกอบรมแต่ยังไม่มีการซักซ้อมเหตุการณ์จำลอง	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	อุปกรณ์เครื่องมือลำสมัย จะใช้ได้ เฉพาะเวลาราชการเท่านั้น ส่วนใหญ่จะประยุกต์ใช้เอง	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความรู้และความพร้อมเพราะได้รับการฝึกอบรมมาจากหน่วยงานภายนอก	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ส่งบุคลากรไปเข้าอบรมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	-พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจะมีการช่วยกันหรือเตือนภัยกันภายในหมู่บ้านก่อน	-มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการรับรอง ส่วนใหญ่หากได้รับอุบัติเหตุก็จะส่งโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล แต่ก็สามารถใช้ได้เฉพาะเวลาราชการเท่านั้น	-มีการรับรอง	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบประจำเดือน	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจอง โดยการโทรศัพท์ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน หรือผ่านทาง Facebook ของหมู่บ้าน	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น โดยทางผู้ดูแลจะมีรูปประกอบการทำกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	ไม่ได้มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชนแต่จะมีการบอกกิจกรรมท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว และกฎเกณฑ์ข้อห้ามให้นักท่องเที่ยวรับทราบตั้งแต่ต้น	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งส่วนใหญ่กิจกรรมที่ทำอยู่ก็จะเป็นการเดินป่า พายเรือ และชมพิพิธภัณฑ	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ยังไม่มีกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยวแต่อยู่ระหว่างการวางแผนเพื่อหาแนวทางหรือกำหนดให้ชัดเจนและเหมาะสม	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	เข้าร่วมงานส่งเสริมการขายด้านการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดทุกปี ส่วนระดับประเทศนานๆ ครั้ง	-- มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีการเชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีนักข่าวเข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมากกว่าปีละ 1 ครั้ง	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.2.6 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Kubang Telaga โโกตาบารู รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Kubang Telaga โโกตาบารู รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 95 ทำอาชีพทำนาและทำสวน ปัจจุบันมีจำนวน 30 ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการโฮมสเตย์ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 50-60 คน ชาวบ้านได้รวมตัวกันจัดการโฮมสเตย์ตามแนวนโยบายของรัฐโดยมีมาตรฐานการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการค้า	ชุมชนมีแผนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งเน้นการค้า	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
อนุรักษ์	ปรับปรุงดูแลรักษาภูมิทัศน์ของพื้นที่ชุมชนให้สะอาดน่าอยู่ บ้านแต่ละหลังมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการขยะด้วยตนเอง		- เอกสารข้อมูล itudiyumi
	สมาชิกส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการอนุรักษ์ แผนอนุรักษ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้เจ้าของโฮมสเตย์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	สมาชิกโฮมสเตย์บางส่วนสามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูลitudiyumi
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	สมาชิกสามารถอธิบายข้อมูลเรื่องการอนุรักษ์ในด้านต่างๆได้ (ภาษา มาลายู)	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เช่น การแสดงดิเกบารัต การแต่งกาย	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นทางการ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	วัฒนธรรมการแต่งกาย วิธีการทำการเกษตร การละเล่นพื้นบ้าน หนังสืตละสูง ลิเกบารัต พิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ เป็นต้น	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ว่าวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนเป็นอย่างไร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก	มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทฤษฎีภูมิเอกสาร - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีวิทยากรบรรยาย	- มีวิทยากรถ่ายทอดได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	- มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการปรับในเว็บไซต์นานๆ ครั้ง	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิบางส่วน
2. คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้	แกนนำเป็นข้าราชการเกษียณมีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำทางการเมือง มีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการท่องเที่ยว	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการโฮมสเตย์โดยเน้นการเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน	- แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)	ไม่มี	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	ไม่มี	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	ไม่มี	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์
	ไม่มี	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	มีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์และคู่มือท่องเที่ยว	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน	- เอกสารเพียงบางส่วน - การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ เรียนรู้การทำนา การทำขนมพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์
2. การสื่อความหมาย	มีทั้งคนและป้ายสื่อความหมายบริเวณจุดต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ผู้นำกลุ่มเป็นผู้อธิบายให้ข้อมูลเป็นหลัก	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีทักษะเทคนิค ลีลาลูกเล่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ	มีกลุ่มและมีโครงสร้างการบริหารชัดเจนโดยมีรูปแบบการบริหารที่คล้ายกันกับชุมชนอื่นที่มีการจัดการโฮมสเตย์โดยชุมชน แต่ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นทางการ	- มีกลุ่มแกนนำด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีโครงสร้าง	- มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีแผนงาน	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ครัวเรือนจัดการขยะด้วยตัวเอง	- แผนการจัดการขยะในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการคัดแยก	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการไซเคิล	รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีกลุ่มองค์กรเข้ามาอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง จากกระทรวงท่องเที่ยวกระทรวงเกษตรและสาธารณสุข และ NGO	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- สมาชิกสามารถบอกเล่าแหล่งทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวทราบได้ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีจากกระทรวงท่องเที่ยว กระทรวงเกษตร และสาธารณสุข และ NGO	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	มุ่งกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การมาพักค้างกับโฮมสเตย์ การเรียนรู้กลุ่มอาชีพ การเรียนรู้ด้านการทำอาหาร เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	- กิจกรรมทำขนม	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามนักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	กระทรวงการท่องเที่ยว กระทรวงเกษตรและสาธารณสุข เนื่องจากชุมชนต้องผ่านการรับรองจาก 3 หน่วยงานนี้ จึงจะเปิดให้บริการได้	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการประสานงานกับแกนนำกลุ่มท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			บางส่วน
	-มีแผนการพัฒนาร่วมกัน เช่น การปรับปรุงห้องน้ำ และที่พักร	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-การประชุมต่อเนื่องภายใน ชุมชนและหน่วยงาน ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. การฟื้นฟูทรัพยากร ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	-มีเพียงการจัดการขยะและ การปรับปรุงภูมิทัศน์ใน ชุมชน	-มีกิจกรรมการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	บันทึกกิจกรรมของ ชุมชน - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
	-ยังไม่มีแผนอย่างเป็น รูปธรรม แผนการฟื้นฟูเป็น หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ โดยตรง	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟู ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- มีการประสานเพื่อเชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา บรรยายให้กับชุมชน	- มีการประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. กองทุนในการ จัดการทรัพยากร	กองทุนนำไปใช้เป็น สวัสดิการให้กับสมาชิกยาม เจ็บป่วยกิจกรรมพัฒนา ชุมชน และการจัดงาน ประเพณีสำคัญ	- กองทุนมีการหมุนเวียน และใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	-มีการจัดทำสมุดบัญชี รายรับรายจ่าย	- สมุดบัญชีรับจ่ายของ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ตรวจสอบ เอกสารเพียง บางส่วนเกี่ยวกับ บัญชีรายรับ รายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	- แบ่งเป็นที่ตั้งชุมชนเป็นที่ อยู่อาศัย และพื้นที่ประกอบ	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	อาชีพ ได้แก่ การทำนาเป็นอาชีพหลัก และการทำประมงบางส่วน	เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. กุฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	- ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีการจัดการภายใต้ข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	- การจัดการอยู่ภายใต้กุฎระเบียบที่กำหนดร่วมกัน	- มีการจัดการภายใต้กุฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ได้ประชาสัมพันธ้อย่างชัดเจนแต่สมาชิกรับทราบและบอกกล่าวให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ	- มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกุฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ)	- มีข้อห้าม เช่น ห้ามแต่งกายในลักษณะล่อแหลม ห้ามดื่มสุราของมึนเมาและยาเสพติด ห้ามนำสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขเข้าชุมชน	- มีกุฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- นักท่องเที่ยวทุกคนทราบและมีการปฏิบัติตามกุฎระเบียบเป็นอย่างดี	- มีการปฏิบัติตามกุฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	- มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อห้ามและหลักศาสนาอิสลาม	- มีการสื่อความหมายเรื่องกุฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	ส่วนใหญ่แต่งกายตามแบบของมุสลิมและมีชุดยูนิฟอร์มที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มท่องเที่ยว	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	-เมื่อนักท่องเที่ยวถามทุกคนสามารถบอกความหมายของชุดแต่งกายได้	- มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	-รูปเล่มเอกและสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะของฐานข้อมูลชุมชนที่ทุกชุมชนต้องมีการจัดทำเพื่อเสนอต่อหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาลแต่กลุ่มสามารถอธิบายรายละเอียดในแต่ละฤดูกาลได้	- มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ผู้นำเที่ยวสามารถอธิบายได้ในแต่ละจุด แต่ยังไม่สร้างเป็นฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- เป็นฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ทดลองทำ และมีผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ที่สามารถให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่นภาษามลายู ภาษาใต้	- ภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่น มีการสื่อความหมายโดยใช้ภาษาถิ่น (มาลาญกลาง)	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น (มาลาญกลาง)	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อภาษาถิ่นกับนักท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมด้านภาษา	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	เยาวชนมีการใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
2. รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน	มีโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้การละเล่น	- โปรแกรมการละเล่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ส่วนใหญ่เป็นการแสดงตามหลักศาสนา และดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพื้นเพเดิมของชุมชน	- การสื่อความหมายเรื่อง การละเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบกติกา	- สมาชิกทุกคนสามารถอธิบายกฎระเบียบได้เพราะจะเกี่ยวข้องกับหลักศาสนา	- สมาชิกสามารถอธิบายกฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดเนื่องจากเกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการนำหลักศาสนาที่กำหนดเป็นกฎระเบียบโดยการตั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลัก ยึดถือเป็นสำคัญ	-มีการนำหลักศาสนาที่กำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
2. รูปแบบการทำงาน	- วาระการประชุมเดือนละ 1 ครั้งของทุกๆ สิ้นเดือนหรือในกรณีมีวาระเร่งด่วน	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและกำหนดเป็นโครงสร้าง ซึ่งโครงสร้างการบริหารรัฐเป็นผู้กำหนด	-มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	-ทุกคนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของชุมชน	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. ผู้นำทางการในชุมชน	- ผู้นำทางการของกลุ่มท่องเที่ยวเป็นผู้ใหญ่บ้านและเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีบันทึกการประชุมกลุ่มทุก	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	<p>ครั้งในการประชุมเพื่อสามารถใช้ในการขับเคลื่อนกลุ่มได้ชัดเจน</p> <p>- มีการสร้างเครือข่ายโสมส เตยในระดับพื้นที่และมีการจัดประชุมร่วมกัน</p>		<p>สมาชิก</p> <p>- การสังเกตการณ์</p> <p>- เอกสารเพียงบางส่วน</p>
		-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
5. การทำงานเป็นทีม	สมาชิกมีการประชุมร่วมกันทุกเดือน	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่างชัดเจน	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม เช่น Power point	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก
			- เอกสารเพียงบางส่วน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	<p>มีกิจกรรม เดินชมวิถีชีวิตภายในชุมชน เยี่ยมชมทุ่งนา /สวนยางพารา /สวนผลไม้ ขึ้นตามฤดูกาล</p> <p>- เรียนรู้กลุ่มอาชีพ</p> <p>- ชมการแสดงพื้นบ้าน</p> <p>- เรียนรู้วิถีชีวิตเจ้าบ้านในการพักโฮมสเตย์และวัฒนธรรมด้านอาหาร</p> <p>- การตกปลาแบบพื้นบ้าน การจับปลาโดยการใช้อวน การจับปลาไหลนา และหอยจู้บ</p> <p>- ชมการละเล่น ลูกข่าง กรี้อ โຕ้ะ ตีนผี</p> <p>- ศิลปะการแสดง ดีเกบารัก</p> <p>- พิธีแต่งงานแบบมลายู</p>	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว	- สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
			- เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
			- สัมภาษณ์คณะกรรมการ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	- การจัดงานเลี้ยงแบบ พื้นบ้าน พิธีกรับัน พิธีบ่น		
	ยังขาดความชัดเจน	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สาธารณะประโยชน์	- สํารวจกิจกรรม ท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์ คณะกรรมการ
	- กิจกรรมท่องเที่ยวโฮมส เตย์ทั้งหมดเป็นการสะท้อน วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของ ชุมชน	-กิจกรรมการท่องเที่ยว สะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการ ท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พักโฮมสเตย์ Package tour ค่ากิจกรรมที่เป็นการ สืต	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน -สอบถามผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย
	มีคณะกรรมการในการ บริหารงบการเงินที่ชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่มชัดเจน โดยสมาชิกในกลุ่ม รับผิดชอบ	-ระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่าย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการประชุมประจำเดือน มีการพูดคุยภายในกลุ่ม	-การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการรายงานและติดตาม อย่างต่อเนื่อง	-การรายงานและการ ติดตาม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			บางส่วน
8. การระดมทุน	ไม่มีการระดมทุน ในลักษณะร่วมหุ้น ใครมีเงินลงทุนมากก็สามารถลงทุนได้ ภายใต้อัตราดอกเบี้ยของชุมชน การลงทุนอย่างง่าย เช่น ห้องน้ำ ห้องโฮมสเตย์ รัฐช่วยสนับสนุนบางส่วน	-มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	-ไม่มีการประชุมในหัวข้อนี้	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมกรณีของการจัดการโฮมสเตย์	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ไม่มี	-ชาวบ้านร่วมลงทุนลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในรูปแบบของแบบสอบถามและสมุดเยี่ยม	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวแล้วนำไปปรับปรุง	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	มีการนำข้อเสนอไปปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาดของแต่ละโฮมสเตย์	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สำรวจพื้นที่
	มีการคัดแยกขยะ เฉพาะที่สามารถขายได้ แต่ยังไม่มีการแยกถังขยะอย่างชัดเจน	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- หน่วยงานรัฐเข้ามาจัดเก็บ	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	จัดให้มีการถังขยะในแต่ละโฮมสเตย์	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การตีพิมพ์ แต่มีการพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่องในกลุ่ม Homestay	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา เช่น การแสดงลิเกบารัต เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดการสืบทอดอย่างเข้าใจ	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังไม่มีแผนอย่างชัดเจน มีเพียงการแบ่งงานกันทำตาม	-มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มีองค์ความรู้ที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ความถนัด	เหมาะในการทำงาน	- เอกสารเพียง บางส่วน
2. แกนนำกลุ่ม ท่องเที่ยว	ผู้นำมีวิสัยทัศน์ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ มีการจัดการเลือกตั้งผู้นำเข้ามาทำหน้าที่จนกว่าผู้นำคนเก่าจะขอลงจากตำแหน่ง	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่รับนโยบายมาจากรัฐบาล	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการจัดการเลือกตั้งผู้นำเข้ามาทำหน้าที่จนกว่าผู้นำคนเก่าจะขอลงจากตำแหน่ง	-มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน แต่ถูกกำหนดโดยกระทรวง ท่องเที่ยวมาเลเซียและภาครัฐองค์กรอื่นๆ	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
	มีบันทึกการประชุม	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนส่วนกลางเพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีหลักฐานการจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการบันทึกการจัดประชุมชัดเจนและจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบในแต่ละครั้งที่มีการรับนักท่องเที่ยว	-มีบันทึกการประชุมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	ยังไม่มีกำหนดเกณฑ์	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ปล่อยน้ำไปแล้ว
	ชุมชนยังไม่มีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กลุ่มท่องเที่ยวอยู่ระหว่างการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - สำรวจจุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้านเสียงรบกวน	การกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้เสียงสำหรับนักท่องเที่ยวไม่อนุญาตให้มีการร้องคาราโอเกะหรือกระทำเสียงใดๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในชุมชน	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดไว้เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลัก	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสถานะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
7. การจัดการด้าน	ยังไม่มีมีแนวทางในการ	-มีแนวทางในการประหยัด	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
พลังงาน	ประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ	ไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีมาตรการรองรับ	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลិតภณัฑ์ที่เป็ นมิตรต่อสิ่ งแวดล้ อม	มุ่งเน้นการใช้วัสดุประเภทไบโอดีเซลหรือแก้วกระดาษที่เป็นมิตรต่อสิ่ งแวดล้ อม และการรับประทานอาหารส่วนใหญ่กลับมาทานในชุมชนที่ใช้ภาชนะที่สามารถล้างเก็บใช้ต่อได้	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่ งแวดล้ อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีมาตรการไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัสดุที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัสดุที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	ยังไม่มี การส่งเสริมให้นา ศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่ งแวดล้ อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	-มีการส่งเสริมให้นา ศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่ งแวดล้ อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภณัฑ์ชุมชน	ผลิตพันธ์ชุมชนยังขาดการแปรรูปผลิตภณัฑ์และไม่ถูกนำมาเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว	- ผลิตภณัฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สํารวจผลิตภัณฑ์ ที่นําสื่อขยาย ให้กับนักท่องเที่ยว
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ ให้กับนักท่องเที่ยว	- มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	อยู่ระหว่างการจัดหา ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของ ชุมชน	- พัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มี คุณภาพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการ นักท่องเที่ยว	ประธานและเจ้าของโฮมสเตย์ มาต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ด้านการต้อนรับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ พื้นที่โดยตรง แต่มีการขอ สัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ www.go2homestay.com	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์ คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ประธานประสานงานกับ เจ้าของโฮมสเตย์	- มีระบบการ ประสานงานกับฝ่าย ต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการบริหารจัดการประกัน อุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความเสี่ยงและอันตราย)	- มีการบริหารจัดการ ประกันอุบัติเหตุให้กับ นักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิด กิจกรรมการท่องเที่ยวมี ความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยวแต่ไม่มีป้ายบอก เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการ เตือนด้วยวาจาเสียส่วนใหญ่	- มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ มีเพียงบอร์ดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชน	-มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรงดี ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และห้ามมีการสร้างบ้านแยกออกมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว หรือถ้ามีการสร้างจะไม่ถูกรับรองโดยกลุ่ม	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการดูแลภูมิทัศน์รอบบ้านให้สะอาดน่าอยู่	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีอุปกรณ์จำเป็นพื้นฐานครบ	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	แต่ความสะอาดของห้องน้ำในแต่ละบ้านแตกต่างกัน	-ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	-มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการ	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ประกอบอาหาร	ประกอบอาหาร	
	เป็นอาหารทั่วไปเน้นวัตถุดิบในชุมชน	-มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพ ปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	ไม่เน้นถังขยะที่เป็นส่วนกลาง	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีถังขยะในแต่ละบ้าน	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลัก	-ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ใช้ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมพอสมควร	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานเฉพาะภาษามาลายูกกลาง	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นแกนนำและเจ้าของโฮมสเตย์	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ภาษามาลายูกกลางและภาษาอังกฤษบ้าง	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มลายู หรือจีน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
		กลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ห้องพักแต่ละบ้านแตกต่างกันบางบ้านสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน แต่บางบ้านขาดความพร้อม	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	บางบ้านมีผ้าห่มไม่เพียงพอ	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก มีการจัดห้องไว้สวยงาม	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว ชุมนั่งหน้าห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยว	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เก้าอี้ ม้านั่ง ลานบ้านกว้าง	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการปลูกต้นไม้ประดับ ไม้ผล และพืชสวนครัว	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่งและพืชสวนครัวไว้กินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย ผ่านการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	อากาศถ่ายเทสะดวก	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สำรวจห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์ อุปกรณ์ทุกอย่างใช้เสีร็จก็ทำความสะอาดทันที	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ แยกสัดส่วนการเตรียม การประกอบอาหาร โต๊ะรับประทานอาหาร ไว้เป็นสัดส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เป็นศูนย์กลางชุมชน ใกล้กับที่พักนักท่องเที่ยว	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต เช่น การทำนา ตีมีด ทำของเล่น เป็นต้น	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความเชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตชุมชน	-ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ผู้ประสานงานกลุ่มโฮมสเตย์จะประสานรายชื่อนักท่องเที่ยวไปยังสถานีตำรวจและสถานพยาบาลใกล้เคียง	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ผู้นำกลุ่มจะแจ้งข้อมูลให้กับสถานีตำรวจรับทราบและเข้ามาดูแล	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	โฮมสเตย์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือ	สมาชิกโฮมสเตย์ได้รับการอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการ

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
นักท่องเที่ยว			รองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารและมีการจัดอบรมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการฝึกอบรมแต่ไม่มีการซักซ้อม	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	โฮมสเตย์แต่ละหลังมีการจัดเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น - มียานพาหนะและอุปกรณ์สื่อสารประเภทโทรศัพท์เพื่อประสานความช่วยเหลือ	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	บุคคลากรได้รับการฝึกอบรมจากกระทรวงสาธารณสุข	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะความรู้การปฐมพยาบาล แต่ขาดความต่อเนื่อง	-พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	ไม่มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	-มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการรับรองความปลอดภัยจากหน่วยงานภายนอก	-มีการรับรอง	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบ ประจำเดือน	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	- ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัด จำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองห้องพัก ผ่านอีเมล และโทรศัพท์	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	จองผ่านเว็บไซต์กลางของ Go2homestay และประสาน โดยตรงมาที่ชุมชน	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่ หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การ บอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการ ประชาสัมพันธ์มี ความเหมาะสม สามารถเข้าถึง นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายได้	นักท่องเที่ยวมีทั้งมาเลเซียและ ต่างประเทศ กิจกรรมส่วนใหญ่ สอดคล้องกับวิถีชุมชน	-มีการกำหนด นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายที่ เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กิจกรรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของ ผู้คนในชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยว สามารถเลือกได้	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่ เหมาะสมกับกลุ่ม นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	ร่วมงานส่งเสริมการขายในระดับรัฐและประเทศ	-ประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้ามาสำรวจบันทึกรายการโทรทัศน์และประชาสัมพันธ์ชุมชนในแต่ละปีงบประมาณ	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหลายครั้งใน 1 ปี	-สัมภาษณ์คณะกรรมการ -ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.2.7 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Labu Kubong, Kuala Kangsar รัฐเปรัก

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Labu Kubong, Kuala Kangsar รัฐเปรัก ชุมชนล้อมรอบด้วยภูเขาชุมชนได้ริเริ่มทำโฮมสเตย์เมื่อปี 2557 โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่เดินทางไปทำงานในเมือง สภากงกัมิประเทศเป็นไร่นา สวนผลไม้ และพื้นที่เชิงเขา การทำนาและการทำสวนเป็นอาชีพที่คงอยู่กับชุมชน ปัจจุบันมีบ้านที่ทำโฮมสเตย์ จำนวน 19 หลัง ชาวบ้านได้รวมตัวกันจัดการโฮมสเตย์ตามแนวนโยบายของรัฐโดยมีมาตรฐานการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	มีการจัดทำแผนโครงการประกวดภูมิทัศน์บ้านน่ายุ การดูแลรักษาป่าต้นน้ำของชุมชน	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูลพหุติยภูมิ
	สมาชิกส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการอนุรักษ์ แผนอนุรักษ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน แนวคิดการอนุรักษ์มีเฉพาะแกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้เจ้าของโฮมสเตย์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	สมาชิกโฮมสเตย์บางส่วนสามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูลพหุติยภูมิ
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรม มีกิจกรรมที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมตามประเพณีปฏิบัติของชาวมุสลิม เช่น open house ฮารีรายอ และอื่นๆ สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เช่น วิธีการทำนา การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมบ้านเก่า ฮารีรายอ	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	วิถีปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามและการแต่งกาย	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ว่าวัฒนธรรมและวิถีชีวิตใน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
		ชุมชนเป็นอย่างไร	

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่ องค์ความรู้และ สร้างการเรียนรู้ กับคนภายในและ ภายนอก	มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ เอกสาร - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับ คนในชุมชน	- มีวิทยากรถ่ายทอดได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	- มีเครื่องมือในการสร้างการ เรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	มีการปรับข้อมูลในเว็บไซต์นานๆ ครั้ง	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ บางส่วน
2. คนในชุมชน สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนสู่การ จัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชน ในด้านต่างๆ ได้	มีเป้าหมายการจัดการโฮมสเตย์ เพื่อการพัฒนาท่องเที่ยวเพื่อ ยกระดับเศรษฐกิจของชุมชนให้ดี ขึ้น สร้างความร่วมมือในการ ทำงานร่วมกันระหว่างคนใน ชุมชน สร้างกิจกรรมท่องเที่ยวให้ เกิดขึ้นในชุมชน ต้องการให้การ ท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเป็นที่ รู้จัก และต้องการเผยแพร่	- แแกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	วัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็น ชุมชนผู้นำท่องเที่ยว		
	ประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการ โฮมสเตย์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นชุมชนผู้นำ นักท่องเที่ยว	- แคนนำสามารถนำ เครื่องมือ CBT ไปจัด กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ใน ชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความ เข้าใจเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	ไม่มี	- มีแผนงานการพัฒนาการ ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
(หลักการ 3 ห่วง 2 เรือ่นไข คือ พอประมาณ มี เหตุผล มี ภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่ คุณธรรม)	ไม่มี	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง หรือมี การทำงานตามแนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- มีการขยายแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว นำ หลักการแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูล ทรัพยากร มี ข้อมูลความรู้เรื่อง	มีการจัดทำเอกสารข้อมูลชุมชน ในรูปแบบรายงาน เพื่อเสนอต่อ กระทรวงหรือหน่วยงานที่	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่ม ชัดเจน	- เอกสารเพียง บางส่วน - การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
ทรัพยากร	เกี่ยวข้อง		สมาชิก
	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่จัดประชุม	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สสำรวจพื้นที่
2. การสื่อความหมาย	มีทั้งคนและป้ายสื่อความหมาย บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์ - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	ผู้นำกลุ่ม 2 คน เป็นผู้อธิบายให้ข้อมูลเป็นหลัก	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีทักษะเทคนิค สไลด์ลูกเล่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	มีกลุ่มและมีโครงสร้างการบริหารชัดเจนโดยมีรูปแบบการบริหารที่คล้ายกันกับชุมชนอื่นที่มีการจัดการโฮมสเตย์โดยชุมชน แต่ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นทางการ	- มีกลุ่มแกนนำด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีโครงสร้าง	- มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีแผนงาน	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะตั้งแต่เริ่มจัดตั้งโฮมสเตย์	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีแผน	- แผนการจัดการขยะในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการคัดแยก	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีการไชเคิล	รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีกลุ่มองค์กรเข้ามาอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การจัดการโฮมสเตย์ การพัฒนาด้านการเกษตร การบริการนักท่องเที่ยว การทำตลาดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- สมาชิกสามารถบอกเล่าแหล่งทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวทราบได้โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีจากกระทรวงท่องเที่ยว กระทรวงเกษตร และสาธารณสุข และ NGO	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยว มีการเชื่อมโยงโปรแกรมท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกชุมชน โดยโปรแกรมท่องเที่ยวภายในชุมชนส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการสัมผัสวิถีและเรียนรู้กลุ่มอาชีพ เช่น การทำนา การตีมีด การทำขนม การเลี้ยงผึ้ง เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	- กิจกรรมทำขนม การตีมีด	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- สอบถาม นักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้า มามีส่วนร่วม	กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข เนื่องจากชุมชน ต้องผ่านการรับรองจาก 3 หน่วยงานนี้จึงจะเปิดให้บริการได้	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์ อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- มีการประสานงานกับแกนนำ กลุ่มท่องเที่ยวเกี่ยวกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- มีการประสานงานกับ หน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- มีแผนการพัฒนาร่วมกัน เช่น การปรับปรุงห้องน้ำและที่พัก	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- การประชุมต่อเนื่องภายใน ชุมชนและหน่วยงานภายนอกที่ เกี่ยวข้อง	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. การฟื้นฟู ทรัพยากรใน ชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง	- มีกิจกรรมอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และ การปรับปรุงมีที่คนชุมชน	- มีกิจกรรมการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	บันทึกกิจกรรมของ ชุมชน - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
	- ยังไม่มีแผนอย่างเป็นรูปธรรม แผนการฟื้นฟูเป็นหน้าที่ของ หน่วยงานรัฐโดยตรง	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟู ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- มีการประสานเพื่อเชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล การอนุรักษ์	- มีการประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. กองทุนในการ จัดการทรัพยากร	ยังไม่ได้ดำเนินการ	- กองทุนมีการหมุนเวียน และใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	ไม่มี	- สมุดบัญชีรับจ่ายของ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- ตรวจสอบเอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	- แบ่งเป็นที่ตั้งชุมชนเป็นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ประกอบอาชีพ ได้แก่การทำนาเป็นอาชีพหลัก	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน เป็นข้อตกลงในการใช้ทรัพยากร เช่น ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ เป็นต้น	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	- การจัดการอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดร่วมกัน	- มีการจัดการอยู่ภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ได้ประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนแก่สมาชิกรับทราบและบอกกล่าวให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ		- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ)	- มีข้อห้าม เช่น ห้ามแต่งกายในลักษณะล่อแหลม ห้ามดื่มสุราของมึนเมาและยาเสพติด ห้ามนำสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขเข้าชุมชน	- มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	-นักท่องเที่ยวทุกคนทราบ และมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นอย่างดี	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อห้ามและหลักศาสนาอิสลาม	-มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	บางส่วนแต่งกายตามแบบของมุสลิมเนื่องจากเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองใหญ่	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	-เมื่อนักท่องเที่ยวถามทุกคนสามารถบอกความหมายของชุดแต่งกายได้	- มีการสื่อความหมายเรื่อง การแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	- จัดทำเป็นรูปเล่มเอกสาร	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	- มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ผู้นำเที่ยวสามารถอธิบายได้ในแต่ละจุด แต่ยังไม่สร้างเป็นฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- เป็นฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ทดลองทำ และมีผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และแกนนำ	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่น	- ภาษามาลายูกกลาง เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในการสื่อสาร	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	- มีการสื่อความหมายภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
ของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้	ด้วยมาลาญกลาง	ถิ่น	สมาชิก - การ สังเกตการณ์
	-มีการสื่อภาษาถิ่นกับ นักท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ วัฒนธรรมด้านภาษา และมีสำม แปลภาษาที่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	เยาวชนมีการใช้ภาษาถิ่นในการ สื่อสารในชีวิตประจำวัน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
2. รวบรวม การเล่นและ จัดโปรแกรม การเล่นของ แต่ละชุมชน	มีโปรแกรมการเล่นแต่ไม่โด เด่น เช่น การแสดงการต้อนรับ การแสดงของเยาวชน	-โปรแกรมการเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ส่วนใหญ่เป็นการแสดงตาม หลักศาสนา และการแสดงของ เยาวชน	-การสื่อความหมายเรื่อง การเล่นที่บ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ขาดการสืบทอดอย่างเป็นระบบ	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบ กติกากา	- สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้เพราะจะเกี่ยวข้องกับ หลักศาสนา	-สมาชิกสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัด เนื่องจาก เกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการนำหลักศาสนามากำหนด	-มีการนำหลักศาสนามา	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	เป็นกฎระเบียบโดยการตั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลัก ยึดถือเป็นสำคัญ	กำหนดเป็นกฎระเบียบ	สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
2. รูปแบบการทำงาน	- มีการประชุมทั่วไปและมีประเด็นด้านการท่องเที่ยวสอดแทรกไปด้วย	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดและกำหนดเป็นโครงสร้าง ซึ่งโครงสร้างการบริหารรัฐเป็นผู้กำหนด ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และคณะกรรมการ	- มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของชุมชน	- สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชน ผู้นำ และหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. ผู้นำทางการในชุมชน	- ผู้นำทางการของกลุ่มท่องเที่ยวเป็นผู้ใหญ่บ้านและคนรุ่นใหม่ที่จบการศึกษามารับบริหารชุมชน	- ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน	- มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ขาดการบันทึกการประชุมอย่างเป็นระบบ	- การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการสร้างเครือข่ายโฮมสเตย์ในระดับรัฐและมีการจัดประชุมร่วมกัน	- มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
5. การทำงานเป็นทีม	สมาชิกมีการประชุมร่วมกันทุกเดือน	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการทำงานตามโครงสร้างที่ตั้งไว้	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม เช่น Power point	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ดี เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีความรู้และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมในฐานเรียนรู้ต่างๆ เช่น การทำขนม การทำอาหาร ติ่มมิด เป็นต้น	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว	- สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์ คณะกรรมการ
	ยังขาดความชัดเจน	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณสุขประโยชน์	- สํารวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์ คณะกรรมการ
	- กิจกรรมท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ทั้งหมดเป็นการสะท้อนวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของชุมชน	-กิจกรรมการท่องเที่ยว สะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พักโฮมสเตย์ ค่ากิจกรรมที่เป็นการสาธิต รายได้หลังหัก	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ต้นทุนจะถูกเก็บเข้าส่วนกลาง เพื่อใช้จัดกิจกรรมในชุมชน		- สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	มีคณะกรรมการในการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายของกลุ่มชัดเจน โดยสมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ	- ระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการประชุมประจำเดือนทุกเดือน	- การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการรายงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง	- การรายงานและการติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
8. การระดมทุน	ไม่มีการระดมทุน ในลักษณะร่วมหุ้น ใครมีเงินลงทุนมากก็สามารถลงทุนได้ภายใต้ข้อตกลงของชุมชน การลงทุนอย่างง่าย เช่น ห้องน้ำ ห้องโฮมสเตย์ รัฐช่วยสนับสนุนบางส่วน	- มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่มีการประชุมในหัวข้อนี้	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมกรณีของการจัดการโฮมสเตย์	- มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีการลงทุน	- ชาวบ้านร่วมลงทุนลงแรง	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			สมาชิก
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	มีเฉพาะสมุดเยี่ยม	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	ไม่มีหลักฐาน	-การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
	ไม่มีหลักฐาน	-มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	-ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากสมุดเยี่ยมหรือแบบสอบถาม
10. การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาดของแต่ละโฮมสเตย์ แต่ในชุมชนมีถังขยะน้อย	-วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ยังไม่มีถังขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	- หน่วยงานรัฐเข้ามาจัดเก็บ	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	จัดให้มีการถังขยะในแต่ละโฮมสเตย์	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	ยังไม่มีฉบับที่เป็นเอกสารชัดเจน	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีปราชญ์ชุมชนถ่ายทอดองค์ความรู้	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังไม่มีแผนอย่างชัดเจน มีเพียงการแบ่งงานกันทำตามความถนัด	-มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว แกนนำซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่มีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ยึดหลักความเป็นธรรมในการบริหารจัดการ และมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทการทำงานตามความถนัดของแต่ละบุคคล	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่รับนโยบายมาจากรัฐบาล	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการจัดการเลือกตั้งผู้นำเข้ามาทำหน้าที่ตามวาระ	-มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจนเนื่องจากชุมชนเพิ่งรวมตัวกันในปี 2557	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			ประเมิน
	มีบันทึกการประชุมบางเรื่อง	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	ยังไม่มีการจัดตั้งกองทุนใดๆ ในชุมชน	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ยังไม่ดำเนินการเนื่องจากเป็นชุมชนใหม่ในการจัดการโฮมสเตย์	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	ยังไม่ดำเนินการเนื่องจากเป็นชุมชนใหม่ ในการจัดการโฮมสเตย์	-มีบันทึกการประชุมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	ไม่มีมาตรการในการใช้น้ำเนื่องจากชุมชนมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี เพราะตั้งอยู่บริเวณเขตแนวเขา	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	มีข้อตกลงร่วมกันด้านการใช้ประโยชน์น้ำและมีการจัดทำชลประทานที่เป็นระบบ	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทางปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่ - สัมภาษณ์จุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้านเสียงรบกวน	ไม่อนุญาตให้มีการร้องคาราโอเกะหรือกระทำเสียงใดๆ อันเป็นการ	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	รบกวนผู้อื่นในชุมชน	เสียงรบกวน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดไว้เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลักไม่มีผลกระทบด้านการใช้เสียง	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
7. การจัดการด้านพลังงาน	ยังไม่มีมีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีมาตรการรองรับ	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	มุ่งเน้นการใช้วัสดุประเภทใบตอง แต่ยังมีการใช้โฟมและแก้วน้ำพลาสติกอยู่บ้านในการต้อนรับนักท่องเที่ยว	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีมาตรการไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตรายที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตรายที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	ยังไม่มีส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ผลิตภัณฑ์ชุมชนยังขาดการแปรรูป ผลิตภัณฑ์และไม่ถูกนำมาเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์ผู้ที่นำเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	อยู่ระหว่างการจัดหาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	- พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการนักท่องเที่ยว	ประธานและเจ้าของโฮมสเตย์มาต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่
	ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์พื้นที่โดยตรง แต่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ www.go2homestay.com	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ประธานประสานงานกับเจ้าของโฮมสเตย์	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้นักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	- มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้นักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยว)	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
		ความเสี่ยงและอันตราย)	
	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีป้ายบอกเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการเตือนด้วยวาจาเสียส่วนใหญ่	- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ มีเพียงบอร์ดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	- มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชน	- มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรงดี ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และห้ามมีการสร้างบ้านแยกออกมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว หรือถ้ามีการสร้างจะไม่ถูกรับรองโดยกลุ่ม	- สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการดูแลภูมิทัศน์รอบบ้านให้สะอาดน่าอยู่	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีอุปกรณ์จำเป็นพื้นฐานครบ	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	แต่ความสะอาดของห้องน้ำในแต่ละบ้านแตกต่างกัน	- ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			- การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	เป็นอาหารทั่วไปเน้นวัตถุดิบในชุมชน	- มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถึงขยะ	ไม่เน้นถึงขยะที่เป็นส่วนกลาง	- วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถึงขยะ	- มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถึงขยะ	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	- สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	มีถึงขยะในแต่ละบ้าน	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลัก	- ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ใช้ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมพอสมควร	- ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานเฉพาะภาษามาลายูกลาง	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นแกนนำและเจ้าของโฮมสเตย์	- นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ภาษามาลายูกกลางและภาษาอังกฤษบ้าง	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ห้องพักแต่ละบ้านแตกต่างกันบางบ้านสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก	-สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน แต่บางบ้านขาดความพร้อม	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่านภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	บางบ้านมีผ้าห่มไม่เพียงพอ	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก มีการจัดห้องไว้สวยงาม	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องพัก
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว ชุดม้านั่งหน้าห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยว	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เก้าอี้ ม้านั่ง ลานบ้านกว้าง	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการปลูกต้นไม้ประดับ ไม้ผล และพืชสวนครัว	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่งและพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
จัดเตรียมอาหาร	ผ่านการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข	เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- สำรองพื้นที่
	อากาศถ่ายเทสะดวก	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์ อุปกรณ์ทุกอย่างใช้เสร็จก็ทำความสะอาดทันที	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ แยกสัดส่วนการเตรียม การประกอบอาหาร โต๊ะรับประทานอาหาร ไว้เป็นส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เป็นศูนย์กลางชุมชน ใกล้กับที่พักนักท่องเที่ยว	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต เช่น การทำนา ตีมีด ทำของเล่น เป็นต้น	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความเชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตชุมชน	-ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ผู้ประสานงานกลุ่มโฮมสเตย์จะประสานรายชื่อนักท่องเที่ยวไปยังสถานีตำรวจและสถานพยาบาลใกล้เคียง	-มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ผู้นำกลุ่มจะแจ้งข้อมูลให้กับสถานีตำรวจรับทราบและเข้ามาดูแล	-มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	โฮมสเตย์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
2. ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	สมาชิกโฮมสเตย์ได้รับการอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารและมีการจัดอบรมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการฝึกอบรมแต่ไม่มีการซักซ้อม	-การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	โฮมสเตย์แต่ละหลังมีการจัดเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น - มียานพาหนะและอุปกรณ์สื่อสารประเภทโทรศัพท์เพื่อประสานความช่วยเหลือ	-อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	บุคลากรได้รับการฝึกอบรมจากกระทรวงสาธารณสุข	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะความรู้การปฐมพยาบาล แต่ขาดความต่อเนื่อง	-พัฒนาคนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	ไม่มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	-มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจาก	ไม่มีการรับรองความปลอดภัย	-มีการรับรอง	- หลักฐานการ

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จากหน่วยงานภายนอก		รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบ ประจำเดือน	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	- ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัด จำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองห้องพัก ผ่านอีเมล และโทรศัพท์	- ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	จองผ่านเว็บไซต์กลางของ Go2homestay และประสาน โดยตรงมาที่ชุมชน	- มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่ หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การ บอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการ ประชาสัมพันธ์มี ความเหมาะสม สามารถเข้าถึง นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวมีทั้งมาเลเซียและ ต่างประเทศ กิจกรรมส่วนใหญ่ สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- มีการกำหนด นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายที่ เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กิจกรรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของ	- กิจกรรมท่องเที่ยวที่	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
กลุ่มเป้าหมายได้	ผู้คนในชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้	เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	ร่วมงานส่งเสริมการขายในระดับรัฐและประเทศ	-ประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้ามาสำรวจบันทึกรายการโทรทัศน์และประชาสัมพันธ์ชุมชนในแต่ละปีงบประมาณ	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหลายครั้งใน 1 ปี	-สัมภาษณ์คณะกรรมการ -ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.2.8 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Jeruju, Ayer Hitam, รัฐเคดาห์

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampung Jeruju, Ayer Hitam, รัฐเคดาห์ชุมชนเริ่มมีการจัดตั้งโฮมสเตย์ปี 2548 โดยมีหน่วยงานด้านการเกษตรเข้ามาศึกษาดูงานในหมู่บ้านดูงานด้านการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำนา การจับปลา การเกษตร บ่อกึ่ง ประมง เป็นต้น ชาวบ้านได้รวมตัวกันจัดการโฮมสเตย์ตามแนวนโยบายของรัฐโดย ปัจจุบันมี 70 ครัวเรือนที่ลงทะเบียนโฮมสเตย์ มีมาตรฐานการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	ยังขาดการทำแผนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูลพหุติยภูมิ
	สมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชัดเจน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้เจ้าของโฮมสเตย์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	สมาชิกโฮมสเตย์บางส่วนสามารถอธิบายได้ถึงแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรบางส่วนได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูลพหุติยภูมิ
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เช่น วิถีการทำนา กิจกรรมสำคัญทางศาสนา วันฮารีรายอ	มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	วิถีปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามการแต่งกายและวัฒนธรรมชุมชน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้ว่า วัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนเป็นอย่างไร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่ องค์ความรู้และ สร้างการเรียนรู้ กับคนภายในและ ภายนอก	มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลหัตถ์ภูมิ เอกสาร - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับ คนในชุมชนได้ 5 คน	- มีวิทยากรถ่ายทอดได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	- มีเครื่องมือในการสร้างการ เรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	มีการปรับข้อมูลในเว็บไซต์อยู่ เสมอ	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ข้อมูลหัตถ์ภูมิ บางส่วน
2. คนในชุมชน สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนสู่การ จัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชน ในด้านต่างๆ ได้	โดยแกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้โดยการ นำเงินที่หักจากรายได้ทั้งหมด 10% เข้ากองทุนหมู่บ้านเพื่อ พัฒนาชุมชน	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	นำแนวคิด CBT มาพัฒนาสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วมในการ ทำงานร่วมกัน	- แกนนำสามารถนำ เครื่องมือ CBT ไปจัด กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ใน ชุมชนได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และความรู้คู่คุณธรรม)	ไม่มี	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	- พึ่งตนเองบนฐานทรัพยากรและองค์ความรู้ที่มี - ทำการเกษตรเพื่อยังชีพเหลือขาย	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน เป็นปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกรวบรวมไว้ในมัสยิดและศาลาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน	- เอกสารเพียงบางส่วน - การสัมภาษณ์สมาชิก
	ยังไม่มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แต่มีศูนย์เรียนรู้ด้านอาชีพ	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่
2. การสื่อความหมาย	มีคนสื่อความหมายเป็นหลัก ยังขาดป้ายสื่อความหมายอย่างชัดเจน	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่นป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- สำรวจพื้นที่
	มีคนให้ข้อมูลหลัก 5 คน และ เยาวชนบางส่วน	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค สื่ากลูกเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติ	มีกลุ่มและมีโครงสร้างการ บริหารชัดเจนโดยมีรูปแบบการ บริหารที่คล้ายกันกับชุมชนอื่น ที่มีการจัดการโฮมสเตย์โดย ชุมชน แต่ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มใน การดูแลรักษาทรัพยากร ธรรมชาติอย่างเป็นทางการ	- มีกลุ่มแกนนำด้านการ ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีโครงสร้าง	- มีการแบ่งหน้าที่ในการ ทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีแผนงาน	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามา อบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการ ขยะตั้งแต่เริ่มจัดตั้งโฮมสเตย์	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คน ในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีแผน	- แผนการจัดการขยะใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการคัดแยกขยะที่ขายได้	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
	ไม่มีการไซเคิล	รีไซเคิลหรือการนำกลับมา ใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีกลุ่มองค์กรเข้ามาอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การจัดการโฮมสเตย์ การพัฒนาด้านการเกษตร การบริการนักท่องเที่ยว การทำตลาดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- สมาชิกสามารถบอกเล่าแหล่งทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวทราบได้โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีจากกระทรวงท่องเที่ยว กระทรวงเกษตร และสาธารณสุข และ NGO	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยว มีการเชื่อมโยงโปรแกรมท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกชุมชน โดยโปรแกรมท่องเที่ยวภายในชุมชน ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการสัมผัสวิถีและเรียนรู้กลุ่มอาชีพ เช่น การทำนา อาชีพประมง วิถีชีวิตของคนในชุมชน เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	- ยังขาดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวลงมือทำ	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - สอบถามนักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	- กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข เนื่องจากชุมชนต้องผ่านการรับรองจาก 3 หน่วยงานนี้จึงจะเปิดให้บริการได้	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	-มีการประสานงานกับแกนนำ กลุ่มท้องถิ่นเกี่ยวกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- มีการประสานงานกับ หน่วยงานและคนในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-มีแผนการพัฒนาร่วมกัน เช่น การปรับปรุงห้องน้ำและที่พัก	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-การประชุมต่อเนื่องภายใน ชุมชนและหน่วยงานภายนอกที่ เกี่ยวข้อง	- มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. การฟื้นฟู ทรัพยากรในชุมชน อย่างต่อเนื่อง	-ไม่มีเป็นรูปธรรม	-มีกิจกรรมการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	บันทึกกิจกรรมของ ชุมชน - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
	-ยังไม่มีแผนอย่างเป็นรูปธรรม	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟู ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- ประสานผ่านสำนักงานการ ท่องเที่ยวประจำรัฐดำเนินการ	- มีการประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. กองทุนในการ จัดการทรัพยากร	- มีการจัดตั้งกองทุนจากการ ท่องเที่ยว	- กองทุนมีการหมุนเวียน และใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- มีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย	- สมุดบัญชีรับจ่ายของ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ตรวจสอบ เอกสารเพียง บางส่วนเกี่ยวกับ บัญชีรายรับ รายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	- แบ่งเป็นที่ชุมชนเป็นที่อยู่	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	อาศัย และพื้นที่ประกอบอาชีพ ได้แก่การทำนาเป็นอาชีพหลัก	ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ ประโยชน์	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. ภาวะเปียบใน ชุมชนในการดูแล รักษาทรัพยากร ธรรมชาติ	- มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์ อักษรชัดเจน	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์ อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สํารวจพื้นที่ ชุมชน
	- การจัดการอยู่ภายใต้ กฎระเบียบที่กำหนดร่วมกัน	- มีการจัดการภายใต้ กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ได้ประชาสัมพันธ้อย่างชัดเจน แก่สมาชิกรับทราบ และบอก กล่าวให้นักท่องเที่ยวได้รับ ทราบ	มีการประชาสัมพันธ์เรื่อง กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการ ปฏิบัติ (ระเบียบ) ศาสนาม	- ยังไม่มีข้อห้ามที่เป็นลายลักษณ์ อักษร แต่เข้าใจได้ตามหลัก ศาสนา	- มีกฎระเบียบที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นอย่างดีด้วยการแจ้งโดยวาจา	- มีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิกและ นักท่องเที่ยว
	มีการสื่อความหมายให้กับ นักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อห้าม และหลักศาสนาอิสลาม	มีการสื่อความหมายเรื่อง กฎระเบียบให้นักท่องเที่ยว ทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่ เป็นอัตลักษณ์	- บางส่วนแต่งกายตามแบบของ มุสลิมและแต่งกายตาม	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกาย ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
ของชุมชน	แบบฟอร์มของกลุ่มท่องเที่ยว		- การสังเกตการณ์
	-เมื่อนักท่องเที่ยวถามทุกคนสามารถบอกความหมายของชุดแต่งกายได้	- มีการสื่อความหมายเรื่อง การแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	- มีการจัดเก็บในรูปแบบเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	- มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ผู้นำเที่ยวสามารถอธิบายได้ในแต่ละจุด แต่ยังไม่สร้างเป็นฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- เป็นฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน เช่น การทำปรมง ทำซอส เป็นต้น	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และแกนนำ	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่นภาษามลายูภาษาใต้	- ภาษามลายูกลาง เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในการสื่อสาร	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่นด้วยภาษามลายูกลาง	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อภาษาถิ่นกับ	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	นักท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ วัฒนธรรมด้านภาษา และมีล่าม แปลภาษาที่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- เยาวชนมีการใช้ภาษาถิ่นในการ สื่อสารในชีวิตประจำวัน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
2. รวบรวม การเล่นและ จัดโปรแกรม การเล่นของ แต่ละชุมชน	- มีโปรแกรมการเล่นแต่ไม่โดดเด่น เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงสีลัต การเต้นรำ เป็นต้น	- โปรแกรมการเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ส่วนใหญ่เป็นการแสดงตาม หลักศาสนา และการแสดงของ เยาวชน	- การสื่อความหมายเรื่อง การเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- มีการบอกกล่าวแก่เยาวชน	- มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กฎระเบียบ กติกากา	- สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้เพราะจะเกี่ยวข้องกับ หลักศาสนา	- สมาชิกสามารถอธิบาย กฎระเบียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัด เนื่องจาก เกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง	- การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - เอกสารเพียง บางส่วน
	- มีการนำหลักศาสนามากำหนด เป็นกฎระเบียบโดยการตั้ง กฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลัก ศาสนาเป็นหลัก ยึดถือเป็น	- มีการนำหลักศาสนามา กำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	สำคัญ		
2. รูปแบบการทำงาน	- มีการประชุมต่อเนื่องในลักษณะกลุ่มย่อย	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนที่กำหนดโครงสร้างโดยรัฐ - มีการแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายต้อนรับ ฝ่ายนำชม ฝ่ายอาหาร ฝ่ายนำเที่ยว ฝ่ายกิจกรรมการแสดง เป็นต้น	-มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	- คนสูงวัย และเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรม	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชน ผู้นำ และหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. ผู้นำทางการในชุมชน	- ผู้นำทางการของกลุ่มท่องเที่ยวเป็นผู้ใหญ่บ้าน	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ขาดการบันทึกการประชุมอย่างเป็นระบบ	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการสร้างเครือข่ายโฮมสเตย์ในระดับรัฐและมีการจัดประชุมร่วมกัน	-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
5. การทำงานเป็นทีม	- สมาชิกมีการประชุมร่วมกันเดือนละครั้ง	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	- มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการทำงานตามโครงสร้างที่ตั้งไว้	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ยังไม่มีการใช้สื่ออื่นประกอบ	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	- กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ดี เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีความรู้และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมในฐานเรียนรู้ต่างๆ เช่น การทำซอส การทำอาหาร เป็นต้น	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับ นักท่องเที่ยว	- สสำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์ คณะกรรมการ
	ยังขาดความชัดเจน	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณสุขประโยชน์	- สสำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์ คณะกรรมการ
	- กิจกรรมท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ทั้งหมดเป็นการสะท้อนวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของชุมชน	-กิจกรรมการท่องเที่ยว สะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้สู่ชุมชน	- ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พักโฮมสเตย์ ค่ากิจกรรมที่เป็นการสาธิต รายได้หลังหักต้นทุนจะถูกเก็บเข้าส่วนกลาง เพื่อใช้จัดกิจกรรมในชุมชน	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน -สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	- มีคณะกรรมการในการบริหาร งบประมาณที่ชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายของกลุ่มชัดเจน โดยสมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ	-ระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการประชุมประจำเดือนทุกเดือน	-การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการรายงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง	-การรายงานและการติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
8. การระดมทุน	- ไม่มีการระดมทุน ในลักษณะร่วมหุ้น ใครมีเงินลงทุนมากก็สามารถลงทุนได้ภายใต้ข้อตกลงของชุมชน การลงทุนอย่างง่าย เช่น ห้องน้ำ ห้องโหมสเตย์ รัฐช่วยสนับสนุนบางส่วน	-มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	-ไม่มีการประชุมในหัวข้อนี้	- มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรมกรณีของการจัดการโหมสเตย์	-มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่มีการลงทุน	-ชาวบ้านร่วมลงทุนลงแรง	- การสัมภาษณ์สมาชิก
9. การประเมิน	- มีเฉพาะสมุดเยี่ยม	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	-ความคิดเห็นของ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
ความพึงพอใจกับ นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
	-ขาดหลักฐาน	-การรับความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยว	-ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
	-ขาดหลักฐาน	-มีการนำความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยวไป ปรับปรุง และแก้ไข	-ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
10. การจัดการ ขยะชุมชน/แหล่ง ท่องเที่ยว	- รักษาความสะอาดของแต่ละ โฮมสเตย์ แต่ในชุมชนมีถังขยะ น้อย	-วางอย่างเหมาะสมและ รักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- ยังไม่มีการคัดแยกที่ขายได้	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยก ถังขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- หน่วยงานรัฐเข้ามาจัดเก็บ บางส่วนเผา	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- จัดให้มีการถังขยะในแต่ละ โฮมสเตย์	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและ การถ่ายทอดองค์ ความรู้	- ยังไม่มีการบันทึกเป็นเอกสาร ชัดเจน แต่เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสาร ลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- มีปราชญ์ชุมชนถ่ายทอดองค์ ความรู้	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
			ผู้ประเมิน
	- มีเยาวชนเข้ามาสืบทอดบางส่วน	- การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- ยังไม่มีแผนที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียอดความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นนักพัฒนาชุมชนที่สำคัญ	- ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่รับนโยบายมาจากรัฐบาล	- ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- ไม่ชัดเจนเรื่องวาระ	- มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ	- มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ชุมชนเสนอให้หน่วยงานรัฐดำเนินการ	- มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
	- มีบันทึกการประชุมบางเรื่อง	- มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุน	- มีการจัดตั้งกองทุน	- มีการจัดตั้งกองทุนและการ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
สวัสดิการชุมชน		บริหารกองทุนอย่างชัดเจน	สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน - บัญชีรายรับ- รายจ่าย
	- มีกฎระเบียบชัดเจน	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของ กองทุน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน - บัญชีรายรับ- รายจ่าย
	- มีการบันทึกการประชุมอย่าง ชัดเจน	-มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้ จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารวาระการ ประชุม
5. การจัดการ ทรัพยากรน้ำและ น้ำเสีย	- ไม่มีมาตรการใดๆ ที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและ กิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำ อย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่ ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	- มีข้อตกลงร่วมกันภายในชุมชน	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีบ่อบำบัดในครัวเรือนก่อนมี การปล่อยลงสู่แหล่งธรรมชาติ	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวาง แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำ เสีย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - สำรวจจุดปล่อย น้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการ ด้านเสียงรบกวน	- ไม่อนุญาตให้มีการร้องคาราโอ เกะหรือกระทำเสียงใดๆ อันเป็น การรบกวนผู้อื่นในชุมชน	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ นักท่องเที่ยวเพื่อควบคุม เสียงรบกวน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- กิจกรรมการท่องเที่ยวถูก กำหนดไว้เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิต ชุมชนเป็นหลักไม่มีผลกระทบ ด้านการใช้เสียง	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่ รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือ สภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
7. การจัดการด้านพลังงาน	- ยังไม่มีมีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ยังไม่มีมาตรการรองรับ	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลกระทบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- ขาดหลักฐานที่ชัดเจน	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีมาตรการไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัสดุที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัสดุที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	- ยังไม่มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ผลกระทบชุมชน	- สินค้าชุมชนประกอบด้วย ซอส กะปิ น้ำปลา และอาหารทะเลอื่นๆ	- ผลกระทบชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว

	- ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยว	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	- อยู่ระหว่างการจัดหาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	- พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการนักท่องเที่ยว	- ประธานและเจ้าของโฮมสเตย์มาต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่
	- ขาดเอกสารประชาสัมพันธ์พื้นที่โดยตรง แต่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ www.go2homestay.com	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ประธานประสานงานกับเจ้าของโฮมสเตย์	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- ไม่มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว	- มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวแต่ไม่มีป้ายบอกเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการเตือนด้วยวาจาเสียส่วนใหญ่	- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- มีป้ายประชาสัมพันธ์แต่ไม่ชัดเจน มีเพียงบอร์ดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	- มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	- ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชน	- มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	- สภาพการใช้นานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง สภาพการใช้นานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรงดี ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และห้ามมีการสร้างบ้านแยกออกมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว หรือถ้ามีการสร้างจะไม่ถูกรับรองโดยกลุ่ม	- สภาพการใช้นานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	- มีการดูแลภูมิทัศน์รอบบ้านให้สะอาดน่าอยู่	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	- อุปกรณ์มีอุปกรณ์จำเป็นพื้นฐานครบ	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	- แต่ความสะอาดของห้องน้ำในแต่ละบ้านแตกต่างกัน	- ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	- มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- เป็นอาหารทั่วไปเน้นวัตถุดิบในชุมชน	- มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	ไม่เน้นถังขยะที่เป็นส่วนกลาง	- วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีถังขยะในแต่ละบ้าน	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลัก	-ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ใช้ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสมพอสมควร	ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานเฉพาะภาษามาลายูกกลาง	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นแกนนำ 5 คน และมีกลุ่มเยาวชนมาร่วมงานและเรียนรู้	-นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ภาษามาลายูกกลางและภาษาอังกฤษบ้าง	-สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ห้องพักแต่ละบ้านแตกต่างกันบาง	-สะอาดมีอากาศถ่ายเท	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก	ได้สะดวก	- สำรองห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน แต่บางบ้านขาดความพร้อม	-เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องพัก
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่านภายในห้องนอน	-มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	-อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องพัก
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก มีการจัดห้องไว้สวยงาม	-การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องพัก
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว บางบ้านจัดไว้หน้าห้อง บางบ้านจัดไว้หน้าบ้าน	-มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เก้าอี้ ม้านั่ง ลานบ้านกว้าง	-มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	มีการปลูกต้นไม้ประดับ ไม้ผล และพืชสวนครัว	-มีการปลูกต้นไม้ตกแต่งและพืชสวนครัวไว้กันได้	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย ผ่านการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สำรองพื้นที่
	อากาศถ่ายเทสะดวก	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์ อุปกรณ์ทุกอย่างใช้เสร็จก็ทำความสะอาดทันที	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ แยกสัดส่วนการเตรียม การประกอบอาหาร โต๊ะรับประทานอาหาร ไว้เป็นส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สำรองห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เป็น	สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ศูนย์กลางชุมชน ใกล้กับที่พัก นักท่องเที่ยว		- สำรวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรม ฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละ ฐาน กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต เช่น ทำนา เย็บผ้า ประมง เป็นต้น	-สร้างการเรียนรู้กิจกรรม แต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีความเชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถี ชีวิตภายในชุมชน	-ความเชื่อมโยงระหว่าง ฐาน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัย ในชีวิตและ ทรัพย์สิน	ผู้ประสานงานกลุ่มโฮมสเตย์จะ ประสานรายชื่อนักท่องเที่ยวไปยัง สถานีตำรวจและสถานพยาบาล ใกล้เคียง	-มีแผนรองรับเมื่อเกิด เหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ผู้นำกลุ่มจะแจ้งข้อมูลให้กับสถานี ตำรวจรับทราบและเข้ามาดูแล	-มีมาตรการรักษาความ ปลอดภัยในที่พักและ ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	โฮมสเตย์ประสานงานกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	-มีศูนย์รับแจ้งเหตุจาก นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความ เข้าใจในการเข้า ช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว	สมาชิกโฮมสเตย์ได้รับการอบรม ด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข	-บุคลากร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารและมีการจัด อบรมในการช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวเบื้องต้น	-อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีการฝึกอบรมแต่ไม่มีการซักซ้อม	-การฝึกอบรมและการ ซักซ้อม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
3. เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการเข้า ช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว	โหมสแตย์แต่ละหลังมีการ จัดเตรียมชุดปฐมพยาบาล เบื้องต้น - มียานพาหนะและอุปกรณ์ สื่อสารประเภทโทรศัพท์เพื่อ ประสานความช่วยเหลือ	-อุปกรณ์เครื่องมือ ทันสมัย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	บุคคลากรได้รับการฝึกอบรมจาก กระทรวงสาธารณสุข	-มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน
	มีเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะ ความรู้การปฐมพยาบาล แต่ขาด ความต่อเนื่อง	-พัฒนาคนให้มีความรู้ อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน
	ไม่มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ	-มีการซักซ้อมการเกิดภัย หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจาก หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ไม่มีการรับรองความปลอดภัย จากหน่วยงานภายนอก	-มีการรับรอง	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบ ประจำเดือน	- หลักฐานการ รองรับจาก หน่วยงาน - การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองห้องพัก ผ่านอีเมล และโทรศัพท์	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	จองผ่านเว็บไซต์กลางของ Go2homestay และประสานโดยตรงมาที่ชุมชน	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	นักท่องเที่ยวมีทั้งมาเลเซียและต่างประเทศ กิจกรรมส่วนใหญ่สอดคล้องกับวิถีชุมชน	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กิจกรรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	ร่วมงานส่งเสริมการขายในระดับรัฐ ประเทศ และต่างประเทศ (สิงคโปร์)	-ประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพ

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			การร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม FAM TRIP ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	บางครั้งมีนักท่องเที่ยวเข้ามาทำข่าว และคอยตรวจสอบคุณภาพโดยไม่ได้นัดหมายล่วงหน้า	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจ นำเที่ยว และสื่อมวลชน มาสำรวจแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนหลายครั้งใน 1 ปี	-สัมภาษณ์ คณะกรรมการ -ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม

4.2.9 ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampong Paya Guring, รัฐเปอร์ลิส

ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน Kampong Paya Guring, รัฐเปอร์ลิส โฮมสเตย์เริ่มขึ้นเมื่อปี 2544 โดยการสนับสนุนของกระทรวงพัฒนาชนบท (Ministry of rural) โดยเริ่มจากการเป็นพื้นที่ศึกษาดูงานด้านการเกษตรและพัฒนาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อเป็นอาชีพเสริมให้กับผู้คนในชุมชน มีมาตรฐานการจัดการดังแสดงในตาราง

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	ยังขาดการทำแผนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว	มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - เอกสารข้อมูล ทุติยภูมิ
	เข้าใจด้านการอนุรักษ์ แต่ชุมชนตั้งอยู่ใกล้เมืองทำให้การอนุรักษ์ด้านธรรมชาติไม่ชัดเจน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์ - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้เจ้าของโฮมสเตย์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน - บันทึกกิจกรรมของชุมชน
	สมาชิกโฮมสเตย์บางส่วนสามารถอธิบายได้ถึงแนวทางการอนุรักษ์	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	- การสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ทรัพยากรบางส่วนได้		- เอกสารข้อมูล itudyภูมิ
2. ความรู้ ความ เข้าใจเรื่องการ อนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถี ชีวิต	สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจใน ประเด็นการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมี ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิต	- การสัมภาษณ์ สมาชิกในชุมชน - การสังเกตการณ์
	มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต เช่น การ แสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	มีกิจกรรมการแสดงผลออก ทางวัฒนธรรมอย่างเป็น รูปธรรม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	วิถีปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม การแต่งกายและวัฒนธรรมชุมชน	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยว สามารถอธิบายได้ว่า วัฒนธรรมและวิถีชีวิตใน ชุมชนเป็นอย่างไร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การเผยแพร่องค์ ความรู้และสร้าง การเรียนรู้กับคน ภายในและ ภายนอก	มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - ข้อมูลitudyภูมิ เอกสาร - ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
	มีวิทยากรที่มีความรู้ซึ่งเป็นผู้นำ ชุมชนและทำงานด้านการพัฒนา โฮมสเตย์	- มีวิทยากรถ่ายทอดได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	- มีเครื่องมือในการสร้าง การเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	- สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
	มีการปรับข้อมูลในเว็บไซต์อยู่ เสมอ โดยเฉพาะด้านกิจกรรม	- มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ของชุมชนเนื่องจากเป็นชุมชนต้นแบบของมาเลเซีย	เสมอ	- สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - ข้อมูลทุติยภูมิบางส่วน
2. คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆได้	โดยแกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT ในด้านการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ด้านการมีส่วนร่วมหรือการบูรณาการ	- แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)	ไม่มี	- มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สัมภาษณ์พื้นที่
	ไม่มี	- สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์พื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ฐานข้อมูล ทรัพยากร มีข้อมูล ความรู้เรื่อง ทรัพยากร	ขาดรูปเล่มที่ชัดเจน	- มีเอกสารข้อมูลรูปเล่ม ชัดเจน	- เอกสารเพียง บางส่วน - การสัมภาษณ์ สมาชิก
	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	- มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่ง เรียนรู้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่
2. การสื่อ ความหมาย	มีคนสื่อความหมายเป็นหลัก ยัง ขาดป้ายสื่อความหมายอย่าง ชัดเจน	- มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีคนให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นแกน นำ	ผู้สื่อความหมายต้องใช้ ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็น ปัจจุบัน และมีทักษะ เทคนิค สีสาลูกเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. กลุ่มองค์กร ชุมชนในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติ	ไม่มี	- มีกลุ่มแกนนำด้านการ ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ยังไม่มีโครงสร้าง	- มีการแบ่งหน้าที่ในการ ทำงานกันอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	ยังไม่มีแผนงาน	- มีแผนงานในการขับเคลื่อน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การจัดการขยะ	มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามา อบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการ ขยะตั้งแต่เริ่มจัดตั้งโฮมสเตย์	- มีการอบรม/ให้ความรู้ คน ในชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีแผน	- แผนการจัดการขยะใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการคัดแยกขยะเฉพาะที่ขาย	- มีการคัดแยกขยะ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ได้		สมาชิก - สำรองพื้นที่
	ไม่มีการไต่เคิล	รีไซเคิลหรือการนำกลับมา ใช้ใหม่	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การอบรมให้ความรู้	มีกลุ่มองค์กรเข้ามาอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา NGO เป็นต้น	- ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- สมาชิกสามารถบอกเล่าแหล่งทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวทราบได้ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน	- สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องราวทรัพยากรในชุมชนได้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีจากกระทรวงท่องเที่ยวกระทรวงเกษตร และสาธารณสุข และ NGO	- มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	- การสัมภาษณ์สมาชิก
2. โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยว มีการเชื่อมโยงโปรแกรมท่องเที่ยวภายในชุมชนเป็นหลัก จัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่ยืดหยุ่นตามความต้องการของนักท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน เช่น การทำนา การทำสวนผลไม้ การเลี้ยงผึ้ง เป็นต้น	มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ข้อมูลและภาพแหล่งท่องเที่ยว
	- ยังขาดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวลงมือทำ	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงมือทำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- เอกสารเพียง บางส่วน - สอบถาม นักท่องเที่ยว
3. หน่วยงานเข้ามา มีส่วนร่วม	กระทรวงท่องเที่ยว และหน่วยงาน ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รวมถึง สถาบันการศึกษา	-มีเอกสารเป็นลาย ลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-มีการประสานงานกับแกนนำกลุ่ม ท่องเที่ยวเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- มีการประสานงานกับ หน่วยงานและคนใน ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-มีแผนการพัฒนาร่วมกัน ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์และการตลาด	- มีแผนงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	-การประชุมต่อเนื่องภายในชุมชน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง	- มีการประชุมอย่าง ต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
4. การฟื้นฟู ทรัพยากรในชุมชน อย่างต่อเนื่อง	-ไม่มีเป็นรูปธรรม เน้นการจัดการ ขยะและปรับภูมิทัศน์	-มีกิจกรรมการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	บันทึกกิจกรรม ของชุมชน - การสังเกตจากผู้ ประเมิน
	-ยังไม่มีแผนอย่างเป็นรูปธรรม	- มีการจัดทำแผนฟื้นฟู ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	- ประสานผ่านสำนักงานการ ท่องเที่ยวประจำรัฐดำเนินการ	- มีการประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
5. กองทุนในการ จัดการทรัพยากร	มีการจัดเก็บกองทุนจากการบริการ รีสอร์ท 20 %	- กองทุนมีการหมุนเวียน และใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย	- สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - ตรวจสอบเอกสารเพียงบางส่วนเกี่ยวกับบัญชีรายรับรายจ่าย
6. การจัดการพื้นที่	- แบ่งเป็นที่ตั้งชุมชนเป็นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ประกอบอาชีพ ได้แก่การทำนาเป็นอาชีพหลัก	มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์พื้นที่ใช้ประโยชน์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน	- มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ชุมชน
	- การจัดการอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดร่วมกัน	- มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ไม่ได้ประชาสัมพันธ์	มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ)	- มีเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น แต่งกายอย่างมิดชิด ไม่นำ 3 ส. (สุกร สุนัข สุรา) เข้าชุมชน	- มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นอย่างดีเคร่งครัด	- มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
	มีการสื่อความหมายให้นักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อห้ามและหลักศาสนาอิสลามผ่านทาง	- มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	แผ่นพับและแจ้งด้วยวาจา		

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	- บางส่วนแต่งกายตามแบบของมุสลิมและแต่งกายตามแบบฟอร์มของกลุ่มท่องเที่ยว	สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	-เมื่อนักท่องเที่ยวถามทุกคนสามารถบอกความหมายของชุดแต่งกายได้	- มีการสื่อความหมายเรื่อง การแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิกและนักท่องเที่ยว
2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	- ยังไม่มีการจัดเก็บในรูปแบบเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	- มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	- ผู้นำเที่ยวสามารถอธิบายได้ในแต่ละจุด และมีฐานเรียนรู้	- มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
3. แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	-เป็นฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน เช่น การเลี้ยงชันโรง การทำนา การทำสวนเกษตร การทำขนมพื้นบ้าน เป็นต้น	- ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	-มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และแกนนำ	- มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	-มีการสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่	- มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้ นักท่องเที่ยว เรียนรู้ภาษาถิ่น ของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้	- ภาษามลายูกลาง เป็นภาษา ถิ่นที่ใช้ในการสื่อสาร	- ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับ ภาษากลาง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น ด้วยภาษามลายูกลาง	- มีการสื่อความหมายภาษา ถิ่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การ สังเกตการณ์
	-มีการสื่อภาษาถิ่นกับ นักท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ วัฒนธรรมด้านภาษา และมีลาม แปลภาษาที่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	- มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการ แลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่
	เยาวชนมีการใช้ภาษาถิ่นในการ สื่อสารในชีวิตประจำวัน	- มีการสืบทอดภาษาถิ่น ให้กับเยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน
2. รวบรวม การเล่นและ จัดโปรแกรม การเล่นของ แต่ละชุมชน	มีโปรแกรมการเล่นแต่ไม่โดดเด่น เช่นการแสดงเครื่องดนตรี สีลัต ลิเกบารัต เป็นต้น	-โปรแกรมการเล่น	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- ส่วนใหญ่เป็นการแสดงตาม หลักศาสนา และศิลปท้องถิ่น	-การสื่อความหมายเรื่อง การเล่นพื้นบ้าน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
	- มีการบอกกล่าวแก่เยาวชนคน รุ่นใหม่	-มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กุฎระเปียบ กติกาก	- สมาชิกทุกคนสามารถอธิบาย กุฎระเปียบได้เพราะจะเกี่ยวข้องกับ หลักศาสนา เช่น การแต่งกาย สุขภาพ ไม่นำสุราหรือของมีเมา เข้ามาในชุมชน ไม่นำสุนัข สุกกร หรือสัตว์เลื้อย ตามที่ชุมชน กำหนดเข้ามาในชุมชน	-สมาชิกสามารถอธิบาย กุฎระเปียบได้	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	ทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง	-การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบโดยการตั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ต้องอิงกับหลักศาสนาเป็นหลัก ยึดถือเป็นสำคัญ	-มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
2. รูปแบบการทำงาน	- มีการประชุมต่อเนื่องในลักษณะกลุ่มย่อย	-มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนที่กำหนดโครงสร้างโดยรัฐ - มีการแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นฝ่ายต่างๆ เช่น ประกอบด้วยด้านที่พักรีสอร์ทชุมชน ด้านโฮมสเตย์ ด้านการบริการ ด้านอาหาร ด้านกิจกรรมฝึกอบรม ด้านสถานที่ เป็นต้น	-มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - การสังเกตการณ์
	- ระดับผู้นำเป็นผู้อาวุโสในชุมชนและคนรุ่นใหม่	-สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชน ผู้นำ และหน่วยงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
3. ผู้นำทางการในชุมชน	- ผู้นำทางการของกลุ่มท่องเที่ยวเป็นอดีตอาจารย์เกษียณ	-ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน	-มีกลุ่มชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีการบันทึกการประชุม	-การบันทึกการประชุม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการสร้างเครือข่ายโฮมสเตย์ในระดับรัฐและมีการจัดประชุมร่วมกัน	-มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
5. การทำงานเป็นทีม	สมาชิกมีการประชุมร่วมกันเดือนละครั้ง	-การประชุมร่วมกัน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการทำงานตามโครงสร้างที่ตั้งไว้	-การวางแผนและบทบาทหน้าที่	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	- มีการนำเสนอผ่านทางสื่อ Power Point บางกิจกรรม	-มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนประกอบด้วย การทำอาหาร การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยซึ่งเป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยวของชุมชน	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว	- สสำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์คณะกรรมการ
	ยังขาดความชัดเจน	-กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสาธารณะประโยชน์	- สสำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน - เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - สัมภาษณ์คณะกรรมการ
	- กิจกรรมท่องเที่ยวโฮมสเตย์ทั้งหมดเป็นการสะท้อนวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชน	-กิจกรรมการท่องเที่ยวสะท้อนเอกลักษณ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สสำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- ข้อมูลและภาพ การร่วมกิจกรรม
7. กระจายรายได้ สู่ชุมชน	ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พักโฮมสเตย์ ค่าจัดกิจกรรม ที่เป็นการสาธิต ค่าให้เช่าสถานที่ จัดประชุม/อบรม/สัมมนา รายได้หลังหักต้นทุนจะถูกเก็บ เข้าส่วนกลาง เพื่อใช้จัดกิจกรรม ในชุมชน	-รายได้จากการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน - สอบถามผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย
	มีคณะกรรมการในการบริหารงบ การเงินที่ชัดเจน	- มีคณะทำงาน มีกลุ่ม องค์กรชัดเจน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่มชัดเจน โดย สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ	- ระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่าย	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการประชุมประจำเดือนทุก เดือน	- การประชุมประจำเดือน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน
	มีการรายงานและติดตามอย่าง ต่อเนื่อง	- การรายงานและการ ติดตาม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
8. การระดมทุน	ไม่มีการระดมทุน ในลักษณะร่วม หุ้น แต่รัฐบาลมาลงทุนให้กับ ชุมชนในการจัดสร้างที่พัก เนื่องจากเป็นชุมชนต้นแบบใน การจัดการโฮมสเตย์ของมาเลเซีย	- มีเอกสารหลักฐานการเป็น สมาชิก	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	- ไม่มีการประชุมในประเด็นนี้	- มีการประชุมสมาชิกอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			บางส่วน
	มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิก อย่างเป็นธรรมกรณีของการ จัดการโฮมสเตย์	-มีการจัดสรรรายได้ให้ สมาชิกอย่างเป็นธรรม	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารเพียง บางส่วน
	ยังไม่มีการลงทุนของชุมชน รัฐให้ การสนับสนุนหลัก	-ชาวบ้านร่วมลงทุนลงแรง	- การสัมภาษณ์ สมาชิก
9. การประเมิน ความพึงพอใจกับ นักท่องเที่ยว	มีเฉพาะสมุดเยี่ยม และการ พูดคุยสอบถามนักท่องเที่ยว	-มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม	-ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
	ไม่มีหลักฐาน	-การรับความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยว	-ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
	ไม่มีหลักฐาน	-มีการนำความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยวไป ปรับปรุง และแก้ไข	-ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจาก สมุดเยี่ยมหรือ แบบสอบถาม
10. การจัดการ ขยะชุมชน/แหล่ง ท่องเที่ยว	รักษาความสะอาดของแต่ละ โฮมสเตย์ แต่ในชุมชนมีถังขยะ น้อย	-วางอย่างเหมาะสมและ รักษาความสะอาด	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	มีการคัดแยกเฉพาะที่ขายได้	-มีการคัดแยกขยะ หรือแยก ถังขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	- หน่วยงานรัฐเข้ามาจัดเก็บ	-สถานที่กำจัดขยะ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	จัดให้มีการถังขยะในแต่ละโฮมส เตย์ ส่วนถังขยะทั่วไปในชุมชนมี น้อย	-มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	ยังไม่มีการบันทึกเป็นเอกสารชัดเจน แต่ถ่ายทอดโดยการให้เข้ามาทำงานในกระบวนการจัดการโฮมสเตย์	-มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีปราชญ์ชุมชนถ่ายทอดองค์ความรู้	-การถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีเยาวชนเข้ามาสืบทอดบางส่วน	-การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	ยังไม่มีแผนที่เป็นลายลักษณ์อักษร	-มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว เป็นอดีตอาจารย์เกษียณ เป็นนักพัฒนาชุมชนที่สำคัญ	- ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่รับนโยบายมาจากรัฐบาล และประสบการณ์จากที่เคยทำงาน	-ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	- ไม่มีวาระชัดเจนจนกว่าจะลาออก	-มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนและนำมาจัดทำประชาพิจารณ์ให้สมาชิกได้รับทราบ	-มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน
	ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	-มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตาม	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
		และประเมินผล	- การสังเกตจากผู้ประเมิน
	มีบันทึกการประชุมของกลุ่ม	-มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตจากผู้ประเมิน
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการและการรักษาพยาบาล	-มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีกฎระเบียบชัดเจน	-มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารเพียงบางส่วน - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
	มีการบันทึกการประชุมอย่างชัดเจน	-มีบันทึกการประชุมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารวาระการประชุม
5. การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย	ไม่มีมาตรการใดๆ ที่เป็นลายลักษณ์อักษร	-บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ปล่อยน้ำใช้แล้ว
	มีข้อตกลงร่วมกันภายในชุมชน	-ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	- มีการจัดการระบบบำบัดน้ำทิ้งและถังดักไขมัน	-กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทาง การปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่ - สํารวจจุดปล่อยน้ำใช้จากครัวเรือน
6. การจัดการด้าน	ไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวมี	-มีข้อปฏิบัติสำหรับ	- การสัมภาษณ์

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
เสียงรบกวน	กิจกรรมสังสรรค์รื่นเริง นอกเสียจากเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชน แต่มีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างคนในชุมชนหากมีการจัดกิจกรรมค่ายฝึกอบรมสำหรับเยาวชน ในการใช้เสียงในยามวิกาล	นักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดไว้เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลักไม่มีผลกระทบด้านการใช้เสียง	-กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่
7. การจัดการด้านพลังงาน	โฮมสเตย์บางหลังมีการใช้หลอดประหยัดไฟ ส่วนมาตรการอื่นๆ ยังไม่ชัดเจน	-มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สำรวจพื้นที่ - เอกสารเพียงบางส่วน
	ยังไม่มีมาตรการรองรับ	-มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	-- การสัมภาษณ์สมาชิก
8. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	มุ่งเน้นการใช้วัสดุประเภทใบตองหรือแก้วกระดาษที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการรับประทานอาหารส่วนใหญ่กลับมาทานในชุมชนที่ใช้ภาชนะที่สามารถล้างเก็บใช้ต่อได้	-สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีมาตรการไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตรายที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	-ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตรายที่ทำมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สำรวจพื้นที่ผลิตภัณฑ์
	บ้านที่จัดทำโฮมสเตย์ส่วนใหญ่เป็นบ้านอาคารทรงเก่า ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	-มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของ

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
		สิ่งแวดล้อมมา การ ต ก แ ต่ ง ส ถ า น ที่ เกี่ ย ว ข้ อ ง กั บ ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	ผู้ประเมิน - ส ำ ร ว จ พื้ น ที่

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีเพียงน้ำผึ้งจากชันโรง	- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ส ำ ร ว จ พื้ น ที่ ที่ น ำ เ ส น อ ข า ย ใ ห้ กั บ นั ก ท่ อ ง เ ที ย ว
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับ นักท่องเที่ยว	- มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารและ เว็บไซต์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
	อยู่ระหว่างการจัดหาผลิตภัณฑ์ที่ เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	- พัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มี คุณภาพ	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - ภาพถ่าย

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. จุดบริการ นักท่องเที่ยว	ประธานและเจ้าของโฮมสเตย์มา ต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ด้านการต้อนรับ นักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - สังเกตการณ์ของ ผู้ประเมิน - ส ำ ร ว จ พื้ น ที่
	มีเอกสารประชาสัมพันธ์พื้นที่ โดยตรง และมีการประชาสัมพันธ์ผ่าน เว็บไซต์ www.go2homestay.com http://paya-guring.blogspot.com	- มีเอกสารประชาสัมพันธ์ คู่มือด้านการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์ สมาชิก - เอกสารเพียง บางส่วน

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีการประสานงานอย่างเป็นระบบ	- มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ไม่มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว	-มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีป้ายบอกเป็นลายลักษณ์อักษร	-มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน
	มีป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	-มีป้ายประชาสัมพันธ์	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สังเกตการณ์ของผู้ประเมิน - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีแผนที่และแผนผังชุมชน	-มีแผนที่ แผนผังชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - สํารวจพื้นที่
2. โครงสร้างที่พัก	สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรงดี ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และห้ามมีการสร้างบ้านแยกออกมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว หรือถ้ามีการสร้างจะไม่ถูกรับรองโดยกลุ่ม	-สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการดูแลภูมิทัศน์รอบบ้านให้สะอาดน่าอยู่	- การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
3. ห้องน้ำสะอาด	อุปกรณ์มีอุปกรณ์จำเป็นพื้นฐานครบ มีการจัดการเหมือนกับโรงแรมทั่วไป	- อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
		-ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. อาหารพื้นบ้านที่	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับ	-มีการบริการอาหาร	- การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	นักท่องเที่ยว	พินบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	- สํารวจพื้นที่
	มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพินบ้าน	- มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพินบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพินบ้าน	- มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพินบ้าน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	เป็นอาหารทั่วไปแต่ใช้วัตถุดิบในชุมชนเกือบทั้งหมด	- มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	- การสังเกตการณ์
5. ถังขยะ	ไม่เน้นถังขยะที่เป็นส่วนกลาง	- วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	ไม่มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	- สถานที่กำจัดขยะ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีถังขยะในแต่ละบ้าน	- มีปริมาณอย่างเพียงพอ	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม
	มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเป็นหลัก	- ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีความเหมาะสมด้านเวลาและการเรียนรู้	- ระยะเวลาและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			- สำรวจพื้นที่
	มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐานเฉพาะภาษามาลายูกกลาง	- มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น	นักสื่อความหมายท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นแกนนำ	- นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	ภาษามาลายูกกลางและภาษาอังกฤษบ้าง	- สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ห้องนอน	ห้องพักแต่ละบ้านมีความสะอาดและมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน	- สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก - ข้อมูลและภาพห้องพัก
	เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน แต่บางบ้านขาดความพร้อม	- เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่านภายในห้องนอน	- มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
2. อุปกรณ์เครื่องนอน	มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	- อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
	การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก มีการจัดห้องไว้สวยงาม มีการจัดการเหมือนโรงแรม	- การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	- การสังเกตการณ์ - สำรวจห้องพัก
3. การจัดภูมิทัศน์	มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว บางบ้านจัดไว้หน้าห้อง บางบ้านจัดไว้หน้าบ้าน	- มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สำรวจพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เก้าอี้ ม้านั่ง ลานหน้าบ้าน	- มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	มีการปลูกต้นไม้ประดับ ไม้ผล และพืชสวนครัว	- มีการปลูกต้นไม้ตกแต่งและพืชสวนครัวรั้วกินได้	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อย ผ่านการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- การสังเกตการณ์ - สํารวจพื้นที่
	อากาศถ่ายเทสะดวก	- อากาศถ่ายเทสะดวก	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	มีการจัดระเบียบพื้นที่ แยกสัดส่วนการเตรียม การประกอบอาหาร โต๊ะรับประทานอาหาร ไว้เป็นสัดส่วน	- มีการจัดระเบียบพื้นที่	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
	สถานที่มีความเหมาะสม เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ใกล้กับที่พักนักท่องเที่ยว	- สถานที่มีความเหมาะสม	- การสังเกตการณ์ - สํารวจห้องครัว
5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต เช่น ทำนา การทำอาหาร การเลี้ยงชัน การแสดงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น	- สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีความเชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตภายในชุมชน	- ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ผู้ประสานงานกลุ่มโฮมสเตย์จะประสานรายชื่อนักท่องเที่ยวไปยังสถานีตำรวจและสถานพยาบาลใกล้เคียง	- มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ผู้นำกลุ่มจะแจ้งข้อมูลให้กับสถานี	- มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและ	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชีวิต	รายละเอียดเกณฑ์ชีวิต	หลักฐานประกอบ
	ตำรวจรับทราบและเข้ามาดูแล	ชุมชน	- การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
	โฮมสเตย์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	- มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน
2. ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	สมาชิกโฮมสเตย์ได้รับการอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้านการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุเบื้องต้น จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข	- บุคลากร	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีอุปกรณ์สื่อสารและมีการจัดอบรมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น	- อุปกรณ์การสื่อสาร	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	มีการฝึกอบรมแต่ไม่มีการซักซ้อม	- การฝึกอบรมและการซักซ้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
3. เครื่องมืออุปกรณ์ ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	โฮมสเตย์แต่ละหลังมีการจัดเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น - มียานพาหนะและอุปกรณ์สื่อสารประเภทโทรศัพท์เพื่อประสานความช่วยเหลือ	- อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก
	บุคลากรได้รับการฝึกอบรมจากกระทรวงสาธารณสุขด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	- มีความรู้และความพร้อม	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	มีเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะความรู้การปฐมพยาบาล แต่ขาดความต่อเนื่อง	- พัฒนาคอนให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน
	ไม่มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือ	- มีการซักซ้อมการเกิดภัย	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
	เหตุการณ์ต่าง ๆ	หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการรับรองความปลอดภัยจากหน่วยงานภายนอก	-ไม่มีการรับรอง	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีการตรวจสอบประจำเดือน	- การตรวจสอบประจำเดือน	- หลักฐานการรองรับจากหน่วยงาน - การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารบางส่วน
	ไม่มีผลการประเมิน	-ผลการประเมิน	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ต้องมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	มีระบบการจองห้องพัก ผ่านอีเมลและโทรศัพท์ มัดจำล่วงหน้าค่าเข้าพัก 30%	-ระบบการจอง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
	จองผ่านเว็บไซต์กลางของ Go2homestay และประสานโดยตรงกับชุมชน	-มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่นWebsite Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - เอกสารบางส่วน - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ต้องมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
			ประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	นักท่องเที่ยวมีทั้งมาเลเซียและต่างประเทศ กิจกรรมส่วนใหญ่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรม และการพักโฮมสเตย์	-มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์
	กิจกรรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้	-กิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก - การสังเกตการณ์ - สัมภาษณ์
	ไม่มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	-มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว	- การสัมภาษณ์สมาชิก

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่ควรจะมี)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่ควรจะมี	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	ร่วมงานส่งเสริมการขายในระดับรัฐ ประเทศ และต่างประเทศ	-ประสบการณ์ในการออกบูธร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- การสัมภาษณ์สมาชิก - เอกสารและเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด (มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้)

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้	
ปัจจัยมาตรฐาน	เกณฑ์ชี้วัด	รายละเอียดเกณฑ์ชี้วัด	หลักฐานประกอบ
1. กิจกรรม FAM TRIP ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้ามาสำรวจและประชาสัมพันธ์ชุมชนตามงานเทศกาลสำคัญของชุมชน	-เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหลายครั้งใน 1 ปี	-สัมภาษณ์คณะกรรมการ -ข้อมูลและภาพการร่วมกิจกรรม

4.3 สรุปผลการประเมินการมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ 5 สรุปผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
มาตรฐานที่ 1 แนวคิด เป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานที่ต้องมี ปัจจัยมาตรฐานที่ 1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ (มาตรฐานที่ต้องมี)									
1.1.1 มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์	มีการจัดทำแผนอนุรักษ์จัดทำโดยกลุ่ม	จัดทำโดยอบต.	มีการพูดคุยกันในสมาชิกกลุ่ม	มีแผนการอนุรักษ์ป่าชุมชน	มีการจัดทำแผน	มีแผนการจัดประกวดภูมิทัศน์ชุมชน	ขาดแผนด้านการอนุรักษ์	ขาดแผนด้านการอนุรักษ์
1.1.2 สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร	กลุ่มสามารถอธิบายถึงการรวมกลุ่มอนุรักษ์และวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนได้	สมาชิกกลุ่มทราบที่ตั้งของทรัพยากรชุมชน	สมาชิกรู้แนวทางการอนุรักษ์	มีความเข้าใจเป็นอย่างดีเนื่องจากเคยใช้ชีวิตในป่าสมัยสุรบ	สมาชิกรู้แนวทางการอนุรักษ์เป็นอย่างดี	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	แกนนำสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้
1.1.3 มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง	กลุ่มได้รับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มได้รับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานภายนอกมาจัดฝึกอบรมให้บ้าง	จัดกันเองภายในชุมชน ยังขาดการสนับสนุนจากภายนอก	มีจากกรมป่าไม้มาฝึกอบรมให้ชุมชน	มีจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง	มีจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง	มีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.1.4 สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	หน่วยงานภายนอกให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์ให้เยาวชนในท้องถิ่น	สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายกระบวนการอนุรักษ์ได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มทุกคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มทุกคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกบางคนสามารถอธิบายได้

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 1.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต									
1.2.1 สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	อธิบายวิถีชีวิตของตนเองได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวทุกคนสามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเรื่องการอนุรักษ์ได้	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวทุกคนสามารถอธิบายได้ส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตแบบเดิม	สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเรื่องการอนุรักษ์ได้	สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์สามารถอธิบายเรื่องการอนุรักษ์ได้	สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์สามารถอธิบายเรื่องการอนุรักษ์ได้	สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์สามารถอธิบายได้	สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์สามารถอธิบายได้
1.2.2 มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม	มีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาเนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิม	การรำมนโราห์วัฒนธรรมการกินบ้านไม่ริมคลอง	มีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิม	กิจกรรมรำยรำประจำกรมที่เคยสังกัดสมัยสู้รบ	มีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิม	มีการแสดงดนตรีบารัต	วิถีการทำนา การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมบ้านเก่า ฮารีรายอ	วิถีการทำนา กิจกรรมสำคัญทางศาสนาวันฮารีรายอ	การต่างกาย การรับประทานอาหารด้วยมือ
1.2.3 สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้	ยึดถือตามหลักวิถีมุสลิม	อธิบายได้เนื่องจากได้รับการปลูกฝังมาจากอดีต	อธิบายได้ โดยยึดถือตามหลักวิถีมุสลิม	แกนนำและผู้นำแต่ละกลุ่มสามารถอธิบายได้	อธิบายได้และมีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	อธิบายได้ โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต	อธิบายได้ โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต	อธิบายได้ โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต	อธิบายได้ โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต
มาตรฐานที่ควรจะมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 1.3 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับภายในและภายนอก									
1.3.1 มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	แลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับนักท่องเที่ยว	มีกลุ่มเข้ามาศึกษาดูงานด้านตลาดน้ำ พิธีกรรมและประเพณีต่าง ๆ	มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์	มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์	มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์	มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมาเรียนรู้วิถีชุมชน	มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมาเรียนรู้วิถีชุมชน	มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมาเรียนรู้วิถีชุมชน	มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมาเรียนรู้วิถีชุมชน
1.3.2 มีวิทยากรถ่ายทอดได้	วิทยากรหลากหลายช่วงอายุ	มีวิทยากรและไกด์นำเที่ยว	มีวิทยากรและไกด์นำเที่ยว	มีวิทยากรและไกด์นำเที่ยว	มีวิทยากรและไกด์นำเที่ยว	มีวิทยากรและไกด์นำเที่ยว	มีแกนนำกลุ่มเป็นวิทยากร	มีแกนนำกลุ่มและคนรุ่นใหม่บางส่วน	มีแกนนำกลุ่มเป็นวิทยากร
1.3.3 เครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ	การให้ข้อมูลจากแกนนำ	มีบางส่วน เช่น แกนนำ	การให้ข้อมูลจากแกนนำ ส่วนสื่อการเรียนรู้ไม่หลากหลาย	ขาดเครื่องมือที่เป็นภาษาไทย มีภาษาจีนเป็นหลัก	ขาดเครื่องมือที่หลากหลาย	มีบางส่วน เช่น แกนนำ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ชุมชน	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้	เว็บไซต์รวมที่รัฐจัดทำให้และเว็บไซต์ของชุมชน
1.3.4 มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้	การปรับฐานข้อมูลใน Facebook	มีการปรับข้อมูลบางส่วน	ขาดการปรับข้อมูลให้เป็น	มีการปรับข้อมูลใน Facebook เป็น	มีการปรับข้อมูลใน Facebook เป็น	มีการปรับข้อมูลใน website	มีการปรับข้อมูลใน website	มีการปรับข้อมูลใน website	มีการปรับข้อมูลใน website

ตัวชี้วัด	бакันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารณพัฒนา 10	จุฬารณพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	เป็นประจำ		ปัจจุบัน	ประจำ	ประจำ				
ปัจจัยมาตรฐานที่ 1.4 คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้									
1.4.1 แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้	ผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวและสมาชิกสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	มีแกนนำ 2 กลุ่มที่พยายามทำความเข้าใจกับชุมชน	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้	แกนนำและสมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายได้
1.4.2 แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้	กิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวลงมือทำ เช่น ปลูกป่า ปล่อยปู อนุรักษ์ปะการัง เป็นต้น	สร้างกิจกรรมเรียนรู้ เช่น ปูนปั้น กลุ่มข้าวซ้อมมือ การแสดงมโนราห์ วิธีทำขนมโบราณ เป็นต้น	ยังขาดความต่อเนื่อง เนื่องจาก 2 กลุ่มขัดแย้งกัน	กิจกรรมอนุรักษ์ป่าและพื้นที่ที่เป็นประวัติศาสตร์ของชุมชน	กิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนและพื้นที่ที่เป็นประวัติศาสตร์ของชุมชน	กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนโดยการปักในโฮมสเตย์	ใช้ CBT ยกระดับเศรษฐกิจชุมชน	การหักรายได้ทั้งหมด 10% เข้ากองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาชุมชน	การบูรณาการการทำงานกับกลุ่มต่างๆ
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 1.5 ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ท่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)									
1.5.1 มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	การใช้วัดอุทิศที่หาได้บนเกาะมาปรุงอาหารบริการแก่นักท่องเที่ยว	นำทรัพยากรในชุมชนมาประกอบอาหารของคนในชุมชน	มีแผนงานจัดทำโดย อบต.	ยังขาดแผนงานที่ชัดเจน	ยังขาดแผนงานที่ชัดเจน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
1.5.2 มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	ปลูกผักสวนครัวบริเวณบ้าน	มีการเพาะปลูกพืชสวนครัวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน	ไม่มี	การใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์และพื้นที่รอบบ้านปลูกผักบริโภคเอง	บ้านแต่ละหลังมีการเพาะปลูกพืชสวนครัวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
1.5.3 การขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	อธิบายภูมิปัญญาการทำประมง การปลูกผักสวนครัวแก่เยาวชน	อธิบายภูมิปัญญาเรื่องภูมิปัญญาการปลูกข้าว วิถีชีวิตริมคลอง เป็นต้น	ไม่มี	ส่วนใหญ่ได้ยึดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต	มีการปลูกฝังให้ลูกหลานพัฒนาชุมชนให้เป็นในลักษณะยั่งยืน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตัวชี้วัด	บักันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
1.5.4 สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวนำหลักการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	ในการอนุรักษ์ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง	ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน	ไม่มี	ในการประกอบอาชีพ	มีการอนุรักษ์ผิภัพันธุ์พื้นบ้านที่หา มาจากป่าและได้รับรางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ									
ปัจจัยมาตรฐาน 2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร									
2.1.1 มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโดยการติดบอร์ด	มีรูปเล่มชัดเจน	ยังขาดรูปเล่ม	ยังขาดรูปเล่ม	มีรูปเล่มชัดเจน	จัดทำในรูปอิเล็กทรอนิกส์	จัดทำเป็นรูปรายงาน	จัดทำเป็นรูปเล่ม	ขาดรูปเล่มที่ชัดเจน
2.1.2 มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรทางทะเล	มีแหล่งเรียนรู้ เช่น นาสาธิต กลุ่มทำขนมโบราณ เป็นต้น	มีศูนย์เรียนรู้ อารยะธรรม ปัตตานี (แต่ปิดทำการ)	มีแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ ค่ายจำลอง	มีแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์	มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพการทำขนม การละเล่นพื้นบ้าน	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	ไม่มี	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.2 การสื่อความหมาย									
2.2.1 มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้ายเอกสาร	ส่วนใหญ่ใช้คนสื่อความหมาย	ส่วนใหญ่ใช้คนสื่อความหมาย	ส่วนใหญ่ใช้คนสื่อความหมาย	มีทั้งคนและป้ายส่วนใหญ่เป็นภาษาจีน	ส่วนใหญ่ใช้คนสื่อความหมาย	ทั้งคนและป้าย	ทั้งคนและป้าย	การสื่อความหมายด้วยคน	การสื่อความหมายด้วยคนและสื่อเอกสาร
2.2.2 ผู้สื่อความหมายต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีความทันสมัย สีสากลูกเล่น	มีผู้สื่อความหมายจากเยาวชนจนถึงผู้ใหญ่	มีผู้สื่อความหมายหลากหลายอายุ	มีผู้สื่อความหมายหลากหลายอายุ	ผู้สื่อความหมายมีความชำนาญเป็นอย่างดี	มีผู้สื่อความหมายหลากหลายอายุ	สื่อความหมายมีความชำนาญเป็นอย่างดี	ผู้สื่อความหมายมีความชำนาญเป็นอย่างดี	ผู้สื่อความหมายมีความชำนาญเป็นอย่างดี	ผู้สื่อความหมายมีความชำนาญเป็นอย่างดี

ตัวชี้วัด	บ้านใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.3 กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ									
2.3.1 มีกลุ่มแกนนำ	มีแกนนำชัดเจน	มีแกนนำชัดเจน	มี อบต.เป็นแกนนำ	มีแกนนำชัดเจน	มีแกนนำชัดเจน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2.3.2 มีกลุ่มในชุมชนที่มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม	มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน	มีการแบ่งฝ่ายรับผิดชอบงานแต่ละด้าน	กลุ่มประชุมร่วมกับอบต.	การแบ่งฝ่ายรับผิดชอบงานแต่ละด้าน	การแบ่งฝ่ายรับผิดชอบงานแต่ละด้าน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2.3.3 มีแผนงานในการขับเคลื่อน	มีแต่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรสมาชิกเข้าใจบทบาทในการทำงาน	มีแผนที่ได้จากการประชุมร่วมกันและมีการบันทึกการประชุม	อยู่ภายใต้แผนงานของ อบต.	ขาดแผนที่เป็นรูปธรรม	มีแต่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรสมาชิกเข้าใจบทบาทในการทำงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.4 การจัดการขยะ									
2.4.1 มีการอบรม/ให้ความรู้ คนในชุมชน	ไม่มี	มีการอบรมให้ความรู้โดยสาธารณสุขจังหวัด	มี	มี แต่ขาดการนำไปปฏิบัติ	มี	มี	มี	มี	มี
2.4.2 แผนการจัดการขยะในชุมชน	ไม่มี	มีการจัดทำแผน	ภายใต้แผนงานของ อบต.	มีการจัดทำแผนร่วมกับ อบต.	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2.4.3 การคัดแยกขยะ	มีบางส่วน	มีบางส่วน	ไม่มี	ไม่มี	มีบางส่วน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2.4.4 รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
มาตรฐานที่ควรจะมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.5 การอบรมให้ความรู้									
2.5.1 ผ่านการประชุม/อบรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	มีการประชุมปีละ 2-3 ครั้ง	มีการประชุม/อบรมปีละ 2-3 ครั้ง	มีการประชุมด้านการท่องเที่ยวทุกปี	มีการประชุม/อบรมจัดโดยอบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการส่งไปอบรม/ประชุมแล้วกลับมาเล่าสู่กันฟัง	มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานรัฐและ NGO	มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานรัฐและ NGO	มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานรัฐและ NGO	มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานรัฐและ NGO
2.5.2 สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่อง	สมาชิกสามารถอธิบายเรื่อง	สมาชิกสามารถอธิบายเรื่อง	สมาชิกบางคน	สมาชิกสามารถอธิบายเรื่อง	สมาชิกสามารถอธิบายเรื่อง	สมาชิกสามารถอธิบายได้	สมาชิกสามารถอธิบายได้	สามารถอธิบายได้	สามารถอธิบายได้

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ทรัพยากรในชุมชนได้	ทรัพยากรได้	ทรัพยากรได้		ทรัพยากรได้	ทรัพยากรได้				
2.5.3 มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม	มี (กรมการประมง)	มี (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)	มีกรมประมง	มีเฉพาะอบต.	มีกรมป่าไม้	มี กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข	มี กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข	มี กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข	มี กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.6 โปรแกรมการท่องเที่ยว									
2.6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้	มี (ป่าชายเลน ภูเขาทะเล)	มี (วัดคลองแดน ล่องเรือชมวิถีสำน้ำ กินอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น)	มีแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เช่น มัสยิดกรือเซะ สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นต้น	มี (ค่ายจำลองสวนสมุนไพรรักษาเส้นทางเดินป่า พิพิธภัณฑ)	มีพิพิธภัณฑฯ พื้นที่ประวัติศาสตร์ในชุมชน และพื้นที่ป่าชุมชน	การเรียนรู้กลุ่มอาชีพ การเรียนรู้การทำอาหาร	มี (การทำนา การตีมีด การทำขนม การเลี้ยงผึ้ง เป็นต้น)	การทำนา อาชีพประมง วิถีชีวิตของคนในชุมชน	การทำนา การทำสวนผลไม้ การเลี้ยงผึ้ง เป็นต้น
2.6.2 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลงมือทำ	มี (กิจกรรมจับสัตว์น้ำนำมาปรุงอาหารและปลูกป่า)	มี (การทำขนมโบราณ การปลูกต้นไม้)	ยังขาดความชัดเจน	ยังขาดความชัดเจน	ยังขาดความชัดเจน	กิจกรรมทำขนมที่บ้าน	กิจกรรมทำขนมที่บ้าน	ไม่มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.7 หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม									
2.7.1 มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	มี (สำนักงานจังหวัด ทกจ. กรมการประมง)	มี (อบจ. ททท. สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ)	มีจังหวัด ททท. จังหวัด กรมประมง	ยังขาดความชัดเจน	มี (จังหวัด กรมป่าไม้ และ กรมพัฒนาชุมชน)	มี (กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข)	มี (กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข)	มี (กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข)	มี (กระทรวงการท่องเที่ยว เกษตร และสาธารณสุข)
2.7.2 การประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน	มีการประสานงานกับแกนนำ	มีการประสานงานระหว่างผู้นำกลุ่มชุมชนกับหน่วยงานราชการ	มีการประสานงานกับ อบต. อบจ.	มีการประสานงานผ่านผู้ใหญ่บ้าน	มีการประสานงานผ่านผู้ใหญ่บ้าน	มีการประสานงานกับแกนนำ	มีการประสานงานกับแกนนำ	มีการประสานงานกับแกนนำและกลุ่มต่างๆ	การประสานงานกับแกนนำและกลุ่มต่างๆ
2.7.3 มีแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการประชุมเพื่อกำหนดทิศทางร่วมกัน	มีแผนงานร่วมกับ อบต. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	มีแผนงานร่วมกับ อบต.	มีแผนงานร่วมกับ อบต.	แผนงานกับหน่วยงานภายนอกยังไม่ชัดเจน	มีแผนร่วมกับ 3 กระทรวง	มีแผนร่วมกับ 3 กระทรวง	มีแผนร่วมกับ 3 กระทรวง	มีแผนการอบรมให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์ และการตลาด

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
2.7.4 มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันทั้งภายในและภายนอกชุมชน	มีการประชุมร่วมกันทุกอาทิตย์	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.8 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง									
2.8.1 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	กิจกรรมปลูกป่าปล่อยสัตว์น้ำ	กิจกรรมปลูกต้นไม้	ปลูกป่าชายเลน	กิจกรรมการฟื้นฟูสวนสมุนไพรทางเดินป่า และน้ำตก	กิจกรรมปลูกป่าทดแทน	มีเพียงการจัดการขยะและการปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน	กิจกรรมอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชน	ไม่มีเป็นรูปธรรม	ไม่มีเป็นรูปธรรม
2.8.2 มีการจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง	มีการสำรวจจุดเพื่อปลูกป่าเพิ่ม	ยังไม่ได้จัดทำ	มีการสำรวจจุดปลูกป่าชายเลน	ผู้ใหญ่รับนโยบายมาจากกรมป่าไม้	การสำรวจจุดเพื่อจะทำการเพาะปลูกป่าทดแทน	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ	ไม่มีแผนอย่างเป็นรูปธรรม	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ
2.8.3 มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขอรับการสนับสนุนกล้าไม้พันธุ์สัตว์น้ำ เป็นต้น	ประสานกับ อบจ. ทกจ. เป็นต้น	มีกรมประมง	มีน้อย	ขอรับการสนับสนุนกล้าไม้	มีการประสานงานเชิงวิทยากร	มีการประสานงานเชิงวิทยากร	ประสานงานผ่านสำนักงานการท่องเที่ยว	ประสานงานผ่านสำนักงานการท่องเที่ยว
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.9 กองทุนในการจัดการทรัพยากร									
2.9.1 กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์	รายได้จากการท่องเที่ยวไปพัฒนาหมู่บ้าน	มีกองทุนจากรายได้การท่องเที่ยวและมีการใช้ประโยชน์	ขาดความชัดเจน	ไม่มี	มีกองทุนรายได้จากการท่องเที่ยว	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2.9.2 สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน	มี	มี	ไม่มี	มี	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.10 การจัดการพื้นที่									
2.10.1 มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	มี เช่น พื้นที่สวนป่าชายเลน จับสัตว์น้ำ พื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น	มีพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ใช้ประโยชน์ เช่น พื้นที่บ้าน สวน และนา	มี เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์ พื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่สาธารณะ	มี เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์ พื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่สาธารณะ	มีพื้นที่อนุรักษ์ คือ ป่าชุมชน และพื้นที่ใช้ประโยชน์ เช่น พื้นที่บ้านและสวนผลไม้	แบ่งพื้นที่อยู่อาศัยกับการประกอบอาชีพ	แบ่งพื้นที่อยู่อาศัยกับการประกอบอาชีพ	แบ่งพื้นที่อยู่อาศัยกับการประกอบอาชีพ	แบ่งพื้นที่อยู่อาศัยกับการประกอบอาชีพ

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 2.11 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ									
2.11.1 มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มี แต่มีการออกเป็นกฎของหมู่บ้าน	มี โดยการประชุมตกลงร่วมกัน	ไม่มี	ไม่มี	มีกฎระเบียบปาชุมชนชัดเจน	ไม่มี	มีเป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มี	มีเป็นลายลักษณ์อักษร
2.11.2 มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	ยังขาดบทลงโทษที่ชัดเจน	มี แต่ขาดบทลงโทษ	มีการบอกกล่าว	มีการบอกกล่าว	มีการบอกกล่าว	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ	มีการจัดการภายใต้กฎระเบียบ
2.11.3 มีการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบ	ไม่มี แต่สมาชิกสามารถอธิบายแก่นักท่องเที่ยวได้	การประชาสัมพันธ์เรื่องกฎระเบียบแก่สมาชิก	ไม่มี แต่สมาชิกทราบ	ไม่มี แต่สมาชิกสามารถอธิบายแก่นักท่องเที่ยวได้	มีการแจ้งให้ชุมชนทราบผ่านการประชุมหมู่บ้าน	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ
มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต									
มาตรฐานที่ต้องมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ)									
3.1.1 มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มี แต่มีการแจ้งด้วยวาจา	กฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้	ไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร	มีเป็นลายลักษณ์อักษร	มีเป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร	มีเป็นลายลักษณ์อักษร
3.1.2 มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	มีการปฏิบัติตาม	มีการปฏิบัติตาม เช่น ห้ามดื่มแอลกอฮอล์	ทุกคนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	ทุกคนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎระเบียบ	นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ	นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ	นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ	นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ
3.1.3 มีการสื่อความหมายเรื่องกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนเข้าพัก	มี โดยเฉพาะข้อห้ามที่เกี่ยวข้องกับหลักศาสนาอิสลาม	มี การสื่อความหมายให้นักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อกำหนดของชุมชน	มี โดยเฉพาะข้อห้ามเกี่ยวกับหลักศาสนา	ไม่มี	มี โดยเฉพาะข้อห้ามที่เกี่ยวข้องกับหลักศาสนาอิสลาม	มี การสื่อความหมายให้นักท่องเที่ยวเข้าใจตามข้อกำหนดของชุมชน	มีการแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ	มีการแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ	มีการแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ
มาตรฐานที่ควรจะมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.2 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน									
3.2.1 สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน	แต่งกายตามวิถีมุสลิม	ส่วนใหญ่แต่งกายปกติ ยกเว้นสำคัญทางศาสนา	ส่วนใหญ่แต่งกายปกติ ยกเว้นเทศกาล	ส่วนใหญ่แต่งกายปกติ ยกเว้นเทศกาล	แต่งกายตามวิถีมุสลิม	แต่งกายตามวิถีมุสลิม และแบบฟอร์มของชุมชน	แต่งกายตามวิถีมุสลิมบ้าง	แต่งกายตามวิถีมุสลิม และแบบฟอร์มของชุมชน	แต่งกายตามวิถีมุสลิม และแบบฟอร์มของชุมชน

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
3.2.2 มีการสื่อความหมายเรื่องการค้าปลีกของคณในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	ไม่มี	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม	เมื่อนักท่องเที่ยวสอบถาม
ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.3 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน									
3.3.1 มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร	มีฐานข้อมูล จปฐ. ของชุมชน	จัดทำเป็นฐานข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	มีการรวบรวม	มีการรวบรวม	มีฐานข้อมูล จปฐ. ของชุมชน	มีการรวบรวมเพื่อเสนอกระทรวงฯ	มีการรวบรวมเพื่อเสนอกระทรวงฯ	มีการรวบรวมเพื่อเสนอกระทรวงฯ	มีการรวบรวมเพื่อเสนอกระทรวงฯ
3.3.2 มีปฏิทินฤดูกาลประกอบอาชีพฤดูกาลของท้องถิ่น	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	มีการริเริ่มจัดทำปฏิทินท่องเที่ยว	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล	ไม่ได้จัดทำปฏิทินฤดูกาล
3.3.3 มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยว	มีกิจกรรมแต่ไม่ได้จัดทำเป็นฐานเรียนรู้	กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพ	มีฐานแต่ไม่มีกิจกรรม	ไม่มี	มีกิจกรรมแต่ไม่ได้จัดทำเป็นฐานเรียนรู้ เช่น การทำขนมไพร	มีกิจกรรมจัดทำเป็นฐานเรียนรู้ เช่น การทำขนม	มีกิจกรรมจัดทำเป็นฐานเรียนรู้ เช่น การต้มมัด	กิจกรรมจัดทำเป็นฐานเรียนรู้ เช่น การทำขอส	การเลี้ยงชันโรง การทำนา การทำสวนเกษตร การทำขนมพื้นบ้าน เป็นต้น
ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.4 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ									
3.4.1 ฐานการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ	ยังไม่ได้จัดทำฐานเรียนรู้	มีฐานเรียนรู้ เช่น ปูนปั้น ร้อยลูกปัด มโนราห์ เป็นต้น	ขาดความชัดเจน	มี เช่น มีฐานเรียนรู้สมุนไพรและค่ายจำลองในป่า	ยังไม่ได้จัดทำฐานเรียนรู้	มีฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน	มีฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน	มีฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน	มีฐานกิจกรรมกลุ่มอาชีพเดิมของชุมชน
3.4.2 มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
3.4.3 มีการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	มีการสืบทอดผ่านทางเยาวชนในหมู่บ้าน	มีการสืบทอดให้เยาวชนรุ่นหลัง เช่น การร่วมโนราห์	ขาดการสืบทอดให้กับเยาวชน เนื่องจากส่วนใหญ่จะออกไปเรียนต่างถิ่น	ขาดการสืบทอดให้กับเยาวชน เนื่องจากส่วนใหญ่จะออกไปเรียนต่างถิ่น	เยาวชนได้รับการสืบทอด	ขาดการสืบทอดจากเยาวชน	ขาดการสืบทอดจากเยาวชน	การสืบทอดจากคนรุ่นใหม่	การสืบทอดจากคนรุ่นใหม่

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารณย์พัฒนา 10	จุฬารณย์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.5 นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้									
3.5.1 ใช้ภาษาถิ่นร่วมกับภาษากลาง	มีใช้ร่วมกันรวมถึงภาษามลายู	มีใช้ร่วมกัน	ใช้ภาษาไทยกับภาษามลายู	ใช้ภาษาไทยร่วมกับภาษาจีน และภาษามลายู	ใช้ภาษาไทยร่วมกับภาษาภาษามลายู	ใช้ภาษามลายูกลาง	ใช้ภาษามลายูกลาง	ภาษามลายูกลาง	ภาษามลายูกลาง
3.5.2 มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	มี	มี	มี	มีโดยการผ่านล่าม	มีโดยการผ่านล่าม	มี	มี	มี	มี
3.5.3 มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้นักท่องเที่ยว	ไม่มี	ยังขาดสื่อในการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นกับภาษาอื่น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
3.5.4 มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน	มี	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	มี เพราะใช้ในชีวิตประจำวัน	มี	มี	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	เยาวชนใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 3.6 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน									
3.6.1 โปรแกรมการละเล่น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มีเกี่ยวกับประวัตินกรม 10	มีเกี่ยวกับศาสนาและวิถีชุมชน	มีเกี่ยวกับการแสดงของเยาวชน	มีเกี่ยวกับการแสดงดนตรีพื้นบ้าน	การแสดงเครื่องดนตรี สี่ลัด ลิเกบารัต เป็นต้น
3.6.2 การสื่อความหมายเรื่อง การละเล่นพื้นบ้าน	มีเพียงการแสดงที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	มีการสื่อความหมายทำรำโนนราห์	ไม่มี	ไม่มี	การสื่อความหมายเกี่ยวกับกรม 10	มี การแสดงตามหลักศาสนา และวัฒนธรรมเดิมของชุมชน	มี การแสดงของเยาวชน	มี การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงเกี่ยวกับศาสนา	มี การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงเกี่ยวกับศาสนา
3.6.3 มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	มี เนื่องจากบางเรื่องเป็นหลักปฏิบัติ	มีการถ่ายทอดการรำโนนราห์แก่เยาวชน	ไม่มี	ไม่มี	มี ปัจจุบันใช้เยาวชนแสดง	มีการแสดงดิเกบารัต	มีการแสดงของเยาวชน	มีการแสดงดนตรีพื้นบ้าน	มีการแสดงดิเกบารัต สี่ลัด

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.4 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน									
4.4.1 มีกลุ่มชัดเจน	มี	มี		มี	มี	มี จัดตั้งโดยรัฐ	มี จัดตั้งโดยรัฐ	มี จัดตั้งโดยรัฐ	มี จัดตั้งโดยรัฐ
4.4.2 การบันทึกการประชุม	มี	มีการบันทึกทุกครั้ง	ไม่ชัดเจน	ไม่มี	ไม่มี	มีการบันทึกทุกครั้ง	มี บางครั้ง	มี บางครั้ง	มี
4.4.3 มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม	มีกิจกรรมอนุรักษ์และการท่องเที่ยว	มีเพื่อหารือทำความเข้าใจกันภายในหมู่บ้าน	มีน้อย	การประชุมกลุ่ม การช่วยกันทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน	มี เช่น การช่วยงานในพิธีกรรมทางศาสนา การทำกิจกรรมอนุรักษ์ป่า	มี การประชุมเครือข่ายโฮมสเตย์ในระดับรัฐ	มี การประชุมเครือข่ายโฮมสเตย์ในระดับรัฐ	ขาดการบันทึกอย่างเป็นระบบ	มีการบันทึกอย่างเป็นระบบ
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.5 การทำงานเป็นทีม									
4.5.1 การประชุมร่วมกัน	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง
4.5.2 การวางแผนและบทบาทหน้าที่	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการแบ่งหน้าที่	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน	มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการอย่างชัดเจน
4.5.3 มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่าการพูดคุยเพียงอย่างเดียว	มีเพียงการใช้ภาพถ่าย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ในรูปของเอกสารและ Power point	ในรูปของเอกสารและ Power point	ไม่มี	ในรูปของเอกสารและ Power point
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.6 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน									
4.6.1 มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว	มีเกี่ยวกับทรัพยากร วิถีชีวิต ภูมิปัญญา	มี เช่น หัตถกรรม ไบโหนด บูนปั้น กลุ่มข้าวซ้อมมือ	มี เช่น นำเที่ยวชมสถานที่สำคัญของชุมชน (มีสียัดหรือเซะ สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์)	มี เช่น การเดินป่าสวนสมุนไพร ค่ายจำลอง	มี เช่น กิจกรรมเดินป่า ชมพิพิธภัณฑ	มีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต ทำขนม ทำนา ตีมีด กีฬาพื้นบ้าน	มีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต การทำขนม ตีมีด เลี้ยงผึ้ง กีฬาพื้นบ้าน	มีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต การทำนา วิถีประมง	มีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิต การเลี้ยงผึ้ง

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารณย์พัฒนา 10	จุฬารณย์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
4.6.2 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประโยชน์	มี เช่น ปลูกป่าชายเลน ปล่อยสัตว์น้ำ เก็บขยะ เป็นต้น	มี เช่น ทำความสะอาดลานวัด การปลูกป่า เป็นต้น	มี เช่น ปลูกป่าชายเลน กวาดขยะบริเวณมัสยิด	ไม่มี	มี เช่น กิจกรรมปลูกป่า	ยังไม่ชัดเจน	ยังไม่ชัดเจน	ยังไม่ชัดเจน	ยังไม่ชัดเจน
4.6.3 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	มี เช่นพานักท่องเที่ยวออกเรือจับปลา	มี ล่องเรือชมวิถีลำนํ้า กินอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น	มีกลุ่มทำกริชโบราณ และกลุ่มทำขนม	มี เช่นการเดินทาง	มี เช่น การเดินทางชมพิพิธภัณฑ์ชุมชน	เช่น ชมการละเล่นทำอาหาร ทำนา	การทำขนม ตีมีด เลี้ยงผึ้ง กีฬาพื้นบ้าน	การทำนา ทำซอส	การละเล่นพื้นบ้าน เช่น ดิเกบารัต สีสัต
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.7 การกระจายรายได้สู่ชุมชน									
4.7.1 รายได้จากการท่องเที่ยว	รายได้จากอาหารที่พัก นำเที่ยวจำหน่ายของที่ระลึก	รายได้จากการท่องเที่ยว ตลาดน้ำ และโฮมสเตย์	รายได้จากการขายของที่ระลึก เปิดร้านอาหาร	รายได้จากอาหารที่พัก นำเที่ยวจำหน่ายของที่ระลึก	รายได้จากอาหารที่พัก นำเที่ยวจำหน่ายของที่ระลึก	ค่าที่พักโฮมสเตย์ Package tour ค่ากิจกรรมที่เป็นกรธิต	ค่าที่พักโฮมสเตย์ Package tour ค่ากิจกรรมที่เป็นกรธิต	ค่าที่พักโฮมสเตย์ Package tour ค่ากิจกรรมที่เป็นกรธิต	ค่าที่พักโฮมสเตย์ Package tour ค่ากิจกรรมที่เป็นกรธิต ห้องจัดประชุม
4.7.2 มีคณะทำงานมีกลุ่มองค์กรชัดเจน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
4.7.3 ระบบบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย	มี	มี	ไม่มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
4.7.4 การประชุมประจำเดือน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
4.7.5 การรายงานและการติดตาม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบก่อนการประชุม	ของกลุ่มยังไม่มี	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม	มี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบในที่ประชุม
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.8 การระดมทุน									
4.8.1 มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
4.8.2 มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	มี	มี อย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง	ไม่มี	มี	มีเฉพาะแกนนำกลุ่ม	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตัวชี้วัด	бакันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารณพัฒนา 10	จุฬารณพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
4.8.3 มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม	มี	มี ตามภาระกิจที่รับผิดชอบ	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
4.8.3 ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง	มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี ส่วนใหญ่นำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนา	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.9 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว									
4.9.1 มีแบบประเมินสมุดเยี่ยม	ไม่มี	มีที่โฮมสเตย์บางหลัง	ไม่มี	ไม่มี	มีแต่ที่พิพิธภัณฑ	มีแบบสอบถาม	มีเฉพาะสมุดเยี่ยม	มีเฉพาะสมุดเยี่ยม	มีเฉพาะสมุดเยี่ยม
4.9.2 การรับความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว	มี	มีการรับฟังและสอบถามความพอใจ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	มี
4.9.3 มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	มี เช่น การปรับปรุงห้องพัก	มี โดยเฉพาะโฮมสเตย์	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มีหลักฐาน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.10 การจัดการขยะชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว									
4.10.1 ถังขยะวางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	จัดไว้เป็นสัดส่วน	จัดวางอย่างเหมาะสมโดยชุมชนช่วยกันดูแล	จัดวางอย่างเหมาะสมโดยชุมชนช่วยกันดูแล	จัดวางอย่างเหมาะสมโดยชุมชนช่วยกันดูแล	จัดวางไว้ในบ้านเป็นหลัก	แต่ละบ้านมีการจัดวางอย่างเหมาะสม	วางอย่างเหมาะสมในโฮมสเตย์	วางอย่างเหมาะสมในโฮมสเตย์	วางอย่างเหมาะสมในโฮมสเตย์
4.10.2 มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	มีการคัดแยกขยะแต่ไม่มีถังแยกขยะ	มีการคัดแยกขยะแต่ไม่แยกถังขยะ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	มี
4.10.3 สถานที่กำจัดขยะ	อบต.มีสถานที่จัดเก็บขยะ	อบต.มีสถานที่จัดเก็บขยะ	อบต.มีสถานที่จัดเก็บขยะ	ไม่มี	ไม่มี	เป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดเก็บ	เป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดเก็บ	เป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดเก็บ	เป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดเก็บ
4.10.4 ถังขยะมีปริมาณอย่างเพียงพอ	มีเพียงพอ	มีเฉพาะในตลาด	มีเพียงพอ	มีเพียงพอ	มีไม่เพียงพอ	มีเพียงพอ	มีไม่เพียงพอ ในพื้นที่สาธารณะ	มีไม่เพียงพอ ในพื้นที่สาธารณะ	มีไม่เพียงพอ ในพื้นที่สาธารณะ

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารามย์พัฒนา 10	จุฬารามย์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
มาตรฐานที่ควรจะมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.11 ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้									
4.11.1 มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร	ไม่มีการบันทึก	มีอย่างชัดเจน	ไม่มีการบันทึก	ไม่มีการบันทึก	ไม่มีการบันทึก	มีอย่างชัดเจน	ไม่มีการบันทึก	ไม่มีการบันทึก	ไม่มีการบันทึก
4.11.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้	มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	มีการถ่ายทอดแก่เยาวชน เช่น การรำนโนราห์	มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	มีการถ่ายทอดภาษาจีนสู่แก่สมาชิกใหม่	มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	มีความพร้อมในการถ่ายทอด	มีความพร้อมในการถ่ายทอด	มีความพร้อมในการถ่ายทอด	มีความพร้อมในการถ่ายทอด
4.11.3 การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	มีเยาวชนสืบทอด	มีการสืบทอดจากรุ่นปู่ย่าสู่รุ่นลูก	มีการสืบทอดจากรุ่นปู่ย่าสู่รุ่นลูก	ขาดการสืบทอด	เริ่มมีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน	ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	ยังขาดการสืบทอดจากเยาวชน	มีคนรุ่นใหม่สืบทอด	มีคนรุ่นใหม่สืบทอด
4.11.4 มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มีความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน	มี โดยให้ทำงานตามความถนัด	มีการพัฒนาคนตามความถนัด	มีการพัฒนาคนตามความถนัด	มีการพัฒนาคนตามความถนัด	ไม่มี	ไม่มีแผนที่ชัดเจน	ไม่มีแผนที่ชัดเจน	ไม่มีแผนที่ชัดเจน	ไม่มีแผนที่ชัดเจน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.12 แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว									
4.12.1 ผู้นำมีวิสัยทัศน์และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้	มี	มี เช่น วิสัยทัศน์การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้	มี เช่น ต้องการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์	มี เช่น ริเริ่มทำบุฟเฟ่ต์ผลไม้ขายนักท่องเที่ยวต่างชาติ	มี เช่น ไม่ยึดรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลัก	มี เนื่องจากได้รับการเลือกตั้งจากหน่วยงานของรัฐ	มี เนื่องจากได้รับการเลือกตั้งจากหน่วยงานของรัฐ	การตั้งกองทุนรายได้จากการท่องเที่ยว	แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว เป็นอดีตอาจารย์เกษียณ เป็นนักพัฒนาชุมชนที่สำคัญ
4.12.2 ยึดหลักการมาภิบาลในการบริหารงาน	มี โดยใช้หลักเข้าใจในการทำงาน	มี โดยใช้หลักเข้าใจในการทำงาน	มี โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	มีโดยใช้หลักคอบมู (การมีส่วนร่วม)	มีโดยใช้หลักคอบมู (การมีส่วนร่วม)	มี โดยใช้หลักเข้าใจในการทำงาน	มี โดยใช้หลักเข้าใจในการทำงาน	ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน	ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน
4.12.3 มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน	มี โดยสามารถทำงานแทนกันได้	มีการผลิตเปลี่ยนและสามารถทำงานแทนกันได้	ไม่มี	มีวาระในการดำรงตำแหน่ง	ยังไม่มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียน	อยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะลาออกเอง	อยู่ในตำแหน่งตามวาระ	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.13 มีแผนการพัฒนากองทุนช่วยเหลืออย่างชัดเจน									
4.13.1 มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	มี	มีทุกเดือน	มีการประชุมผ่านเวทีของ อบต.	มีทุกเดือน	มีทุกเดือน	มีทุกเดือน	มีทุกเดือน	มีทุกเดือน	มีทุกเดือน
4.13.2 การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี โดยทำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เป็นแผนของ อบต. ยังไม่มีแผนงานที่จัดทำโดยชุมชน	ยังไม่ได้จัดทำแผนอย่างชัดเจน	ยังไม่ได้จัดทำแผนอย่างชัดเจน	มีแผนที่จัดทำโดยรัฐ	ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากเป็นชุมชนใหม่	ชุมชนเสนอให้หน่วยงานรัฐดำเนินการ	ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
4.13.3 มีบันทึกการประชุมกลุ่ม	มีการบันทึก	มีการบันทึกทุกครั้ง	มี ของอบต.	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	มีบางเรื่อง	มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.14 กองทุนสวัสดิการชุมชน									
4.14.1 มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน	มีเพียงกองทุนสัจจะหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน	มีเพียงกองทุนสัจจะหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน	ไม่มี	เพียงกองทุนสัจจะหมู่บ้าน	เพียงกองทุนสัจจะหมู่บ้าน	มีการจัดตั้งกองทุนส่วนกลาง	ยังไม่จัดตั้งกองทุน	มี	มี
4.14.2 มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน	มี โดยเป็นกฎของหมู่บ้าน	มีโดยยึดตามหลักกองทุนทั่วไป	ไม่มี	มีโดยยึดตามหลักกองทุนทั่วไป	มีโดยยึดตามหลักกองทุนทั่วไป	มีหลักฐานการจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้	ไม่มี	มี	มี
4.12.3 มีบันทึกการประชุม เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน	มี	มี	ไม่มี	มีเพียงบัญชีรายรับรายจ่าย	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.15 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย									
4.15.1 บ้านพักนักท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด	มีการใช้อย่างประหยัดเนื่องจากชุมชนตั้งอยู่บนเกาะและบางเวลามีน้ำใช้ไม่เพียงพอ	มีการเปิดปิดน้ำเป็นเวลา บางช่วงน้ำมีไม่เพียงพอ	ไม่มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	ไม่มีแผน เนื่องจากมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ	ไม่มีแผน เนื่องจากมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ	ไม่มีแผน	ไม่มีแผน	ไม่มีแผน	ไม่มีแผน
4.15.2 ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้น้ำ	มีการแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ	มี และแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ	ไม่มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	ไม่มีแผน เนื่องจากมีน้ำใช้อย่าง	ไม่มีแผน เนื่องจากมีน้ำใช้อย่าง	ไม่มี	มีแผนการใช้ประโยชน์จากน้ำ	มี	มี

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ทรัพยากรน้ำ				เพียงพอ	เพียงพอ				
4.15.3 กลุ่มท่องเที่ยว มีการวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.16 การจัดการด้านเสียงรบกวน									
4.16.1 มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน	ไม่มี เพียงแต่แจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบด้วยวาจา	ไม่มี เพียงแต่แจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบด้วยวาจา	มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา	มี เช่น ห้ามใช้เสียงดังหลัง 22.00 น. ในหอประชุมของหมู่บ้าน	ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการใช้เสียง	มีข้อห้ามชัดเจน เช่นไม่มีคารโอเกะในชุมชน	มีข้อห้ามชัดเจน เช่นไม่มีคารโอเกะในชุมชน	มีข้อห้ามชัดเจน เช่นไม่มีคารโอเกะในชุมชน	มีข้อห้ามชัดเจน เช่นไม่มีคารโอเกะในชุมชน
4.16.2 กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม	ไม่รบกวน เนื่องจากเน้นกิจกรรมอนุรักษ์	ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่รบกวนทั้งคนและสัตว์	ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่รบกวนทั้งคนและสัตว์	ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่รบกวนทั้งคนและสัตว์	ไม่รบกวน เนื่องจากเน้นกิจกรรมอนุรักษ์	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน	กิจกรรมการท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.17 การจัดการด้านพลังงาน									
4.17.1 มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
4.17.2 มีแนวทางในการใช้พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการหาพลังงานทดแทน เช่น แก๊สชีวภาพ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.18 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม									
4.18.1 สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่	สนับสนุน เช่น ภาชนะในครัวเรือน	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหาร ภาชนะ	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหาร	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหาร	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น อาหารจากป่าชุมชน	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เป็นบรรจุภัณฑ์	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เป็นบรรจุภัณฑ์	ไม่มี	ใช้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เป็นบรรจุภัณฑ์

ตัวชี้วัด	бакันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารณพัฒนา 10	จุฬารณพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ทำลายสิ่งแวดล้อม		บรรจุอาหารต่าง ๆ เป็นต้น			ชย				
4.18.2 ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตราย/ใกล้สูญพันธุ์	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุนเนื่องจากผิดหลักศาสนา	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	ไม่สนับสนุน
4.18.3 มีการส่งเสริมให้นาศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาทำการตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	มี เช่น วัสดุตกแต่งบ้าน	พื้กตกแต่งมาจากวัสดุในท้องถิ่น เน้นให้คงสภาพเดิม	ไม่มี	มี โดยการปลูกไม้ประจำถิ่นปลูกตกแต่งสถานที่	มีบางส่วน เช่น โรงอาหาร แต่ที่พื้ก ยังใช้อาคารที่สร้างครั้งแรกเป็นอาคารปูน	ไม่มี	ไม่มี	โฮมสเตย์ส่วนใหญ่เป็นบ้านเก่าที่มีเอกลักษณ์	โฮมสเตย์ส่วนใหญ่เป็นบ้านเก่าที่มีเอกลักษณ์
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ ปัจจัยมาตรฐานที่ 4.19 ผลิตภัณฑ์ชุมชน									
4.19.1 ผลิตภัณฑ์ชุมชน	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ปลาแห้ง มันปู สัตว์ทะเลสด เลื้อ เป็นต้น	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน หลากหลาย เช่น เครื่องใช้ อาหาร ของเล่น เป็นต้น	มี เช่น อาหารทะเลแห้ง สัตว์ทะเลสด เลื้อ ผ้าคลุมผม (ฮิญาบ) หมวกอปปิโอ เป็นต้น	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน หลากหลาย เช่น สมุนไพร ยาสูบ กำลิ่ง	มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น แก้วน้ำทำจากไม้ และสมุนไพร	ยังไม่มีเด่นชัด	ไม่มี	มี	มี
4.19.2 เอกสารประชาสัมพันธ์	ไม่มี	มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์	ไม่มี	มีบางส่วน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี
4.19.3 พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5 การบริการท่องเที่ยว มาตรฐานที่ต้องมี ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว									
5.1.1 มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	มีโดยการหมุนเวียน	เจ้าของโฮมสเตย์ทุกหลังทำหน้าที่	มีเจ้าหน้าที่ของชุมชนและ อบต.	มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	ผู้นำและเจ้าของโฮมสเตย์	ผู้นำและเจ้าของโฮมสเตย์	ผู้นำและเจ้าของโฮมสเตย์	ผู้นำและเจ้าของโฮมสเตย์
5.1.2 มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว	มี แต่ไม่เพียงพอ	มีแผ่นพับแจกนักท่องเที่ยว	ไม่มีของชุมชนโดยตรง	มี	ไม่มี	ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐ	ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐ	ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐ	ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐ และของชุมชน
5.1.3 มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มี นำโดยนายก อบต.	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว	มีโดยผู้นำกลุ่มท่องเที่ยว
5.1.4 มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
5.1.5 มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี เป็นลายลักษณ์อักษร	มี เป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	มี แต่ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร
5.1.6 มีป้ายประชาสัมพันธ์	ไม่มี	มีเพียงบางส่วน	มีเพียงบางส่วน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
5.1.7 มีแผนที่แผนผังชุมชน	ไม่มี	มี ติดตั้งไว้ในตลาดชุมชน	ไม่มี	ไม่มี	มีบางส่วน (ป่าชุมชน)	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.2 โครงสร้างที่พัก									
5.2.1 สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง	ที่พักสร้างด้วยปูน มีความแข็งแรง คงทน	ที่พักสร้างด้วยไม้ และปูนมีความแข็งแรง คงทน	ชุมชนไม่ได้บริการที่พัก	พักสร้างด้วยปูนมีความแข็งแรง คงทน	พักสร้างด้วยปูนมีความแข็งแรง คงทน	พักสร้างมีความแข็งแรง คงทน ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พักสร้างมีความแข็งแรง คงทน ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พักสร้างมีความแข็งแรง คงทน ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พักสร้างมีความแข็งแรง คงทน ผ่านการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
5.2.2 การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้	ชุมชนไม่ได้บริการที่พักร	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้	ปล่อยให้พื้นที่โล่ง	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้ สวนผสม	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้ สวนผสม สวนผลไม้	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้ สวนผสม สวนผลไม้	มีการจัดสวน ปลูกต้นไม้ สวนผสม สวนผลไม้
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.3 ห้องน้ำสะอาด									
5.3.1 อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชันน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)	มีครบ	มีครบ	ชุมชนไม่ได้บริการที่พักร	มีครบ	มีครบ	มีครบ	มีครบ	มีครบ	มีครบ
5.3.2 ห้องน้ำมีความสะอาด และมิดชิด	ภายในห้องน้ำบางห้องอาจเสี่ยงต่อการขึ้นลง	มีตามเกณฑ์	ชุมชนไม่ได้บริการที่พักร	มีครบ	มีครบ	มีครบ	มีเป็นบางหลัง	มีเป็นบางหลัง	มีครบ
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.4 อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ									
5.4.1 มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว	มีซึ่งส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่	มีซึ่งส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่	มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยวตามร้านอาหารท้องถิ่น	มีซึ่งส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่	มี ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบจากป่าชุมชน	มีซึ่งส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่	มี ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบจากป่าชุมชน	มี ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบจากป่าชุมชน	มี ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบจากป่าชุมชน
5.4.2 มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
5.2.3 มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
5.2.4 มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบหลัก	ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองเป็นหลัก	ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบหลัก

ตัวชี้วัด	บากันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ตันหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
5.2.5 มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส	มีบางเมนู	มีบางเมนู	มีบางเมนูในร้านอาหาร	มีบางเมนู	มีบางเมนู	เป็นอาหารทั่วไปเน้นวัตถุดิบในชุมชน	อาหารทั่วไปโดยเน้นวัตถุดิบในชุมชน	อาหารทั่วไปโดยเน้นวัตถุดิบในชุมชน	อาหารทั่วไปโดยเน้นวัตถุดิบในชุมชน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.5 ถึงชยะ									
5.5.1 วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด	วางเหมาะสม และมีฝาปิด	มีไม่ทั่วถึงในชุมชน	มีเพียงพอ	มีเพียงพอ	มีน้อย	ไม่เน้น	ไม่เน้น	ไม่เน้น	ไม่เน้น
5.5.2 มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ	ไม่มี	มีการคัดแยกเฉพาะในตลาด แต่ในชุมชนยังไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
5.5.3 สถานที่กำจัดขยะ	มีของอบต.	มีของอบต.	มีของอบต.	ไม่มี	ไม่มี	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ
5.5.4 มีปริมาณอย่างเพียงพอ	มีพอเพียง	ในชุมชนมีไม่เพียงพอ	มีเพียงพอ	มีพอเพียง	ไม่เพียงพอ	ไม่เน้นถังขยะในหมู่บ้าน	ไม่เน้นถังขยะในหมู่บ้าน	ไม่เน้นถังขยะในหมู่บ้าน	ไม่เน้นถังขยะในหมู่บ้าน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.6 กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม									
5.6.1 ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนจนเกินไป เช่น ดูปะการัง จับปลา หาดทราย เป็นต้น	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน เหมาะกับกลุ่มเยาวชนครอบครัว	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	กิจกรรมส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน
5.6.2 ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	มีความปลอดภัยเนื่องจากชาวบ้านช่วยดูแล	มีความปลอดภัยเนื่องจากสมาชิกช่วยกำกับดูแล	ความปลอดภัยเนื่องจากสมาชิกช่วยกำกับดูแล	มีความปลอดภัยเนื่องจากสมาชิกช่วยกำกับดูแล	มีความปลอดภัยเนื่องจากสมาชิกช่วยกำกับดูแล	กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน	กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน	กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน	กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน
5.6.3 ระยะเวลาในและฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา	มีความเหมาะสมกับเวลา

ตัวชี้วัด	บ้านใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
5.6.4 มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน	มีมีคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	มีมีคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	มีมีคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	มีมีคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	มีมีคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชน	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชน	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชน	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชน
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.7 นักสื่อความหมายท้องถิ่น									
5.7.1 นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี	ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ	ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก	ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ	มีบัตรอนุญาตมีคคุเทศก์	ได้รับการฝึกอบรมบ้างแต่ต้องเรียนรู้เพิ่ม	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชนเจ้าของโฮมสเตย์	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชนเจ้าของโฮมสเตย์	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชนเจ้าของโฮมสเตย์	ส่วนใหญ่เป็นแกนนำท่องเที่ยวของชุมชนเจ้าของโฮมสเตย์
5.7.2 สามารถสื่อสารภาษาถิ่น และภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลายู หรือจีนกลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	มีการสื่อสารทั้งภาษาถิ่น และภาษามลายู	สื่อได้เฉพาะภาษาท้องถิ่นและภาษากลาง	มีการสื่อสารทั้งภาษาถิ่น และภาษามลายู	สื่อได้ทั้งภาษาไทย และภาษาจีนกลาง	การสื่อสารทั้งภาษาถิ่น และภาษามลายู	มีสื่อภาษามาลายูกลางและอังกฤษ	มีสื่อภาษามาลายูกลางและอังกฤษ	มีสื่อภาษามาลายูกลางและอังกฤษ	มีสื่อภาษามาลายูกลางและอังกฤษ
มาตรฐานที่ควรจะมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.8 ห้องนอน									
5.8.1 สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	เนื่องจากอยู่ในพื้นที่โล่งแจ้ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พัก	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน
5.8.2 เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน	มีเฉพาะเครื่องนอน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พัก	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้านตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน
5.8.3 มีที่แขวนผ้ากระจุก ผ้า màn ภายในห้องนอน	มีเพียงกระจุกและผ้า màn	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พัก	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัด	บ้านใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารณย์พัฒนา 10	จุฬารณย์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.9 เครื่องนอน									
5.9.1 อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและ พอดีเพียง	มีเพียงพอ	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พักร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	บางบ้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน
5.9.2 การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	ไม่มีการบริการที่พักร	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก	มีการทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อแขกเดินทางออก
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.10 การจัดภูมิทัศน์									
5.10.1 มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	มีศาลา อเนกประสงค์ ลานกว้าง ชูดโต๊ะ เก้าอี้หน้าห้องพักร	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พักร	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	ยังขาดที่นั่งพักผ่อน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน
5.10.2 มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	มีลาน อเนกประสงค์	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการที่พักร	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน	มีลานบ้าน	มีลานบ้าน	มีลานบ้าน	มีลานบ้าน
5.10.3 มีการปลูกต้นไม้ตกแต่ง และพืชสวนครัวรั้วกินได้	มีเฉพาะริมรั้ว ชาวบ้าน	มีตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีไม้ผลปลูกประดับ	ไม่มีการบริการที่พักร	มีตามเกณฑ์มาตรฐานและมีไม้ผลปลูกประดับ	ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีไม้ผลปลูกประดับ	ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีสวนผลไม้	ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีสวนผลไม้	ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีสวนผลไม้	ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีสวนผลไม้
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.11 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร									
5.11.1 อุปกรณ์พร้อมสะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	จัดห้องครัวแยกไว้เป็นสัดส่วน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการด้านอาหาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข
5.11.2 อากาศถ่ายเทสะดวก	สภาพในห้องครัวไม่อับทึบ	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการด้านอาหาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข
5.11.3 มีความสะอาดของตัวอาคาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการด้านอาหาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง	ผ่านเกณฑ์ กระทรวง

ตัวชี้วัด	บักันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารามพัฒนา 10	จุฬารามพัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
และอุปกรณ์						สาธารณสุข	สาธารณสุข	สาธารณสุข	สาธารณสุข
5.11.4 มีการจัดระเบียบพื้นที่	ห้องครัวแยกออกไปเป็นสัดส่วน	พื้นที่แยกไว้เป็นสัดส่วน	ไม่มีการบริการด้านอาหาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข
5.11.5 สถานที่มีความเหมาะสม	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ไม่มีการบริการด้านอาหาร	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข	ผ่านเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข
ปัจจัยมาตรฐานที่ 5.12 จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้									
5.12.1 สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน	กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อการเรียนรู้แต่ยังไม่ได้จัดทำเป็นฐาน	มีการแสดงกิจกรรมในแต่ละฐานให้นักท่องเที่ยว	ยังไม่มีฐานเรียนรู้ มีเพียงนำชมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	มีกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ และเที่ยวชมพิพิธภัณฑสถานชุมชน	มีการสร้างการเรียนรู้ฐานเช่น พิพิธภัณฑสถานชุมชน	มีการสร้างการเรียนรู้ฐานเช่น การทำขนม ทำนา ตีมีด	มีการสร้างการเรียนรู้ฐานเช่น การทำขนม ตีมีด เลี้ยงผึ้ง	มีการสร้างการเรียนรู้ฐานเช่น ทำนา เย็บผ้า ประมง	ทำนา การทำอาหาร การเลี้ยงชัน การแสดง ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น
5.12.2 ความเชื่อมโยงระหว่างฐาน	ไม่มีความเชื่อมโยงเท่าที่ควร	ยังขาดความเชื่อมโยง	มีความเชื่อมโยงระหว่างฐานประวัติศาสตร์	ยังขาดความเชื่อมโยง	ยังขาดความเชื่อมโยง	เชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตภายในชุมชน	เชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตภายในชุมชน	เชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตภายในชุมชน	เชื่อมโยงกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตภายในชุมชน
มาตรฐานที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว									
มาตรฐานที่ต้องมี									
ปัจจัยมาตรฐานที่ 6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน									
6.1.1 มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	ภายในชุมชนมีโรงพยาบาลชุมชน และมีเรือฉุกเฉิน	ยังไม่มีแผนรองรับ	ภายในชุมชนมีโรงพยาบาลชุมชน และมีเรือฉุกเฉิน	ภายในชุมชนมีเจ้าหน้าที่ อสม. และแพทย์ประจำรพ.สุขภาพ	ภายในชุมชนมีโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล	มีการประสานงานกับสถานีตำรวจและโรงพยาบาล	มีการประสานงานกับสถานีตำรวจและโรงพยาบาล	มีการประสานงานกับสถานีตำรวจและโรงพยาบาล	มีการประสานงานกับสถานีตำรวจและโรงพยาบาล
6.1.2 มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	ภายในชุมชนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน	ยังไม่มีมาตรการรองรับ	มีในแหล่งท่องเที่ยว	มีฐานรักษาความปลอดภัยของทหารประจำ	มีฐานรักษาความปลอดภัยของทหารประจำ	แจ้งให้สถานีตำรวจทราบเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าพัก	แจ้งให้สถานีตำรวจทราบเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าพัก	แจ้งให้สถานีตำรวจทราบเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าพัก	แจ้งให้สถานีตำรวจทราบเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าพัก
6.1.3 มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว	มี	มีเพียงสถานีตำรวจในชุมชน	มีสถานีตำรวจและทหารในชุมชน	มีฐานกองร้อยทหารตั้งอยู่หน้า	มีศูนย์รับแจ้งเหตุของ ชรบ.ประจำ	ประสานงานกับสถานีตำรวจ	ประสานงานกับสถานีตำรวจ	ประสานงานกับสถานีตำรวจ	ประสานงานกับสถานีตำรวจ

ตัวชี้วัด	бакันใหญ่	ตลาดริมน้ำคลองแดน	ต้นหยงลูโละ	จุฬารักษ์พัฒนา 10	จุฬารักษ์พัฒนา 12	Kampung Kubang Telaga	Kampung Labu Kubong	Kampung Jeruju	Kampung Kubang Telaga
มาตรฐานที่ควรจะมี ปัจจัยมาตรฐานที่ 7.3 ร่วมงานส่งเสริมการขาย									
7.3.1 มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับจังหวัดและประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับจังหวัดและประเทศ	ไม่มี	ประสบการณ์ออกบูทในงานระดับจังหวัดและประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับจังหวัดและประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับรัฐและประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับรัฐและประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับรัฐ ประเทศ และต่างประเทศ	มีประสบการณ์ออกบูทในงานระดับรัฐ ประเทศ และต่างประเทศ
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ ปัจจัยมาตรฐานที่ 7.4 กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว									
7.4.1 เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	มีสื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยว ปีละมากกว่า 1 ครั้ง	สื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	ททท.นำคณะสื่อมวลชนและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมาเที่ยวชมบ้างแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวกระแสหลัก	ททท.นำคณะสื่อมวลชนและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมาเที่ยวชมหมู่บ้านนานๆ ครั้ง	มีสื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยว ปีละมากกว่า 1 ครั้ง	มีสื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยว ทุกปีงบประมาณ	มีสื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยว ทุกปีงบประมาณ	บางครั้งมีสื่อเดินทางมาเข้ามารายงานข่าวด้านการท่องเที่ยวด้วยตนเอง	มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้ามาสำรวจและประชาสัมพันธ์ชุมชนตามงานเทศกาลสำคัญของชุมชน

4.4 ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยว

ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐของประเทศมาเลเซียเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวของชุมชนในเมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศ ทั้งนี้ ได้เปรียบเทียบให้เห็นจุดเด่นในแต่ละด้านของแต่ละมาตรฐานของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

4.4.1 มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ - พัฒนาวัฒนธรรม วิถีชีวิตเดิมของชุมชน - เพื่ออนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของชุมชน - เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน - ชุมชนรวมตัวกัน - ดำเนินการด้านการท่องเที่ยว - แจ้งให้หน่วยงานรัฐทราบ <p>ขั้นตอนการจัดตั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชน</p>	<p>รูปแบบเดียวกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ เสนอขายเสนอสินค้าทางประเพณีวัฒนธรรมเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยว</p> <p>ขั้นตอนการจัดตั้ง Homestay</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนรวมตัวกัน - จัดทำโครงการ - เสนอโครงการแก่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - โครงการได้รับการอนุมัติ - ชุมชนเข้าสู่กระบวนการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง - เปิดดำเนินการ
1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	<p>วัตถุประสงค์ของชุมชนส่วนใหญ่ใช้การอนุรักษ์ธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต การฟื้นฟูเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน</p>	<p>-สร้างรายได้เสริมโดยใช้สินค้าทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยว</p>
1.2 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก	<p>- มีแกนนำ ปราชญ์ชุมชน และมัคคุเทศก์ท้องถิ่นบรรยายให้ข้อมูล แต่มีข้อจำกัดในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ</p>	<p>- มีแกนนำ ปราชญ์ชุมชน และมัคคุเทศก์ท้องถิ่นบรรยายให้ข้อมูล แต่มีข้อจำกัดในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ</p>

4.4.2 มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	- มีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยวในรูปแบบของรูปเล่ม แต่ยังไม่ได้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวรับทราบอย่างชัดเจน	-มีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รายงานและคู่มือท่องเที่ยว แต่ยังคงขาดการเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวรับทราบ
2.2 การสื่อความหมาย มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ	- ใช้มีคฤเทศก์ท้องถิ่นในการสื่อความหมายเป็นหลัก และบางชุมชนมีป้ายขนาดใหญ่ในการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยว	- ส่วนใหญ่ใช้มีคฤเทศก์ท้องถิ่นเป็นคนนำเที่ยวหลักและประจำฐานเรียนรู้
2.3 กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	- มีผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเป็นแกนนำ โดยจะมีกลุ่มในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยแบ่งฝ่ายในการรับผิดชอบ	- ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นทางการ กลุ่มท่องเที่ยวมีหน้าที่ประสานงาน
2.4 การจัดการขยะ	- มีการอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในการจัดการขยะ เช่น มีการแยกขยะขายได้กับขายไม่ได้ หน่วยงานรัฐได้จัดเตรียมที่ทิ้งขยะไว้บริการในบางพื้นที่ แต่บางพื้นที่ยังมีการจัดการจากหน่วยงานภาครัฐ ชุมชนจัดการกันเอง	- มีการอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการขยะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีการแยกขยะอย่างชัดเจน หน่วยงานรัฐได้จัดเตรียมที่ทิ้งขยะไว้บริการ
มาตรฐานที่ควรมี		
2.5 การอบรมให้ความรู้	- มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- มีการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ NGO
2.6 โปรแกรมการท่องเที่ยว	- มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ในชุมชน ทั้งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต เป็นต้น โดยจัดให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ อย่างหลากหลาย	- แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมเอื้อต่อการสร้างการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะมุ่งกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เสนอขายในรูปแบบของ optional tour
2.7 หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม	- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานท่องเที่ยว สำนัก

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	เข้ามามีบทบาทหลังจากชุมชนดำเนินการไปแล้ว	พัฒนาชุมชน และสำนักส่งเสริมวัฒนธรรมเข้ามามีดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น
2.8 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	- มีการบรรจุไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยว และจัดทำเป็นปฏิทินในการจัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู	- การจัดกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรในพื้นที่ชุมชนยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการจัดการขยะและการปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน
2.9 กองทุนในการจัดการทรัพยากร	- มีการจัดเก็บเงินเข้ากองกลางเพื่อนำไปใช้ในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดการทรัพยากร แต่ไม่มีการแยกกองทุนเพื่อการจัดการทรัพยากรอย่างชัดเจน	- มีการจัดเก็บเงินเข้ากองกลางเพื่อนำไปใช้ในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดการทรัพยากร แต่ไม่มีการแยกกองทุนเพื่อการจัดการทรัพยากรอย่างชัดเจน
2.10 การจัดการพื้นที่	- มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	- การจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวเน้นการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิต เป็นหลัก
2.11 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	- มีเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน โดยออกเป็นกฎเกณฑ์ของหมู่บ้านผ่านการประชุมตกลงร่วมกันของคนในชุมชน	- มีการจัดการภายใต้ข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน และมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ โดยยึดตามแนวปฏิบัติของหลักศาสนา

4.4.3 มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ต้องมี		
3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้	- ไม่มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ แต่จะแจ้งให้นักท่องเที่ยวรับทราบโดยวาจาเมื่อเดินทางมาพัก	- แจ้งกฎระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวล่วงหน้า ทั้งในเว็บไซต์ของชุมชนและสื่อประชาสัมพันธ์โบรชัวร์ โดยใช้กฎของศาสนาอิสลามเป็นหลักปฏิบัติ

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ควรจะมี		
3.2 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	- ชุมชนส่วนใหญ่จะแต่งกายปกติ แต่จะมีเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันสำคัญของหมู่บ้านเท่านั้น	- ส่วนใหญ่แต่งกายตามแบบของมุสลิมและมีชุดยูนิฟอร์มที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มท่องเที่ยว
3.3 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	- ทำเป็นฐานข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ยังไม่มีการจัดทำปฏิทินฤดูกาลท่องเที่ยว บางชุมชนได้สร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพให้กับนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร	- ข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ยังไม่มีการจัดทำปฏิทินฤดูกาลการท่องเที่ยว บางชุมชนได้สร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพให้กับนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร
3.4 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม	- มีฐานการเรียนรู้และมีผู้รู้ประจำฐาน รวมถึงการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพให้กับเยาวชนรุ่นหลัง	- มีฐานการเรียนรู้และมีผู้รู้ประจำฐาน รวมถึงการสืบทอดเรื่องราวด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพ
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้		
3.5 ภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเรา	- มีการใช้ภาษาถิ่น คือ ภาษาไทยใต้ มาลาญท้องถิ่น และภาษาจีนในการสื่อสาร	- มีการใช้ภาษาถิ่น คือ ภาษา มาลาญท้องถิ่นของแต่ละรัฐในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว
3.6 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน	- ยังไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้การละเล่นที่บ้าน	- ทุกชุมชนมีการละเล่นพื้นบ้าน แต่เสนอขายเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว

4.4.4 มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ต้องมี		
4.1 กฎระเบียบกติกา	- สมาชิกท่องเที่ยวสามารถอธิบายกฎระเบียบได้	- มีการกำหนดกฎระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวโดยใช้หลักศาสนา
4.2 รูปแบบการทำงาน	- มีการประชุมหารือกันอย่างต่อเนื่องทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือมากกว่า และมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน	- การประชุมหารือกันอย่างต่อเนื่องทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือมากกว่า มีโครงสร้างการทำงานอย่างชัดเจน

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
4.3 ผู้นำทางการในชุมชน	- มีแกนนำในการจัดการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ทั้งที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป	- มีแกนนำในการจัดการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ข้าราชการ เกษียณ
4.4 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	- มีกลุ่มชัดเจน มีการบันทึกการประชุมกลุ่มในบางครั้ง กลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ	- ชุมชน มีการจัดประชุมและจัดกิจกรรมทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
4.5 การทำงานเป็นทีม	- มีโครงสร้างในการบริหารงานตามวาระ แต่ลักษณะโครงสร้างแตกต่างกันออกไป	- โครงสร้างในการบริหารงานอย่างชัดเจนตั้งแต่ต้น โดยโครงสร้างพื้นฐานมีรูปแบบเดียวกัน
4.6 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสาธารณะ ประโยชน์ กิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนอย่างชัดเจน	- มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนอย่างชัดเจน โดยเสนอขายเป็นโปรแกรมท่องเที่ยวทางเลือก
4.7 การกระจายรายได้สู่ชุมชน	- ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว มีคณะทำงาน มีกลุ่มองค์กรชัดเจน มีระบบบัญชี แสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่ม รายได้กระจายไปตามกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ชุมชนมีรายได้ทางตรงจากการท่องเที่ยว 2 ทาง คือ บ้านพักโฮมสเตย์และค่าใช้จ่ายในกิจกรรมท่องเที่ยว มีคณะกรรมการในการบริหารงบการเงินที่ชัดเจน มีการแสดงรายรับรายจ่ายให้กลุ่มรับทราบ และมีการประชุมติดตามผลอย่างต่อเนื่อง รายได้ทั้งหมดจะถูกรวบรวมและกระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ตามที่ได้กำหนด ส่วนผลกำไรที่ได้จากการหักต้นทุนจะถูกเก็บไว้เป็นกองทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน
4.8 การระดมทุน	- มีการระดมทุนเพื่อสร้างที่พักอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการท่องเที่ยว เช่น เรือ เรือคายัก เป็นต้น	- ไม่มีการลงทุนในลักษณะร่วมหุ้น ใครมีเงินลงทุนมากก็สามารถลงทุนได้ภายใต้ข้อตกลงของชุมชน ชุมชนที่ผ่านการอนุมัติจากรัฐบาลจะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลในการปรับปรุงที่พักและห้องน้ำ

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
4.9 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	- มีสมุดเยี่ยมชมของชุมชน และมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเพื่อการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข	- การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในรูปแบบของแบบสอบถามและสมุดเยี่ยม และมีการนำข้อเสนอไปปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
มาตรฐานที่ควรจะมี		
4.10 ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	- ยังขาดการบันทึกข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน แต่มีผู้ถ่ายทอดให้ความรู้ให้กับเยาวชนในภูมิปัญญาด้านต่างๆ	- มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ขาดการสืบทอดจากเยาวชน
4.11 แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว	- มีการประชุมหารือกันภายในชุมชน แต่ยังไม่ได้กำหนดกรอบเวลาในการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละด้าน	- ถูกกำหนดโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
4.12 กองทุนสวัสดิการชุมชน	- มีการจัดตั้งกองทุนอื่น เช่น กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กองทุนเงินล้าน เป็นต้น แต่ยังไม่มีการตั้งกองทุนเพื่อการท่องเที่ยวโดยตรง	- มีการจัดตั้งกองทุนส่วนกลางเพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น มีหลักฐานการจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้
4.13 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสียบบกวน และพลังงาน	- บางชุมชนน้ำใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่บางชุมชนมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ชุมชนยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยทิ้ง - กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนไม่ได้ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง - ยังไม่มีมาตรการประหยัดพลังงานอย่างชัดเจน	- ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ และกลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนการปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย โดยส่วนใหญ่การจัดการในแต่ละครัวเรือนนั้นมีบ่อพักประจำบ้านแล้วบำบัดน้ำตามธรรมชาติก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ - กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนไม่ได้ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง แต่บางกิจกรรมได้ทำข้อตกลงกับชุมชนเพื่อขออนุญาตใช้เสียง - ยังไม่มีมาตรการประหยัดพลังงานอย่างชัดเจน
4.14 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- อาหาร บรรจุภัณฑ์ใช้ทรัพยากรจากชุมชนเป็นหลัก - ไม่สนับสนุนใช้ของป่าหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าที่หายาก	- สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม - ยึดตามหลักศาสนาอิสลาม

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้		
4.15 ผลผลิตชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	- สินค้าชุมชนมีความหลากหลาย โดยใช้วัตถุดิบที่ขึ้นอยู่กับพื้นที่ เช่น อาหารสำเร็จรูป อาหารทะเลแปรรูป พืช ผัก ผลไม้ หัตถกรรม เสื่อ ยืด เป็นต้น	- สินค้าชุมชนมียังมีน้อยและไม่หลากหลาย

4.4.5 มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ต้องมี		
5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- มีจุดบริการที่หลากหลายทั้งที่เป็นศาลาหมู่บ้าน บ้านพักโฮมสเตย์ ที่ทำการชุมชน ผู้ให้การต้อนรับส่วนใหญ่เป็นแกนนำ	- มีจุดบริการชัดเจน มีการเตรียมการต้อนรับ โดยมีแกนนำและเจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์มาให้การต้อนรับ มีการแนะนำและอธิบายให้นักท่องเที่ยวรู้จักและรับทราบอย่างเป็นทางการ
5.2 โครงสร้างที่พัก	- ที่พักส่วนใหญ่จัดสร้างแยกออกจากบ้านพัก ในลักษณะของที่พักชุมชน มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งโครงสร้างที่เป็นไม้และปูนซีเมนต์	- ผสมผสานทั้งที่เป็นบ้านทรงเก่าและบ้านรูปแบบสมัยใหม่ แต่ใช้วัสดุที่คงทนถาวร ผ่านการอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล
5.3 ห้องน้ำ	- สะอาดมีอุปกรณ์พื้นฐาน	- ชุมชนที่จัดตั้งมานานมีความพร้อมและมีความสะอาด ส่วนชุมชนที่จัดตั้งใหม่ยังขาดความพร้อม ซึ่ง Homestay บางหลังห้องน้ำตั้งอยู่นอกบ้าน
5.4 อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	- จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว วัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลัก	- อาหารที่จัดให้นักท่องเที่ยวเน้นเมนูพื้นบ้าน มีทั้งอาหารคาวและหวาน ซึ่งเป็นวัตถุดิบจากในพื้นที่ มีการสื่อความหมายด้านอาหารตามความสนใจของนักท่องเที่ยว
5.5 กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	- ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว	- กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายตามที่ชุมชนกำหนด เป็นจุดขายของ

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
		Homestay
5.6 นักสื่อความหมายท้องถิ่น	- มีนักสื่อความหมายท้องถิ่น ประกอบด้วย แกนนำ ปราชญ์ ชุมชน เจ้าของบ้าน แต่มีอุปสรรคในการใช้ภาษาต่างประเทศ	- มีนักสื่อความหมายท้องถิ่น ประกอบด้วย แกนนำ ปราชญ์ ชุมชน เจ้าของบ้าน ไว้บริการนักท่องเที่ยว แต่มีอุปสรรคในการใช้ภาษาต่างประเทศ
มาตรฐานที่ควรจะมี		
5.7 ห้องนอนโฮมสเตย์	- สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน	- เป็นสัดส่วน มีพื้นที่วางสิ่งของสัมภาระในห้องนอน มีที่แขวนผ้า กระจก ผ้าม่าน ภายในห้องนอน บางชุมชนมีตู้เสื้อผ้าให้นักท่องเที่ยว
5.8 อุปกรณ์เครื่องนอน	- มีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว และมีอุปกรณ์สำรอง มีการทำความสะอาดทุกครั้งหลังจากที่ผู้เข้าพักเดินทางออก	- มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานทั้งในโฮมสเตย์และรีสอร์ทชุมชน
5.9 การจัดภูมิทัศน์	- มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวหน้าห้องพัก มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว	- มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เป็นระเบียบและบริเวณบ้านพักโฮมสเตย์ มีที่นั่งสำหรับพักผ่อนมีการดูแลตกแต่งพื้นที่ให้ดูสะอาดเรียบร้อย
5.10 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	- อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด	- ผ่านการประเมินมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข เรื่องของความสะอาดถูกหลักอนามัย และผ่านการประเมินจากกลุ่มคณะกรรมการ
5.11 จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้	- มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้กิจกรรม แต่ละฐาน ตั้งไม่ห่างกันมาก กิจกรรมสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการสื่อความหมายที่น่าสนใจ	- ฐานเรียนรู้ยังขาดความหลากหลาย ยึดตามการดำเนินวิถีของคนในชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือทำร่วมกัน

4.4.6 มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ต้องมี		
6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ไม่มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีชุด ชรบ.และอพพร. หมู่บ้าน และมีรถพยาบาล (รถกู้ชีพ) บริการอำนวยความสะดวกคนภายในหมู่บ้านรู้วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	- ผู้นำกลุ่มจะแจ้งข้อมูลให้กับสถานีตำรวจรับทราบในกรณีมีนักท่องเที่ยวกลุ่มขนาดใหญ่ หากเป็นกลุ่มขนาดเล็กเพียงแจ้งให้ทราบและมีการดูแลโดยกลุ่มท่องเที่ยว มีการประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลใกล้เคียง กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
6.2 ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	- ยังขาดบุคลากรที่ได้รับการอบรมและฝึกฝนมาโดยตรง	- กลุ่มท่องเที่ยวมีการอบรมบุคลากรในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น ก่อนนำส่งโรงพยาบาล
6.3 เครื่องมืออุปกรณ์ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	- มีชุดปฐมพยาบาลในแต่ละบ้าน ส่วนอุปกรณ์อื่นยังต้องอาศัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- มีชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น หากเกิดเหตุร้ายแรงชุมชนจะประสานโรงพยาบาลทันที
มาตรฐานที่ควรจะมี		
6.4 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย	- ยังไม่มีการประเมินหรือรับรองจากหน่วยงานภายนอก	- ยังไม่มีการประเมินหรือรับรองจากหน่วยงานภายนอก

4.4.7 มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
มาตรฐานที่ต้องมี		
7.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	- มีระบบการจองทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ จองที่พักจากเจ้าของบ้านโดยตรง มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, Line แผ่นพับ เป็นต้น โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนจัดทำเว็บไซต์รวม	- มีระบบการจองทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ จองที่พักจากเจ้าของบ้านโดยตรง มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook เป็นต้น โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนจัดทำเว็บไซต์รวม
7.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	- ทำประชาสัมพันธ์ทั่วไปโดยไม่ได้เจาะกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน	- มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน เนื่องจากเป็นชุมชนเป็น

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทย	ชุมชน 4 รัฐ มาเลเซีย
		มุสลิม
มาตรฐานที่ควรจะมี		
7.3 ร่วมงานส่งเสริมการขาย	- ร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และระดับประเทศ	- ร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ
มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้		
7.4 กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	- มีรายการโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์เข้ามารายงานความเคลื่อนไหวการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างต่อเนื่อง	- มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้ามาสำรวจและประชาสัมพันธ์ชุมชนตามงานเทศกาลสำคัญของชุมชน

4.5 มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำไปสู่ข้อสรุปการกำหนดเป็นมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน ซึ่งสรุปออกเป็น 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่เห็นร่วมกัน และมาตรฐานที่ให้ความสำคัญต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

4.5.1 มาตรฐานที่เห็นร่วมกัน

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		
1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	- การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องก่อให้เกิดการอนุรักษ์ในเรื่องที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิธีการดำรงชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศาสนา ชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่ต้องการอนุรักษ์	- ชุมชนต้องเข้าใจบริบทของตัวชุมชนเอง - เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวต่างวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนวางแผนจัดการผลกระทบที่จะเกิดกับชุมชนได้ในอนาคต
1.2 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและ	- การเผยแพร่องค์ความรู้และการสร้างการเรียนรู้ให้กับสมาชิกจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานร่วมกันในด้านต่างๆ	-

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ภายนอก	- ในแต่ละชุมชนควรจัดทำชุดความรู้ในการจัดการ CBT และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้จากประสบการณ์ทำงานจริง เพื่อเผยแพร่ให้คนรุ่นหลังสานต่อการดำเนินงาน	
มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
2.2 การสื่อความหมาย มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ	- การมีผู้สื่อความหมายเป็นหัวใจสำคัญในการเผยแพร่เรื่องราวให้แก่นักท่องเที่ยว เข้าใจ และเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจอันดีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของวัฒนธรรมต่างถิ่น	- ควรมีการสื่อความหมายทั้งในรูปแบบของการสื่อสาร โดยคนและสื่อประเภทอื่นๆ
2.4 การจัดการขยะ	ทุกชุมชนให้ความสำคัญกับการจัดการขยะ เนื่องจากปัญหาขยะจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของชุมชนในบริบทของการเป็นชุมชนท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันหลายชุมชนยังมีแนวทางในการจัดการขยะเบื้องต้นเท่านั้น เช่น การคัดแยกขยะ การนำเศษอาหารมาทำปุ๋ย เป็นต้น ดังนั้นต้องมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามามีส่วนในการจัดการขยะร่วมกับชุมชน	- สร้างกฎระเบียบหรือข้อห้ามในการไม่ให้นักท่องเที่ยว นำอาหารหรือสิ่งที่จะสร้างขยะเข้ามาในพื้นที่ชุมชน - จัดให้มีวาระในการให้คนในชุมชนร่วมกันเก็บขยะในชุมชน - สร้างความรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธีให้กับสมาชิก
2.5 การอบรมให้ความรู้	- ชุมชนต้องได้รับการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การบริการ การจัดการโฮมสเตย์ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ความปลอดภัย การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การสื่อความหมาย เป็นต้น	-
2.8 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	- เมื่อมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง - หากชุมชนมีแผนฟื้นฟูทรัพยากรในด้านต่างๆ จะช่วยเสริมศักยภาพและภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชุมชน	-
2.9 กองทุนในการจัดการทรัพยากร	- กองทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากร การมีกองทุนจะช่วยหนุนเสริมการพัฒนาและซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก	-

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ความสะอาดที่จำเป็นด้านการท่องเที่ยว	
2.10 การจัดการพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - จำเป็นต้องมีการจัดการพื้นที่เพื่อป้องกันการถูกล้ำและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพยากรและวัฒนธรรมของชุมชน - การบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning) จะช่วยให้ชุมชนสามารถจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนได้ 	
มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		
3.2 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	- เนื่องจากวัฒนธรรมการแต่งกายเข้าสู่ความเป็นสากลมากขึ้น การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนจึงขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสมาชิก	
3.3 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	- ชุมชนต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีพให้นักท่องเที่ยวทราบถึงพื้นฐาน	
3.4 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม	- เป้าหมายหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนหรือโฮมสเตย์ คือ เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสและเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมของชุมชน ชุมชนจำเป็นต้องมีแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมในด้านต่างๆ วัฒนธรรมด้านอาหาร การทำเกษตร การประกอบอาชีพ เป็นต้น	- กลุ่มเป้าหมายของนักท่องเที่ยวควรเป็นกลุ่มที่ต้องการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและเคารพในวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน
3.6 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน	วัฒนธรรมการละเล่นบางชุมชนอาจไม่มีการฟื้นฟูและเป็นเพียงกิจกรรมเสริม ดังนั้น รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน มีหรือไม่มีก็ได้ เนื่องจากมีทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบอื่นเป็นตัวช่วยเสริม	
มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		
4.1 กฎระเบียบกติกา	- ชุมชนจำเป็นต้องมีกฎระเบียบหรือกติการ่วมกันในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อควบคุมและลดปัญหาความไม่โปร่งใสหรือความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น	
4.2 รูปแบบการทำงาน	- ต้องมีรูปแบบหรือองค์กรในการขับเคลื่อนการทำงานที่เป็นโครงสร้างที่ชัดเจนที่เกิดจากการก่อตั้งโดยการรวมกลุ่มของชุมชน และจากการกำหนดโครงสร้างจากหน่วยงานภาครัฐ	
4.3 ผู้นำทางการในชุมชน	ผู้นำมีส่วนสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทำงาน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก อย่างไรก็ตามผู้นำอาจมีรูปแบบที่เป็นทางการหรือเป็นผู้นำที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับ	

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>สมาชิก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาเลเซียมีรูปแบบโครงสร้างการบริหารภายใต้ภาครัฐ ผู้นำท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา Homestay 	
4.5 การทำงานเป็นทีม	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องอยู่บนพื้นฐานของการสร้างการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมจึงเป็นหัวใจสำคัญ “นิ้วมือถ้าไม่สามัคคีก็ไม่สามารถหยิบข้าวเข้าปากได้” 	
4.6 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีเพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีข้อมูลที่นำเสนอเชื่อถือและคนที่มีความรู้ในการให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว - กิจกรรมท่องเที่ยวเน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการลงมือทำ
4.7 การกระจายรายได้สู่ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการกระจายรายได้สู่ชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม - เมื่อมีการกระจายรายได้เกิดขึ้นสมาชิกในชุมชนก็เริ่มให้ความสำคัญและเข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น 	-
4.9 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ควรจะมีเพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข สิ่งที่ชุมชนยังขาดศักยภาพ 	
4.12 กองทุนสวัสดิการชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - การมีกองทุนสวัสดิการจะช่วยให้สมาชิกรับผลประโยชน์จากการนำไปใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การรักษาพยาบาล การกู้ยืม เป็นต้น 	
4.13 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสี่ยงรบกวน และพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนที่ทำการท่องเที่ยวต้องมีการจัดการเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์และป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้น **หลายชุมชนยังไม่มีระบบในการบริหารจัดการน้ำเสียและการจัดการด้านพลังงานที่ดี 	มีแผนรองรับกรณีฉุกเฉินกรณีน้ำขาดแคลน
4.14 ผลกระทบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - จำเป็นต้องมีเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน 	
4.15 ผลกระทบชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นช่องทางในการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน - การมีสินค้าจะช่วยหนุนเสริมความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน 	

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว		
5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	- จำเป็นเพื่อเป็นจุดบริการเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยว	
5.2 โครงสร้างที่พัก	- โครงสร้างควรมั่นคงแข็งแรง เพื่อลดต้นทุนในการซ่อมแซมในอนาคต - สามารถยืนยันถึงความปลอดภัยที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ	
5.3 ห้องน้ำ	- จำเป็นต้องมีและต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและมาตรฐานด้านความสะอาดขั้นพื้นฐาน	
5.7 ห้องนอนโฮมสเตย์	ต้องมีการจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานของ Homestay	
5.8 อุปกรณ์เครื่องนอน	ต้องมีการจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานของ Homestay	
5.9 การจัดภูมิทัศน์	- การปรับภูมิทัศน์ให้น่าอยู่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัยและเหมาะแก่การพักผ่อน	
5.10 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	- ต้องผ่านการตรวจประเมินด้านความสะอาดและมาตรฐานฮาลาล เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม	
มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		
6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- เพื่อป้องกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยวและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่ชุมชนต้องรับภาระ	- ควรจะต้องรู้ขั้นตอนในการช่วยเหลือในกรณีอุบัติเหตุในแต่ละประเภท - ชุมชนต้องมีการจัดการทำประกันชีวิตให้กับนักท่องเที่ยว - ชุมชนควรมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินและมีระบบประสานงานที่ชัดเจน

มาตรฐาน	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6.3 เครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	- ต้องมีกล่องปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ตามบ้านโฮมสเตย์ หรือติดตัวมัคคุเทศก์	
มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		
7.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	- เพื่อเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์สำหรับนักท่องเที่ยว	- เชื่อมข้อมูลการขายกับหน่วยงานภาครัฐและบริษัททัวร์
7.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยว	ชุมชนยังไม่มีศักยภาพในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน จำเป็นต้องอาศัยตัวกลางจากบริษัททัวร์ในการเชื่อมโยง - โปรแกรมท่องเที่ยวเป็นตัวคัดกรองกลุ่มนักท่องเที่ยว	
7.3 ร่วมงานส่งเสริมการขาย	- จะเพิ่มความยุ่งยากให้กับชุมชน และที่สำคัญนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชุมชนมีการทำการตลาดแบบปากต่อปากอยู่แล้ว การไปร่วมงานส่งเสริมการขายบางชุมชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการออกไปร่วมด้วยตัวชุมชนเอง	

4.5.2 มาตรฐานที่ให้ความสำคัญต่างกัน

นอกจากมาตรฐานที่ชุมชนทั้ง 2 ประเทศเห็นพ้องร่วมกันแล้วในการนำสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเมืองชายแดน อย่างไรก็ตาม ยังมีมาตรฐานที่ชุมชนให้ความสำคัญที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่แตกต่างกันทั้ง 2 ประเทศ ในบางประเด็น ซึ่งแบ่งการให้ความสำคัญของมาตรฐานออกเป็น 3 ประเด็น คือ

- 1) มาตรฐานที่ต้องมี แทนด้วยสัญลักษณ์
- 2) มาตรฐานที่ควรจะมี แทนด้วยสัญลักษณ์
- 3) มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ แทนด้วยสัญลักษณ์

รายละเอียดดังแสดงในตาราง

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานด้านที่ 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ			
2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากรมีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร	☒ ☒ - เพื่อนำข้อมูลมาเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยว	☒ ☒ ☒ - การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจำเป็นต้องมี	-

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศ มาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทรัพยากรแหล่ง ท่องเที่ยว	รับทราบ และเพื่อนำ ข้อมูลไปจัดทำสื่อ ประชาสัมพันธ์	การจัดทำข้อมูลใน รูปแบบเอกสาร เพื่อนำ ข้อมูลมาจัดทำสื่อ ความหมาย และ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมไปถึงการถ่ายทอด ข้อมูลให้คนรุ่นหลัง	
2.2 กลุ่มองค์กรชุมชนใน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	☒ - หากทุกคนมีความ เสียสละและมีใจในการ ทำประโยชน์เพื่อ สาธารณะไม่จำเป็นต้อง มีกลุ่มรับผิดชอบ	☒ ☒ ☒ การมีกลุ่มองค์กรหรือ กลุ่มคนในชุมชนมีจิต บริการสาธารณะจะ ช่วยให้เกิดการ ขับเคลื่อนการ ดำเนินงานด้านการ อนุรักษ์อย่างเป็น รูปธรรม	-
2.3 โปรแกรมการ ท่องเที่ยว	☒ ☒ ☒ - การมีโปรแกรม ท่องเที่ยวมีส่วนช่วยใน การกระจายตัวของ นักท่องเที่ยวไม่ให้เกิด การกระจุก และสะดวก ต่อการเสนอขายใน ลักษณะของแพคเกจ ทัวร์ และจัดการ กิจกรรมของ นักท่องเที่ยว - มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ หลากหลายเพื่อ นำเสนอแก่นัก ท่องเที่ยวและ สอดคล้องกับบริบท ชุมชน	☒ ☒ - ชุมชนในมาเลเซียให้ ความสำคัญกับการพัก แบบโฮมสเตย์และการ ให้นักท่องเที่ยวเลือกทำ กิจกรรมตามความ ต้องการเป็นส่วนเสริม	-
2.4 หน่วยงานเข้ามามี	☒	☒ ☒ ☒	- ชุมชนควรมีการเสนอ

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	- เนื่องจากหน่วยงานส่วนใหญ่ที่เข้ามาไม่เข้าใจความต้องการของชุมชนในแง่ของการพัฒนา กลายเป็นปัญหาในการขับเคลื่อนการพัฒนาของชุมชน แต่หากหน่วยงานที่เข้ามาเข้าใจบริบทของชุมชนชุมชนก็พร้อมที่จะมีส่วนร่วม	- การจัดการโฮมสเตย์ในมาเลเซียอยู่ภายใต้โครงสร้างการจัดการของภาครัฐ ชุมชนจึงจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อนในการกำหนดแนวทางการพัฒนา และมีความจำเป็นต้องให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนในการบริหารจัดการ - ภาครัฐเป็นกลไกในการสร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ต้องอยู่บนฐานคิดที่เข้าใจกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน	แผนไปยังหน่วยงานละ มีการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน
2.5 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	☒ ☒ - กฎด้านการอนุรักษ์ หากจะใช้บังคับใช้จำเป็นต้องออกโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านกฎหมาย	☒ ☒ ☒ - จำเป็นต้องมีกฎระเบียบข้อตกลงร่วมกันในการดูแลรักษาทรัพยากร หากไม่มีกฎคอยควบคุมชุมชนก็จะปล่อยปละเลย	-
มาตรฐานด้านที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต			
3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้	☒ ☒ ☒ - ระเบียบสำหรับนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีเพื่อควบคุมผลกระทบจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ในขณะที่ชุมชนต้องสามารถควบคุม	☒ การปฏิบัติของชุมชนจะเป็นแบบอย่างในการสร้างความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้นมีหรือไม่มีก็ได้ที่จะมีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศ	-

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นให้ได้	ไว้	
3.2 ภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเรา	☒ ☒ ☒ นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาถิ่นเพื่อให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจด้านการสื่อสารเบื้องต้นระหว่างกัน	☒ มี หรือ ไม่มี ก็ได้ เนื่องจากภาษา มีความคล้ายคลึงกัน	-
มาตรฐานด้านที่ 4 การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน			
4.1 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	☒ ☒ ☒ - จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประสานการทำงานร่วมกันทั้งใน ส่วนของชุมชนและ ภายนอก ทำให้มีภาคี ในการหนุนเสริมการ พัฒนาด้านต่างๆที่ ชุมชนยังต้องรับการ พัฒนา - เกิดการขับเคลื่อน แผนการพัฒนาการ ท่องเที่ยวโดยชุมชนใน ระดับต่างๆ - เกิดความร่วมมือใน การแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการ ท่องเที่ยว ผ่านบทเรียน การพัฒนาของแต่ละ ชุมชน	☒ - มาเลเซียมีการ เชื่อมโยงโดยโครงสร้าง อยู่แล้วโดยมีภาครัฐเข้า มาหนุนเสริม การ ขับเคลื่อนและเชื่อมโยง กลุ่มต่างๆ โดยชุมชนจะ มีหรือไม่มีก็ได้	-
4.2 การระดมทุน	☒ ☒ - เนื่องจากบางชุมชน ขาดงบประมาณในการ สนับสนุนจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ในการ	☒ - มี หรือ ไม่มี ก็ได้ เนื่องจากได้รับการ สนับสนุนจากภาครัฐ	

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศ มาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ลงทุนพัฒนาด้านต่างๆ ที่จำเป็น		
4.3 ภูมิปัญญาและการ ถ่ายทอดองค์ความรู้	☒ ☒ ☒ - เพื่อการสืบทอดภูมิ ปัญญาให้นักท่องเที่ยว ได้รับรู้และสร้างความ ภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของ ชุมชนนั้นๆ	☒ - ภูมิปัญญาที่จะมี หรือไม่มีก็ได้ขึ้นอยู่กับ ความต้องการและความ อยากรู้ของนักท่องเที่ยว	-
4.4 แผนการพัฒนาการ ท่องเที่ยว	☒ ☒ ☒ - แผนพัฒนาต้องมีเพื่อ กำหนดแนวทางในการ พัฒนาร่วมกันให้มีความ เหมาะสมกับบริบทของ ชุมชน	☒ ☒ - รัฐบาลมีแผนรองรับ การพัฒนา อย่างไรก็ดี ชุมชนควรมีแผนรองรับ ที่สอดคล้องกับนโยบาย ภาครัฐ เพื่อหนุนเสริม แผนการพัฒนาจาก ภาครัฐ	-
มาตรฐานด้านที่ 5 การบริการท่องเที่ยว			
5.1 อาหารพื้นบ้านที่ เป็นเอกลักษณ์ของ ชุมชน	☒ ☒ - ภูมิปัญญาด้านการ ทำอาหารในแต่ละโฮมส เตย์อาจมีไม่เหมือนกัน รวมถึงวัตถุดิบในการ ทำอาหารหาได้ยากขึ้น ความถนัดในการ ทำอาหารในแต่ละสไตล์ มีความต่างกัน	☒ ☒ ☒ - เนื่องจากอาหารสื่อถึง วัฒนธรรมการกินของ ชาวมาเลเซีย แสดงให้ เห็นอัตลักษณ์ของ ชุมชนในการดำรงวิถี ชีวิต	-
5.2 กิจกรรมท่องเที่ยวมี ความเหมาะสม	☒ ☒ ☒ - ต้องมีความสอดคล้อง ต่อความสนใจของ กลุ่มเป้าหมายจึงจะ สามารถสร้างการเรียนรู้ ได้อย่างมีศักยภาพ - จำเป็นต้องมีการ สื่อสารสองทางเพื่อให้ สามารถสร้างกิจกรรม	☒ - นักท่องเที่ยวมีความ หลากหลาย การยึด กิจกรรมบนพื้นฐาน ความเป็นชุมชนไม่ จำเป็นต้องทำให้ สอดคล้องกับความ ต้องการของ นักท่องเที่ยว	

มาตรฐาน	ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	ชุมชน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ท่องเที่ยวที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายได้		
มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว			
6.1 ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	☒ ☒ ☒ - บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่นักท่องเที่ยวได้กรณีเกิดอุบัติเหตุหรือกรณีฉุกเฉิน	☒ ☒ - ชุมชนมีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้ามาดูแล	-
6.2 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย	☒ - หากชุมชนมีความรู้ไม่จำเป็นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	☒ ☒ ☒ - จำเป็นเนื่องจากชุมชนต้องผ่านการอบรมและรับรองจากหน่วยงานภาครัฐ	-
มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด			
7.1 กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	☒ - มีหรือไม่ได้แล้วแต่โอกาสที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุน	☒ ☒ ☒ - เพื่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์ในลักษณะในภาพกว้างทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ	

4.6 สรุปมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) กับ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส)

ชุมชนทั้ง 2 ประเทศเห็นร่วมกันต่อมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จัดทำขึ้น แต่มีบางหัวข้อที่ชุมชนให้ความสำคัญต่างกัน เนื่องจากการก่อเกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศไทย กับ โอมสเตย์ในประเทศมาเลเซียมีความแตกต่างกัน มีความเป็นมาที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง ซึ่งแทนค่าการให้ความสำคัญในบางมาตรฐานต่างกันโดยการใช้ความเข้มของสี ดังนี้

สี่เข็ม หมายถึง หมายถึง จำเป็นต้องมี
 สี่เข็มปานกลาง หมายถึง ควรจะมี
 สี่อ่อน หมายถึง จะมีหรือไม่มีก็ได้

มาตรฐาน	ระดับความสำคัญ	
	5 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	4 รัฐ ประเทศ มาเลเซีย
มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		
1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์		
1.2 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก		
มาตรฐานที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว		
2.2 กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ		
2.3 โปรแกรมการท่องเที่ยว		
2.4 การจัดการขยะ		
2.5 การอบรมให้ความรู้		
2.6 หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ		
2.7 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ		
2.8 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง		
2.9 กองทุนในการจัดการทรัพยากร		
2.10 การจัดการพื้นที่		
2.11 การสื่อความหมาย		
มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		
3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้		
3.2 ภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเรา		
3.3 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน		
3.4 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน		
3.5 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม		
3.6 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน		
มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		
4.1 กฎระเบียบกติกา		
4.2 รูปแบบการทำงาน		
4.3 ผู้นำทางการในชุมชน		
4.4 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน		
4.5 การทำงานเป็นทีม		

มาตรฐาน	ระดับความสำคัญ	
	5 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	4 รัฐ ประเทศ มาเลเซีย
4.6 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน		
4.7 การกระจายรายได้สู่ชุมชน		
4.8 การระดมทุน		
4.9 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว		
4.10 กองทุนสวัสดิการชุมชน		
4.11 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสี่ยงรบกวน และพลังงาน		
4.12 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		
4.13 ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน		
4.14 ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้		
4.15 แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว		
มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว		
5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว		
5.2 โครงสร้างที่พัก		
5.3 ห้องน้ำสะอาด		
5.4 อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน		
5.5 กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม		
5.6 ห้องนอนโฮมสเตย์		
5.7 อุปกรณ์เครื่องนอน		
5.8 การจัดภูมิทัศน์		
5.9 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร		
5.10 ถึงขยะ		
มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		
6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		
6.2 ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว		
6.3 เครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว		
6.4 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย		
มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		
7.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน		
7.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยว		
7.3 ร่วมงานส่งเสริมการขาย		
7.4 กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว		

ข้อมูลจากตารางสรุปได้ว่า ชุมชนทั้ง 2 ประเทศได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน ซึ่งดัดแปลงจากมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน (นราวดี บัวขวัญ, 2557) อย่างไรก็ตาม มาตรฐานที่ที่สองฝ่ายได้กำหนดขึ้นมาใหม่ มีการให้ความสำคัญและน้ำหนักแตกต่างกันบ้าง เนื่องจากรูปแบบของการจัดการมีความแตกต่างกันบ้าง โดยที่ในประเทศไทยเรียกว่า การจัดการการท่องเที่ยวโดย

ชุมชน ส่วนประเทศมาเลเซียเป็นการจัดการโฮมสเตย์ (Homestay) ซึ่งมีการริเริ่มที่แตกต่างกัน การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศไทย ชุมชนรวมตัวกันและดำเนินการ ส่วนโฮมสเตย์ของมาเลเซีย ชุมชนต้องรวมตัว เสนอโครงการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐอนุมัติถึงจะเปิดดำเนินการได้ด้วยเหตุนี้ เกณฑ์มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศจึงมีความแตกต่างกันบ้างในด้านของการพึ่งพาหน่วยงานของรัฐ การวางแผนเพื่อการจัดการ กฎระเบียบ เนื่องจากมาเลเซียเป็นชุมชนมุสลิม เช่น หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ซึ่งชุมชนในประเทศไทย ให้ความสำคัญในระดับที่มีหรือไม่มีก็ได้ ขณะที่โฮมสเตย์ถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญในการจัดการโฮมสเตย์ นอกจากนี้ การใช้หลักศาสนาเป็นตัวกำหนดมาตรฐานเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตัวที่ไม่เหมาะสม เช่น ในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้ ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มองว่าเป็นเรื่องสำคัญในการกำหนดเป็นมาตรฐาน แต่ชุมชนในมาเลเซียกลับเห็นว่า หลักศาสนาอิสลามเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ในด้านการบริการ หรือด้านการบริการ กิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม ชุมชนชายแดนของไทย ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในชุมชน ขณะที่ชุมชน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซียกลับว่าเป็นสิ่งที่มีหรือไม่มีก็ได้ เนื่องจากการจัดการโฮมสเตย์มุ่งเน้นการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีชีวิตของผู้คนในบ้านมากกว่าไปท่องเที่ยวข้างนอก อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 ฝ่ายก็เห็นด้วยกับมาตรฐานที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและโฮมสเตย์ต่อไป

ไฟล์นี้ download มาจาก
โดย นางสาวรัตนพร รักการคา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ การศึกษาบริบทการท่องเที่ยวของชุมชน การประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของแต่ละชุมชน และการกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน โดยสรุปผลการศึกษาดังนี้

5.1 บริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย

ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย บ้านบากันใหญ่ จังหวัดสตูล ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน สงขลา ชุมชนต้นหยงลูโละ ปัตตานี หมู่บ้านจุฬาสรรณพัฒนา 10 ยะลา และหมู่บ้านจุฬาสรรณพัฒนา 12 นราธิวาส ชุมชนใน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย ชุมชน Kampung Kubang Telaga รัฐกลันตัน (Kelanta) ชุมชน Labu Kubong รัฐเปรัก (Perak) ชุมชน Kampung Jeruju รัฐเคดาห์ (Kedah) และชุมชน Kampung Paya Guring รัฐเปอร์ลิส (Perlis) ซึ่งได้ทำการศึกษาใน 4 ด้าน คือ ทรัพยากรท่องเที่ยว องค์กรชุมชน การจัดการท่องเที่ยว และการเรียนรู้ โดยสรุปภาพรวมการดำเนินการในแต่ละประเด็น ดังนี้

1) **ทรัพยากรท่องเที่ยว** การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยใช้กลไกของคนในชุมชนเข้ามาจัดการทรัพยากรฐานรากเพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร การสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนโดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดการ ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ มีทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ราบเชิงเขา พื้นที่ราบ และพื้นที่ราบชายฝั่ง ชุมชนได้กำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเป็นฐาน เช่น กิจกรรมเดินป่า เที่ยวชายหาด พายเรือคายัก เป็นต้น ด้านประวัติศาสตร์ พบว่า ชุมชนในประเทศไทย ได้นำเอาประวัติของพื้นที่มาเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ประวัติศาสตร์มัสยิดกรือเซะ เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว จังหวัดปัตตานี ประวัติศาสตร์ของพรรคคอมมิวนิสต์มาลาया ที่หมู่บ้านจุฬาสรรณพัฒนา 10 และหมู่บ้านจุฬาสรรณพัฒนา 12 โบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีบทบาทสำคัญของชุมชนทั้ง 2 ประเทศ โดยเฉพาะโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น พระพุทธรูป เจดีย์ และมัสยิด ด้านวิถีชีวิต พบว่า มาเลเซียมีความโดดเด่นในการนำเอาวิถีชีวิตของชุมชนมาเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อาชีพของผู้คนในชุมชน การทำนา การจับปลา การเกี่ยวข้าว การจัดงานกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ซึ่งกิจกรรมที่นำเสนอแก่นักท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่ชุมชนถือปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แทบจะไม่มีมีการดัดแปลงแต่อย่างใด ขณะที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะให้ความสำคัญต่อการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวหลักที่จับต้องได้ที่มีอยู่ในชุมชนมากกว่าวิถีชีวิตของผู้คน

2) **องค์กรชุมชน** การก่อเกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของทั้ง 2 ประเทศมีความแตกต่างกัน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวเกิดจากหลากหลายปัจจัย เช่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พัฒนาวัฒนธรรมชุมชน สร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างคน เป็นต้น และชุมชนได้กำหนดองค์กรชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวตัวเอง ขณะที่องค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวของ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ได้ดำเนินการตามแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ คือ ชุมชนรวมตัวกันจัดทำเป็นโครงการ เสนอโครงการไปให้หน่วยงานที่รับผิดชอบมาตรวจสอบความพร้อมของชุมชน เมื่อผ่านการประเมินชุมชน (เจ้าของโฮมสเตย์) จะต้องเข้ารับการอบรมพื้นฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึงจะเปิดบริการได้ รัฐบาลประเทศมาเลเซียกำหนดให้การท่องเที่ยวโดยชุมชน (โฮมสเตย์) เป็นนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับผู้คนในชุมชนชนบท โดยใช้ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนที่มีอยู่ในชุมชนเป็นสินค้าด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสในการสัมผัส เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

3) **การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน** ใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ชุมชนมีโครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและมีโครงสร้างในการจัดการท่องเที่ยวที่มีความคล้ายกัน โดยโครงสร้างการบริหารถูกกำหนดโดยหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ คณะกรรมการ และฝ่ายการเงิน และชุมชนมาแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันเองภายในชุมชน ซึ่งต่างจากการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่แต่ละชุมชนมีรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างกันออกไป บางชุมชนประยุกต์โครงสร้างองค์กรจากโครงสร้างอื่น เช่น โครงสร้างการอนุรักษ์ป่าชุมชน บางชุมชนมีการโครงสร้างแบบยืดหยุ่น ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ และบางชุมชนใช้โครงสร้างการทำงานที่เคยอยู่กันมาก่อน เช่น หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 และ 12 ผู้คนในชุมชนอดีตเคยเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา มีการปกครองตามระบบทหารป่า เมื่อออกมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยและทำงานด้านการท่องเที่ยว ได้นำโครงสร้างองค์กรที่เคยปกครองกันมาในอดีตมาประยุกต์ใช้กับการทำงานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความโดดเด่นของกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน

4) **การเรียนรู้** การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของทั้ง 2 ประเทศ ทุกชุมชนมีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของบ้าน กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน อาชีพที่ได้จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาเป็นกิจกรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ เช่น การทำประมง การทำนา หัตถกรรม การทำอาหาร พิธีพินธุในป่า ภาษา ซึ่งชุมชนทั้ง 2 ประเทศได้ใช้ 3 ภาษา ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว คือ ไทย มาลายู และภาษาจีนกลาง ซึ่ง 2 ภาษาหลังนับว่ามีอิทธิพลต่อการสื่อสารของประชาคมในอาเซียนเป็นอย่างมาก และแนวปรัชญาแนวคิดทางศาสนา ทั้งพุทธและมุสลิม อย่างไรก็ตาม การจัดโปรแกรมการเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนของแต่ละชุมชนยังไม่โดดเด่นเท่าที่ควร มีเพียงชุมชนวิถิพุทธคลองแดนที่ได้จัดฐานการเรียนรู้ไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ในมาเลเซียโปรแกรมเหล่านี้เสนอขายเป็น optional tour ให้นักท่องเที่ยวซื้อเพิ่ม เช่นเดียวกับชุมชนวิถิพุทธคลองแดน ปัจจัยสำคัญที่การเรียนรู้ภายในชุมชนยังไม่ได้ตอบรับจากนักท่องเที่ยว คือ บางชุมชนยังขาดนักสื่อความหมายที่มีความชำนาญ ประกอบกับนักท่องเที่ยวที่สนใจในการเรียนรู้ชุมชนเชิงลึกยังเป็นกลุ่มขนาดเล็ก

5.2 การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย สามารถสรุปได้ในแต่ละมาตรฐานได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 แนวคิด เป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า ชุมชนในประเทศไทยมีแนวคิดเป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ฟื้นฟูวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน สร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน เป็นต้น ในขณะที่ชุมชนมาเลเซียมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ เสนอขายเสนอสินค้าทางประเพณีวัฒนธรรมเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยว โดยมีวิธีการดำเนินการที่ แตกต่างกันไป โดยที่ชุมชนของไทยต้องดำเนินการด้วยชุมชนเองก่อนไประยะหนึ่ง และหลังจากนั้น หน่วยงานของรัฐ NGO ก็จะมาหนุนเสริมทั้งในด้านของงบประมาณ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ ขณะที่ชุมชนมาเลเซีย การจัดการ Homestay ชุมชนต้องรวมตัวกัน จัดทำโครงการ เสนอโครงการให้รัฐ พิจารณา หลังจากที่ได้รับอนุมัติแล้วถึงจะเปิดดำเนินการได้

มาตรฐานที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีมาตรฐานที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้าน ของการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยว การสื่อความหมาย การอบรมให้ความรู้จากองค์กรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งกองทุนในการฟื้นฟูทรัพยากร การจัดการขยะ การกำหนดกฎระเบียบใน การอนุรักษ์ทรัพยากร อย่างไรก็ตาม การจัดการที่แตกต่างกันคือ กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมากำกับดูแลอย่างชัดเจน ขณะที่ มาเลเซียเป็นหน้าที่ที่กลุ่มท่องเที่ยวต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านโปรแกรมท่องเที่ยว พบว่า 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้จัดโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ด้านทั้งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต เป็นต้น ส่วนชุมชนใน 4 รัฐของมาเลเซีย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชุมชน ส่วน กิจกรรมอื่นๆ จะเสนอขายในรูปแบบของ Optional tour ด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนมาเลเซียมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่ชุมชนริเริ่ม ส่วนชุมชนไทยรัฐจะเข้ามาติดต่อเมื่อ ชุมชนได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

มาตรฐานที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความแตกต่างในการบังคับใช้ กฎหมายส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎระเบียบของชุมชน ชุมชนใน 4 รัฐของ ประเทศมาเลเซียแจ้งกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทราบเป็นการล่วงหน้าทั้งในเว็บไซต์ของชุมชนและสื่อ ประชาสัมพันธ์โบรชัวร์ โดยใช้กฎของศาสนาอิสลามเป็นหลักปฏิบัติ ส่วน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะแจ้ง ให้นักท่องเที่ยวทราบด้วยวาจาเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึง มาตรฐานด้านการแต่งกายทั้ง 2 ประเทศไม่ แตกต่างกัน ชุมชนมาเลเซียมีการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์มากกว่าชุมชนไทยที่จะแต่งชุดที่เป็นเอกลักษณ์ ต่อเมื่อมีงานสำคัญทางประเพณีหรือวันสำคัญทางศาสนา ชุมชนทั้ง 2 ประเทศมีฐานแหล่งเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ มีการรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพ แต่ยังขาดจัดทำปฏิทินฤดูกาลที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ชุมชนใน 4 รัฐมาเลเซียมีจุดเด่นด้านการรวบรวมการละเล่นและ จัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ชมทุกชุมชน

มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ทั้ง 2 ประเทศมีมาตรฐานที่เหมือนกันใน ด้านกฎระเบียบ การทำงานเป็นทีมโดยมีการประชุมกันอย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างการบริหารจัดการอย่าง

ชัดเจนในส่วนของประเทศมาเลเซียมีโครงสร้างในการบริหารจัดการที่เหมือนกันส่วนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีโครงสร้างการบริหารที่แตกต่างกันออกไป มีแกนนำชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อย่างไรก็ตาม ชุมชนมาเลเซียมีความชัดเจนในด้านของการแบ่งปันรายได้โดยที่รายได้ทั้งหมดจะถูกรวบรวมและกระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ตามที่ได้กำหนด ส่วนผลกำไรที่ได้จากการหักต้นทุนจะถูกเก็บไว้เป็นกองทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน ในส่วนของการระดมทุนกลับพบว่า ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนมีการระดมทุนเพื่อนำเงินไปลงทุนด้านโครงสร้างและการบริการท่องเที่ยวแต่ไม่มีการลงทุนร่วมในประเทศมาเลเซีย ส่วนการประเมินความพึงพอใจ มาเลเซียมีแบบฟอร์มให้นักท่องเที่ยวประเมินอย่างชัดเจนส่วนของไทยมีเพียงสมุดเยี่ยมเท่านั้น

ขณะที่การถ่ายทอดภูมิปัญญาพบว่าชุมชนของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนมาเลเซียมีการบันทึกแต่ขาดการสืบทอดจากคนรุ่นหลัง ด้านแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่มีการพูดคุยกันภายในชุมชน ขณะที่มาเลเซียเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในส่วนของการจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสี่ยงรบกวน และพลังงาน ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่มีแผนในการจัดการอย่างชัดเจน ขณะที่ชุมชนใน 4 รัฐ บางชุมชนมีบ่อบำบัดน้ำเสีย แต่ทั้งสองประเทศยังไม่มีมาตรการในการประหยัดพลังงานอย่างชัดเจน และทั้ง 2 ประเทศมีมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาปรุงอาหารให้นักท่องเที่ยวรับประทาน ส่วนชุมชนใน 4 รัฐ การดำเนินการเป็นไปตามหลักของศาสนาอิสลาม

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว ชุมชนของประเทศมาเลเซียมีความชัดเจนในด้านจุดบริการนักท่องเที่ยว การต้อนรับ การแนะนำชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบมากกว่า โครงสร้างที่พักทั้งสองประเทศมีที่พักที่แข็งแรง ส่วนห้องน้ำชุมชนทั้งสองประเทศมีองค์ประกอบด้านพื้นฐานที่เหมือนกัน ทั้งสองประเทศบริการอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่แก่นักท่องเที่ยวซึ่งประเทศไทยมีเมนูที่หลากหลายกว่า กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนทั้งสองประเทศมีความเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยเน้นวิถีชีวิตของผู้คนภายในชุมชนซึ่งมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ประกอบด้วย ปรากฏชุมชน แกนนำชุมชน และเจ้าของบ้าน คอยให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว แต่ทั้งสองประเทศมีปัญหาเดียวกันคือชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อความหมายภาษาอังกฤษได้ ในด้านของห้องพักมีมาตรฐานที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจัดการด้านภูมิทัศน์บริเวณบ้านพักโฮมสเตย์มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนของการจัดการห้องครัวในการปรุงอาหารบริการนักท่องเที่ยวชุมชนของประเทศมาเลเซียผ่านการประเมินมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข

มาตรฐานที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียมีความโดดเด่นในด้านการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดยเมื่อมีนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่เดินทางเข้าพัก ทางแกนนำชุมชนจะแจ้งชื่อของแขกที่เข้าพักให้กับสถานีตำรวจในพื้นที่ได้รับทราบ มีการประสานงานกับโรงพยาบาลในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ชุมชนได้มีการอบรมบุคลากรในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้นก่อนนำส่งโรงพยาบาล ขณะที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังขาดแผนในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวหากเกิดเหตุฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม ชุมชนทั้ง 2 ประเทศมีชุดปฐมพยาบาลของโฮมสเตย์แต่ละหลังเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว แต่ทั้งสองประเทศยังยังไม่มีมีการประเมินหรือรับรองจากหน่วยงานภายนอกในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

มาตรฐานที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน ทั้ง 2 ประเทศมีความชัดเจนในด้านของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวของชุมชน อย่างไรก็ตาม ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่ได้ทำการตลาดเจาะลูกค้า กลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนซึ่งแตกต่างจากชุมชนของมาเลเซียที่มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน ส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิม ทั้ง 2 ประเทศเข้าร่วมงานส่งเสริมการขายด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ และมีสื่อรูปแบบต่างๆ เข้ามารายงานความเคลื่อนไหว การท่องเที่ยวของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5.3 มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐของประเทศ มาเลเซีย

มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย ชุมชนทั้ง 2 ประเทศได้กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันโดยดัดแปลงมาจากมาตรฐาน การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมาตรฐานที่ 2 ฝ่าย ได้กำหนดขึ้นมีความแตกต่าง จากมาตรฐานเดิมในด้านของการให้ความสำคัญบ้าง แต่นั่นไม่ได้ทำให้คุณค่าของมาตรฐานการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนลดความสำคัญลงไป แต่กลับเพิ่มน้ำหนักให้การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมี ความสำคัญและได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมาตรฐานที่จัดทำขึ้นถูกกลั่นออกมาจากความคิด ของชุมชนทั้ง 2 ฝ่าย ที่เห็นว่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยผู้ปฏิบัติได้จริง สรุปมาตรฐานการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส) กับ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ของประเทศมาเลเซีย ซึ่งมาตรฐานที่จัดทำขึ้น ใหม่ไม่แตกต่างจากมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนของ นราวดี บัวขวัญ (2557) ซึ่งจัดความสำคัญไว้ 3 ระดับ คือ มาตรฐานที่จะต้องมี มาตรฐานที่ควรจะมี และ มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ โดยมาตรฐานใหม่นี้ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ชีวิตเหมือนกันทั้งหมด แต่มีบาง เกณฑ์ชีวิตให้ความสำคัญที่ต่างกันในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเหมือนในประเทศไทย กับการจัดการโฮมสเตย์ในประเทศมาเลเซีย สรุปดังนี้

5.3.1 มาตรฐานกลางที่ใช้ได้ทั้งการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการจัดการโฮมสเตย์ ประกอบด้วย 7 มาตรฐาน 33 ตัวชีวิต คือ

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

- 1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์
- 1.2 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- 2.1 การสื่อความหมาย มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ
- 2.2 การจัดการขยะ
- 2.3 การอบรมให้ความรู้
- 2.4 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 2.5 กองทุนในการจัดการทรัพยากร
- 2.6 การจัดการพื้นที่

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

- 3.1 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน
- 3.2 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน
- 3.3 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม
- 3.4 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

- 4.1 กฎระเบียบกติกา
- 4.2 รูปแบบการทำงาน
- 4.3 ผู้นำทางการในชุมชน
- 4.4 การทำงานเป็นทีม
- 4.5 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
- 4.6 การกระจายรายได้สู่ชุมชน
- 4.7 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว
- 4.8 กองทุนสวัสดิการชุมชน
- 4.9 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสียรบกวน และพลังงาน
- 4.10 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 4.11 ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว

- 5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว
- 5.2 โครงสร้างที่พัก
- 5.3 ห้องน้ำ
- 5.4 ห้องนอนโฮมสเตย์
- 5.5 อุปกรณ์เครื่องนอน
- 5.6 การจัดภูมิทัศน์
- 5.7 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- 6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 6.2 เครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 7.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน
- 7.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยว

5.3.2 มาตรฐานที่ชุมชน 2 ประเทศให้ความสำคัญต่างกัน ประกอบด้วย 16 ตัวชี้วัด คือ

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- 2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
- 2.2 กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

- 2.3 โปรแกรมการท่องเที่ยว
- 2.4 หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ
- 2.5 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

- 3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้
- 3.2 ภาษาล้านนาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาล้านนาของเรา

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

- 4.1 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน
- 4.2 การระดมทุน
- 4.3 ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้
- 4.4 แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว

- 5.1 อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน
- 5.2 กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- 6.1 ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
- 6.2 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 7.1 กิจกรรม FAM trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

5.4 การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของหน่วยงานอื่น

เพื่อให้เห็นมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างมาตรฐานของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ มาเลเซีย กับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของอาเซียน (2557) และมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2556) ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของหน่วยงานอื่น

เครื่องหมาย / หมายถึง มาตรฐานการท่องเที่ยวที่มีความสอดคล้องกัน
 เครื่องหมาย x หมายถึง มาตรฐานการท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกัน

5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ มาเลเซีย	มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของอาเซียน	สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2556)
มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิดเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		
1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์	/	/
1.2 การเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างการเรียนรู้กับคนภายในและภายนอก	x	/
มาตรฐานที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว	/	/
2.2 กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	x	/
2.3 โปรแกรมการท่องเที่ยว	/	/
2.4 การจัดการขยะ	/	/
2.5 การอบรมให้ความรู้	x	x
2.6 หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	x	x
2.7 กฎระเบียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	/	/
2.8 การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	x	x
2.9 กองทุนในการจัดการทรัพยากร	/	/
2.10 การจัดการพื้นที่	x	/
2.11 การสื่อความหมาย	/	/
มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต		
3.1 ข้อห้ามในการปฏิบัติ (ระเบียบ) มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ประกาศไว้	/	/
3.2 ภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเรา	x	x
3.3 การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	x	x
3.4 รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน	/	/
3.5 แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม	/	/
3.6 รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน	x	/
มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน		
4.1 กฎระเบียบกติกา	/	/

5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ มาเลเซีย	มาตรฐาน การท่องเที่ยว โดยชุมชนของ อาเซียน	สถาบัน การท่องเที่ยว โดยชุมชน (2556)
4.2 รูปแบบการทำงาน	/	/
4.3 ผู้นำทางการในชุมชน	X	X
4.4 การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	X	X
4.5 การทำงานเป็นทีม	/	/
4.6 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	/	/
4.7 การกระจายรายได้สู่ชุมชน	/	/
4.8 การระดมทุน	/	X
4.9 การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	/	/
4.10 กองทุนสวัสดิการชุมชน	/	/
4.11 การจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย เสียงรบกวน และพลังงาน	/	/
4.12 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	X	/
4.13 ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	/	/
4.14 ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	X	X
4.15 แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว	/	
มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว		
5.1 จุดบริการนักท่องเที่ยว มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว	X	X
5.2 โครงสร้างที่พัก	/	/
5.3 ห้องน้ำสะอาด	/	/
5.4 อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	/	X
5.5 กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	/	/
5.6 ห้องนอนโฮมสเตย์	/	/
5.7 อุปกรณ์เครื่องนอน	/	/
5.8 การจัดภูมิทัศน์	/	/
5.9 ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	/	/
5.10 ถังขยะ	/	/
5.11 นักสื่อความหมายท้องถิ่น	/	/
5.12 การจัดทำโปรแกรมฐานการเรียนรู้	/	/
มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว		
6.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	/	/
6.2 ความรู้ความเข้าใจในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	/	/
6.3 เครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	X	/
6.4 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย	X	X

5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ มาเลเซีย	มาตรฐาน การท่องเที่ยว โดยชุมชนของ อาเซียน	สถาบัน การท่องเที่ยว โดยชุมชน (2556)
มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด		
7.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	X	X
7.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึง นักท่องเที่ยว	/	/
7.3 ร่วมงานส่งเสริมการขาย	X	X
7.4 กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	X	X

ผลของการเปรียบเทียบทำให้พบว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับมาตรฐานของทั้ง 2 สถาบัน อย่างไรก็ตามมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐมาเลเซีย เป็นเพียงเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับชุมชนที่เพิ่งริเริ่มจัดการท่องเที่ยวท่องเที่ยว แต่เป็นเกณฑ์ที่ชุมชนช่วยกันกำหนดกันขึ้นมาที่เห็นว่าชุมชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งอาจแตกต่างจากเกณฑ์ของหน่วยงานหรือสถาบันอื่นๆ

5.5 ประโยชน์ที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษา

ประโยชน์ที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียทำให้ทราบถึงข้อดีของแต่ละฝ่าย โดยการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อดีที่โดดเด่นในแต่ละด้าน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนที่หลากหลายทั้งนี้เพื่อเป็นไปในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้ กลุ่มแกนนำไม่ได้ผูกติดกับผู้นำอาชีพใดอาชีพหนึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิ์ขึ้นมาเป็นแกนนำบริหารจัดการชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว มีการเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวอย่างหลากหลายโดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งกิจกรรมท่องเที่ยวในโปรแกรมท่องเที่ยวยังช่วยฟื้นฟูทรัพยากรท้องถิ่นด้วย ใช้การท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น มีการเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชนเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการท่องเที่ยว ส่งเสริมการบริหารงานเป็นทีม โดยไม่ยึดติดกับโครงสร้างใด โครงสร้างหนึ่ง มีการระดมทุนเพื่อนำมาบริหารจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ห้องน้ำที่พักมีมาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว มีระบบการจองให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการ

ขณะที่สิ่งที่เป็มาตรฐานของชุมชนใน 4 รัฐของประเทศมาเลเซียที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรนำมาต่อยอดเพื่อให้การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าด้านการตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ขั้นตอนในการจัดตั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชน แม้ว่าชุมชนจะได้ก่อตั้งการท่องเที่ยวภายในชุมชนไปแล้ว แต่หากใช้แนวคิดนี้มาทบทวนก็จะก่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชน การนำเอาวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจริงๆ มาเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวจะทำให้ชุมชนมี

จุดเด่น และเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างแท้จริง ช่วยทำให้ชุมชนเหนียวแน่นน้อยลงกับการพยายามแสวงหาหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ขึ้นมา แสวงหาโอกาสในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และ NGO เพิ่มมากขึ้น โดยให้มองว่าองค์กรเหล่านี้เข้ามาเพิ่มโอกาสและให้ประโยชน์มากกว่ามารับผลประโยชน์ ใช้หลักศาสนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม จำนวน และนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะได้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของชุมชนอย่างจริงจัง การรื้อฟื้นการเล่นที่เคยมีในชุมชนเพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่และเคยมีในชุมชน มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในการทำงาน รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่ชุมชนที่พิจารณาแล้วว่ามีความศักยภาพเพิ่มมากขึ้นและมีพัฒนาการทางการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง กำหนดจุดขายด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน มีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป และมีการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดอย่างเป็นระบบ เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้ชุมชนจัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้นและยกฐานะสินค้าการท่องเที่ยวชุมชนของพื้นที่ในอนาคตต่อไป

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) **กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา** ถึงเวลาแล้วที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาต้องนำเกณฑ์มาตรฐานที่ได้นี้ไปบังคับใช้กับชุมชนที่ต้องการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยการประเมินความพร้อมขั้นพื้นฐาน ก่อนที่จะอนุมัติให้ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้น ที่ผ่านมามีชุมชนจำนวนมากที่เรียกตัวเองว่าเป็นพื้นที่ที่มีการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนแต่ไม่สามารถดำเนินการได้หลังจากเปิดดำเนินการ ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดผู้นำอย่างเป็นทางการ ขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ไม่ได้เป็นตัวแทนของชุมชนอย่างจริงจัง เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่รัฐไม่ได้เข้าไปกำหนดมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนตั้งแต่ริเริ่มดำเนินการ นอกจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการจัดการภายในแล้ว การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ผ่านมา การดำเนินการของบางชุมชนได้ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้ใช้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความปลอดภัย ซึ่งกิจกรรมท่องเที่ยวบางกิจกรรมมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ แต่บางชุมชนไม่มีมาตรการใดๆ รองรับหากเกิดอุบัติเหตุขึ้นจากกิจกรรมท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว เหล่านี้เป็นข้อมูลเพียงบางส่วนที่เกิดขึ้นกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทยที่ผ่านมา ดังนั้น มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัด กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย แม้ว่าจะเป็นเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน แต่จะเป็นฐานสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ

2) **การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย** แม้ว่าจะมีหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด แต่กลยุทธ์ทางการตลาด เช่น ปีท่องเที่ยววิถีไทย ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนโดยตรง ผลการวิจัยด้านบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงเป็นโอกาสที่หน่วยงานสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับชุมชนได้ นอกจากนี้ชุมชนที่มีมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวที่ดี ควรได้รับการสนับสนุนสู่การตลาดการท่องเที่ยว แม้ว่ามูลค่าด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนจะน้อยกว่าท่องเที่ยวการท่องเที่ยวกระแสหลัก แต่สิ่งที่ต้องตระหนักคือ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรากฐานความมั่นคงทางสังคม และเส้นทางรอดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** การท่องเที่ยวโดยชุมชน มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน ในระดับฐานรากที่ใกล้ชิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด ซึ่งประโยชน์ของการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นจะช่วยเป็นภูมิคุ้มกันในการรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น สร้างงาน สร้างรายได้ เสริมให้กับชุมชน ตลอดจนการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรด้านต่างๆ ที่ถือว่าเป็นทุนสำคัญของท้องถิ่นนั้น มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐมาเลเซีย ถือเป็น แนวทางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดย ชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ได้

4) **ศูนย์อำนวยการบริหารส่วนจังหวัดชายแดนภาคใต้** งานวิจัยชุดนี้เป็นจุดเชื่อมโยงให้ชุมชนที่ จัดการท่องเที่ยวเมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศมาแลกเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวและนำไปสู่ การกำหนดมาตรฐานร่วมกัน จึงเป็นโอกาสสำหรับองค์กรที่จะนำงานวิจัยนี้ไปต่อยอดเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ในระดับชุมชนทั้ง 2 ประเทศ ประชาชนได้เข้าใจแนวคิด วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชน เมืองชายแดนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางลดความขัดแย้งและสร้างความเข้าใจร่วมกันของชุมชนทั้ง 2 ประเทศ และมาตรฐานที่ได้มานำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนยกระดับคุณภาพ ชีวิตของผู้คนในเมืองชายแดนให้เท่าเทียมกัน

5.6.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

มาตรฐานที่ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังต้องพัฒนาที่สำคัญประกอบด้วย การให้ ความสำคัญต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในรูปแบบที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การจัดทำประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การฝึกอบรมบุคลากรของชุมชนให้มีความพร้อม ในการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว และการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยเฉพาะการเปลี่ยน การตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากการท่องเที่ยวเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ (Functional) เป็น การตลาดที่ให้ประสบการณ์ (Experience) ให้ความรู้สึก (Emotional) แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. 2548. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.
- _____. 2549. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.
- _____. 2553. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.
- _____. 2556. คู่มือจัดทำแผนตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปี 2556. กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานนราธิวาส. 2556. คู่มือท่องเที่ยว 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย .2552. คู่มือประกวดรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Awards)
- นราวดี บัวขวัญและคณะ. 2557. การศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สุ่อาเซียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ปรัชญากรรณ์ ไชยคช และคณะ . 2557. การพัฒนาศักยภาพเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่.
- พจนา สวนศรี และสมภพ ยี่จ้อหอ. 2556. คู่มือมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: หจก. วนิดาการพิมพ์.
- พจนา สวนศรี. 2546. คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย. 2550. มาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว <http://www.cicot.or.th>. (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2558)
- ASEAN Tourism Standard. 2008. Bureau for Economic Integration and Finance ASEAN Secretariat. http://aseantourism.travel/media/files/20130111081324_asean_tourism_standards_book.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558)
- Asli D.A. et al. 2013. COMMUNITY BASED TOURISM Finding the Equilibrium in the COMCEC Context Setting the Pathway for the Future. www.comcec.org/UserFiles/File/WorkingGroups/Tourizim/... (สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2558)
- Chaudry, M.M. et al. 200. Halal Industrial Production Standard. Published by J&M Food Product Company Illinois, USA, Fourth print - January 2000. <http://halalworldinstitute.org/standard/detail/30?lang=en#.VmeLZBWwCHdc> (สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558)
- CREST. 2012. Alternative Development Models and Good Practices for Sustainable Coastal Tourism: A Framework for Decision Makers in Mexico.

- <http://www.responsibletravel.org/resources/documents/reports/Alternative%20Coastal%20Tourism%20in%20Mexico.pdf> (สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2558)
- D.A.et all.2013.COMMUNITY BASED TOURISM Finding the Equilibrium in the COMCEC Context Setting the Pathway for the Future.
www.comcec.org/UserFiles/File/WorkingGroups/Tourizim/... (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2558)
- Global Sustainable Tourism Council. 2012. Global Sustainable Tourism Destination Criteria.
<http://www.gstccouncil.org> (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2558)
- Goodwin, H. & Santilli, S. 2009. Community Based Tourism: A Success?
<http://www.andamandiscoveries.com/press/press-harold-goodwin.pdf> (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2558)
- Kementerian Pelancongan Malaysia. (n.d.). Panduan Pengendalian Homestay. Kuala Lumpur: (n.p.)
- Ministry of Tourism and Culture Malaysia. 2015. Malaysian Homestay Programme.
www.motac.gov.my. (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2558)
- Telfer, D. and Richard Sharpley. 2008. Tourism and Development in the Developing World. London: Routledge, 43. <http://www.uclan.ac.uk>. (สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2558)

ไฟล์นี้ download จาก www.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รัตติศรี
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการตา
เมื่อ 15/06/2563 10:54:23

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการุณา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

แบบประเมินมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน Community-based tourism Standard

- มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต
- มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
- มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว
- มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

คำชี้แจง:

W_i = ค่าน้ำหนักในการชี้วัด

3 = มาตรฐานที่ต้องมี

2 = มาตรฐานที่ควรจะมี

1 = มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้

จงระบุค่าคะแนน R_i ลงในช่องคะแนนที่ระบุไว้ ตามข้อมูลที่เป็นจริง

R_i = ค่าคะแนนระดับมาตรฐานของตัวแปรที่ 1 ถึง n

1 = ระดับมาตรฐานต่ำ

2 = ระดับมาตรฐานพอใช้

3 = ระดับมาตรฐานสูง

ชื่อชุมชน.....ที่ตั้ง

ชุมชน.....

ชื่อผู้ร่วมประเมิน

1).....

2).....

3).....

มาตรฐานด้านที่ 1 แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i
หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ - การสัมภาษณ์สมาชิก	☐ มีแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ - การสัมภาษณ์ - การสำรวจ - การตรวจเอกสาร	☐ มีกลุ่มคนเข้ามาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง		1. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และ ความรู้คู่คุณธรรม)	☐ มีแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	
	☐ สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร			☐ มีวิทยากรถ่ายทอดได้			☐ มีรูปธรรมที่สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงหรือมีการทำงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	
	☐ มีการฝึกอบรมให้ความรู้ให้คนในชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง			☐ มีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ เช่น สื่อต่างๆ			☐ มีการขยายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน	
	☐ สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้			☐ มีการปรับฐานข้อมูล (สื่อ) ให้เป็นปัจจุบันอยู่			☐ สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายแนวคิด	

				เสมอ		สมาชิก - การสำรวจ	เศรษฐกิจพอเพียงได้	
2. ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	☐ สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิต		2. คนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้	☐ แกนนำกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายเชื่อมโยง CBT กับการพัฒนาชุมชนได้				
หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์สมาชิก	☐ มีกิจกรรมการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม			☐ แกนนำสามารถนำเครื่องมือ CBT ไปจัดกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ในชุมชนได้				
	☐ สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวสามารถอธิบายได้		หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์สมาชิก					

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไฟล์นี้ดาวน์โหลดมาจาก
โดย นางสารัตนพร
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

มาตรฐานด้านที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R _i
1. ฐานข้อมูลทรัพยากร มีข้อมูลความรู้เรื่องทรัพยากร หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ - การสำรวจ	☐ มีเอกสารข้อมูลรูปเล่มชัดเจน เป็นปัจจุบัน ☐ มีศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้		1. การอบรมให้ความรู้ หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์สมาชิก	☐ ผ่านการประชุม/อบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ☐ สามารถอธิบาย/ถ่ายทอดเรื่องทรัพยากรในชุมชนได้ ☐ มีหน่วยงานภาคีด้านการจัดการทรัพยากรเข้ามาหนุนเสริม				
2. การสื่อความหมาย หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสำรวจ - การสัมภาษณ์	☐ มีคนสื่อหรือสื่ออื่นๆ เช่น ป้าย เอกสาร ☐ ผู้สื่อความหมายต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และมีทักษะเทคนิค ลีลาการเล่น		2. โปรแกรมการท่องเที่ยว หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสำรวจ	☐ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างการเรียนรู้ ☐ มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงมือทำ				
3. กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หลักฐานประกอบ	☐ มีแกนนำ ☐ มีกลุ่มในชุมชนที่มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ☐ มีแผนงานในการ		3. หน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร	☐ มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร ☐ มีการประสานงานกับหน่วยงานและคนในชุมชน ☐ มีแผนงานร่วมกันกับ				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i
- ข้อมูลทุติยภูมิ - การสัมภาษณ์ - การสังเกต	ขับเคลื่อน		- การสัมภาษณ์	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ☐ มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง				
4. การจัดการขยะ หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การสำรวจ	☐ มีการอบรม/ให้ความรู้คนในชุมชน ☐ จัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน ☐ มีการคัดแยกขยะ ☐ รีไซเคิลหรือการนำกลับมาใช้ใหม่		4. การฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนอย่างต่อเนื่อง หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	☐ มีกิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง ☐ มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
			5. กองทุนในการจัดการทรัพยากร หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	☐ กองทุนมีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ ☐ สมุดบัญชีรับจ่ายของชุมชน				
			6. การจัดการพื้นที่ หลักฐานประกอบ	☐ มีการจัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
			<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - การสำรวจ 					
			7. ภาวะเปียบในชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	☐ มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร				
			หลักฐานประกอบ <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสังเกต 	☐ มีการจัดการภายใต้ภาวะเปียบ				
				☐ มีการประชาสัมพันธ์เรื่องภาวะเปียบ				

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไฟล์นี้ download จาก www.kitapok.com
 โดย นางสาวรัตนพร อภิสิทธิ์
 เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i
1. ข้อห้ามในการปฏิบัติ(ระเบียบ) หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudyภูมิ, เอกสาร - การสังเกต	☐ มีกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร		1. การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน หลักฐานประกอบ - การสังเกต	☐ สมาชิกชุมชนมีการแต่งกายให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน		1. นำภาษาถิ่นมาใช้ให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ภาษาถิ่นของเราเช่น ภาษามลายู ภาษาใต้ หลักฐานประกอบ - การสังเกต	☐ ใช้ภาษาถิ่น ร่วมกับภาษากลาง	
	☐ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ			☐ มีการสื่อความหมายเรื่องการแต่งกายของคนในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว			☐ มีการสื่อความหมายภาษาถิ่น	
	☐ มีการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจตามหลักศาสนา			☐ มีสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนภาษาถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว			☐ มีการสืบทอดภาษาถิ่นให้กับเยาวชน	
			2. รวบรวมฐานข้อมูลอาชีพของแต่ละชุมชน หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudyภูมิ, เอกสาร - การสำรวจ	☐ มีข้อมูลอาชีพที่เป็นลายลักษณ์อักษร		2. รวบรวมการละเล่นและจัดโปรแกรมการละเล่นของแต่ละชุมชน หลักฐานประกอบ - การสังเกต - ข้อมูลitudyภูมิ,	☐ มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การละเล่น	
				☐ มีปฏิทินฤดูกาล การประกอบอาชีพท้องถิ่น			☐ มีการสื่อความหมายเรื่องการละเล่นพื้นบ้าน	
				☐ มีกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ฐานอาชีพแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ			☐ มีการถ่ายทอดสู่เยาวชน	

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
						เอกสาร		
			3. แหล่งเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพ	☐ มีฐานเรียนรู้ ☐ มีผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน วิทยากรประจำฐาน ☐ มีการสืบทอดให้กับ เยาวชน				
			ห ล ก ฐ า น ประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต - การสัมภาษณ์					

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไฟล์นี้ download มาจาก drc.nrc.tu.ac.th
 โดย นางสาวรัตนพร รักการคา
 เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

มาตรฐานด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i
1. กฎระเบียบกติกากฎระเบียบ	☐ สมาชิกสามารถอธิบายกฎระเบียบได้		1. ภูมิปัญญาและการถ่ายทอดองค์ความรู้	☐ มีการบันทึกข้อมูลเอกสารลายลักษณ์อักษร		1. ผลลัพธ์ชุมชน หลักฐานประกอบ - การสังเกต	☐ มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	
	☐ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ			☐ มีผู้รู้ถ่ายทอดสื่อความหมาย			☐ มีเอกสารประชาสัมพันธ์	
หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ มีการนำหลักศาสนามากำหนดเป็นกฎระเบียบ		หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ มีการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชน			☐ พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีคุณภาพ	
				☐ มีแผนการพัฒนาคนในชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ที่เหมาะสมในการทำงาน				
2. รูปแบบการทำงาน	☐ มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง		2. แกนนำกลุ่มท่องเที่ยว	☐ ผู้นำมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ฐานความรู้				
	☐ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ			☐ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน				
หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	☐ สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น คน 3 วัย กลุ่มเยาวชนผู้นำและ		หลักฐานประกอบ - การสัมภาษณ์	มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทในการทำงาน				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i
	หน่วยงาน							
3. ผู้นำทางการในชุมชน	☐ ผู้นำมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว		3. มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ☐ มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ติดตามและประเมินผล ☐ มีบันทึกการประชุมกลุ่ม				
หลักฐานประกอบ - การสังเกต			หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudิยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์ - การสังเกต					
4. การขับเคลื่อนและเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	☐ มีกลุ่มชัดเจน ☐ มีบันทึกการประชุมกลุ่ม ☐ มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม		4. กองทุนสวัสดิการชุมชน	☐ มีการจัดตั้งกองทุนและการบริหารกองทุนอย่างชัดเจน ☐ มีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน ☐ มีบันทึกการประชุมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินของกองทุน				
หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudิยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์ - การสังเกต			หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudิยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์					
5. การทำงาน	☐ มีการประชุมอย่าง		5. การจัดการ	☐ บ้านพักนักท่องเที่ยว				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
<p>เป็นทีม</p> <p>หลักฐานประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลitudyภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์ 	ต่อเนื่อง เป็นประจำ		<p>ทรัพยากรน้ำและน้ำเสีย</p> <p>หลักฐานประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลitudyภูมิ, เอกสาร - การสังเกต 	และกิจกรรมท่องเที่ยวมีการใช้น้ำอย่างประหยัด				
	☐ มีการวางแผนและแบ่งบทบาทการประชุมอย่างชัดเจน			☐ ชุมชนมีข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรน้ำ				
	☐ มีการใช้สื่อประกอบในการประชุม ที่มากกว่า การพูดคุยเพียงอย่างเดียว			☐ กลุ่มท่องเที่ยวมีการวางแผนทาง การปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำเสีย				
<p>6. กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน</p> <p>หลักฐานประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต 	☐ มีกิจกรรมนำเที่ยวที่สร้าง การ เรียบ รู้ กับ นักท่องเที่ยว		<p>6. การจัดการด้านเสียงรบกวน</p> <p>หลักฐานประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลitudyภูมิ, เอกสาร - การสังเกต 	☐ มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อควบคุมเสียงรบกวน				
	☐ มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิง ธรรมชาติประโยชน์			☐ กิจกรรมท่องเที่ยวไม่รบกวนต่อชุมชนสัตว์ป่าหรือสภาวะแวดล้อม				
	☐ มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ สะ ท่อน ความ เป็น เอกลักษณ์ชุมชน							
<p>7. กระจายรายได้สู่ชุมชน</p> <p>หลักฐาน</p>	☐ ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว		<p>7. การจัดการด้านพลังงาน</p> <p>หลักฐาน</p>	☐ มีแนวทางในการประหยัดไฟ น้ำมัน แก๊ส และเชื้อเพลิงอื่นๆ				
	☐ มีคณะทำงาน มีกลุ่ม			☐ มีแนวทางในการใช้				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
ประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	องค์กรชัดเจน ☐ มีระบบบัญชีแสดงรายรับ รายจ่ายของกลุ่ม ☐ มีการประชุมประจำเดือน ☐ มีการรายงานและติดตาม		ประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสังเกต	พลังงานอย่างประหยัดหรือการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน				
8. การระดมทุน หลักฐานประกอบ - ข้อมูลทุติยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	☐ มีเอกสารหลักฐานการเป็นสมาชิก ☐ มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ☐ มีการจัดสรรรายได้ให้สมาชิกอย่างเป็นธรรม		8. ผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ☐ ไม่สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุอันตรายมาจากสัตว์หายาก/ใกล้สูญพันธุ์ ☐ มีการส่งเสริมให้นำศิลปะท้องถิ่นและใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาการตกแต่งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
	☐ ชาวบ้านร่วมลงหุ้นลงแรง							
9. การประเมินความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยว	☐ มีแบบประเมิน สมุดเยี่ยม							
หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudิยภูมิ, เอกสาร - การสัมภาษณ์	☐ มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว							
	☐ มีการนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและแก้ไข							
10. การจัดการขยะชุมชน / แหล่งท่องเที่ยว	☐ วางอย่างเหมาะสมและรักษาความสะอาด							
หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ							
	☐ มีสถานที่กำจัดขยะ							
	☐ มีปริมาณอย่างเพียงพอ							

ไฟล์นี้ดาวน์โหลดมาจาก dmic.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักษาการ
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานด้านที่ 5 ด้านการบริการท่องเที่ยว

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (w _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (w _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (w _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i
1. จุดบริการ นักท่องเที่ยว <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content;"> ห ล ก ฐ า น ป ระ ก อ บ - การสำรวจ - การสังเกต - การ สัมภาษณ์ </div>	☐ มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว							
	☐ มีเอกสารประชาสัมพันธ์คู่มือด้านการท่องเที่ยว							
	☐ มีระบบการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในชุมชน							
	☐ มีการบริการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว (กรณีที่เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเสี่ยงและอันตราย)							
	☐ มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว							

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชีวิต	R_i
	☐ มีป้ายประชาสัมพันธ์ ☐ มีแผนทีและแผนผังชุมชน							
2. โครงสร้างที่พัก หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ สภาพการใช้งานดี วัสดุที่ใช้แข็งแรง ☐ การจัดภูมิทัศน์ที่ลงตัวกับทำเลที่ตั้ง		1. ห้องนอน หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ☐ เป็นสัดส่วน มีพื้นที่ว่างสิ่งของสัมภาระในห้องนอน ☐ มีที่แขวนผ้า กระจกผ้ามาน ภายในห้องนอน				
			2. อุปกรณ์เครื่องนอน หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ อุปกรณ์เครื่องนอนมีความเหมาะสมและพอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยว (ที่นอนหมอน ผ้าห่ม มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน) ☐ การรักษาความสะอาดทุกครั้งที่มีผู้เข้ามาพัก				
3. ห้องน้ำสะอาด หลักฐานประกอบ	☐ อุปกรณ์มีครบ (ถังน้ำมีฝาปิดและแยกระหว่างอาบกับชำระ ชั้นน้ำมีด้าม มีราวแขวนผ้า)		3. การจัดภูมิทัศน์ หลักฐาน	☐ มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว				

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
- การสำรวจ - การสังเกต	☐ ห้องน้ำมีความสะอาดและมิดชิด		ประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว ☐ มีการปลูกต้นไม้ตกแต่งและพืชสวนครัวรั้วกินได้				
4. อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จัดโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพ	☐ มีการบริการอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว		4. ห้องครัวหรือที่จัดเตรียมอาหาร	☐ อุปกรณ์พร้อม สะอาด เรียบร้อยและมีการจัดเก็บอย่างมิดชิด				
หลักฐานประกอบ - การสัมภาษณ์ - การสังเกต	☐ มีการสอนให้กับนักท่องเที่ยวทำอาหารพื้นบ้าน		หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ อากาศถ่ายเทสะดวก				
	☐ มีการสื่อความหมายเรื่องอาหารพื้นบ้าน			☐ มีความสะอาดของตัวอาคารและอุปกรณ์				
	☐ มีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตเองในชุมชนมาเป็นส่วนประกอบหลักในการประกอบอาหาร			☐ มีการจัดระเบียบพื้นที่				
	☐ มีอาหารที่ถูกสุขอนามัยและดีต่อสุขภาพปราศจากสารปรุงรส			☐ สถานที่มีความเหมาะสม				
5. ถังขยะ	☐ วางอย่างเหมาะสมและ							

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	รักษาความสะอาด ☐ มีการคัดแยกขยะ หรือแยกถังขยะ ☐ มีสถานที่กำจัดขยะ ☐ มีปริมาณอย่างเพียงพอ							
6. กิจกรรมท่องเที่ยวมีความเหมาะสม หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต	☐ ฐานกิจกรรมง่ายต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว ☐ มีความปลอดภัยของแต่ละฐานเรียนรู้ ☐ ระยะเวลาในแต่ละฐานเรียนรู้มีความเหมาะสม ☐ มีผู้สื่อความหมายให้ความรู้ในแต่ละฐาน		5. จัดทำโปรแกรมฐานเรียนรู้ หลักฐานประกอบ - การสำรวจ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ สร้างการเรียนรู้กิจกรรมแต่ละฐาน ☐ ฐานกิจกรรมมีการเชื่อมโยง				
7. นักสื่อความหมายท้องถิ่น หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ นักสื่อความหมายท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรม/รู้ข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดี ☐ สามารถสื่อสารภาษาถิ่นและภาษาเพื่อนบ้าน (อังกฤษ มาลาญ หรือจีน)							

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
	กลาง) ได้อย่างน้อย 1 ภาษา							

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

มาตรฐานด้านที่ 6 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
1. ความปลอดภัยใน ชีวิต และ ทรัพย์สิน	☐ มีแผนรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ☐ มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักและชุมชน ☐ มีศูนย์รับแจ้งเหตุจากนักท่องเที่ยว		1. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	☐ มีการรับรอง ☐ การตรวจสอบประจำเดือน ☐ มีผลการประเมิน				
หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์			หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์ - ข้อมูลทฤษฎีภูมิ, เอกสาร					
2. ความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือ	☐ มีบุคลากร ☐ มีอุปกรณ์สื่อสารในการปฏิบัติงาน							

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W_i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W_i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W_i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R_i
นักท่องเที่ยว หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ มีการฝึกอบรม มีการซักซ้อม							
3. เครื่องมืออุปกรณ์ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์	☐ อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย ☐ มีความรู้และความพร้อม ☐ พัฒนาค้นให้มีความรู้อย่างต่อเนื่อง ☐ มีการซักซ้อมการเกิดภัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ							

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานด้านที่ 7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

มาตรฐานที่ต้องมี = 3 (W _i)			มาตรฐานที่ควรจะมี = 2 (W _i)			มาตรฐานที่มีหรือไม่มีก็ได้ = 1 (W _i)		
ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i	ปัจจัย	เกณฑ์ชี้วัด	R _i
1. ช่องทางการจัดจำหน่ายโดยชุมชน	☐ มีระบบการจอง ☐ มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น Website Facebook, แผ่นพับ การบอกปากต่อปาก เป็นต้น		1. ร่วมงานส่งเสริมการขาย	☐ มีประสบการณ์ในการออกบูทร่วมงานส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยว ในระดับจังหวัดหรือประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		1. กิจกรรม Fam trip ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	☐ เชิญผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และสื่อมวลชนมาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	
หลักฐานประกอบ - ข้อมูลitudิยภูมิ, เอกสาร			หลักฐานประกอบ - การสัมภาษณ์			หลักฐานประกอบ - การสัมภาษณ์		
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้	☐ มีการกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน ☐ มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ☐ มีการกำหนดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยว							
หลักฐานประกอบ - การสังเกต - การสัมภาษณ์								

ไฟล์นี้ download มาจาก drive
 โดย นันทสารัตนพร รักการคา
 เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ข้อมูลเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการตา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ภาคผนวก ข
ประมวลภาพลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล

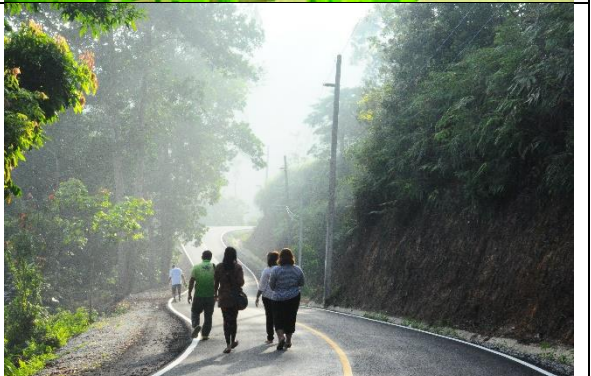
ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักเกียรติ
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล

1. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

2. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 12 ตำบลสุคีริน อำเภอสูคีริน จังหวัดนราธิวาส

3. ชุมชนปากน้ำใหญ่ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

4. ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

5. ชุมชนต้นหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

6. ชุมชน Kampung Kubang Telaga, Bachok, รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

7. ชุมชน Kampung Labu Kubong Kuala Kangsar, รัฐเปรัก

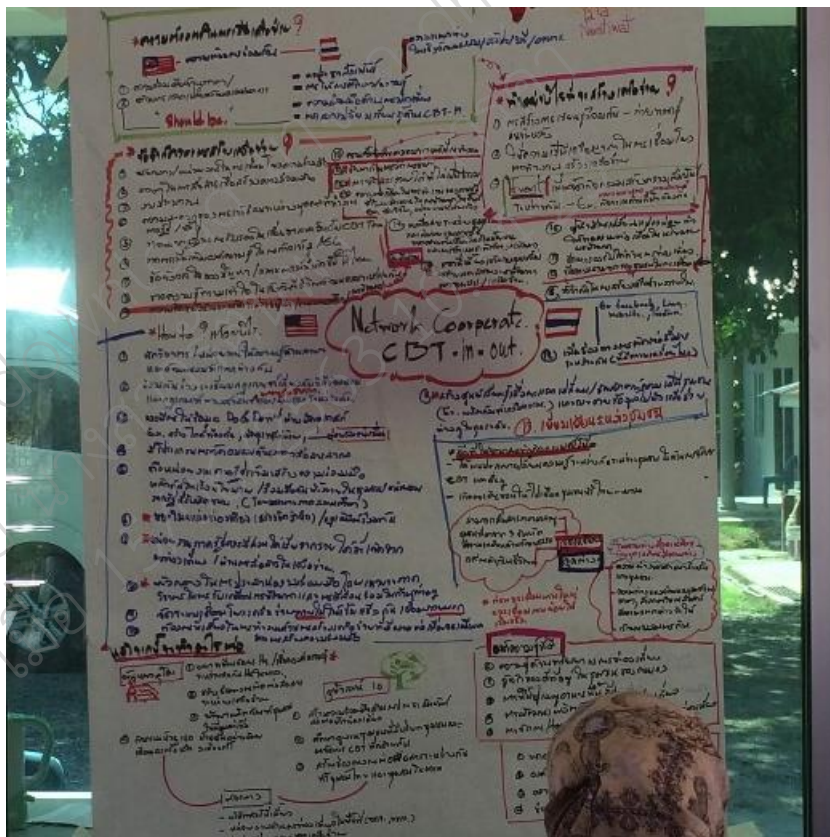
ไฟล์นี้ download มาจาก [http://www.thaipr.net](#)
โดย นางสาวรัตนพร รักการตา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ภาคผนวก ค
ประมวลภาพการจัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง
ชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย

ไฟล์นี้ download มาจาก drcic.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร วัฒนศิริ
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพการจัดประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำ
มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ 4 รัฐของประเทศมาเลเซีย

ไฟล์นี้ download มาจาก dmic.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร สุทธิรักษ์
เมื่อ 15/06/2563 10:34:25

กระทรวงศึกษาธิการ
กรมส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และ成人ศึกษา

ใบตอบรับ

การเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังและให้ข้อเสนอแนะมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๕ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ ประเทศมาเลเซีย
(เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน)

วันหยุดสัปดาห์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องกัปตัน ชั้น ๒ อาคารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ชื่อ - สกุล นายฉานกร จันทร์สว่าง
หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
ที่อยู่ ๑๐๐ หมู่ ๑ ต.พรสวรรค์ อ.เวียงสา จ.น่าน
โทรศัพท์ ๐๗๕-๖๐๖๑๗๖ โทรสาร ๐๗๕-๖๐๖๑๖๙

Email:

- สามารถเข้าร่วมประชุมได้
 ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้
 ไม่สามารถเข้าร่วมได้แต่ส่งผู้แทน คือ

ชื่อ สกุล

ลงชื่อ (นางสาวศรินทร์ญา ชื่นแก้ว)
(.....)
ผู้ดูแลพื้นที่รับผิดชอบต่อไป
ผู้ รักษาราชการ

ทั้งนี้ กรุณาส่งใบตอบรับไปที่ Email: dhorntat@hotmail.com โทรศัพท์ ๐๘๘ ๕๓๘๘๘๓๕ (ศร.ปวีณา
กรณ์ ไชยศิริ) ภายในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จักขอพระคุณอย่างยิ่ง

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
100 ปี 1911-2011

ใบตอบรับ

การเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังและให้ข้อเสนอแนะมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๕ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ ประเทศมาเลเซีย
(เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกัลันตัน)

วันหยุดสัปดาห์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องกัปตัน ชั้น ๒ อาคารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ชื่อ - สกุล นางสาวกัญญาพร ภูมิสงฆ์
หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายสตรีเมืองปัตตานี
ที่อยู่ ๘๘๙ อ. เมือง, รม. ต. ราชบ. อ. เมือง (จ. ยะลา)
โทรศัพท์ 081-๗๕๖๖๕๖ โทรสาร 07๖-๘๘๕๖๖๖
Email: ana.holidaytour@gmail.com

- สามารถเข้าร่วมประชุมได้
 ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้
 ไม่สามารถเข้าร่วมได้แต่ส่งผู้แทน คือ

ชื่อ สกุล _____

ลงชื่อ fn.
(นางสาวกัญญาพร ภูมิสงฆ์)

ทั้งนี้ กรุณาส่งใบตอบรับไปที่ Email: dkomtata@hotmail.com โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๓๙๘๑๕๕ (ดร.ปวีณา
กรณ์ ไชยศข) ภายในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จักขอบพระคุณอย่างยิ่ง

กรมส่งเสริมการเกษตร
Department of Agricultural Extension
Faculty of Agriculture, Kasetsart University

ใบตอบรับ

การเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังและให้ข้อเสนอแนะมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๕ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ ประเทศมาเลเซีย
(เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องกบตัน ชั้น ๒ อาคารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาดไทย

ชื่อ - สกุล นายวีรวิทย์ สุวรรณมณี
หน่วยงาน สำนักบริหารการเกษตรเขตที่ ๑๑ เชียงใหม่
ที่อยู่ อำเภอวังเจ้า อ.วังเจ้า จ.ตาก ๖๖๑๑
โทรศัพท์ ๐๙๘-๖๑๑๕๖๖ โทรสาร ๐๙๘-๖๑๑๕๖๖

Email: _____

- สามารถเข้าร่วมประชุมได้
- ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้
- ไม่สามารถเข้าร่วมได้แต่ส่งผู้แทน คือ

ชื่อ สกุล ดร.ดร. สิริวิมล หิรัญศิริ

ลงชื่อ [Signature]
(นายวีรวิทย์ สุวรรณมณี)
รองผู้อำนวยการเขต

ทั้งนี้ กรุณาส่งใบตอบรับไปที่ Email: drkornata@hotmail.com โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๙๐๘๘๐๙ (ดร.ปริญญา
กรณ์ ไชยศรี) ภายในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จักขอขอบคุณอย่างยิ่ง

ภาคผนวก จ
หนังสือตอบรับนำการเสนองานวิจัย

ไฟล์นี้ download มาจาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร รักการุณา
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

36th International Business Research Conference
DATES: 14 – 16 July, 2016
VENUE: Ryerson University, Toronto, Canada

20 April 2016

Dr. Prachyakorn Chaiyakot
Hat Yai Business School
Hat Yai University
Thailand

Re: *Letter of Acceptance and Invitation*

Dear Dr. Prachyakorn Chaiyakot,

Congratulations! We are pleased to inform you that your paper titled "Community-Based Tourism Management Standard by Border Cities of Thailand-Malaysia" has been accepted, after double blind peer review, for oral presentation at the above international conference. Please note the following:

1. Your paper number is 408 and please quote this number for all future correspondence. Please check the accuracy of the paper title, address and spelling of the authors' name and the name of the university and send us corrected full paper or abstract with correct information by **27 June 2016 in MS WORD file format ONLY (NO PDFs please)**. We do not allow any change anywhere after this deadline and nothing can be changed in the draft conference program except presentation time.
2. Your paper will be included in the international refereed Conference Proceedings which will be published online with ISBN via our website: www.whiworldconpro.com which is visited by thousands of readers.
3. You are required to send us attached completed registration form along with payment on or **before 27 June 2016**. Please find attached Registration Form and Fee Schedule.
4. Conference program will be sent to you by **1 July 2016**. Each presenter is scheduled for a total of 20 minutes (nominally a 15 minute presentation and 5 minute discussion). Please bring your USB containing power point slides and 20 copies of your paper (optional). We will provide LCD projector and computer at the venue.
5. Please visit www.torontoconfo.com and read all information relating to hotel and all other issues. We look forward to seeing you at the conference.

With best regards

Ms. Nuha Jahan
Conference Coordinator

Proudly sponsored by

World Business Institute, Australia
American Research and Publication International, New York, USA
Journal of Business and Policy Research | World Journal of Social Science
International Review of Business Research Papers | World Journal of Management
Global Economy and Finance Journal | World Review of Business Research
Global Review of Accounting and Finance | Journal of Accounting Finance and Econ
Journal of Islamic Finance and Business Research

ภาคผนวก ฉ
การนำผลงานวิจัยโครงการ การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ สู่การใช้ประโยชน์

ไฟล์นี้ download มาจาก drcic.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร วัฒนศิริ
เมื่อ 15/06/2563 10:34:33

ที่ กก ๕๒๐๑/ ๑๕๑๑

๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง การนำผลงานวิจัยโครงการ“การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน ๕ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย” สู่การใช้ประโยชน์

เรียน ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ตามที่แผนงานวิจัย “การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย ภายใต้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่อาเซียน” โครงการย่อยที่ ๒ “การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน ๕ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย” ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปี ๒๕๕๘ โดยมี ดร.นราวดี บัวขวัญ เป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัยฯ และ ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช เป็นหัวหน้าโครงการย่อยที่ ๒ นั้น

ทั้งนี้ จากการดำเนินการวิจัยฯ ดังกล่าว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์จากผลงานวิจัยโครงการย่อยที่ ๒ “การเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน ๕ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ ๔ รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย” ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการสัมมนาส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภาคใต้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิธิ สีแพร)

ผู้อำนวยการกองเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยว
ทำการแทน ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กองเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยว

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๔๔๗๖-๘

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๖๙๔

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑๖๐๐ ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุคอิน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐
<http://www.tourismthailand.org> E-mail: center@tat.or.th

ภาคผนวก ข
การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการมา
และผลที่ได้รับตลอดโครงการ

ไฟล์นี้ download จาก dric.nrct.go.th
โดย นางสาวรัตนพร งามวิจิตรคำ
เมื่อ 15/06/2563 10:34:23

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการมา และผลที่ได้รับตลอดโครงการ

วัตถุประสงค์โครงการที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับตลอดโครงการ
<p>1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย</p>	<p>สำรวจองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย ใน 4 ด้าน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว 2) องค์กรชุมชน 3) การจัดการ 4) การเรียนรู้ 	<p>ได้องค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ทั้ง 4 ด้าน คือ</p> <p>ด้านทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้ง 2 ประเทศ มีทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ราบเชิงเขา พื้นที่ราบ และพื้นที่ราบชายฝั่ง ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ และด้านวิถีชีวิต</p> <p>ด้านองค์กรชุมชน การก่อเกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของของทั้ง 2 ประเทศมีความแตกต่างกัน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวเกิดจากหลายปัจจัย ขณะที่องค์กรชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวของ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย ได้ดำเนินการตามแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดไว้</p> <p>- ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 4 รัฐของ ประเทศมาเลเซีย ชุมชนมีโครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและมีโครงสร้างในการจัดการท่องเที่ยวที่มีความคล้ายกัน โครงสร้างการบริหาร ถูกกำหนดโดยหน่วยงานรัฐบาล ส่วนจังหวัด</p>

วัตถุประสงค์โครงการที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับตลอดโครงการ
		<p>ชายแดนภาคใต้ แต่ละชุมชนมีรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างกันออกไป</p> <p>- ด้านการเรียนรู้ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของทั้ง 2 ประเทศ ทุกชุมชนมีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของบ้าน กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอาชีพและวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน</p>
<p>2. เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัค เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย</p>	<p>ทำการประเมินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยการสำรวจ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้มาตรฐาน 7 ด้าน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 5) การบริการท่องเที่ยว 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และ 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด <p>และนำผลการประเมินมาทั้ง 2 ฝ่าย มาเปรียบเทียบ</p>	<p>ผลที่ได้รับประกอบด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ได้ผลการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนครบทั้ง 7 มาตรฐาน ของ 9 ชุมชนทั้งไทยและมาเลเซีย 2) ได้ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวทั้ง 7 มาตรฐานของทั้ง 2 ฝ่าย

วัตถุประสงค์โครงการที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับตลอดโครงการ
3. เพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนจัดการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย	1. จัดประชุมกลุ่มย่อยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ 9 ชุมชน เพื่อกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน 2. จัดประชุมผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของประเทศมาเลเซียร่วมกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1) มาตรฐานที่เห็นชอบร่วมกัน จำนวน 7 มาตรฐาน 33 เกณฑ์ชี้วัด (2) มาตรฐานที่ชุมชน 2 ประเทศให้ความสำคัญต่างกัน จำนวน 16 เกณฑ์ชี้วัด

ไฟล์นี้ download มาจาก drcic.nrct.go.th
 โดย นางสาวรัตนพร รักรักษา
 เมื่อ 15/06/2563 10:34:23